

SAMPO GROUP

Vuosikertomus 2007

PUHELIN 010 516 0100, FAKSI 010 516 0016, etunimi.sukunimi@sampo.fi
www.sampo.com, SAMPO OYJ Fabianinkatu 27, 00100 HELSINKI

SISÄLTÖ

Sampo-konserni	1	Konsernijohtajan katsaus	2
Strategia	4	Historia	5
		If Vahinkovakuutus	6
		Henki-Sampo	8
		Sampo Oyj	10
Vuosi 2007 lyhyesti	12	Juridinen pää rakenne	14
		Organisaatio	15
		Hallinto ja johto	16
		Hallitus	20
		Konsernin johtoryhmä	22
		Henkilöstö	24
		Yritysvastuu	26
Hallituksen toimintakertomus ja tilinpäätös 2007	29		
Sijoittajasuhdetietoa	140	Yhteystietoja	141

SAMPO GROUP

www.sampo.com

etunimi.sukunimi@sampo.fi www.sampo.com/ir/palaute

Sampo-konserniin kuuluvat

- **If**, Pohjoismaiden johtava vahinkovakuuttaja, joka toimii Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa, Baltian maissa ja Venäjällä
- **Henki-Sampo**, henkivakuutusyhtiö, jolla on toimintaa Suomessa ja Baltian maissa, ja

- **Sampo Oyj**, konsernin emoyhtiö, joka omistaa ja hallinnoi vakuutusliiketoimintaa harjoittavia tytäryhtiöitä sekä noin 5 miljardin euron sijoitusomaisuutta.

Lisäksi Sampo-konserni on yksi Pohjoismaiden suurimpia sijoittajia. Sampo-konsernin sijoitusvarallisuus oli vuoden 2008 helmikuun alussa yli 20 miljardia euroa.

Konsernijohtajan katsaus

Korostan usein sitä tosiseikkaa, että Sammolla ei ole konsernitason strategiaa. Tavoitteenamme on luoda omistajarvoa tarttumalla markkinoilla vastaan tuleviin mahdollisuuksiin. Sampo Pankki -konsernin myynti, joka saatiin loppuun 1.2.2007, on tästä hyvä esimerkki. Saimme tarjouksen Danske Bank A/S:ltä lokakuussa 2006 ja muutaman viikon kuluttua kaupan loppuunsaattaminen odotti vain viranomaislupia.

Kauppa synnytti uudenlaisen Sammon, jolla on kaksi vahvaa toiminnallista yksikköä – vahinko- ja henkivakuutustoiminnot – ja huomattava määrä käteistä. Myynnistä saatujen varojen käyttö on ollut sijoittajatapaamistemme ykkösaihe kaupasta alkaen. Jo aikaisessa vaiheessa hallituksemme teki päätöksen sijoittaa merkittävä osuus varoista pohjoiseurooppalaisiin finanssialan osakkeisiin. Lupasimme myös osakkeenomistajillemme ja medialle palata asiaan helmikuussa 2008 julkistaessamme vuoden 2007 tuloksen.

Lupaavimpien sijoituskohteiden analysoinnin jälkeen tehtiin päätös keskittymisestä Nordeaan. Samalla kun olemme pitäneet huomattavan osan Sampo Oyj:n varoista käteisenä, olemme keränneet 10 prosentin omistuksen Nordeasta noin 11 euron osakekohtaisella keskihinnalla. Huomattava käteisen määrä on ollut tarpeen, kun osakemarkkinoiden epävakaisuus on painanut omaa osakekurssiamme alas ja olemme käynnistäneet omien osakkeiden ostot. Tammikuun loppuun mennessä olemme ostaneet markkinoilta 6,4 miljoonaa omaa A-osakettamme.

Kaikki tämä tarkoittaa, että sijoittajille tai medialle ei ole jäsyttyviä uutisia kerrottavana 12.2.2008. Olemme jo valintamme tehneet ja osallistumme jatkossa aktiivisesti Nordean tulevaisuuden rakennustyöhön.

Minulta kysytään usein syytä Nordean valitsemiseen jonkin toisen pohjoismaisen pankin tai vakuutusyhtiön sijaan. Ker-

taan yleensä aluksi pohdintamme lähtötilanteen. Olimme juuri myyneet Sampo Pankin hinnalla, joka vastasi 3,6 kertaa substanssiarvoa ja 16 kertaa vuotuista tuottoa. Sijoittamalla puolet myyntihinnasta erittäin korkean korrelaation omaavaan ja Sampo Pankin kanssa suunnilleen saman oman pääoman tuoton antavaan osakkeeseen, saamme varoillemme 50–60 prosenttia korkeamman tuoton. Parasta asiassa on, että tämän jälkeenkin meillä on noin kaksi miljardia euroa käteistä jäljellä. Käteinen on kuningas, sanotaan. Tämän päivän epävakailta pääomamarkkinoilla se totisesti pitää paikkaansa.

Konsernin avainluvut

MILJ. €	2007	2006	MUUTOS-%
Tulos ennen veroja	3 833	1 353	183
Vahinkovakuutus	534	730	-27
Henkivakuutus	342	295	16
Omistusyhteisö	95	-27	-
Tilikauden tulos	3 573	991	261
Osakekohtainen tulos, euroa	6,18	1,73	257
Osakekohtainen tulos (ml. käyvän arvon rahaston muutos), euroa	5,89	1,89	212
Osakekohtainen osinko, euroa*	1,20	1,20	0
Osakekohtainen substanssi, euroa	13,49	9,21	46
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä (FTE)	6 846	11 657	-41
Oman pääoman tuotto, %	52,6	22,6	133
Konsernin vakavaraisuussuhde, %	774,6	202,7	282

*Vuoden 2007 luku on hallituksen ehdotus osingoksi

Tässä vaiheessa on mahdotonta sanoa, mihin Nordea-omistus lopulta johtaa. Meidän näkemyksemme mukaan pankki tarjoaa runsaasti mahdollisuuksia toiminnan kehittämiseen ja, pidemmällä tähtäyksellä, mielenkiintoisia strategisia vaihtoehtoja.

Se mitä jäljellä olevalle suunnilleen kahdelle miljardille eurolle käteistä tapahtuu, riippuu yksinomaan arvostuksista. Voimme kasvattaa Nordea-omistustamme. Jos oman osakkeemme kursisikehitys sitä edellyttää, olemme valmiit kiihdyttämään omien osakkeidemme ostoja. Rahoitukselliset voimavaramme ovat selvästi suuremmat kuin ylimääräisen käteisen määrä, sillä emoyhtiö on käytännöllisesti katsoen velaton. En sulje kokonaan pois sitäkään vaihtoehtoa, että tekisimme lisää yritysostoja. Arvostusten on kuitenkin laskettava, jotta valitsisimme tämän vaihtoehdon. Kun tätä katsausta kirjoittaessani tammikuun 2008 lopulla katson osakemarkkinoita, mikä tahansa näyttää mahdolliselta.

Arvailut Sammon tarkoituksiperistä ja epävakaa osakemarkkinat ovat jättäneet suurelta osin varjoonsa sen tosiseikan, että liiketoiminta-alueemme ovat jatkaneet erinomaisen tuloksellista toimintaansa vuonna 2007.

Sampo-konsernin vahinkovakuutustoiminnan Ifin vakuutustekninen kannattavuus on säilynyt erinomaisena. Yhtiö saavutti 90,6 prosentin yhdistetyn kulusuhteen koko vuodel-

ta 2007 huolimatta rajusta kilpailusta erällä sen markkinoista. Pääomamarkkinaolosuhteet olivat vaikeat vuoden 2007 jälkipuoliskolla. Myös If kärsi heikosta osakemarkkinakehityksestä, mutta se onnistui saavuttamaan 19,2 prosentin oman pääoman tuoton, mikä ylittää sille asetetun tavoitteen.

Henki-Sammon tulos oli poikkeuksellisen hyvä. Tulos ennen veroja nousi 342 miljoonaan euroon vuoden 2006 jo erinomaisesta 295 miljoonasta eurosta. Suuri kysymys Henki-Sammon toiminnassa vuonna 2007 oli, miten Sampo Pankki omistajavaihdoksen jälkeen onnistuisi henkivakuutus tuotteiden myynnissä. Kun katsoo viimevuotisia myyntituloksia, on myönnettävä pankin selviytyneen hämmästyttävän hyvin. Ainoana poikkeuksena joulukuu, jolloin integraatio Danske Bankin kanssa näyttää vaatineen veronsa. Alue, jossa henkivakuutustoimintamme jatkaa ällistytävää kasvuaan, on Baltia. Henki-Sammon kokonaan omistaman tytäryhtiön SE Sampo Life Insurance Balticin maksettu kasvoi vuonna 2007 lähes 70 prosenttia. Yhtiön osuus koko Henki-Sammon maksetulosta on jo yli 10 prosenttia.

”Missä Sampo on viiden vuoden kuluttua?”, on toinen kysymys, jonka usein kohtaan. Rehellinen vastaukseni on, että en tiedä. Mutta tiedän, että matkalla sinne aiomme luoda runsaasti arvoa omistajillemme. Odotamme ilman muuta, että vuodesta

2008 tulee jälleen mielenkiintoinen vuosi Sampo-konsernille epävakaisine pääomamarkkinoineen ja kaikkine niiden mahdollisesti tarjoamine mahdollisuuksineen.

Kaikki toimitusjohtajat päättävät katsauksensa pakollisiin kiitoksiin eri sidosryhmille. Minun tapauksessani kiitokset eivät ole pelkkä muodollisuus, vaan ne tulevat suoraan sydämeistä. Haluan kiittää kaikkia työtovereitani läpi koko konsernin erinomaisesti panoksesta vuonna 2007 ja osakkeenomistajiamme luottamuksesta, jota he ovat osoittaneet näinä epävarmoina aikoina. Lopuksi tahdon ulottaa kiitokseni yli kolmelle miljoonalle asiakkaallemme siitä, että he ovat valinneet meidät vuonna 2007.

Parhain terveisin,

Björn Wahlroos
konsernijohtaja

Strategia

Sampo-konsernin tavoite on luoda arvoa omistajilleen. Yhtiöllä ei ole tiukasti rajattua strategiaa, vaan se pyrkii joustavasti hyödyntämään markkinoilla avautuvia mahdollisuuksia omistaja-arvon luomiseksi esimerkiksi yritysjärjestelyin.

Sampo-konsernin liiketoiminta-alueet ovat vahinko- ja henkivakuutus. Tämän lisäksi Sampo on pohjoismaisittain merkittävä sijoittaja lähes 21 miljardin sijoitusvarallisuudellaan. Liiketoiminta-alueilla on selkeät oman pääoman tuottotavoitteisiin pohjautuvat strategiansa. Synergiat vahinko- ja henkivakuutustoimintojen välillä ovat vähäisiä.

Vahinkovakuutusta harjoitetaan If-brändin alla. If on Pohjoismaiden suurin vahinkovakuuttaja runsaan 20 prosentin markkinaosuudella. Toiminnan pääpaino on kannattavuudessa, ei markkinaosuuden puolustamisessa. Yhtiöllä on myös vahva asema Baltian voimakkaasti kasvavilla markkinoilla. If hyödyntää toiminnassaan markkina-asemansa ja kokonsa tarjoamia kilpailuetuja. Nämä ilmenevät kustannustehokkuutena, ylivertaisena riskivalintana ja hajauttamishyötyinä.

Henkivakuutusta harjoittava Henki-Sampo toimii Suomessa ja tytäryhtiönsä SE Sampo Life Insurance Balticin kautta myös Baltian maissa. Henki-Sammon toiminta jakautuu kahteen osaan. Uusmyynnin painopisteenä on sijoitussidonnainen vakuuttaminen. Yhtiön vastuuvälästä valtaosan muodostaa laskuperustekorkoinen vakuutuskanta, jonka katteena olevalle omaisuudelle pyritään saamaan mahdollisimman korkea tuotto. Yhtiön markkinaosuus Suomen vakuutusmarkkinoista on yli 20 prosenttia ja Baltiassa noin 15 prosenttia.

Konsernin vakuutusyhtiöiden sijoitustoiminnan hoito on keskitetty emoyhtiö Sampo Oyj:lle. Tämän lisäksi Sampo Oyj:llä on lähes 5 miljardin euron oma sijoitusomaisuus. Sampo Oyj on myös pohjoismaisen pankkikonsernin Nordean merkittävä omistaja. Sampo-konserni omisti 31.12.2007 lähes 10 prosenttia Nordean osakkeista.

Tuottotavoitteet

	VAHINKO- VAKUUTUS	HENKI- VAKUUTUS	KONSERNI
Tavoite 2007	RoE>17,5 %	RoE>17,5 %	-
Vuosi 2007	RoE 19,2 %	RoE 9,1 %	RoE 52,6 %

RoE = oman pääoman tuotto

Voitonjakopolitiikka

Sampo Oyj:n hallitus otti 9.11.2006 käyttöön uuden voitonjakopolitiikan, jonka mukaisesti yhtiön tavoitteena on jakaa vuosittainen osinko, joka vastaa 4–6 prosentin osinkotuottoa. Osinko ei kuitenkaan ylitä raportoitua voittoa verojen jälkeen siltä kalenterivuodelta, jolta osinko maksetaan. Osingonjaon lisäksi voidaan ostaa omia osakkeita.

Historia

2000-luku on ollut Sampo-konsernissa lukuisten rakenteellisten muutosten aikaa. Nykymuotoinen Sampo-konserni muodostui helmikuussa 2007, kun Sampo Pankki -konsernin myynti Danske A/S:lle vahvistui. Oheiset kuvat kertovat konsernin keskeiset muutokset 2000-luvulla. Sampo-konserniin kuuluvien yhtiöiden historia on luettavissa kokonaisuudessaan osoitteessa www.sampo.com/konserni.

If Vahinkovakuutus

If on Pohjoismaiden johtava vahinkovakuuttaja, jolla on noin 3,6 miljoonaa asiakasta Pohjoismaissa, Baltiassa ja Venäjällä. If työllistää noin 6 600 henkilöä ja tarjoaa monipuolisia vahinkovakuutusratkaisuja ja -palveluita niin yksityishenkilöille kuin globaaleille teollisuusyrityksillekin.

Vuosi 2007 oli Ifille jälleen menestyksenkäs, sillä yhtiö onnistui ylittämään tulostavoitteensa neljäntenä vuotena peräkkäin. Vakuutustekninen tulos nousi 565 miljoonaan euroon, ja yhdistetty kulusuhde oli 90,6 prosenttia, mikä on selkeästi alle yhtiön pitkän aikavälin tavoitteen alittaa 95 prosenttia. Kustannustehokkuus parani edelleen ja myytyjen vakuutusten määrä lisääntyi. Ifin markkinaosuudet pysyivät muuttumattomina. Tulos ennen veroja laski lähinnä pääomamarkkinoiden heikon kehityksen vuoksi.

Ifin menestys perustuu suurelta osin määrätietoiseen ja pitkäjänteiseen asiakaslähtöiseen työhön, valikoivaan kasvustrategiaan sekä kustannustehokkuuteen.

If toimii kaikissa Pohjoismaissa. Toiminta on jaettu asiakaslähtöisesti liiketoiminta-alueisiin, jotka ovat Henkilöasiakkaat, Yritysasiakkaat ja Suurasiakkaat. Baltia ja Venäjä muodostavat erillisen liiketoiminta-alueen markkinoiden erityispiirteiden takia.

Henkilöasiakkaat

If on Pohjoismaiden johtava kuluttajien vakuutusyhtiö. Sillä on Norjassa, Ruotsissa, Suomessa ja Tanskassa yli kolme miljoonaa henkilöasiakasta, jotka muodostavat oman liiketoiminta-alueensa.

Liiketoiminta-alueen kannattavuus oli vuonna 2007 edelleen erinomainen. Vakuutustekninen tulos parani hieman 301 miljoonaan euroon ja yhdistetty kulusuhde oli 90,1 prosenttia.

Menestys perustuu ensisijaisesti jatkuvaan asiakkaiden edun vaalimiseen. If tarjoaa parempia palveluja, uusia tuotteita, kuten markkinoiden kattavimman turvan tarjoavan supervakuutuksen kodille ja autolle, sekä nopeampaa ja sujuvampaa apua vahinkotilanteissa. If käsittelee 60 prosenttia asiakkaiden vahingoista jo ensimmäisen yhteydenoton aikana.

Vuoden aikana tehtiin myös uusia aluevaltauksia. Autovakuutuspuolella solmittiin useita uusia yhteistyö- ja jakelusopimuksia, ja joitakin olemassa olevia sopimuksia laajennettiin koko Pohjoismaiden tasolle. If solmi sopimuksen Ruotsin suurimman osto- ja myyntiverkkopalvelun Blocketin kanssa räätälöidyistä takuuvakuutuksista kauppapaikan kautta myydyille käytetyille autoille. Myös S-ryhmän keskusliikkeen kanssa tehtiin yhteistyösopimus, joka tulee voimaan alkukesällä 2008. S-ryhmä on Suomen johtava toimija päivittäistavarakaupassa sekä hotelli- ja ravintola-alalla.

Yritysasiakkaat

Yritysasiakkaat-liiketoiminta-alueen kohderyhmä on alle 500 työntekijän yritykset. Liiketoiminta-alue on 330 000 yritysasiakkaallaan Pohjoismaiden markkinajohtaja. Lähes 70 prosenttia asiakkaista on pienyrityksiä, joiden vakuutustarpeet katetaan tavallisesti vakimuotoisilla vakuutusratkaisulla. Loput ovat keskiuuria yritysasiakkaita, jotka tarvitsevat yksilöllisesti räätälöityjä vakuutusratkaisuja ja neuvontapalveluja.

Yritysvakuutusmarkkinat ovat aikaisempaa vaativammat, mikä johtuu sekä kiristyneestä kilpailutilanteesta että lisääntyneestä vahinkoinflaatiosta. Siitä huolimatta vuosi 2007 oli jälleen menestyksenkäs vuosi Yritysiasiakkaat-liiketoiminta-alueelle. Vakuutustekninen tulos nousi 176 miljoonaan euroon, mikä vastaa lähes 10 prosentin kasvua, ja yhdistetty kulusuhde oli edelleen erinomaiset 90,8 prosenttia.

Selkeä trendi vakuutusmarkkinoilla on vakuutusyhtiöiden palveluratkaisujen integrointi yhä laajemmin asiakkaiden järjestelmiin, erityisesti uusien verkkoratkaisujen avulla. Tässä kehityksessä If on selvä edelläkävijä. Asiakkaat voivat jo nyt tehdä esimerkiksi henkilökohtaisen riskikartoituksen Internetissä. Toinen esimerkki uusista ratkaisuista on If Login -sivusto, jonka avulla asiakkaat voivat seurata ja hallita vakuutusturvaansa verkossa. Seuraava askel on edelleen kehittää asiakkaiden mahdollisuuksia hoitaa vahinkoilmoitukset ja niiden käsittely Internetissä.

Toinen suuntaus yritysvakuutuksissa on se, että yritykset ovat omaisuusvakuuttamisen lisäksi alkaneet laajentaa vakuutusturvaansa kattamaan myös tärkeimmän voimavaransa eli työntekijänsä. Työterveyshuollon ja sairaanhoidon vakuutuksia käytetään etupakettien osana työntekijöiden sitouttamiseen ja uusien työntekijöiden hankkimiseen.

Suurasiakkaat

Ifin Suurasiakkaat-liiketoiminta-alue on Pohjoismaiden johtava suurasiakkaiden vakuuttaja ja viidenneksi suurin teollisuusvakuutusten tarjoaja Euroopassa. Asiakkaat ovat pääasiassa liikevaihdoltaan yli 500 miljoonan Ruotsin kruunun ja yli 500 työntekijän pohjoismaisia suuryrityksiä. Liiketoiminta-alueella on noin 1 500 asiakasta.

Vuonna 2007 liiketoiminta-alueen kasvu oli hyvää, sekä uusien asiakkaiden että kasvaneen vakuutusmyynnin ansiosta. Osittain myynnin kasvua selittää liiketoiminta-alueen laajentunut tuotevalikoima etenkin henkilövakuutuksissa. Samalla

liiketoiminta-alueella rasitti kuitenkin tavanomaista suurempi suurvahinkojen määrä erityisesti Tanskassa, mikä vastaavasti heikensi tulosta. Vakuutustekninen tulos aleni hieman 62 miljoonaan euroon, ja yhdistetty kulusuhde oli 94,1 prosenttia.

Pitkäaikaisena trendinä teollisuusvakuutusmarkkinoilla näkyy myös asiakkaiden vaatimustason kasvu. Sen sijaan, että yritykset ottavat pelkästään kaavamaisista vakuutussuojaa perinteisten frekvenssivahinkojen varalle, osataan paremmin ja laaja-alaisemmin hyödyntää vakuutusten tarjoamaa suojaa, kuten katastrofivakuutuksia suurvahinkojen varalle ja etupaketteja esimerkiksi terveydenhuollon vakuutusten muodossa.

VAKUUTUSMAKSUTUOTOT LIIKETOIMINTA-ALUEITTAIN, 2007

VAKUUTUSMAKSUTUOTOT MAITTAIN, 2007

Baltia ja Venäjä

Liiketoiminta-alue Baltia ja Venäjä kattaa Viron, Latvian, Liettuan ja Venäjän. Liiketoiminta-alueella on noin 300 000 henkilö- ja yritysasiakasta.

Vuotta 2007 leimasi vahva kasvu sekä hyvä ja vakaa kannattavuus. Vakuutustekninen tulos parani lähes 60 prosenttia 16 miljoonaan euroon, ja yhdistetty kulusuhde parani 90,8 prosenttiin. Ifin arvioiden mukaan alueen vakuutusmarkkinat jatkavat nopeaa kasvuaan sekä vahvan talouskehityksen Venäjällä että Baltiassa, vaikka Baltian maiden kansantalouden kasvu onkin hidastunut.

AVAINLUVUT MILJ. €	2007	2006	MUUTOS-%
Vakuutusmaksutuotot	3 840	3 773	2
Sijoitustoiminnan nettotuotot	211	390	-46
Muut tuotot	29	23	26
Korvauskulut	-2 541	-2 480	2
Henkilöstökulut	-441	-431	2
Muut kulut	-493	-505	-2
Tulos ennen veroja	534	730	-27
Yhdistetty kulusuhde, %	90,6	89,9	1
Riskisuhde, %	66,9	65,9	2
Toimintakulusuhde, %	23,7	24,0	-1
Liikekulusuhde, %	17,2	17,4	-1
Oman pääoman tuotto, %	19,2	22,0	-13
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä (FTE)	6 415	6 428	0

Henki-Sampo

Sampo-konsernin henkivakuutusliiketoiminnasta vastaa Vakuutusosakeyhtiö Henki-Sampo tytäryhtiöineen. Henki-Sampo tarjoaa Suomessa ja Baltian maissa yksityishenkilöille, yrittäjille, yrityksille ja yhteisöille koko elämän kattavia säästö- ja sijoitusratkaisuja sekä turvaa henkilöriskit parhaalla mahdollisella tavalla.

Toimintaympäristön muutokset – haaste ja mahdollisuus

Henki-Sammon vuoden 2007 merkittävimmäksi tapahtumaksi kotimaassa voidaan lukea tärkeimmän myyntikanavan Sampo Pankin myynti Danske Bank A/S:lle 1.2.2007. Myynnin yhteydessä solmittu pitkä jakeluyhteistyösopimus luo kuitenkin Henki-Sammolle hyvän pohjan jatkaa ja edelleen kehittää menestyksellistä myynti- ja tuotekehitysyhteistyötä Sampo Pankin kanssa.

Sampo Pankin poistuminen Sampo-konsernista on aiheuttanut runsaasti ylimääräistä työtä, kun aikaisemmin pankilta tai pankin kautta ostetut Henki-Sammon hallinnolliset palvelut on jouduttu organisoimaan uudelleen. Merkittävin ja kustannuksiltaan suurin projekti Suomessa on ollut pankkiin ulkoistettujen tietotekniikkapalvelujen siirtäminen Henki-Sammon haltuun. Hallinnollisten palvelujen eriyttäminen nostaa Henki-Sammon ko. palvelujen kustannustasoa myös pidemmällä aikavälillä.

Suomen toiminnot

YRITYSSEGMENTISSÄ ASEMA VAHVISTUI

Emoyhtiö Henki-Sammon myynti ja maksutulo kehittyivät pääosin tyydyttävästi. Painopistealueista kehittyivät parhaiten riskihenkivakuuttaminen sekä koko yrityssegmentti. Sen sijaan sijoitussidonnaisten sijoitusvakuutusten myynti ja maksutulo vähenivät edellisestä vuodesta merkittävästi. Syynä laskuun olivat päämyyntikanava Sampo Pankin uudelleenorganisointi, vuoden

viimeisellä neljänneksellä epäsuotuisasti kehittyneet osakemarkkinat sekä synkentyneet talousnäkymät yleisemminkin.

Henki-Sammon kokonaismaksutulo oli 556 miljoonaa euroa. Vähennystä edelliseen vuoteen oli runsaat 10 prosenttia eli 65 miljoonaa euroa. Lähes koko maksutulon alenema kohdistui kertamaksuisiin sijoitussidonnaisiin sijoitusvakuutuksiin. Samalla Henki-Sammon kokonaismaksutulo sijoitussidonnaisista tuotteista väheni noin 13 prosenttia ja jäi 344 miljoonaan euroon. Markkinaosuus koko sijoitussidonnaisessa liikkeessä aleni vuoden 2006 ennätyksellisestä 25,2 prosentin tasosta 22,4 prosenttiin.

Yrityssegmentissä Henki-Sammon kasvu jatkui valituilla painopistealueilla. Sitouttavat ja kannustavat henki- ja eläkevakuutus tuotteet sekä henkilöriskien hallintaan räätälöidyt ratkaisut kiinnostivat yritysasiakkaita aikaisempaa enemmän. Yritysten ottamien sijoitussidonnaisten ryhmäeläkevakuutusten maksutulo kasvoikin lähes 35 prosenttia, sijoitussidonnaisten yksilöllisten eläkevakuutusten maksutulo noin 20 prosenttia ja riskihenkivakuutusten maksutulo samoin lähes 20 prosenttia edellisestä vuodesta.

Henki-Sammon kokonaismaksutulo yrityssegmentistä oli 217 miljoonaa euroa ja yhtiö on edelleen selvä markkinajohtaja lähes kolmanneksen markkinaosuudellaan.

Kotitalouksien segmentissä myönteisimmin kehittyivät sijoitussidonnaiset yksilölliset eläkevakuutukset sekä riskihenkivakuutukset. Näiden jatkuvamaksuisten tuotteiden maksutulo kasvoi runsaat 10 prosenttia. Sijoitussidonnaisten sijoitusvakuu-

tusten maksutulo sen sijaan aleni aikaisemmin kerrotuista syistä runsaat 40 miljoonaa euroa eli noin 17 prosenttia. Kotitalouksilta kertynyt maksutulo oli yhteensä noin 340 miljoonaa euroa, missä oli vähennystä edelliseen vuoteen runsaat 10 prosenttia.

KUSTANNUKSET HALLINNASSA

Merkittävien hallinto- ja tukipalvelujen eriyttäminen Sampo Pankista sekä kasvun varmistamiseksi tehdyt panostukset myyntiverkostoihin nostivat Henki-Sammon liikekuluja. Jatkuvamaksuisten tuotteiden hyvä kehitys kasvatti liikekulujen kattamiseksi kerättyä kuormitustuloa lähes vastaavasti, ja Henki-Sammon liikekustannussuhde säilyi ilahduttavasti alle 100 prosentissa.

Osa edellä mainituista lisäkustannuksista näkyy Henki-Sammon tuloksessa täysimääräisenä vasta vuonna 2008, samoin loppuvuodesta solmittu vakuutusalan palkkaratkaisu. Työtä prosessien tehokkuuden kasvattamiseksi ja myynnin lisäämiseksi valituissa segmenteissä tulee jatkaa määrätietoisesti. Vuonna 2007 testivaiheeseen edenneen uuden vakuutustenhoidonjärjestelmän käyttöönotto on yksi merkittävimmistä askelista tehokkuuden nostamisessa.

VAKAVARAISUUS SÄILYI HYVÄNÄ

Osakemarkkinoiden loppuvuoden kehityksestä huolimatta emoyhtiö Henki-Sammon sijoitussidonnainen vastuuvélka kas-

voi runsaat 15 prosenttia ja oli 1 957 miljoonaa euroa. Koko vastuuvélasta sijoitussidonnaisen liikkeen osuus on jo 30 prosenttia. Henki-Sampo-konsernin sijoitussidonnainen vastuuvélka ylitti kahden miljardin euron rajan ja oli 2 070 miljoonaa euroa.

Henki-Sammon sijoitukset tuottivat kertomusvuonna 5,0 prosenttia käyvin arvoin laskettuna. Henki-Sammon vakavaraisuusaste säilyi hyvänä ja vakavaraisuusaste oli 16,8 prosenttia.

Baltian kasvu edelleen vahvaa

Baltian tytäryhtiöt fuusioitiin yhdeksi yhtiöksi SE Sampo Life Insurance Balticiksi 2.1.2007. Yhtiö toimii koko Baltian alueella ja sen kotipaikka on Viro. Latviassa ja Liettuassa yhtiö toimii sivukonttorien kautta.

Baltian tytäryhtiön maksutulo oli lähes 64 miljoonaa euroa, jossa oli edelliseen vuoteen verrattuna kasvua 67 prosenttia. Sijoitussidonnaisten vakuutusten osuus koko 131 miljoonan euron vastuuvélasta on lähes 90 prosenttia eli 114 miljoonaa euroa. Yhtiö on Baltian kolmanneksi suurin henkivakuutusyhtiö ja sen markkinaosuus painopistealueella sijoitusidonnaississa vakuutuksissa oli noin 20 prosenttia.

Henki-Sammon pohjoismaisen tytäryhtiön IF Livförsäkring AB:n toiminnasta kertyi riskihenkivakuutusten maksutuloa 5,7 miljoonaa euroa. Loppuvuodesta tehtyjen kauppojen perusteella yhtiö siirtyi Ifin omistukseen vuoden 2008 alussa.

Tulevaisuuden näkymät

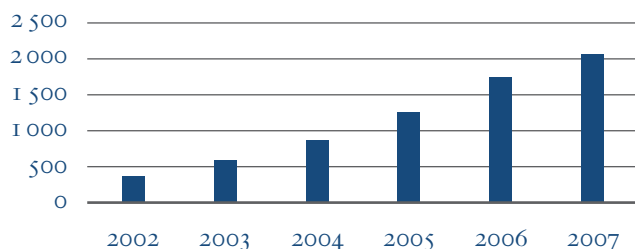
Henki-Sammon koko elämän kattaville ratkaisuille on yhteiskunnallinen tilaus, sillä samaan aikaan kun suomalaiset vaurastuvat, yhteiskunnan tukiverkko ohenee. Strategisena painopistealueena ovat jatkossakin riskihenkivakuutukset ja sijoitussidonnaiset tuotteet. Henki-Sampo tulee kehittämään aktiivisesti niin yksityis- kuin yritysasiakkailleen uusia ja mielenkiintoisia sijoitusratkaisuja.

Vuoden 2007 hyvän menestyksen jatkoksi Henki-Sampo tehostaa entisestään yrityksille kohdistuvaa henki- ja eläkevakuutusmyyntiä muun muassa resursseja lisäämällä. Kotitalouksien segmentissä panostetaan ratkaisujen helppoon saatavuuteen luomalla pankkiverkostoa täydentäviä myyntikanavia. Verkkopalvelujen kehittäminen tulee olemaan keskeinen osa-alue. Vuoden 2008 ensimmäisellä neljänneksellä päämyyntikanavan Sampo Pankin uudelleenorganisointi haitannee eläke- ja sijoitusvakuutusten myyntiä.

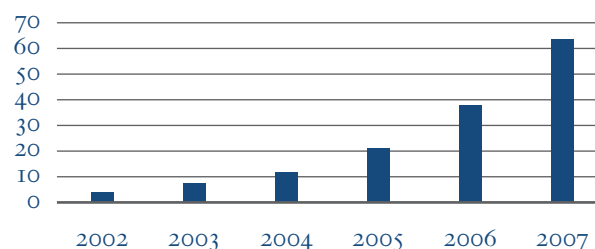
Baltiassa henkivakuutusmarkkinan kasvun odotetaan jatkuvan voimakkaana. Yhtenä kolmesta suuresta toimijasta Henki-Sammon tytäryhtiön uskotaan kasvavan vähintään markkinoiden mukaisesti.

Henki-Sampo-konsernin tulos vuonna 2008 riippuu aikaisempien vuosien tapaan ensi sijassa sijoitusmarkkinoiden kehityksestä.

HENKI-SAMPO-KONSERNIN SIOITUSSIDONNAISET SÄÄSTÖT, MILJ. €

MAKSUTULO BALTIAN TYTÄRYHTIÖISSÄ, MILJ. €

AVAINLUVUT, MILJ. €	2007	2006	MUUTOS-%
Vakuutusmaksutulo	618	660	-6
Sijoitustoiminnan nettotuotot	600	601	0
Muut tuotot	0	1	-100
Korvauskulut	-653	-550	19
Vakuutus- ja sijoitussopimusten velkojen muutos	-145	-345	-58
Henkilöstökulut	-20	-19	5
Muut kulut	-50	-45	11
Voitto ennen veroja	342	295	16
Liikekustannussuhde, %	101,0	101,9	-1
Oman pääoman tuotto, %	9,1	30,0	-70
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä (FTE)	375	365	3

Sampo Oyj

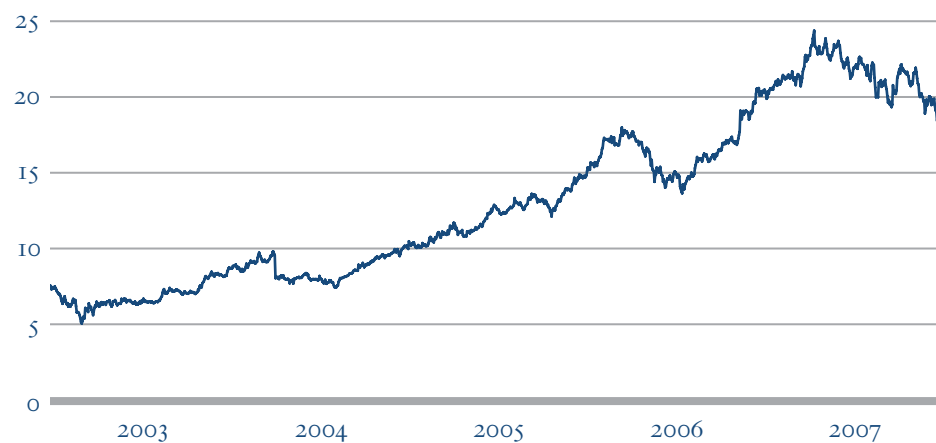
Konsernin emoyhtiö Sampo Oyj omistaa ja hallinnoi vahinko- ja henkivakuutusliiketoimintaa harjoittavia tytäryhtiöitä. Sampo Oyj koordinoi konsernin sijoitustoimintoja, pääomien allokoointia, riskienhallintaa, konsernilaskentaa, sijoittajasuhteita ja viestintää sekä laki- ja veroasioita.

Sampo Oyj:n tavoite on luoda arvoa omistajilleen. Yhtiöllä ei ole tiukasti rajattua strategiaa, vaan se pyrkii joustavasti hyödyntämään markkinoilla avautuvia mahdollisuuksia omistaja-arvon luomiseksi esimerkiksi yritysjärjestelyin.

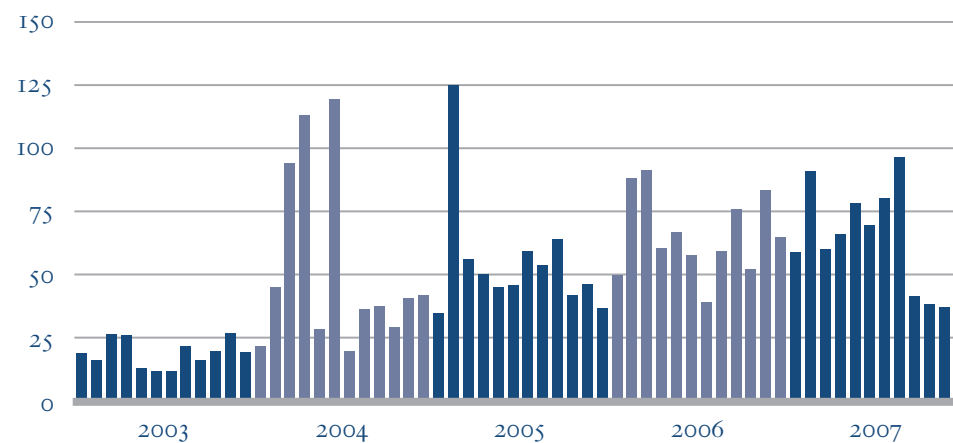
Sampo Oyj:n A-sarjan osakkeet on noteerattu OMX Pohjoismaisen Pörssin Helsingin listalla (entinen Helsingin Pörssi) vuodesta 1988 alkaen. Kaikki B-sarjan osakkeet ovat Keskinäisen Vakuutusyhtiön Kalevan omistuksessa. Vuoden 2007 lopussa Sampo Oyj:llä oli yli 64 000 osakkeenomistajaa.

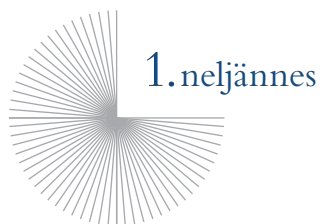
Sampo Oyj:llä oli vuoden 2007 lopussa Sampo Pankki -konsernin myynnin jälkeen n. 5 miljardin euron sijoitusomaisuus. Sijoitusomaisuudesta yli puolet oli sijoitettuna osakkeisiin ja loput lyhytaikaisiin korkoinstrumentteihin. Sampo Oyj:n suurin osakesijoitus on Nordea. Joulukuun 2007 lopussa Sampo Oyj:n omistuksessa oli 238 283 129 Nordean osaketta, joiden markkina-arvo oli 2,7 miljardia euroa.

Sammon osakkeen hinta kuukausittain 2003–2007, *euroa*

Sammon osakkeen vaihto kuukausittain 2003–2007, *milj.kpl*

Vuosi 2007 lyhyesti

2. tammikuuta

Henki-Sampo yhdisti Baltian tytäryhtiönsä

Vakuutusosakeyhtiö Henki-Sampo yhdisti Baltian maissa toimivat tytäryhtiönsä yhdeksi yhtiöksi 2.1.2007. Uusi yhtiö SE Sampo Life Insurance Baltic toimii koko Baltian alueella kotipaikkanaan Viro, Latviassa ja Liettuassa yhtiö toimii sivukonttorien kautta.

1. helmikuuta

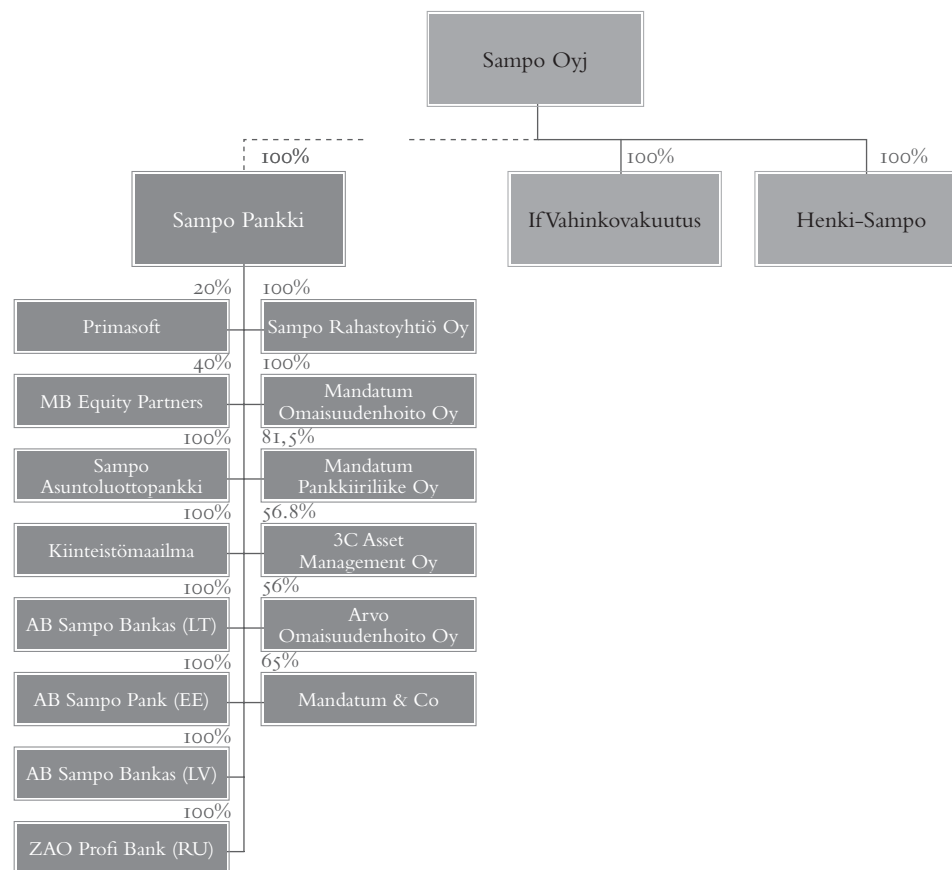
Sampo Pankki -konsernin myynti Danske Bank A/S:lle astui voimaan

Sampo Oyj ilmoitti 9.11.2006 Sampo Pankki Oyj:n koko osakekannan myynnistä Danske Bank A/S:lle. Käteisenä suoritettava kauppahinta oli 4 050 miljoonaa euroa. Tarvittavat viranomaisluvut, jotka olivat ehtona kaupan toteutumiselle, saatiin 30.1.2007 ja kauppa astui voimaan 1.2.2007.

Sampo Pankki -konserniin kuuluivat suomalainen Sampo Pankki Oyj, sen Baltiassa ja Venäjällä toimivat tytäryhtiöt sekä useita sijoituspalveluyrityksiä, joista keskeisimpiä Mandatum Omaisuuksienhoito Oy, Sampo Rahastoyhtiö Oy, Mandatum & Co Oy ja Mandatum Pankkiiriliike Oy.

Sampo Oyj kirjasi kaupasta 2,9 miljardin euron verottoman myyntivoiton, joka raportoitiin Omistusyhteisö-segmentissä vuoden 2007 ensimmäisellä vuosineljänneksellä.

Danske Bank ja Henki-Sampo sopivat kaupan yhteydessä yhteistyösopimuksen, joka turvaa Henki-Sammolle henki- ja eläkevaikutustuotteiden myymisen Sampo Pankin jakeluverkoston kautta jatkossakin.

2. neljännes

12. huhtikuuta

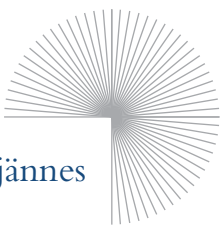
Sammon yhtiökokous pidettiin Helsingin Messukeskuksessa

Sampo Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 12.4.2007 Helsingin Messukeskuksessa. Yhtiökokous päätti jakaa vuodelta 2006 osinkoa 1,20 euroa osakkeelta.

19. kesäkuuta

Sampo Oyj muutti uusiin tiloihin

Sampo Oyj muutti uusiin tiloihin 30.6.2007. Uusi osoite on Fabianinkatu 27, 00100 Helsinki.

3. neljännes

10. elokuuta

Islantilaisesta Existasta Sammon suurin osakkeenomistaja

Sampo tiedotti islantilaisen Exista hf.:n ja sen tytäryhtiöiden omistussuuden nousseen 19,98 prosenttiin kaikista Sampo Oyj:n osakkeista.

22. elokuuta

Päätös Sampo Oyj:n omien A-sarjan osakkeiden hankinnasta

Sampo Oyj:n hallitus päätti varsinaisen yhtiökokouksen 12.4.2007 antaman valtuutuksen perusteella hankkia omia A-sarjan osakkeita voitonjakokelpoisilla varoilla siten, että omia osakkeita voitiin hankkia enintään 28 000 000 kappaletta, joka vastaa noin 4,8 prosenttia Sammon kaikista osakkeista. Osakkeiden hankinta aloitettiin 14.9. ja vuoden 2007 lopussa Sampo Oyj omisti 4 322 000 omaa A-osakettaan.

4. neljännes

3. lokakuuta

If Vahinkovakuutusyhtiö solmi merkittävän yhteistyösopimuksen SOK:n kanssa

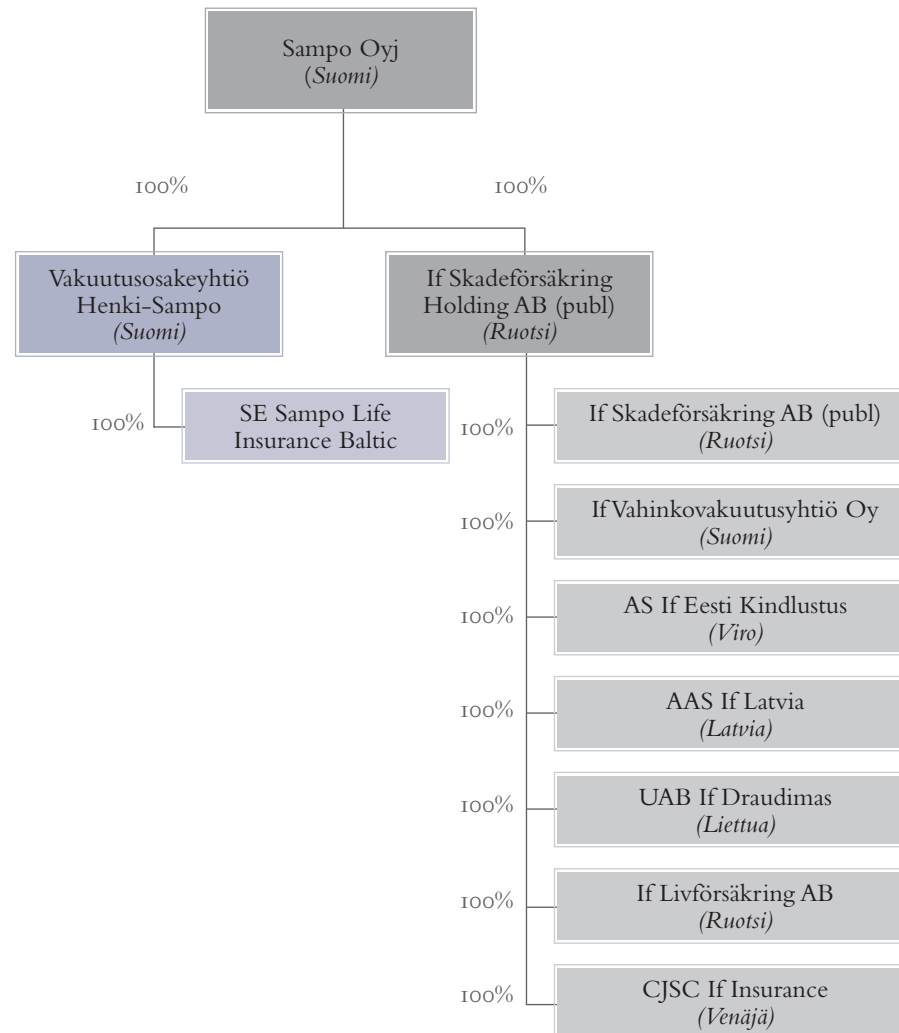
If Vahinkovakuutusyhtiö solmi 3.10. yhteistyösopimuksen S-ryhmän keskusliikkeen SOK:n (Suomen Osuuskauppojen Keskus-kunta) kanssa. S-ryhmä on Suomen johtava toimija päivittäistavara kaupassa sekä hotelli- ja ravintola-alalla. Sopimuksen perusteella Ifin asiakkaat voivat saada Ifin yksityistalouksille tarjoamista vahinkovakuutuksista kesäkuusta 2008 alkaen S-ryhmän asiakasbonusta. Yhtiöt kertovat sopimuksen yksityiskohdista tarkemmin kesäkuussa 2008.

17. joulukuuta

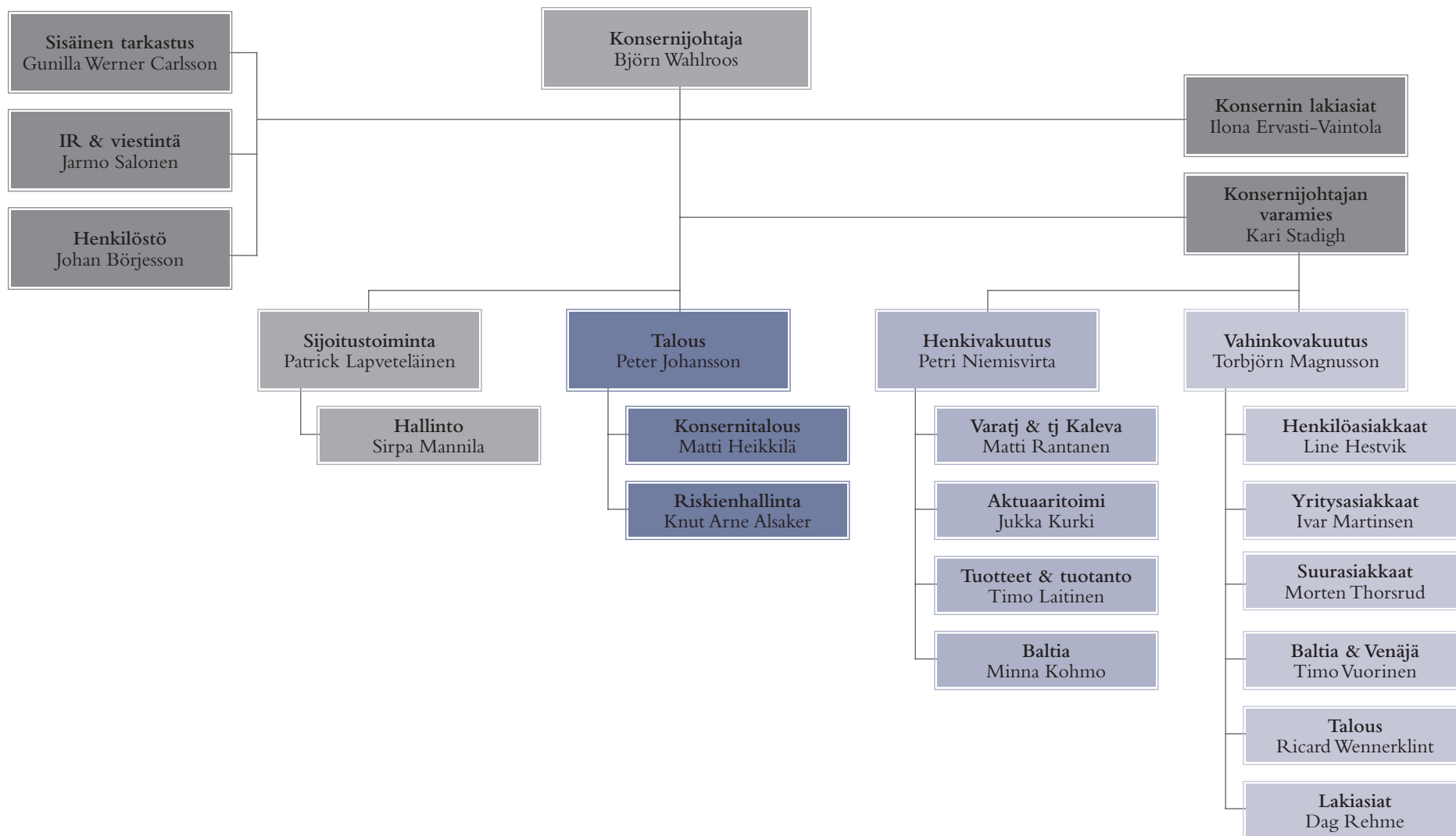
Sampo haki lupaa ylittää 10 prosentin omistus Nordeassa

Sampo Oyj jätti 17.12. hakemuksen ruotsalaiselle Finansinspektionenille luvasta ylittää 10 prosentin omistus Nordea Bank AB (publ):ssa.

Juridinen pää rakenne 1. tammikuuta 2008

Organisaatio 31. joulukuuta 2007

Hallinto ja johto

Sampo noudattaa HEX Oyj:n (nykyisin OMX Pohjoismainen Pörssi), Keskuskauppakamarin sekä Teollisuuden ja Työnantajien Keskusliiton (nykyisin Elinkeinoelämän keskusliitto EK) antamaa, 1.7.2004 voimaan tullutta suositusta listayhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmistä. Hallitus on lisäksi vahvistanut sisäisiä ohjeita, jotka koskevat Sampo-konsernin hallinnointia, sisäistä valvontaa ja raportointia.

Hallitus

HALLITUKSEN TEHTÄVÄT

Sammon hallituksen tehtävänä on yhtiön johtaminen lakien, viranomaismääräysten, yhtiöjärjestyksen ja yhtiökokouksen tekemien päätösten mukaisesti. Hallituksen toimintaperiaatteet ja hallituksen keskeiset tehtävät on määritelty hallituksen työjärjestyksessä.

Hallitus päättää muun muassa Sampo-konsernin liiketoimintastrategiasta, vahvistaa budjetin ja yleisohjeet, joiden mukaan Sampo-konsernin riskienhallinta ja sisäinen valvonta järjestetään sekä vastaa konsernin toimintojen asianmukaisesta järjestämisestä ja päättää muista yhtiön toimialan puitteissa Sampo-konsernin laajuuteen ja laatuun nähden epätavallisista ja laajakantoisista asioista.

Lisäksi hallitus arvioi säännöllisesti omaa toimintaansa ja yhteistyötään johdon kanssa.

Hallitus valitsee ja vapauttaa konsernijohtajan, Sampo-konsernin johtoryhmään kuuluvat johtajat ja konsernin tarkastusjohtajan. Hallitus päättää myös heidän palvelussuhteittensa ehdoista ja muusta kompensatiosta. Lisäksi hallitus vahvistaa konsernin henkilöstösuunnittelun tavoitteet ja valvoo niiden toteutumista sekä päättää konsernin kompensatiojärjestelmän perusteet ja päättää muut laajakantoiset henkilöstöä koskevat asiat.

HALLITUKSEN JÄSENTEN VALINTA JA TOIMIKAUDET

Sammon yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön hallitukseen kuuluu vähintään kolme ja enintään kymmenen osakkeenomistajien yhtiökokouksessa valitsemaa jäsentä. Vuoden 2007 varsinainen yhtiökokous päätti, että hallituksen jäsenmäärä on kahdeksan jäsentä vuonna 2008 pidettävän varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka. Hallituksen jäsenten toimikausi kestää niin ikään valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka. Hallituksen jäsenet valitsevat keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan ensimmäisessä varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen pidettävässä kokouksessa.

Sampo Oyj:n hallitukseen kuuluvat seuraavat henkilöt:

Georg Ehrnrooth, *puheenjohtaja*

Matti Vuoria, *varapuheenjohtaja*

Tom Berglund, *jäsen*

Anne Brunila, *jäsen*

Jukka Pekkarinen, *jäsen*

Jussi Pesonen, *jäsen*

Christoffer Taxell, *jäsen*

Björn Wahlroos, *jäsen*

Yhtiön hallituksen jäsenistä Tom Berglund, Georg Ehrnrooth, Jussi Pesonen ja Christoffer Taxell ovat riippumattomia yhtiöstä ja yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista.

Sampo Oyj:n hallitus piti vuoden 2007 aikana 14 kokousta. Hallituksen jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti kokouksissa oli 99,10.

Hallituksen asettamat valiokunnat ja johtoryhmä

Hallitus voi asettaa määräämiään tehtäviä varten valiokuntia, johtoryhmiä ja muita pysyviä tai määräaikaista elimiä. Hallitus vahvistaa Sammon valiokuntien ja johtoryhmän työjärjestyksen ja muiden asettamiensa toimielinten toimintaohjeet ja toimintavaltuudet.

Hallituksella on nimitys- ja palkkiovaliokunta sekä tarkastusvaliokunta, joiden jäsenet se nimittää keskuudestaan valiokuntien työjärjestyksen mukaisesti.

SAMPO-KONSERNIN JOHTORYHMÄ

Hallitus on asettanut Sampo-konsernin johtoryhmän ja sen yhteydessä toimivan työvaliokunnan, joka toimii konsernijohtajan tukena valmisteltaessa asioita johtoryhmän käsiteltäväksi.

Sampo-konsernin johtoryhmä toimii konsernijohtajan tukena Sampo-konserniin liittyvien strategisten kysymysten valmistelussa, merkittävien tai luonteeltaan periaatteellisten operatiivisten asioiden käsittelyssä sekä sisäisen tiedonkulun varmistamisessa.

Johtoryhmässä käsitellään erityisesti Sampo-konsernin strategia, budjetti, suuret hankinnat ja projektit, Sampo-konsernin rakenne ja organisaatio sekä hallinnon päälinjat ja henkilöstöhallinnon linjakysymykset.

Sampo-konsernin johtoryhmään kuuluvat:

Björn Wahlroos, *konsernijohtaja*

Kari Stadigh, *konsernijohtajan varamies*

Ilona Ervasti-Vaintola, *konsernin päälakimies, lakiasiaintojohtaja*

Line Hestvik, *johtaja, vahinkovakuutus; henkilöasiakasliiketoiminta*

Peter Johansson, *konsernin talousjohtaja*

Patrick Lapveteläinen, *konsernin sijoitusjohtaja*

Torbjörn Magnusson, *toimitusjohtaja,*

If Skadeförsäkring Holding AB (publ)

Ivar Martinsen, *johtaja, vahinkovakuutus; yritysasiakasliiketoiminta*

Petri Niemisvirta, *toimitusjohtaja, Vakuutusosakeyhtiö Henki-Sampo*

Morten Thorsrud, *johtaja, vahinkovakuutus; suurasiaakasliiketoiminta*

Ricard Wennerklint, *talousjohtaja, vahinkovakuutus*

Työvaliokuntaan kuuluvat Björn Wahlroos, Kari Stadigh, Torbjörn Magnusson ja Patrick Lapveteläinen. Työvaliokunnan sihteerinä toimii Ilona Ervasti-Vaintola.

Vuonna 2007 johtoryhmä kokoontui konsernijohtajan kutsusta säännönmukaisesti vuosineljänneksittäin ja johtoryhmän yhteydessä toimiva työvaliokunta pääsääntöisesti kaksi kertaa kuukaudessa, paitsi silloin, kun koko johtoryhmä kokoontui.

Hallituksen valiokunnat

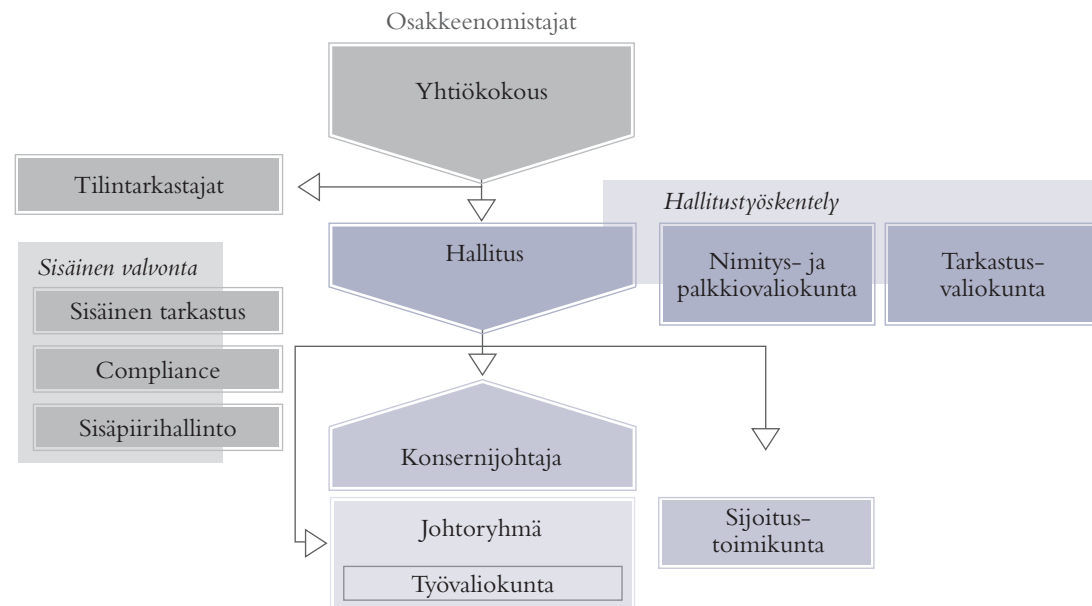
NIMITYS- JA PALKKIOVALIOKUNTA

Nimitys- ja palkkiovaliokunnan tehtävänä on valmistella Sammon yhtiökokoukselle tehtävät esitykset hallituksen kokoonpanosta, hallituksen jäsenten palkkioista ja palkitsemisperiaatteista. Tällöin valiokunta kuulee suurimpia osakkeenomistajia. Lisäksi

valiokunnan tehtävänä on valmistella Sammon hallitukselle tehtäviä esityksiä hallituksen valiokuntien kokoonpanosta ja puheenjohtajasta ja johtoryhmän yhteydessä toimivan työvaliokunnan kokoonpanosta, konsernijohtajan ja Sampo-konsernin johtoryhmään kuuluvien johtajien nimittämisestä ja johtoryhmän jäsenten palkitsemisperiaatteista ja palkkioista ja hallituksen valtuuttamana päättää konsernijohtajaa ja konsernijohtajan sijaista lukuun ottamatta johtoryhmään kuuluvien

johtajien palkoista. Edelleen valiokunta valmistele Sammon hallitukselle esityksen Sampo-konsernin tarkastusjohtajan nimittämisestä, työsuhteen ehdoista ja muusta kompensatiosta sekä Sampo-konsernin henkilöstön palkitsemisperiaatteista. Lisäksi valiokunnan tehtävänä on valmistella hallitukselle tehtäviä esityksiä hyvän hallintotavan (corporate governance) kehittämiseen liittyvistä asioista ja vahvistaa kriteerit ja prosessit hallituksen itsearviointia varten.

Hallintomalli (→ Nimitysjärjestys)

Hallituksen nimitys- ja palkkiovaliokuntaan kuuluu hallituksen puheenjohtaja valiokunnan puheenjohtajana, hallituksen varapuheenjohtaja ja yksi hallituksen keskuudestaan valitsema jäsen. Nimitys- ja palkkiovaliokunnan puheenjohtaja on Georg Ehrnrooth ja muut jäsenet Matti Vuoria ja Christoffer Taxell. Nimitys- ja palkkiovaliokunta piti vuoden 2007 aikana seitsemän kokousta.

TARKASTUSVALIOKUNTA

Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on valvoa Sampo-konsernin sisäisen tarkastuksen ja tilintarkastajien toimintaa lain sallimissa puitteissa, valvoa konsernin tilinpäätöksen oikeellisuutta sekä tilintarkastajien ammattitaitoa ja riippumattomuutta sekä arvioida lakien ja määräysten noudattamista Sampo-konsernissa. Valiokunta myös valmistelee yhtiökokoukselle tehtävän esityksen tilintarkastajan valinnasta ja tilintarkastuspalkkioista sekä seuraa haluamallaan tavalla tilintarkastajien tilintarkastuslaskuja. Lisäksi tarkastusvaliokunnan tehtävänä on valvoa riskienhallinnan periaatteiden ja muiden riskienhallintaa koskevien yleisohjeiden valmistelua ja noudattamista, valvoa konsernin riskejä sekä riskienhallinnan laatua ja kattavuutta, seurata liiketoiminta-alueittain riskinotto politiikkojen toteutumista, limiittien käyttöä ja riskien ja tuloksen kehitystä, sekä toimeenpanna hallituksen valiokunnalle antamat tehtävät. Valiokunta kokoontuu vähintään neljännesvuosittain.

Hallituksen tarkastusvaliokuntaan kuuluu vähintään kolme yhtiön johtoon kuulumatonta hallituksen keskuudestaan valitsemaa jäsentä, joiden tulee olla riippumattomia yhtiöstä. Lisäksi valiokunnan kokouksiin osallistuvat tilintarkastaja, konsernijohtaja, talousjohtaja, konsernin päälakimies ja sisäisen tarkastuksen johtaja sekä konsernin sijoitustoimikunnan puheenjohtaja ja riskienvalvonnasta vastaava konsernin johtoryhmän jäsen ja riskienvalvontajohtaja. Tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja on Christoffer Taxell ja muut jäsenet ovat Anne

Brunila, Tom Berglund ja Jukka Pekkarinen. Lisäksi kokouksiin osallistuivat vuonna 2007 Tomi Englund, Björn Wahlroos, Kari Stadigh, Peter Johansson, Ilona Ervasti-Vaintola, Knut Arne Al-saker ja Gunilla Werner Carlsson.

Tarkastusvaliokunta kokoontui vuoden 2007 aikana neljä kertaa.

Muut valiokunnat

SIOITUSTOIMIKUNTA

Sijoitusomaisuuden hoitoa ja hallinnointia varten Sammon hallitus nimittää Sijoitustoimikunnan. Sijoitustoimikuntaan kuuluvat Sammon konsernijohtajan varamies, Sammon sijoitusjohtaja sekä kaksi muuta Sammon hallituksen nimittämää jäsentä.

Sijoitustoimikunnan tehtävänä on muun muassa valmistella Sammon hallituksen vahvistettavaksi konsernin sijoituspolitiikka, valmistella sijoitustoiminnan päätösvaltuudet yhtiöiden hallituksille sekä seurata limiittien ja toimivaltuuksien käyttöä.

Vuonna 2007 sijoitustoimikunnan puheenjohtaja oli Kari Stadigh ja jäseninä olivat Patrick Lapveteläinen, Sirpa Mannila ja Vesa Nurminen.

Konsernijohtaja

Yhtiöllä on toimitusjohtaja, joka on samalla Sampo-konsernin konsernijohtaja. Hallitus valitsee ja vapauttaa konsernijohtajan sekä päättää hänen palvelussuhteensa ehdoista ja muusta kompensatiosta. Yhtiön toimitusjohtajana ja Sampo-konsernin konsernijohtajana toimii Björn Wahlroos.

Konsernijohtajan tehtävänä on hoitaa Sammon juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Konsernijohtaja saa ryhtyä Sammon toiminnan laajuus ja laatu huomioon ottaen epätavallisiin ja laajakantoisiin toimiin vain hallituksen valtuuttamana. Konsernijohtaja huolehtii Sammon kirjanpidon lainmukaisuudesta ja varainhoidon luotettavasta järjestämisestä.

Konsernijohtajan konsernijohtajasopimuksen irtisanomisai-ka on kuusi kuukautta. Irtisanomisajan palkan lisäksi konsernijohtajalle maksetaan 18 kuukauden kokonaispalkan suuruinen erokorvaus, jos irtisanomisen on suorittanut Sampo.

Palkitseminen

HALLITUKSEN JÄSENTEN PALKITSEMINEN

Sammon yhtiöjärjestyksen mukaan varsinainen yhtiökokous päättää hallituksen jäsenten palkkioista.

Vuoden 2007 varsinaisen yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti hallituksen jäsenille maksetaan hallitus- ja valiokuntatyöskentelystä vuosipalkkiota vuonna 2008 pidettävän varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka seuraavasti: hallituksen puheenjohtajalle 120 000 euroa, hallituksen varapuheenjohtajalle 85 000 euroa ja muille hallituksen jäsenille 70 000 euroa siten, että 30 prosenttia vuosipalkkiosta maksetaan Sampo Oyj:n A-sarjan osakkeina. Yhtiön palveluksessa oleville hallituksen jäsenille ei makseta erikseen palkkiota hallitustyöskentelystä.

Hallituksen jäsenet eivät ole saaneet muita etuuksia eivätkä he ole osallisina Sammon kannustinjärjestelmissä. Keväällä 2007 pidetyn varsinaisen yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti konsernijohtaja kuitenkin kuuluu johdon pitkäaikaisen osakannustinjärjestelmän Sampo 2006:n piiriin.

TOIMITUSJOHTAJAN JA MUUN JOHDON PALKITSEMINEN

Hallitus päättää konsernijohtajan sekä Sampo-konsernin johtoryhmään kuuluvien johtajien palvelussuhteen ehdoista ja muusta kompensatiosta nimitys- ja palkkiovaliokunnan esityksestä. Nimitys- ja palkkiovaliokunnalla on kuitenkin hallituksen valtuuttamana oikeus päättää konsernijohtajaa ja konsernijohtajan varamiestä lukuun ottamatta johtoryhmään kuuluvien johtajien palkoista.

PALKITSEMISJÄRJESTELMÄN PERUSTEET

Konsernin johtoryhmään kuuluville johtajille maksettavan kuukausipalkan lisäksi he kuuluvat vuosittain erikseen päätetävän konsernin tulospalkkiojärjestelmän piiriin. Tulospalkkion määräytymiseen vaikuttavat konsernin tulos, liiketoiminta-alueen tulos ja henkilökohtainen suoriutuminen. Johtoryhmään kuuluville johtajille vuodelta 2007 maksettava tulospalkkio voi olla enintään yhdeksän kuukauden palkkaa vastaava määrä.

Lisäksi konsernin johtoryhmän jäseniä kuuluu, konsernijohtajaa lukuun ottamatta, Sampo Oyj:n johdon pitkäaikaisen kannustinjärjestelmien 2005 I, 2005 II, 2006 I ja 2006 II sekä Sampo-konsernin johtohenkilöiden pitkäaikaisen osakekannustinjärjestelmän Sampo 2006:n piiriin. Kannustinjärjestelmien ehdot ovat nähtävissä Sammon verkkosivuilla osoitteessa www.sampo.com.

Konsernijohtajalle maksetaan hänen työsopimukseensa perustuen pitkän aikavälin kompensaatiota, jonka maksamisesta hallitus päättää erikseen noudattaen soveltuvin osin Sammon johdon pitkäaikaisten kannustinjärjestelmien periaatteita.

Konsernijohtajalle maksettiin vuodelta 2007 palkkaa ja palkkiota yhteensä 2 998 879 euroa sekä konsernijohtajan varamiehelle palkkaa ja palkkiota yhteensä 1 789 923 euroa.

Konsernin johtoryhmän jäsenet kuuluvat kukin asuinvaltiinsa työeläkejärjestelmän piiriin. Osana työsopimustensa ehtoja he kuuluvat myös lisäeläkejärjestelmien piiriin. Heidän soutuksen mukainen eläkeikänsä on 60 tai 65 vuotta.

Tilintarkastajat

Ernst & Young Oy
KHT-yhteisö

Päävastuullinen tilintarkastaja
KHT Tomi Englund

Tilintarkastajalle suoritettiin toimestaan palkkiota laskun mukaan yhteensä 1 948 000 euroa. Lisäksi Ernst & Young Oy:lle maksettiin muista kuin tilintarkastukseen liittyvistä palveluista palkkioita yhteensä 213 900 euroa.

Sisäinen tarkastus

Sammon sisäinen tarkastus on konsernijohtajan alainen liiketoiminnoista riippumaton toiminto, joka tarkastaa sisäisen valvontajärjestelmän riittävyyttä ja tehokkuutta sekä tehtävien suorittamisen laatua Sampo-konsernissa. Sisäinen tarkastus on organisoitu liiketoimintaorganisaatiota vastaavasti.

Sammon hallituksen tarkastusvaliokunta vahvistaa sisäisen tarkastuksen toimintasuunnitelman vuosittain. Suoritetuista tarkastuksista sisäinen tarkastus raportoi konsernijohtajalle ja tarkastusvaliokunnalle. Yhtiökohtaiset tarkastushavainnot raportoidaan yhtiöiden hallintoelimille ja johdolle.

Sisäinen tarkastus noudattaa tarkastustyössään IIA:n (Institute of Internal Auditors) vahvistamia kansainvälisiä ammattistandardeja.

Sisäpiirihallinto

Sammon hallitus on vahvistanut Sampo-konsernin sisäpiiri-ohjeen. Sisäpiiri-ohje kattaa OMX Helsingin sisäpiiri-ohjeen, Vaikutusyhtiöiden keskusliiton suosituksen sijoitustoiminnan sisäpiiri-ohjeeksi sekä Rahoitustarkastuksen standardit. Sampo-konsernin sisäpiiri-ohje on edellä mainittuja ohjeita tiukempi Sampo-konsernin johtoryhmän, muun konsernijohtajan ja muiden erikseen nimettävien henkilöiden osalta siten, että heidän tulee pyytää etukäteen kirjallinen lupa jokaiseen osakeliikännäiseen arvopaperikauppaansa.

Sampo Oyj:n sisäpiiri-ohje ja sisäpiirirekisteri ovat luettavissa Sammon Internet-sivuilta (www.sampo.com) kohdassa Sijoittajasuhteet/Hallinnointi- ja ohjausjärjestelmät/Sisäpiirihallinto.

Hallitus

PUHEENJOHTAJA

Georg Ehrnrooth, s. 1940

Luottamustoimet:

Oy Karl Fazer Ab, hallituksen jäsen

Sandvik AB (publ.), hallituksen jäsen

Nokia Oyj, hallituksen jäsen

Elinkeinoelämän Valtuuskunta EVA, hallituksen

varapuheenjohtaja

Elinkeinoelämän Tutkimuslaitos ETLA, hallituksen

varapuheenjohtaja

–Valittu Sampo Oyj:n hallitukseen 26.6.1992.

–Sampo Oyj:n osakkeita suoraan tai

määräysvaltauyhteisön kautta 23 366 kappaletta.

VARAPUHEENJOHTAJA

Matti Vuoria, s. 1951

TOIMITUSJOHTAJA, KESKINÄINEN

TYÖELÄKEVAKUUTUSYHTIÖ VARMA

Luottamustoimet:

Danisco A/S (Tanska), hallituksen jäsen

Stora Enso Oyj, hallituksen jäsen

Wärtsilä Oyj Abp, hallituksen jäsen

Suomalais-Venäläinen kauppakamari SVKK ry,

puheenjohtaja

Työeläkevakuuttajat TELA, hallituksen puheenjohtaja

Finanssialan Keskusliitto FK, hallituksen jäsen

Arvopaperimarkkinayhdistys, hallituksen puheenjohtaja

–Valittu Sampo Oyj:n hallitukseen 7.4.2004.

–Sampo Oyj:n osakkeita suoraan tai

määräysvaltauyhteisön kautta 27 664 kappaletta.

Tom Berglund, s. 1951

PROFESSORI, SVENSKA HANDELSHÖGSKOLAN

Luottamustoimet:

Emerging Markets Review (Elsevier), neuvoa-antavan
toimitusneuvoston jäsen

The European Shadow Financial Regulatory Committee,
jäsen

–Valittu Sampo Oyj:n hallitukseen 25.5.2000.

–Sampo Oyj:n osakkeita suoraan tai

määräysvaltauyhteisön kautta 2 257 kappaletta.

Anne Brunila, s. 1957

TOIMITUSJOHTAJA, METSÄTEOLLISUUS RY

Luottamustoimet:

Confederation of European Paper Industries CEPI, jäsen

Elinkeinoelämän Tutkimuslaitos ETLA, hallituksen jäsen

Elinkeinoelämän Valtuuskunta EVA, hallituksen jäsen

Merenkulkulaitos, johtokunnan puheenjohtaja

Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra, hallituksen jäsen

Taloudellinen Tiedotustoimisto, hallituksen jäsen

–Valittu Sampo Oyj:n hallitukseen 9.4.2003.

–Sampo Oyj:n osakkeita suoraan tai

määräysvaltauyhteisön kautta 2 591 kappaletta.

Jukka Pekkarinen, s. 1947

YLIJOHTAJA, VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Luottamustoimet:

EU:n talouspolitiikan komitea, varapuheenjohtaja

Tulopoliittinen selvitystoimikunta, puheenjohtaja

Valtion taloudellinen tutkimuskeskus,

neuvottelukunnan puheenjohtaja

Kuntien eläkevakuutus, sijoitusneuvottelukunnan
puheenjohtaja

–Valittu Sampo Oyj:n hallitukseen 5.4.2006.

–Sampo Oyj:n osakkeita suoraan tai
määräysvaltauyhteisön kautta 2 192 kappaletta.

Jussi Pesonen, s. 1960

TOIMITUSJOHTAJA, UPM-KYMMENE OYJ

Luottamustoimet:

UPM-Kymmene Oyj, hallituksen jäsen

Metsäteollisuus ry, hallituksen puheenjohtaja

Elinkeinoelämän Keskusliitto EK, hallituksen jäsen

Oy Metsä-Botnia Ab, hallituksen jäsen

Confederation of European Paper Industries CEPI,
hallituksen jäsen

–Valittu Sampo Oyj:n hallitukseen 5.4.2006.

–Sampo Oyj:n osakkeita suoraan tai
määräysvaltauyhteisön kautta 5 257 kappaletta.

Christoffer Taxell, s. 1948

KANSLERI, ÅBO AKADEMI

Luottamustoimet:

Svenska litteratursällskapet i Finland, finansrådet

(sijoitusvaliokunta), jäsen

Stockmann Oyj Abp, hallituksen jäsen

Stiftelsen för Åbo Akademi, hallituksen puheenjohtaja

Finnair Oyj, hallituksen puheenjohtaja

Nordkalk Oyj Abp, hallituksen jäsen

Föreningen Konstsamfundet, hallituksen puheenjohtaja

Luvata Oy, hallituksen jäsen

–Valittu Sampo Oyj:n hallitukseen
hallintoneuvostosta 1.1.1998.

–Sampo Oyj:n osakkeita suoraan tai
määräysvaltauyhteisön kautta 3 195 kappaletta.

Björn Wahlroos, s. 1952

KONSERNIJOHTAJA,

SAMPO OYJ:N TOIMITUSJOHTAJA

Luottamustoimet:

Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma, hallituksen
jäsen (31.12.2007 asti)

Elinkeinoelämän Valtuuskunta EVA, hallituksen jäsen

Elinkeinoelämän tutkimuslaitos ETLA,
hallituksen jäsen

–Valittu Sampo Oyj:n hallitukseen 5.4.2001.

–Sampo Oyj:n osakkeita suoraan tai
määräysvaltauyhteisön kautta 11 839 890 kappaletta.

Tiedot on kuvattu 31.12.2007 tilanteen mukaisina.
Hallituksen jäsenten ansioluettelot löytyvät Sammon
Internet-sivuilta (www.sampo.com) kohdasta
Sampo-konserni/Hallinto ja johto.

Konsernin johtoryhmä

Björn Wahlroos

Line Hestvik

Torbjörn Magnusson

Morten Thorsrud

Kari Stadigh

Peter Johansson

Ivar Martinsen

Ricard Wennerklint

Ilona Ervasti-Vaintola

Patrick Lapveteläinen

Petri Niemisvirta

Björn Wahlroos, s. 1952

KONSERNIJOHTAJA, SAMPO OYJ:N TOIMITUSJOHTAJA

Luottamustoimet:

Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma, hallituksen jäsen (31.12.2007 asti)

Elinkeinoelämän Valtuuskunta EVA, hallituksen jäsen

Elinkeinoelämän Tutkimuslaitos ETLA, hallituksen jäsen

–Sampo Oyj:n osakkeita suoraan tai määräysvalta-yhteisön kautta

11 839 890 kappaletta.

Kari Stadigh, s. 1955

KONSERNIJOHTAJAN VARAMIES

Luottamustoimet:

If Skadeförsäkring Holding AB (publ), hallituksen puheenjohtaja

Vakuutusosakeyhtiö Henki-Sampo, hallituksen puheenjohtaja

Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva, hallituksen puheenjohtaja

Aspo Oyj, hallituksen puheenjohtaja

Alma-Media Oyj, hallituksen puheenjohtaja

Finanssialan Keskusliitto, hallituksen jäsen

Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma, hallituksen jäsen (1.1.2008 alkaen)

–Sampo Oyj:n osakkeita suoraan tai määräysvalta-yhteisön kautta

217 498 kappaletta.

Ilona Ervasti-Vaintola, s. 1951

KONSERNIN LAKIASIAINJOHTAJA, PÄÄLAKIMIES

Luottamustoimet:

Fiskars Oyj Abp, hallituksen jäsen

Suomalaisen Kirjallisuuden Seura ry, hallituksen jäsen

OMX Nordic Exchange Group Oy, hallituksen jäsen

Keskuskauppakamari yrityskauppala-takunta, jäsen

Keskuskauppakamari laki-valiokunta, puheenjohtaja

–Sampo Oyj:n osakkeita suoraan tai määräysvalta-yhteisön kautta

309 131 kappaletta.

Line Hestvik, s. 1969

JOHTAJA, IF VAHINKOVAKUUTUS;

HENKILÖASIAKASLIIKETOIMINTA

Luottamustoimet:

If Skadeförsäkring AB (publ) (Ruotsi), hallituksen jäsen

If Vahinkovakuutusyhtiö Oy:n (Suomi), hallituksen jäsen

If Livförsäkring AB (Ruotsi), hallituksen puheenjohtaja (1.1.2008 alkaen)

Norjan finanssialan liitto (FNH Norway), hallituksen jäsen

–Sampo Oyj:n osakkeita suoraan tai määräysvalta-yhteisön kautta

3 364 kappaletta.

Peter Johansson, s. 1957

KONSERNIN TALOUSJOHTAJA

Luottamustoimet:

If Skadeförsäkring Holding AB (publ), hallituksen jäsen

Vakuutusosakeyhtiö Henki-Sampo, hallituksen jäsen

–Sampo Oyj:n osakkeita suoraan tai määräysvalta-yhteisön kautta

40 356 kappaletta.

Patrick Lapveteläinen, s. 1966

KONSERNIN SIIJOITUSJOHTAJA

Luottamustoimet:

If Skadeförsäkring Holding AB (publ), hallituksen jäsen

Vakuutusosakeyhtiö Henki-Sampo, hallituksen jäsen

–Sampo Oyj:n osakkeita suoraan tai määräysvalta-yhteisön kautta 211 045

kappaletta.

Torbjörn Magnusson, s. 1963

TOIMITUSJOHTAJA, IF SKADEFÖRSÄKRING HOLDING AB (PUBL)

Luottamustoimet:

If Skadeförsäkring AB (publ) (Ruotsi), hallituksen puheenjohtaja

If Vahinkovakuutusyhtiö Oy (Suomi), hallituksen puheenjohtaja

Ruotsin vakuutusyhtiöiden keskusliitto (Sveriges Försäkringsförbund),

puheenjohtaja

Ruotsin vakuutusalan työnantajajärjestö (FAO), puheenjohtaja

–Sampo Oyj:n osakkeita suoraan tai määräysvalta-yhteisön kautta

7 992 kappaletta.

Ivar Martinsen, s. 1961

JOHTAJA, IF VAHINKOVAKUUTUS;

YRITYSASIAKASLIIKETOIMINTA

Luottamustoimet:

If Skadeförsäkring AB (publ) (Ruotsi), hallituksen jäsen

If Vahinkovakuutusyhtiö Oy (Suomi), hallituksen jäsen

If Livförsäkring AB (Ruotsi), hallituksen jäsen (1.1.2008 alkaen)

Norjan finanssialan liitto (FNH Norway), vahinkovakuutuksen johtoryhmän jäsen

–Sampo Oyj:n osakkeita suoraan tai määräysvalta-yhteisön kautta

2 917 kappaletta.

Petri Niemisvirta, s. 1970

TOIMITUSJOHTAJA, VAKUUTUSOSAKEYHTIÖ HENKI-SAMPO

Luottamustoimet:

If Livförsäkring AB (Ruotsi), hallituksen jäsen

Amanda Capital Oyj, hallituksen jäsen

Kuluttajien vakuutustoimisto, hallituksen jäsen

Nordben Life and Pension Insurance Co. Limited (Guernsey), hallituksen jäsen

Finanssialan Keskusliiton henkivakuutuksen johtokunta, puheenjohtaja

–Sampo Oyj:n osakkeita suoraan tai määräysvalta-yhteisön kautta

29 579 kappaletta.

Morten Thorsrud, s. 1971

JOHTAJA, IF VAHINKOVAKUUTUS;

SUURASIAKASLIIKETOIMINTA

Luottamustoimet:

If Skadeförsäkring AB (publ) (Ruotsi), hallituksen jäsen

If Vahinkovakuutusyhtiö Oy (Suomi), hallituksen jäsen

CJSC If Insurance (Venäjä), hallituksen jäsen

Forsikring & Pension (Tanska), hallituksen jäsen

–Sampo Oyj:n osakkeita suoraan tai määräysvalta-yhteisön kautta

1 718 kappaletta.

Ricard Wennerklint, s. 1969

TALOUSJOHTAJA, IF VAHINKOVAKUUTUS

Luottamustoimet:

If Skadeförsäkring AB (publ) (Ruotsi), hallituksen jäsen

If Vahinkovakuutusyhtiö Oy (Suomi), hallituksen jäsen

If Livförsäkring AB (Ruotsi), hallituksen jäsen

AS If Eesti Kindlustus (Viro), hallituksen jäsen

UAB If Draudimas (Liettua), hallituksen jäsen

AAS If Latvia (Latvia), hallituksen jäsen

Capital Assurance Company, Inc., hallituksen jäsen

Capital Assurance Services, Inc., hallituksen jäsen

SOS International a/s, hallituksen jäsen

–Sampo Oyj:n osakkeita suoraan tai määräysvalta-yhteisön kautta

4 677 kappaletta.

Henkilökohtaiset tiedot on kuvattu 31.12.2007 tilanteen mukaisina.

Henkilöstö

Tärkeitä henkilöstöhankkeita vuonna 2007

Vallitsevien trendien, kuten globalisaation, kilpailun vapautumisen, tuotteiden lyhentyneen elinkaaren, lisääntyneen muutovauhdin ja väestöllisen kehityksen myötä yhtiön menestys ja kyky tuottaa arvoa on yhä riippuvaisempi sen työntekijöistä sekä heidän osaamisestaan, asenteistaan ja motivaatiostaan. Tämä koskee erityisesti palvelualan yrityksiä, kuten Sampo-konsernia. Liiketoiminnallinen menestyksemme riippuu kyvystämme kiinnostaa, rekrytoida, kehittää ja pitää osaavia työntekijöitä palveluksessamme. Siksi olemmekin panostaneet henkilöstökysymyksiin. Vuoden 2007 aikana olemme kehittäneet edelleen vuonna 2006 If Vahinkovakuutuksessa käyttöön otettua strategista viitekehystä, jota kutsumme Best in Risk -ohjelmaksi. Ohjelma korostaa osaamisen kehittämisen sekä innovatiivisuuden, yhteistyön ja terveyden edistämisen tärkeyttä. Muutamia erityisen tärkeitä hankkeita ovat:

IF AKATEMIA

Vuonna 2007 käynnistettiin If Akademia -projekti. Visiomme on kehittyä merkittäväksi, alalla arvostetuksi osaamisen kehittämiskeskukseksi. If Akademia tulee vastaamaan esimiesten valmennuksesta, toimimaan strategian ja osaamisen kehittämisen välisenä linkkinä sekä koordinoimaan liiketoiminta-alueilla tapahtuvaa koulutustoimintaa. Toiminta on vastikään käynnistynyt. Täysipainoisesti If Akademia toimii kesästä 2008 alkaen.

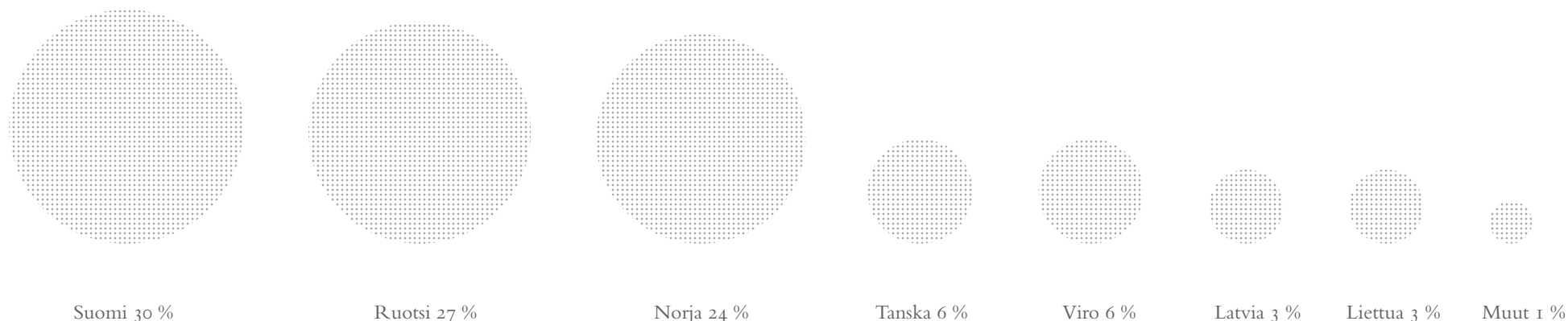
PERFORMANCE MANAGER

Tukeaksemme strategisia henkilöstöprosesseja johtamistaitojen arvioinnissa, osaamisen kartoittamisessa ja kehittämisessä, seuraajasuunnittelussa ja suorituksen johtamisessa olemme vuoden 2007 aikana ottaneet käyttöön laajan sähköisen sovelluksen Performance Managerin. Sovelluksessa jokaisella työntekijällä on henkilökohtainen kansio, johon sisältyy mm. työntekijän toimenkuva ja osaamisprofiili sekä ansioluettelo. Sovelluksen avulla työntekijät ja esimiehet voivat vuorovaikutteisesti valmistella myös arviointi- ja kehityskeskusteluja, ja näiden pohjalta laatia kehityssuunnitelmia ja tavoitesopimuksia, joita myös tallennetaan sovellukseen. Kahdeksan ensimmäisen kuukauden jälkeen sovellukseen on jo luotu noin 6 000 työntekijäprofiilia. Henkilökohtaisten kehityskeskustelujen helpottamisen lisäksi Performance Manager mahdollistaa osaamisen kehittymisen ja suoritusten seurannan kokonaistasolla.

HENKILÖSTÖHALLINNON UUELLEENORGANISOINTI

Parantaaksemme henkilöstöasioiden hoitoa konsernin henkilöstöhallinto järjestettiin uudella tavalla vuonna 2007. HR-toiminnot oli aikaisemmin organisoitu maantieteellisesti siten, että jokaisessa maassa oli oma henkilöstöhallintonsa. Konsernin henkilöstöorganisaatio on muutettu vastaamaan paremmin Sammon pohjoismaista organisaatiota. Kansalliset henkilöstöhallinto-organisaatiot on korvattu pohjoismaisilla yksiköillä, joiden vastuualueina ovat HR-hallinto, työehdot ja järjestösuhteet, HR-neuvonta sekä osaamisen kehittäminen (If Akademia). Tällä tavalla voimme varmistaa parhaan pohjoismaisen osaamisen saatavuuden jokaisella osa-alueella. Uusi toiminnallinen HR-organisaatio vastaa koko Sampo-konsernin henkilöstöhallinnosta.

Henkilöstön jakautuminen maittain

Sampo-konsernissa työskenteli vuonna 2007 keskimäärin 6 836 henkeä, kun vuotta aiemmin henkilömäärä oli 11 657 (vuoden 2006 luku sisältää Sampo Pankki -konsernin tytäryhtiöineen).

Emoyhtiö Sampo Oyj:n palveluksessa työskenteli 56 henkeä, IfVahinkovakuutus ja sen tytäryhtiöissä 6 405 henkeä ja Henki-Sammossa sekä sen tytäryhtiöissä 375 henkeä.

SUOMI:

30 % konsernin henkilöstöstä
Sampo Oyj: 56
IfVahinkovakuutus tytäryhtiöineen: 1 759
Henki-Sampo tytäryhtiöineen: 261

RUOTSI

27 % konsernin henkilöstöstä
IfVahinkovakuutus tytäryhtiöineen: 1 822

NORJA

24 % konsernin henkilöstöstä
IfVahinkovakuutus tytäryhtiöineen: 1 617

TANSKA

6 % konsernin henkilöstöstä
IfVahinkovakuutus tytäryhtiöineen: 436

VIRO

6 % konsernin henkilöstöstä
IfVahinkovakuutus tytäryhtiöineen: 383
Henki-Sampo tytäryhtiöineen: 38

LATVIA

3 % konsernin henkilöstöstä
IfVahinkovakuutus tytäryhtiöineen: 135
Henki-Sampo tytäryhtiöineen: 37

LIETTUA

3 % konsernin henkilöstöstä
IfVahinkovakuutus tytäryhtiöineen: 195
Henki-Sampo tytäryhtiöineen: 39

MUUT

1 % konsernin henkilöstöstä
IfVahinkovakuutus tytäryhtiöineen: 58

Henkilömäärä on esitetty FTE-lukuina (Full-time equivalent), eli osa-aikaisten työntekijöiden määrät on muutettu työajan mukaisesti vastaamaan kokoaikaisten työntekijöiden määrää.

Yritysvastuu

Pörssinoteerattuna osakeyhtiönä Sampo Oyj on velvollinen toimimaan osakkeenomistajiensa edut huomioon ottaen, lakeja noudattaen ja järkevien liiketoimintatapojen mukaisesti. Sampo on määrittänyt koko konsernin toimintaa ohjaavat arvot, jotka ovat eettisyys, lojaalisuus, avoimuus ja yrittäjyys. Sampo-konserni pitää kiinni eettisesti korkeatasoisesta toiminnasta, ja tämän varmistamiseksi yhtiön hallintojärjestelmässä noudetaan esimerkiksi sisäpiirihallinnossa viranomaisvaatimuksia tiukempia periaatteita.

Sampo Pankki -konsernin myynnistä Danske Bankille seuranneiden mittavien organisaatorakenteen uudelleenjärjestelyjen myötä yritysvastuukysymyksille annetaan enemmän painoarvoa konsernin nykyisillä liiketoiminta-alueilla, erityisesti If Vahinkovakuutuksessa. Vahinkovakuutusliiketoimintaa harjoittavalle Ifille on mitä luontevinta puhua kaikille turvallisen yhteiskunnan puolesta. Vahingonkorvaukseen johtavien tapahtumien ennaltaehkäisy ja niiden määrän alentaminen on ominaista Ifin toiminnalle yrityksen pyrkiessä samalla kasvattamaan tuottavuuttaan ja helpottamaan asiakkaidensa elämää. If on aktiivisesti mukana vahinkotapahtumien ehkäisyssä sekä yksityis- että yritysasiakkaiden osalta niin lyhyellä kuin pitkälläkin aikavälillä.

If yhteiskunnassa

Vahinkovakuutustoiminnassa on ennen kaikkea kyse avun tarjoamisesta vahinkotapauksissa. Julkisten toimijoiden kuten poliisin, pelastuspalvelujen ja oikeuslaitoksen ohella vakuutusala lukeutuu niihin tahoihin, jotka ovat yhteiskuntamme keskeisiä yksityisten kansalaisten sekä yritysten ja julkisyhteisöjen turvallisuuden ylläpitäjiä ja takaajia. Vakuuttamisella suojaudutaan taloudellisilta riskeiltä. Vakuutussopimukset tuovat yrityksille erilaisten liiketoimintariskien ottamiseen tarvittavaa ennustettavuutta ja vakautta. Niinpä Ifille on hyvin luontevaa työskennellä turvallisemman yhteiskunnan puolesta.

Vahinkojen ennaltaehkäisy ja vähentäminen kuuluvat luontevana osana Ifin liiketoimintaan, jonka pyrkimyksenä on kannattavuuden kasvattaminen ja asiakkaidemme kokeman vahingon lievittäminen. If osallistuu niin yksityishenkilöitä kuin yrityksiäkin koskevaan vahinkojen ennaltaehkäisyyn lyhyellä ja pitkällä tähtäimellä.

Merkittäviä tapahtumia vuonna 2007

LUONNONILMIÖIDEN AIHEUTTAMAT VAHINGOT

JA ILMASTONMUUTOS ESILLÄ

Vuotta 2007 leimasivat lukuisat luonnonkatastrofit. Vuoden alussa Per-nimellä tunnettu myrsky sai aikaan merkittäviä tuhoja eri puolilla Skandinaviaa. Kesällä rankkasateet aiheuttivat monin paikoin tulvia. Ennakoiduista ilmastomuutoksista seurannee luultavimmin uusia vastaavanlaisia luonnon suurtuhoja, joilla on vastaisuudessa yhä suurempi rooli vakuutusalan toiminnassa Skandinaviassa ja Baltian maissa.

If kiinnittää jatkossakin huomiota ilmastomuutokseen ja erilaisiin yhteiskunnan kannalta hyödyllisiin keinoihin sopeutua muutokseen. Korvauskäsittelystämme saamiemme kokemusten avulla voimme osallistua tulevaisuuden yhteiskunnan suunnitteluun ilmastomuutoksen näkökulmasta.

Ruotsin vakuutusala on osallistunut ruotsalaisen ilmastokomission Klimat- och sårbarhetsutredningenin toimintaan. Komission loppuraportissa kiinnitetään laaja-alaisesti huomiota ilmastomuutoksen seurauksiin ja sopeutustoimenpiteisiin sen haittavaikutusten lievittämiseksi. If on pyrkinyt aktiivisesti integroimaan käytännön toimintaansa komission ehdotuksia vakuutustoimintaan tulevaisuudessa kohdistuvista vaatimuksista, ja yhtiö aloitti tuotteita koskevan kyselytutkimuksen, joka on jo johtanut vakuutussuojan laajentamiseen joissain tapauksissa.

Lisäksi Ifin toimitusjohtaja ja muut yhtiön edustajat ovat toimineet puhujina tulevaisuuden ilmastoamme koskevissa konferensseissa.

PALOVAHINKOJEN KEHITYS HUOLENAIHEENA

Asuntopaloissa menehtyneiden ihmisten määrä kasvoi Norjassa vuonna 2007. Suomessa suurpalojen määrä oli edelleen korkea. Näin oli myös Tanskassa, jossa sattuiivat Ifin vuoden 2007 suurimmat vahinkotapahtumat. Yhteiskunnalle merkittävä ja varsin pysyvä ongelma on tuhopolttojen yleisyys.

TAISTELU VAKUUTUSTOIMINTAA

KOSKEVAA RIKOLLISUUTTA VASTAAN JATKUU

Yhtiön erityishuomion kohteena ovat jatkuvasti myös rikolliseen toimintaan liittyvät vakuutuskorvaushakemukset. Ifin havaintojen mukaan mm. raskaaseen liikenteeseen kohdistuneet vakavat ryöstöt ovat muodostuneet yhä suuremmaksi ongelmaksi. Vakuutusasiakkaiden suojelemiseksi on vakuutuspetosten yleisyyttä kyettävä rajoittamaan. Ifin tutkimusyksiköt työskentelevät aktiivisesti ongelman parissa.

HYVINVOINTIJÄRJESTELMÄ MUUTOKSEN ALLA

Pohjoismaissa keskustellaan alituisesti sosiaaliturvajärjestelmän rakenteesta tulevaisuudessa. Yhteisenä tavoitteena on luoda vakaasti toimiva pitkän tähtäimen järjestelmä ja vähentää sairauspoissaolojen määrää työelämässä.

Ruotsin valtio on perustanut komission, jonka tavoitteena on yksityishenkilöiden ajoneuvovakuutuksen laajentaminen Suomen mallin kaltaiseksi. Uudistuksen tavoitteena on, että tulevaisuuden liikennevahingoista johtuvat korvaushakemukset olisivat lukumäärältään vähäisempiä ja arvoltaan pienempiä. Ensimmäisenä toimenpiteenä on otettu käyttöön ajoneuvojen vakuutusmaksuero vanhojen avointen korvaushakemusten rahoittamiseksi. Moni Ifin johtoon kuuluva on osallistunut aktiivisesti tulevaisuuden sosiaaliturvajärjestelmää koskevaan julkiseen keskusteluun.

Terveysten- ja sairaanhoitojärjestelmästä on myös keskusteltu voimakkain äänenpainoin yksityisen sairaanhoitovakuutuksen ja kuntoutusvakuutuksen vahvan kasvun samalla jatkuessa. On esitetty uusia ajatuksia, kuten kokonaan yksityisvakuutusten voimin rahoitettavien lastensairaaloiden perustamista. Tutkimusmaailmassa keskustelua ovat herättäneet lasten ylipainoi-

suuden tuomat terveysongelmat. If on ollut mukana näiden ongelmien ratkaisemiseksi tehtävässä kehitystyössä.

If – turvallisemman yhteiskunnan puolesta

Yhteiskunnallinen vastuu on noussut merkittävään rooliin Ifin tukitoiminnassa, jonka puitteissa tukea ohjataan vakuutustoimintaan luontevasti liittyville elämänalueille.

If tekeekin yhteistyötä sellaisten järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa, joiden toiminta tähtää yhteiskunnallisen turvallisuuden lisäämiseen pitkävaikutteisilla toimilla esim. ihmisryhmien syrjintää ja eristämistä vastaan. Ifin tärkeimmät kohderyhmät ovat lapset ja nuoret. Ruotsissa toimimme yhdessä nuorisojärjestö Fryshusetin kanssa mm. Lugna Gatan (Rauhallinen katu) -ohjelmassa ja ”kotikulmien sankareille” myönnettävän erikoispalkinnon muodossa. Suomessa ylläpidetään Ifin yleisurheilukouluja yhdessä Suomen urheiluliiton kanssa. Myös Norjassa ylläpidetään Ifin yleisurheilukouluja yhdessä Norjan urheiluliiton ja olympiakomitean kanssa. Lisäksi If tukee Norjan huumepoliisiyhdistystä sekä nuorisojalkapalloturnaus Norja Cupia.

If Turvallisuusrahasto tukee toimia ja projekteja, joilla lisätään turvallisuutta asiakkaidemme paikallisympäristöissä. Rahallista tukea jaetaan kuukausittain enintään 5 000 euroa eri Skandinavian maihin Ifin valitsemaan kohteeseen. Hakijoina voivat olla yksityishenkilöt, yritykset, ryhmät tai järjestöt. Vuoden 2007 aikana tuettiin erilaisia kohteita hyvin monipuolisesti. Yhtenä rahaston keskeisenä tehtävänä on tukea turvallisuustietouden lisäämistä ja turvatuotteiden hankkimista lapsille ja nuorisolle.

Ruotsissa If Turvallisuusrahaston varoilla on lisäksi luotu uusi tukiratkaisu, Ifin neula, jolla on tarkoitus tukea erityisen vähäosaisia lapsia.

Tulipaloriskien vähentämiseksi If tukee Norjan palomiesyhdistystä ja on mukana erityisesti vuotuisella palontorjunnan teemaviikolla. Suomessa If on mukana Nou Häta! -kampanjassa, jolla pyritään kartuttamaan perusopetuksen ylimpien luokkien pelastustaitoja. Ruotsissa on aloitettu yhteistyö maan palontorjuntayhdistyksen kanssa kodin paloturvallisuuteen keskittyvän projektin myötä.

Norjassa If ja Trygg Trafik toimivat yhdessä liikenneturvallisuuden lisäämiseen tähtäävässä projektissa.

If kiinnitti myös entistä enemmän huomiota ympäristöasioihin yrityksen sisäisellä projektilla, jonka tavoitteena oli edistää yrityksen ympäristövaikutuksen pienentämiseen tähtäviä toimia sekä tarjota asiakkaille ympäristönäkökohdat lähtökohdaisesti huomioivia vakuutusratkaisuja.

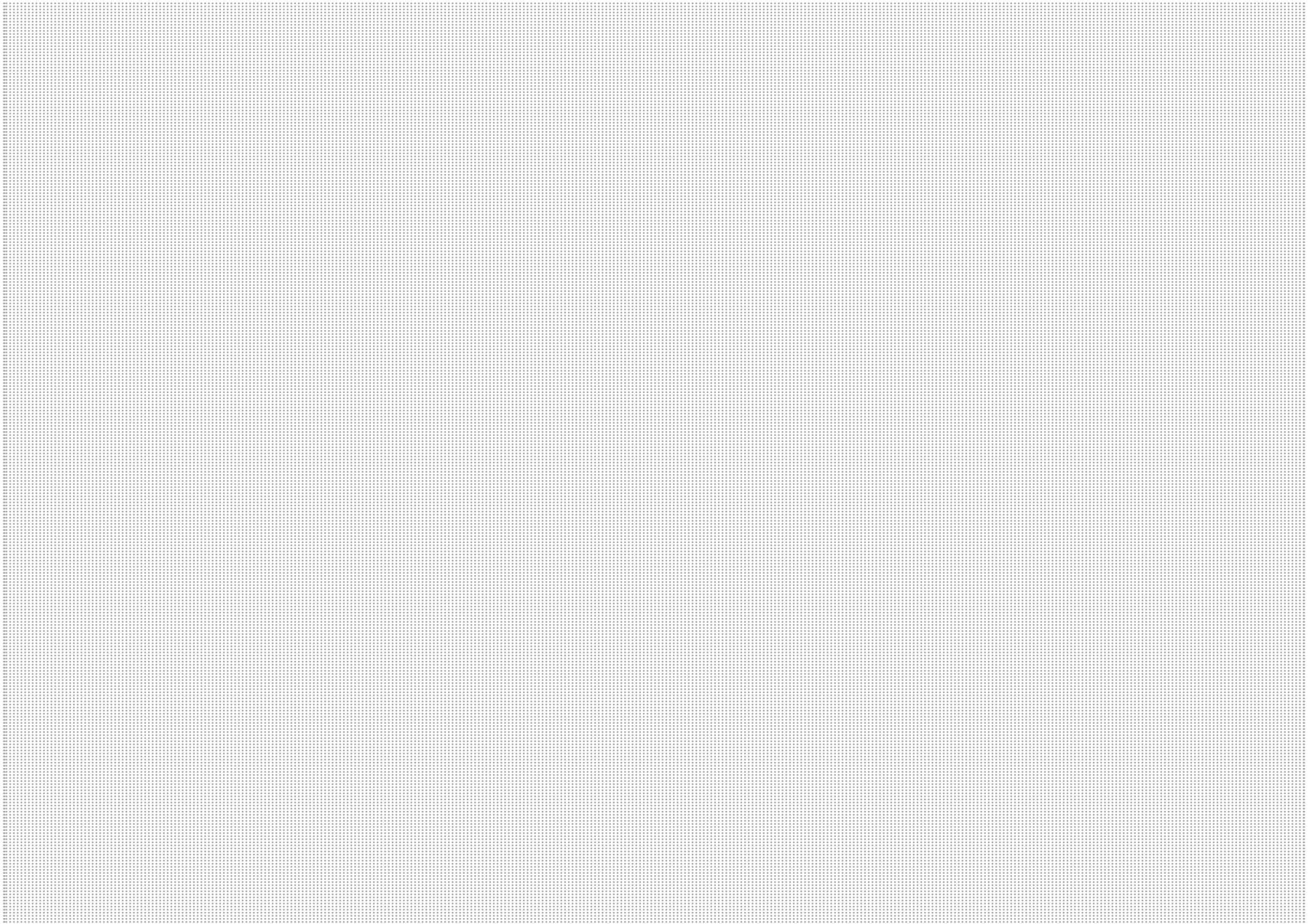
Kokemus avuksi vahinkojen ennaltaehkäisyssä ja minimoinnissa

If opastaa ihmisiä vahinkojen ennaltaehkäisyssä eri kanavien kautta. Kiinnitämme huomiota kehityssuuntauksiin ja vakuutustarpeisiin järjestämällä säännöllisesti mm. kyselytutkimuksia koskien ihmisten kokemuksia erilaisista riskeistä.

Lähtökohtana on laaja kokemuspohjamme vahingoista ja korvaushakemuksista. Liiketoiminta-alueemme Suurasiakkaat julkaisee Lessons from Losses -uutiskirjettä (Opiksi vahingoista), jossa kuvataan mm. yrityksemme työympäristöön, tulipaloihin, tulviin ja liikematkailuun liittyviä riskejä vuonna 2007.

Risk Consulting -asiakaslehdessämme (Tietoa riskeistä) tarjoamme tietoa riskien hallinnan ja eri vakuutusalueiden ajankohtaisista asioista. Lisäksi If on ottanut käyttöön yritysasiakkaille tarkoitettun verkkopohjaisen turvallisuustestin, joka on saanut lämpimän vastaanoton erityisesti Suomessa. Yksityisasiakkaille on tarjolla Ifin Oikea Turva -testi.

Toisenlaista vahinkojen ennaltaehkäisytyötä tehdään Ifin turvallisuuskeskuksessa Norjassa, jossa vierailee vuosittain suuri määrä asiakkaita ja muiden sidosryhmien edustajia. Syksyllä 2007 Norjan parlamentin liikenne- ja viestintäkomitealle demonstroitiin käytännössä, millaisia riskejä voi sisältyä tunnellisissa tapahtuvaan autopaloon. Komitean vierailu keskuksen toteutettiin yhdessä Norjan kuorma-autoliiton kanssa. Turvallisuuskeskuksessa on lisäksi järjestetty sekä teoriapohjaista että käytännön vahinkojenehkäisykoulutusta Oslon kaupungin henkilöstölle. Myös monet koululuokat ovat saaneet turvallisuuskoulutusta Ifin Turvallisuusrahaston tuella.

Hallituksen toimintakertomus ja tilinpäätös 2007

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS	30	17 Käyvät arvot	107
Tunnusluvut	40	18 Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset	108
Tunnuslukujen laskentakaavat	42	19 Laskennalliset verosaamiset ja verovelat	108
IFRS-TILINPÄÄTÖS		20 Verot	109
Konsernin tuloslaskelma	46	21 Muut varat	110
Konsernitase	47	22 Käteiset varat	111
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	48	23 Myytävänä olevat omaisuuserät	111
Konsernin rahavirtalaskelma	49	24 Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista	112
Konsernin tilinpäätöksen liitetiedot	51	25 Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista	114
Yhteenveto merkittävistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista	52	26 Rahoitusvelat	114
Segmentti-informaatio	64	27 Varaukset	115
Sampo-konsernin riskienhallinta 2007	67	28 Eläkevelvoitteet	115
Muut liitetiedot		29 Muut velat	117
1 Lopetetut toiminnot	86	30 Myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat	117
Tuloslaskelman liitetiedot		31 Ehdolliset velat ja sitoumukset	118
2 Vakuutusmaksutulo	87	32 Oma pääoma	119
3 Sijoitustoiminnan nettotuotot	88	33 Lähipiiritiedot	120
4 Korvauskulut	90	34 Kannustinjärjestelmät	121
5 Vakuutus- ja sijoitussopimusten velkojen muutos	93	35 Tilintarkastajien palkkiot	124
6 Henkilöstökulut	93	36 Oikeudenkäynnit	124
7 Liiketoiminnan muut kulut	94	37 Sijoitukset tytäryhtiöissä	124
8 Vahinkovakuutustoiminnan tulosanalyysi	94	38 Sijoitukset muissa kuin tytär- ja osakkuusyhtiöissä	125
9 Vahinkovakuutustoiminnan vakuutuslajiryhmäkohtainen tulos	95	39 Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat	127
10 Osakekohtainen tulos	96		
11 Rahoitusvarat- ja velat	96	SAMPO OYJ:N TILINPÄÄTÖS	
Taseen liitetiedot		Emoyhtiön tuloslaskelma	128
12 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	98	Emoyhtiön tase	129
13 Sijoituskiinteistöt	99	Emoyhtiön rahavirtalaskelma	130
14 Aineettomat hyödykkeet	101	Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot	131
15 Sijoitukset osakkuusyrityksissä	103	Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset	138
16 Rahoitusvarat	104		
		TILINTARKASTUSKERTOMUS	139

Sampo Oyj:n hallituksen toimintakertomus vuodelta 2007

Sampo-konsernin voitto ennen veroja vuodelta 2007 nousi 3 833 miljoonaan euroon (1 353). Tulokseen sisältyy 2 830 miljoonan euron suuruinen myyntivoitto, joka saatiin Sampo Pankin myynnin loppuun saattamisesta 1. helmikuuta 2007. Osakekohtainen tulos oli 6,18 euroa (1,73). Käyvän arvon rahaston muutos huomioon ottaen osakekohtainen tulos oli 5,89 euroa (1,89). Osakekohtainen tulos jatkuvista toiminnoista oli 1,25 euroa (1,27). Osakekohtainen substanssi kasvoi 13,49 euroon (9,21).

Konsernin oman pääoman tuotto oli 52,6 prosenttia vuodelta 2007 (22,6). Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle osinkoa jaettavaksi 1,20 euroa osakkeelta ja valtuutusta omien osakkeiden hankkimiseksi.

Vahinkovakuutuksen vakuutustekninen tulos säilyi vakaana ja yhdistetty kulusuhde oli 90,6 prosenttia koko vuodelta 2007 (89,9). Sijoitustoiminnan nettotuotot laskivat 211 miljoonaan euroon (390) heikon sijoitusmarkkinakehityksen seurauksena ja tulos ennen veroja oli 534 miljoonaa euroa (730). Oman pääoman tuotto ylitti 17,5 prosentin tavoitteen ja oli 19,2 prosenttia (22,0).

Henkivakuutustoiminnan raportoitu tulos ennen veroja parani edelleen ja oli 342 miljoonaa euroa (295). Käyvän arvon rahasto pieneni 174 miljoonalla eurolla vuonna 2007 ja oli 31.12.2007 verojen jälkeen 289 miljoonaa euroa. Sijoitusomaisuuden käypien arvojen laskun johdosta 17,5 prosentin oman pääoman tuottotavoitetta ei saavutettu ja tuotto oli 9,1 prosenttia (30,0).

Omistusyhteisö-segmentin tulos ennen veroja oli 95 miljoonaa euroa (-27).

Sampo Oyj myi marraskuussa 2006 koko Sampo Pankin osakekannan Danske Bank A/S:lle 4 050 miljoonan euron käteissuoritusta vastaan. Kauppa saatettiin loppuun 1.2.2007. Myyntivoitto 2 830 miljoonaa euroa raportoidaan ”Lopetetut toiminnot” -kohdassa.

Sampo-konsernin sijoitusomaisuus oli katsauskauden lopussa 21 miljardia euroa, josta 74 prosenttia oli sijoitettu korkoinstrumentteihin ja 23 prosenttia osakkeisiin. Sijoitustoiminnan nettotuotot olivat 974 miljoonaa euroa (1 008).

Konsernin oma pääoma 31.12.2007 oli 7 733 miljoonaa euroa (5 189). Tilikauden voitto 3 573 miljoonaa euroa ja tammikuussa 2007 optio-oikeuksilla tehdyistä osakemerkinnöistä saatu pääoma 6 miljoonaa euroa vahvistivat omaa pääomaa. Omaa pääomaa pienensivät huhtikuussa maksetut 693 miljoonan euron osingot, käyvän arvon rahaston supistuminen 169 miljoonalla eurolla, omien osakkeiden hankinta 81 miljoonalla eurolla ja valuuttakurssien muutokset 74 miljoonalla eurolla.

Joulukuun 2007 lopussa Sampo-konsernin omat varat ylittivät minimivaatimuksen 5 969 miljoonalla eurolla vakavaraisuussuhteen ollessa 774,6 prosenttia (202,7).

Sampo-konsernin taseen loppusumma oli 25 424 miljoonaa euroa (47 620). Vertailulukuun sisältyy Sampo Pankki -konsernin tase. Varojen kasvu oli nopeinta käteisissä varoissa, jotka kasvoivat 958 miljoonaan euroon 41 miljoonasta eurosta, sekä sijoitussidonnaisissa varoissa, jotka kasvoivat lähes 20 prosentilla 2 072 miljoonaan euroon. Vastuissa muut velat supistuivat lähes 40 prosentilla ja olivat 655 miljoonaa euroa, sen sijaan velat sijoitussidonnaisista sopimuksista kasvoivat 1 752 miljoonasta eurosta 2 071 miljoonaan euroon.

AVAINLUVUT

Milj. €	2007	2006	MUUTOS-%
Tulos ennen veroja	3 833	1 353	183
Vahinkovakuutus	534	730	-27
Henkivakuutus	342	295	16
Omistusyhteisö	95	-27	-
Tilikauden tulos	3 573	991	261
Oman pääoman tuotto, %	52,6	22,6	133
Vakavaraisuussuhde, %	774,6	202,7	282
Keskim. henkilöstömäärä (FTE)	6 846	11 657	-41
Tulos/osake, euro	6,18	1,73	257
Tulos ml. käyvän arvon rahaston muutos/osake, euroa	5,89	1,89	212
Laimennettu osakekohtainen tulos, euroa	-	1,69	-
Substanssi/osake, euroa	13,49	9,21	46
Antioikaistu ylin kurssi, euroa	24,38	20,74	18
Antioikaistu alin kurssi, euroa	18,08	13,58	33
Osakekannan markkina-arvo	10 382	11 413	-9

Liiketoiminta-alueet vuonna 2007

VAHINKOVAKUUTUS

If on Pohjoismaiden johtava vahinkovakuutusyhtiö, joka toimii myös kaikissa Baltian maissa ja Venäjällä. Sampo-konsernin vahinkovakuutuksen emoyhtiö If Skadeförsäkring Holding AB:n pääkonttori on Ruotsissa. Tytäryhtiöidensä kautta If tarjoaa vakuutusratkaisuja ja -palveluja Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa, Baltian maissa ja Venäjällä. Ifin toiminnot jakautuvat neljään liiketoiminta-alueeseen: Henkilöasiakkaat, Yritysiasiakkaat, Suurasiakkaat sekä Baltia ja Venäjä.

If jatkoi vuonna 2007 strategiaansa olla paras riskien osaaja keskittyen erityisesti riskivalintaan ja asiakkaan hyödyn lisäämiseen. Strategia tuotti jälleen tulosta ja If saavutti kaikki sille asetetut tavoitteet.

Vahinkovakuutustoiminnan tulos ennen veroja vuodelta 2007 oli 534 miljoonaa euroa (730). Tuloksen heikkeneminen edellisvuoteen nähden johtui erityisesti vuoden loppupuoliskolla heikentyneiden osakemarkkinoiden vuoksi laskeneesta sijoitustoiminnan tuloksesta. Vakuutustekninen tulos nousi 565 miljoonaan euroon (554). Henkilöasiakkaat-liiketoiminnan osuus vakuutusteknisestä tuloksesta oli 53 prosenttia, Yritysiasiakkaiden 31 prosenttia, Suurasiakkaiden 11 prosenttia ja Baltia ja Venäjä -liiketoiminta-alueen 3 prosenttia. Vakuutusliikkeen tuotto (vakuutusteknisen tuloksen suhde omalla vastuulla oleviin vakuutusmaksutuottoihin) oli edellisvuoden tasolla 14,8 prosentissa (14,7).

Vuoden 2007 yhdistetty kulusuhde alitti selkeästi pitkän aikavälin alle 95 prosentin tavoitteen ja oli 90,6 prosenttia (89,9). Suurasiakkaat-liiketoiminta-alueen ja Tanskan toimintojen yhdistetyt kulusuhteet olivat poikkeuksellisen korkeat suurvahinkojen keskimääräistä suuremman

AVAINLUVUT

Milj. €	2007	2006	MUUTOS-%
Vakuutusmaksutuotot	3 840	3 773	2
Sijoitustoiminnan nettotuotot	211	390	-46
Muut tuotot	29	23	26
Korvauskulut	-2 541	-2 480	2
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos	-43	-8	438
Henkilöstökulut	-441	-431	2
Muut kulut	-493	-505	-2
Rahoituskulut	-29	-33	-12
Tulos ennen veroja	534	730	-27
Yhdistetty kulusuhde, %	90,6	89,9	1
Riskisuhde, %	66,9	65,9	2
Toimintakulusuhde, %	23,7	24,0	-1
Liikekulusuhde, %	17,2	17,4	-1
Oman pääoman tuotto, %	19,2	22,0	-13
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä (FTE)	6 415	6 428	0

määrän vuoksi. Myös oman pääoman tuotolle asetettu 17,5 prosentin tavoite saavutettiin selkeästi oman pääoman tuoton ollessa 19,2 prosenttia (22,0).

Bruttovakuutusmaksutulo nousi 2 prosenttia 4 085 miljoonaan euroon (4 019). Edellisvuoteen verrattuna maksutulo kasvoi kaikissa liiketoiminta-alueissa Yritysiakkaita lukuun ottamatta. Maksutulo kasvoi jälleen voimakkaimmin Baltia ja Venäjä -liiketoiminta-alueella. Ifin hiljattain perustetut Venäjän toiminnot ovat kasvaneet voimakkaasti. Vuonna 2007 avattiin uusi toimipiste Moskovaan tarkoituksena mahdollistaa entistä paremman palvelun tarjoaminen myös Moskovan alueen asiakkaille.

Kustannustehokkuus parani edelleen ja toimintakulusuhde vuodelta 2007 pieneni 23,7 prosenttiin (24,0). Jatkuvan, koko organisaation laajuisen kustannustehokkuuden parantamisen tuloksena kokonaiskustannukset laskivat 963 miljoonaan euroon (969). Uusiin teknologiaratkaisuihin investoimisen odotetaan myös jatkossa lisäävän tehokkuutta ja parantavan edelleen asiakaspalvelun laatua.

Korvauskulut nousivat 2 541 miljoonaan euroon (2 480) ja riskisuhde oli 66,9 prosenttia (65,9) vuonna 2007. Suurasiakkaat-liiketoiminta-alueella sattui neljä suurvahingoksi luokiteltavaa vahinkoa vuonna 2007. Aikaisempina tilikausina sattuneita vahinkoja varten varattua korvausvastuuta purettiin 76 miljoonalla eurolla (65). Korvausvastuu suhteessa maksutuloon ja maksettuihin korvauksiin vahvistui hieman. Ensin mainittu suhdeluku oli 170 prosenttia (159) ja jälkimmäinen 261 prosenttia (254). Molempiin tunnuslukuihin vaikuttivat sekä muutokset valuuttakursseissa sekä todellinen volyymikasvusta johtunut korvausvastuun kasvu.

Sijoitustoiminnan nettotuotot olivat 211 miljoonaa euroa (390) ja sijoitusten keskimääräinen tuotto 2,6 prosenttia (4,3). Tuottojen lasku edellisvuoteen verrattuna johtui osakemarkki-

noiden heikentyneestä kehityksestä. Ifin sijoitusomaisuuden arvo oli joulukuun 2007 lopussa 9,9 miljardia euroa (10,1), josta 89 prosenttia oli sijoitettuna korkoinstrumentteihin (89), 10 prosenttia osakkeisiin (10) ja 1 prosentti muihin sijoituksiin (1). Korkosijoitusten duraatio oli 2,2 vuotta (3,0).

Vakavaraisuuspääoma oli joulukuun 2007 lopussa 2 681 miljoonaa euroa (2 841). Vahinkovakuutuksen vastuunkantokyky eli vakavaraisuuspääoma suhteessa vakuutusmaksutuloon oli 71 prosenttia (74).

If solmi useita huomattavia jakelukanavasopimuksia vuoden aikana. Ajoneuvovakuutuksissa If laajensi yhteistyötään Nissanin ja General Motorsin (SAAB ja Opel) kanssa pohjoismaiseen mittakaavaan. Tanskan toiminnoissa vuosi 2007 oli aktiivista aikaa ja vuoden lopussa Ifillä oli sopimukset kahdeksan eri automerkin kanssa. Näiden lisäksi tammikuussa 2008 solmittiin sopimus myös Suzukin kanssa. If solmi vuoden aikana myös sopimuksen koskien räätälöityjä takuita Blocket.se-internetportaalin kautta myytyihin autoihin. Blocket.se on Ruotsin suurin käytettyjen tavaroiden markkinaportaali.

Suomessa If solmi merkittävän yhteistyösopimuksen S-ryhmän kanssa. S-ryhmä on Suomen johtava toimija päivittäistavara kaupassa sekä hotelli- ja ravintola-alalla. Sopimuksen perusteella Ifin asiakkaat voivat saada Ifin yksityistalouksille tarjoamista vahinkovakuutuksista kesäkuusta 2008 alkaen S-ryhmän asiakasbonusta.

Asiakastyytyväisyyteen panostaminen on ollut Ifissä painopistealueena pitkään, ja tämä kehitys tulee jatkumaan myös tulevina vuosina. Uusimman teknologian hyödyntämisen merkitys asiakaskontaktien hoitamisessa on jatkuvasti kasvanut niin jakelukanavissa kuin korvausten käsittelyssäkin. If on jo nyt edelläkävijä liiketoimintaprosessien ja asiakaspalvelun yhdenmukaistamisessa. Asiakkaat voivat tällä hetkellä esimerkiksi määrittää oman riskitilanteensa verkkopalvelussa. Toisena esimerkkinä voidaan mainita internetportaali If Login, jonka kautta asiakkailla on mahdollisuus tarkistaa kaikki vakuutus sopimuksensa ja tehdä niihin muutoksia kootusti yhdessä osoitteessa verkossa. Seuraava askel asiakaspalvelun parantamiseksi on verkon kautta tapahtuvan vahinkojen käsittelyn kehittäminen.

HENKIVAKUUTUS

Henki-Sampo-konserniin kuuluvat Suomessa toimiva, Sampo Oyj:n kokonaan omistama Henki-Sampo ja sen tytäryhtiö, eurooppayhtiö Sampo Life Insurance Baltic SE. Sampo Life Insurance Baltic SE:n kotipaikka on Viro. Yhtiö toimii muissa Baltian maissa sivukonttorien kautta. Lisäksi Henki-Sammolla oli tammikuuhun 2008 asti ruotsalainen tytäryhtiö If Livförsäkring AB.

Henkivakuutustoiminnan tulos ennen veroja vuonna 2007 oli 342 miljoonaa euroa (295). Käyvän arvon rahaston arvo aleni vuoden alusta laskien 174 miljoonaa euroa.

Sijoitustoiminnan nettotuotot sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyviä tuottoja lukuun ottamatta olivat 543 miljoonaa euroa (462). Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät tuotot olivat 57 miljoonaa euroa (139).

AVAINLUVUT

Milj. €	2007	2006	MUUTOS-%
Vakuutusmaksutulo	618	660	-6
Sijoitustoiminnan nettotuotot	600	601	0
Muut tuotot	0	1	-100
Korvauskulut	-653	-550	19
Vakuutus- ja sijoitussopimusten velkojen muutos	-145	-345	-58
Henkilöstökulut	-20	-19	5
Muut kulut	-50	-45	11
Rahoituskulut	-10	-8	25
Voitto ennen veroja	342	295	16
Liikekustannussuhde, %	101,0	101,9	-1
Oman pääoman tuotto, %	9,1	30,0	-70
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä (FTE)	375	365	3

Henkivakuutustoiminnan oman pääoman tuotto (RoE) 9,1 prosenttia (30,0) jäi asetetusta tavoitteesta.

Henki-Sampo-konsernin sijoitusomaisuuden markkina-arvo 31.12.2007 oli 5,7 miljardia euroa (5,9), kun summaan ei lasketa mukaan 2,1 miljardin euron (1,8) suuruisia sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuvelan katteena olevia sijoituksia. Korkosijoitusten osuus oli 73 prosenttia (66), osakkeiden 25 prosenttia (31) ja kiinteistöjen 3 prosenttia (2). Osakesijoitukset, joihin sisältyvät suorat osakeomistukset, osakerahastot ja pääomarahastot, eivät ole olleet vuosien 2002–2003 jälkeen näin alhaisella tasolla.

Sijoitusomaisuuden tuotto vuonna 2007 laski 5,0 prosenttiin (9,7). Tuotto pieneni osake-markkinoiden notkahduksen vuoksi. Joulukuun 2007 lopussa korkosijoitusten duraatio oli 1,9 vuotta (2,6).

Henki-Sampo-konsernin liikekustannussuhde pysyi vuonna 2007 kilpailukykyisenä ja oli 101,0 prosenttia (101,9). Liikekustannussuhdetta heikensivät hieman Sampo Pankin ja Henki-Sammon hallinnon ja tukitoimintojen eriyttämisestä koituneet kulut. Liikekustannussuhde ei huomioi kaikkia liikekulujen kattamiseksi kerättyjä palkkioita. Tuotot huomioiva kokonaisliikekustannussuhde oli 80,6 prosenttia (81,3). Uusi vakuutusjärjestelmä parantaa kustannustehokkuutta vuonna 2008.

Henki-Sampo-konsernin vakavaraisuuspääoma säilyi vahvana. 31.12.2007 vakavaraisuuspääoma oli 846 miljoonaa euroa (1 032). Vakavaraisuussuhde oli 16,5 prosenttia (20,1). Henki-Sammon vastuuvélka oli kokonaisuudessaan 6,7 miljardia euroa (6,4), josta sijoitussidonnaisen vastuuvélan osuus oli 2,1 miljardia (1,8). Sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuvélan osuus oli 31 prosenttia (27).

Laskuperustekorkoisen vakuutuksen ottaneet Henki-Sammon asiakkaat saivat vakuutuksen laskuperustekorona mukaisesti 0–2,25 prosentin asiakashyvityksen. Vuonna 2007 asiakashyvitys-

ten kokonaismäärä nousi 36,1 miljoonaan euroon (26,7). Tulevien lisäetujen vastuun kokonaismäärä oli vuoden 2007 lopussa 39,8 miljoonaa euroa (35,6).

Henki-Sammon omalla vastuulla oleva vakuutusmaksutulo oli 618 miljoonaa euroa (660). Painopistealueen, sijoitussidonnaisten vakuutusten, maksutulo aleni 403 miljoonaan euroon (429). Sijoitussidonnaisten yksilöllisten ja ryhmäläkevakuutusten maksutulo jatkoi kasvuaan. Sijoitusvakuutusten myyntiä heikensivät sijoitusmarkkinoiden epävarmuus ja pääjakelukanava Sampo Pankin organisaatiomuutokset neljännellä vuosineljänneksellä. Sampo Pankin tietojärjestelmien integraatio Danske Bankin järjestelmiin saattaa alkuvuonna 2008 edelleen väliaikaisesti vaikuttaa vakuutusmyyntiin Sampo Pankin konttoreissa. Vuoden 2006 vertailulukuun sisältyy muutamia huomattavan suuria kertamaksuisia sopimuksia. Sijoitussidonnaisen maksutulon osuus säilyi ennallaan 65 prosentissa (65) koko maksutulosta.

Riskivakuutuksen maksutulon kasvutavoitteet saavutettiin, kun sekä yksityisasiakkailta että yritysasiakkailta saatu maksutulo kasvoivat. Yritysasiakkaiden eläkevakuutukset tekivät kaupansa erityisen hyvin.

Baltian henkivakuutusmarkkinan kasvu jatkui vahvana. Henki-Sammon Baltian-toimintojen maksutulo kasvoi 67 prosenttia 64 miljoonaan euroon (38). Henki-Sampo on sijoitussidonnaisissa vakuutuksissa Baltian kolmen suurimman yhtiön joukossa. Henki-Sampo nosti sijoitussidonnaisen vakuutuksien markkinaosuutensa Baltiassa 19 prosenttiin (15). Henki-Sammon vakuutuksia myydään Baltiassa sekä Sampo Pankin konttoreissa että Henki-Sammon omissa konttoreissa.

If Livförsäkring, Henki-Sammon ruotsalainen tytäryhtiö, kasvatti maksutulonsa 6 miljoonaan euroon (3). Riski-henkivakuutuksiin keskittyvä yhtiö myytiin Sampo Oyj:n sataprosenttisesti omistamalle tytäryhtiölle If P&C Insurance Holding Ltd:lle 1.1.2008.

Henki-Sammon ensivakuutuksen kokonaismarkkinaosuus oli Suomessa 19,8 prosenttia (20,4). Yhtiön markkinaosuus oli sijoitussidonnaisissa vakuutuksissa 22,4 prosenttia (25,2). Riskivakuutuksissa yhtiön markkinaosuus oli 14,6 prosenttia (15,4). Ennakkotietojen perusteella Henki-Sampo on maksutulolla mitattuna ryhmäläkevakuutusten ja koko yritys-vakuuttamisen markkinajohtaja.

Henki-Sammon vuoden merkittävin tapahtuma kotimaassa oli tärkeimmän myyntikanavan Sampo Pankin myynti Danske Bankille helmikuussa 2007. Kaupan yhteydessä Henki-Sampo ja Sampo Pankki solmivat yhteistyösopimuksen, joka takaa henkivakuutusten myynnin jatkamisen Sampo Pankin konttoreissa.

Henki-Sampo on vahvistanut myynti- ja tuotekehitysorganisaatiotaan uusien rekrytoinnein. Myyntiorganisaation henkilömäärää kasvatetaan edelleen ja uusia strukturoituja tuotteita tuodaan markkinoille vuonna 2008.

OMISTUSYHTEISÖ

Sampo Oyj hallinnoi noin 5 miljardin euron suuruista sijoitusomaisuutta. Lisäksi se omistaa ja hallinnoi vahinko- ja henkivakuutustoimintaa harjoittavia tytäryhtiöitään.

AVAINLUVUT

Milj. €	2007	2006	MUUTOS-%
Sijoitustoiminnan nettotuotot	168	24	600
Liiketoiminnan muut tuotot	8	96	-92
Henkilöstökulut	-18	-38	-53
Liiketoiminnan muut kulut	-26	-57	-54
Rahoituskulut	-38	-52	-27
Tulos ennen veroja	95	-27	-
Keskimääräinen henkilöstömäärä (FTE)	56	87	-36

Segmentin tulos ennen veroja oli 95 miljoonaa euroa (-27). Käyvän arvon rahasto kasvoi verojen jälkeen 7 miljoonalla eurolla 26 miljoonaan euroon vuoden 2007 aikana.

Sampo Oyj:n taseessa oli 31.12.2007 sijoitusomaisuutta 4,9 miljardin euron arvosta. Tästä korkosijoitusten osuus oli 2,1 miljardia euroa ja osakesijoitusten 2,7 miljardia euroa.

Sampo Oyj:n suurin osakesijoitus on Nordea. Joulukuun 2007 lopussa Sampo Oyj:n omistuksen markkina-arvo oli 2,7 miljardia euroa. Sampo Oyj omisti 238 283 129 Nordean osaketta ja lisäksi Henki-Sampo omisti 11 270 000 Nordean osaketta. Sampo-konsernin omistamien Nordean osakkeiden keskimääräinen hankintahinta oli 11,13 euroa osakkeelta. Nordean päättöskurssi 28.12.2007 oli 11,41 euroa. Sampo Oyj:n taseeseen sisältyy myös 2,4 miljardin euron arvosta (3,2) tytäryhtiöiden osakkeita.

Sampo Oyj jätti 17.12.2007 Ruotsin finanssivalvontaviranomaiselle anomuksen luvasta ylittää 10 prosentin omistusosuus Nordeasta. Lupa saatiin 6.2.2008. Sampo-konsernin omistus Nordeasta ylitti 10 prosenttia samana päivänä.

Taseen vastuisiin sisältyy pääomalaina, jonka nimellisarvo on 600 miljoonaa euroa. Laina voidaan maksaa takaisin aikaisintaan huhtikuussa 2009.

KONSERNIN TUOSLASKELMA KVARTAALEITTAIN

Milj. €	10-12/2007	7-9/2007	4-6/2007	1-3/2007	10-12/2006
Jatkuvat toiminnot					
Vakuutusmaksutulo	974	887	1 046	1 552	1 001
Sijoitustoiminnan nettotuotot	75	217	360	322	335
Liiketoiminnan muut tuotot	8	6	6	5	10
Korvaukset	-789	-781	-769	-855	-752
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos	180	193	-84	-477	-12
Henkilöstökulut	-117	-120	-116	-126	-133
Liiketoiminnan muut kulut	-155	-132	-139	-132	-175
Rahoituskulut	-17	-16	-16	-19	-17
Osuus osakkuusyritysten voitoista/tappioista	1	1	1	1	0
Kauden voitto ennen veroja	160	256	289	270	258
Verot	-46	-65	-75	-68	-75
Kauden voitto jatkuvista toiminnoista	113	191	214	202	183
Lopetetut toiminnot					
Kauden voitto lopetetuista toiminnoista	0	0	0	2 853	57
Kauden voitto	113	191	214	3 055	241
Josta					
Emoyhtiön omistajien osuus	113	191	214	3 054	239
Vähemmistöosuus	0	0	0	0	2

Konsernirakenteen muutokset

Sampo-konserni kävi läpi merkittävän rakenteellisen muutoksen ensimmäisen vuosineljänneksen aikana, kun Sampo Pankki Oyj eriytettiin Sampo-konsernista. Sampo Pankki Oyj, sen Baltiassa ja Venäjällä toimivat tytärbankit sekä joukko konserniin kuuluvia sijoituspalveluyrityksiä siirtyivät Sampo-konsernilta Danske Bank A/S:lle 1.2.2007. Sampo Oyj ilmoitti 9.11.2006 myyvänsä Sampo Pankki Oyj:n Danske Bank A/S:lle.

Sampo Pankin kaupan jälkeen Sampo-konserni muodostuu Sampo Oyj:stä ja sen kokonaan omistamista vahinkovakuutusyhtiö Ifistä ja henkivakuutusyhtiö Henki-Sammosta. Sampo Oyj hallinnoi lisäksi lähes viiden miljardin sijoitusomaisuutta.

Henki-Sampo yhdisti Baltiassa toimivat tytäryhtiönsä SE Sampo Life Insurance Baltic -yhtiöksi 2.1.2007. Uusi yhtiö on eurooppayhtiö ja toimii koko Baltian alueella. Yhtiön kotipaikka on Viro. Latviassa ja Liettuaissa yhtiö toimii sivukonttorien kautta.

Hallinto

YHTIÖKOKOUS JA HALLINTO

Sampo Pankin omistuksen siirtyminen Danske Bankille aiheutti muutoksia Sampo-konsernin hallinnossa. Sampo Pankin varatoimitusjohtajat Ilkka Hallavo ja Maarit Näkyvä erosivat Sampo-konsernin johtoryhmästä välittömästi Sampo Pankin omistajuuden siirryttyä Danske Bankille 1.2.2007.

Sampo Pankin toimitusjohtajana toiminut Mika Ihmuotila erosi tehtävästään 1.2.2007. Ihmuotila jäi Sammon johtoryhmän jäseneksi 15.4.2007 asti, jolloin hän erosi konsernin palveluksesta. Ihmuotila jätti Henki-Sammon hallituksen 16.3.2007.

Henki-Sammon hallitukseen valittiin 16.3.2007 uutena jäsenenä Sampo-konsernin sijoitajasuhde- ja viestintäjohtaja Jarmo Salonen. Henki-Sammon hallituksen varapuheenjohtajaksi nousi Sampo-konsernin talousjohtaja Peter Johansson. Henki-Sammon hallituksen puheenjohtajana jatkaa Kari Stadigh.

Sammon varsinainen yhtiökokous pidettiin 12.4.2007. Yhtiökokous vahvisti edellisen tilikauden tilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden hallitukselle ja toimitusjohtajalle. Tilintarkastajaksi valittiin edelleen Ernst & Young.

Yhtiökokous piti konsernin hallituksen kokoonpanon ennallaan. Hallituksen puheenjohtajana jatkaa vuorineuvos Georg Ehrnrooth ja varapuheenjohtajana toimii toimitusjohtaja Matti Vuoria. Muut uudelleen valitut jäsenet ovat professori Tom Berglund, toimitusjohtaja Anne Brunila, toimitusjohtaja Jussi Pesonen, ylijohtaja Jukka Pekkarinen, ministeri Christoffer Taxell ja konsernijohtaja Björn Wahlroos.

Hallituksen jäsenten palkkiot säilyivät ennallaan. Hallituksen puheenjohtajalle maksetaan 120 000 euroa vuodessa, hallituksen varapuheenjohtajalle 85 000 euroa vuodessa ja hallituksen jäsenille 70 000 euroa vuodessa. Palkkiosta 30 prosenttia maksetaan Sammon A-sarjan osakkeina. Konsernijohtaja Björn Wahlroosille ei makseta erillistä palkkiota hänen osallistumisestaan hallitustyöskentelyyn.

Yhtiökokous hyväksyi osakeyhtiölain muutoksista ja muista teknisistä syistä esitetyt muutokset yhtiöjärjestykseen. Merkittävimpiä muutoksia ovat osakepääoman määrää ja osakkeiden lukumäärää koskevien määräysten poistaminen sekä se, että yhtiöllä on yksi tilintarkastaja, jonka on oltava KHT-yhteisö. Yhtiökokouksen tekemistä yhtiöjärjestyksen muutoksista löytyy täydellinen lista osoitteesta www.sampo.com.

Yhtiökokous vahvisti vuodelta 2006 osingoksi 1,20 euroa osakkeelta.

Sampo-konserni noudattaa HEX Oyj:n (nykyisin OMX Pohjoismainen Pörssi), Keskuskaupakamarin ja Teollisuuden ja Työnantajien Keskusliiton (nykyisin Elinkeinoelämän keskusliitto) joulukuussa 2003 antamaa suositusta listayhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmistä. Konsernin hallintotavasta kerrotaan laajemmin yhtiön vuosikertomuksessa ja yhtiön internetsivuilla www.sampo.com.

YRITYSVASTUU

Pörssinoteerattuna yhtiönä Sampo Oyj on velvollinen toimimaan osakkeenomistajiensa edut huomioon ottaen sekä lain ja hyvän liiketoimintatavan mukaisesti. Sammon ydinarvot eettisyys, lojaalisuus, avoimuus ja yrittäjäys koskevat koko konsernia. Sampo pitää kiinni eettisesti korkeatasoisesta toiminnasta, ja tämän varmistamiseksi hallintojärjestelmässä (corporate governance) noudatetaan viranomaisten vaatimuksia tiukempia periaatteita esimerkiksi sisäpiirihallinnossa.

Sampo Pankki -konsernin myynnistä Danske Bank A/S:lle johtuneiden mittavien organisaatiomuutosten myötä yhteiskuntavastuuasioiden merkitys Sampo-konsernin jäljellä olevissa liiketoiminnoissa ja erityisesti Ifin Vahinkovakuutuksessa on entisestään korostunut. Ifille on vahinkovakuutusyhtiönä luontevaa toimia kaikille turvallisemman yhteiskunnan puolesta. Vahinkojen ehkäiseminen ja rajaaminen on luonnollinen osa Ifin liiketoimintaa yhtiön pyrkiessä lisäämään kannattavuuttaan ja samalla vähentämään asiakkaidensa kärsimiä vahinkoja ja niiden seurauksia. If osallistuu aktiivisesti yksityishenkilöille ja yrityksille suunnattuun ennaltaehkäisevään vahingontorjuntatyöhön sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä.

Yritysvastuusta kerrotaan laajemmin vuosikertomuksen Yritysvastuu-osiossa sekä Sampo-konsernin internet-sivuilla osoitteessa www.sampo.com.

HENKILÖSTÖ

Sampo-konsernin palveluksessa oli 31.12.2007 kaikkiaan 6965 työntekijää, kun 31.12.2006 työntekijöitä oli 11 763. Vertailulukuun sisältyy Sampo Pankki -konsernin henkilöstö. Sampo Pankki -konserni myytiin Sampo-konsernista 1.2.2007.

Katsauskauden päättyessä noin 94 prosenttia henkilöstöstä työskenteli vahinkovakuutustoiminnassa, 6 prosenttia henkivakuutustoiminnassa ja prosentti omistusyhteisössä. Maantieteellisesti tarkasteltuna 30 prosenttia henkilöstöstä työskenteli Suomessa, 28 prosenttia Ruotsissa, 23 prosenttia Norjassa ja 19 prosenttia Baltiassa, Tanskassa ja muissa maissa. Henkilöstön lukumäärä kasvoi sekä vahinkovakuutustoiminnassa että henkivakuutustoiminnassa ja pieneni hieman omistusyhteisössä. Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä vuonna 2007 oli 6 846 henkeä, kun vuonna 2006 se oli 11 657 henkeä.

JOHDON PITKÄAIKAISET KANNUSTINJÄRJESTELMÄT

Sammon johdon pitkän aikavälin kannustinjärjestelmien perusteella maksettavat maksut riippuvat yhtiön taloudellisesta kehityksestä ja osakekursista. Kannustinjärjestelmät 2004 I–2006 II ulottuvat vuoteen 2010. Kannustinjärjestelmät kasvattivat henkilöstökuluja vuonna 2007 miljoonalla eurolla (29), ja 31.12.2007 johdon kannustinjärjestelmiin liittyvät vastuut olivat 20 miljoonaa euroa (53). Vertailulukuun sisältyy 18 miljoonaa euroa pankki- ja sijoituspalvelutoiminnan vastuita.

Sampo 2006 -osakekannustinjärjestelmä kasvatti henkilöstökuluja viidellä miljoonalla eurolla vuonna 2007 ja järjestelmään liittyvät vastuut olivat 5 miljoonaa euroa.

Osakepalkkiojärjestelmän ja muiden kannustinjärjestelmien ehdot ovat luettavissa Sammon kotisivuilla osoitteessa www.sampo.com.

Osakkeet, osakepääoma ja osakkeenomistajat

OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Sampo Oyj:n osakkeiden lukumäärä 31.12.2007 oli 577 330 890 A-sarjan osaketta sekä 1 200 000 B-sarjan osaketta. Yhtiöjärjestyksen mukaan A-sarjan osakkeiden vähimmäismäärä on 179 000 000 ja enimmäismäärä 711 200 000 kappaletta, B-sarjan osakkeiden vähimmäismäärä on 0 ja enimmäismäärä 4 800 000 kappaletta. Kullakin A-osakkeella on yhtiökokouksessa yksi ääni ja B-osakkeella viisi ääntä. Sammon A-sarjan osakkeet on noteerattu Helsingin Pörssissä vuodesta 1988 alkaen. Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva omistaa kaikki B-sarjan osakkeet. B-sarjan osake voidaan osakkeenomistajan vaatimuksesta muuntaa A-sarjan osakkeeksi.

Sammon vuoden 2000 optio-oikeuksien noteeraus Helsingin Pörssissä päättyi 24.1.2007 ja merkintäaika 31.1.2007. Sammon uusi osakelaji Sampo Uudet listattiin Helsingin Pörssiin 2.1.2007. Uusi osakelaji perustettiin, koska Sammon vuoden 2000 optio-oikeuksien perusteella 31.12.2006 jälkeen merkityt Sammon A-sarjan osakkeet oikeuttivat osinkoon vasta vuodelta 2006 päätetyn osingon maksun jälkeen. Sampo Uudet -osakelaji yhdistettiin Sammon A-sarjaan 21.5.2007 osingon maksun jälkeen.

Sampo Oyj:n osakepääoma 31.12.2007 oli 98 miljoonaa euroa (95). Sammon hallitus hyväksyi tammikuussa 2007 Sammon vuoden 2000 optio-ohjelman optio-oikeuksilla merkityt 15 740 245 A-sarjan osaketta. Uudet osakkeet korottivat Sampo Oyj:n osakepääomaa 2,6 miljoonalla eurolla. Sampo Oyj:n hallitus päätti 13.2.2007 mitätöidä vuonna 2006 hankitut 4 827 500 A-sarjan osaketta.

Tilikauden päättyessä Sampo Oyj omisti 4 322 000 omaa A-sarjan osakettaan. Muut konserniyhtiöt eivät omistaneet emoyhtiön osakkeita.

HALLITUKSEN VALTUUTUKSET

Varsinainen yhtiökokous myönsi 12.4.2007 hallitukselle omien osakkeiden hankkimisvaltuudet, jotka ovat voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymisajankohtaan asti. Sammon A-osakkeita voidaan hankkia yhdessä tai useammassa erässä korkeintaan 10 prosenttia yhtiön osakepääomasta. Sammon osakkeita voidaan hankkia muussa kuin osakkeenomistajien omistusten suhteessa.

Osakkeesta maksettava hinta ei voi ylittää kaupantekohetken korkeinta osakkeesta julkisessa kaupankäynnissä maksettavaa hintaa. Omien osakkeiden ostossa voidaan soveltuvien lakien ja säännösten puitteissa hyödyntää tavallisia johdannaissopimuksia, osakelainausta tai muunlaisia sopimuksia markkinahinnoin.

Valtuutuksen perusteella Sampo Oyj:n hallitus päätti 22.8.2007 hankkia Sampo Oyj:n A-sarjan osakkeita voitonjakokelpoisilla varoilla. A-sarjan osakkeita hankitaan korkeintaan 28 000 000 kappaletta, joka vastaa noin 4,8 prosenttia kaikista osakkeista. Osakkeet hankittiin OMX Pohjoismaisen Pörssin julkisen kaupankäynnin kautta ostohetken markkinahintaan. Omien osakkeiden osto alensi voitonjakokelpoisten varojen määrää.

Vuonna 2007 Sampo Oyj hankki 4 322 000 A-sarjan osaketta, joka vastaa 0,75 prosenttia koko osakekannasta ja 0,74 prosenttia kokonaisäänimäärästä. Osakkeiden hankintaan käytettiin 81 miljoonaa euroa, ja osakkeen hankintahinta oli keskimäärin 18,62 euroa.

Katsausvuoden jälkeen Sampo on jatkanut omien osakkeidensa ostoja. Tammikuussa 2008 Sampo osti 2 115 000 omaa A-osakettaan ja 12.2.2008 omistaa 6 437 000 osaketta, joka vastaa 1,1 prosenttia kaikista osakkeista ja niihin liittyvistä äänistä. Kaikkiaan osakkeiden ostoon on käytetty 120 miljoonaa euroa 18,68 euron keskihinnalla.

VUODEN 2000 OPTIO-OHJELMA

Sammon ylimääräinen yhtiökokous päätti 29.9.2000 tarjota vastikkeetta optio-oikeuksia osakkeenomistajien merkintätuomio-oikeudesta poiketen Sammon ja sen tytäryhtiöiden johdolle, keskihohdolle ja muille avainhenkilöille sekä yhtiön hallituksen päättämälle, kokonaan omistetuille tytäryhtiölle.

Optio-oikeuksia annettiin yhteensä 5 200 000 kappaletta, ja kukin optio-oikeus oikeutti sen haltijan merkitsemään viisi Sammon A-osaketta. Osakkeiden merkintäaika päättyi 31.1.2007.

Tällä hetkellä Sampo Oyj:llä ei ole voimassaolevia optio-ohjelmia.

OSAKKEENOMISTAJAT

Rekisteröityneiden osakkeenomistajien lukumäärä 31.12.2007 oli 64 283 eli seitsemän prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Arvo-osuusjärjestelmään siirtämättä oli 1,3 prosenttia osakkeista. Hallintarekisteröityneiden ja ulkomaisten osakkeenomistajien omistusosuus kohosi 54,5 prosenttiin (53,8) osakepääomasta ja 54,0 prosenttiin äänistä (53,3).

Vuoden 2007 lopussa Sammon hallituksen jäsenet, mukaan lukien konsernijohtaja, omistivat suoraan tai välillisesti 11 906 412 kappaletta Sammon osakkeita. Omistusten yhteenlaskettu osuus osakepääomasta oli 2,1 prosenttia ja osuus äänistä 2,0 prosenttia.

Kertomusvuoden aikana Sampo vastaanotti seuraavat Arvopaperimarkkinalain 2 luvun 9 §:n mukaiset ilmoitukset omistusosuuksien muutoksista:

- Sampo vastaanotti 8.2.2007, 26.3.2007, 11.4.2007, 25.7.2007 ja 9.8.2007 ilmoitukset liittyen Exista hf:n ja sen tytäryhtiöiden omistamien osakkeiden kokonaismäärän ja äänimäärän muutoksista. Viimeisimmän ilmoituksen mukaan Exista omistaa 19,98 prosenttia kokonaisosakekannasta ja 19,82 prosenttia äänimäärästä. Exista ilmoitti myös sopineensa 100 000 Sampo Oyj:n A-sarjan osakkeen hankinnasta, joka toteutuessaan osakkeiden toimituksen kautta johtaa siihen, että Existan omistus Sampo Oyj:n osakekannasta nousee yli 20 prosentin.

- Sampo vastaanotti 29.3.2007 ilmoituksen, jonka mukaan Morgan Stanley & Co International Limitedin omistusosuus Sampo Oyj:n osakekannasta oli noussut 5,08 prosenttiin ja äänimäärä 5,04 prosenttiin. Morgan Stanley ilmoitti 5.4.2007 Sammolle omistusosuutensa vähentyneen 0,67 prosenttiin osakkeiden kokonaismäärästä ja 0,66 prosenttiin äänimäärästä.

- Morgan Stanley & Co International Limited ilmoitti Sammolle, että sen osuus Sampo Oyj:n osakekannasta oli 24.7.2007 noussut 5,33 prosenttiin ja äänimäärästä 5,29 prosenttiin. Saman ilmoituksen mukaan omistusosuus oli 25.7.2007 toteutetun osakekaupan seurauksena laskenut 1,55 prosenttiin osakekannasta ja 1,54 prosenttiin äänimäärästä.

Täydelliset ilmoitukset ovat nähtävissä Sammon kotisivulla osoitteessa www.sampo.com.

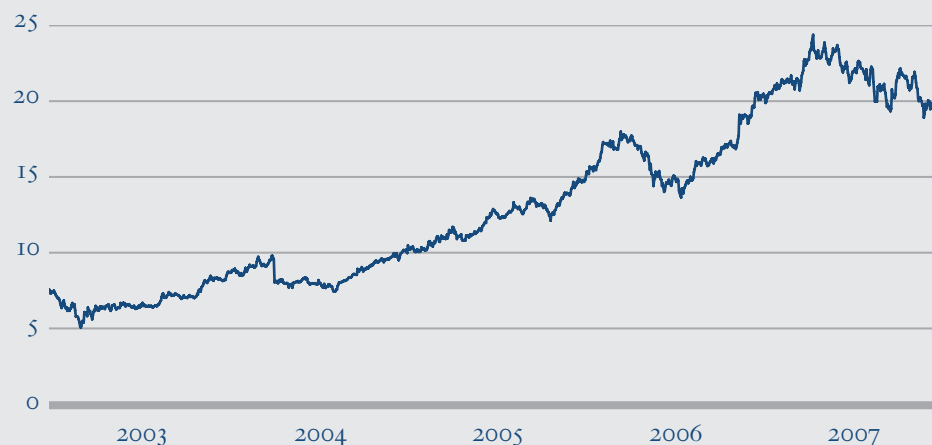
OSAKEOMISTUS SEKTOREITTAIN 31.12.2007 (A- JA B-SARJOJEN OSAKKEET)

SEKTORI	OSAKKEITA YHTEENSÄ	%
Yritykset	13 402 271	2,3
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	27 181 868	4,7
Julkisyhteisöt	149 691 803	25,9
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	10 167 470	1,8
Kotitaloudet	55 329 713	9,6
Ulkomaiset ja hallintarekisteröityneet	315 237 995	54,5
Yhteistilillä	7 519 770	1,3
Yhteensä	578 530 890	100,0

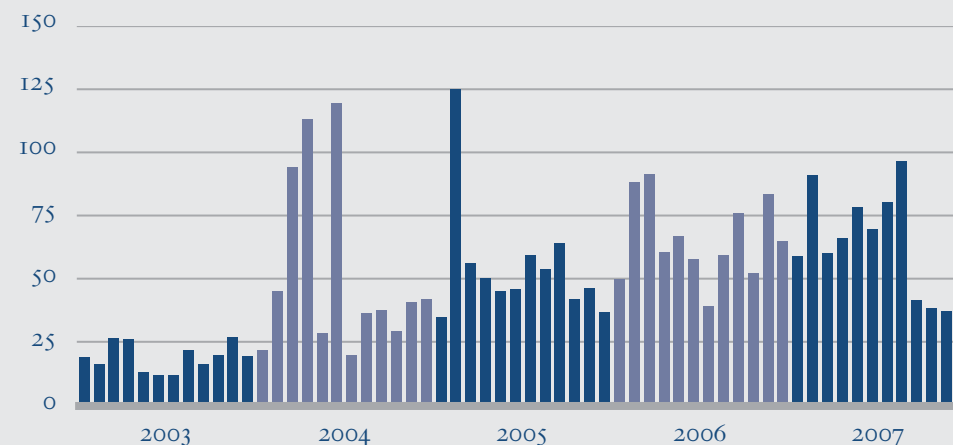
OMISTUSMÄÄRÄJAKAUMA 31.12.2007

OSAKKEITA KPL	OMISTAJIA KPL	%	ARVO-OSUUSMÄÄRÄ KPL	%	ÄÄNIMÄÄRÄ KPL	%
1–100	16 263	25,299	1 061 337	0,183	1 061 337	0,182
101–500	29 653	46,129	7 931 194	1,371	7 931 194	1,36
501–1000	8 776	13,652	6 960 814	1,203	6 960 814	1,193
1001–5000	7 826	12,174	17 058 103	2,949	17 058 103	2,924
5001–10000	962	1,497	6 994 713	1,209	6 994 713	1,199
10001–50000	627	0,975	12 836 114	2,219	12 836 114	2,2
50001–100000	65	0,101	4 946 418	0,855	4 946 418	0,848
100001–500000	79	0,123	16 499 054	2,852	16 499 054	2,828
500001–99999999	32	0,05	496 723 373	85,859	501 523 373	85,976
Yhteensä	64 283	100	571 011 120	98,7	575 811 120	98,711
joista hallintarekisteröityjä	20		312 637 813	54,04		
Odotusluettelolla yhteensä			0	0	0	0
Yhteistilillä			7 519 770	1,3	7 519 770	1,289
Erityistilillä yhteensä			0	0	0	0
Liikkeeseenlaskettu määrä			578 530 890	100	583 330 890	100

Sammon osakkeen hinta kuukausittain 2003–2007, euroa

Sammon osakkeen vaihto kuukausittain 2003–2007, milj.kpl

OSAKKEENOMISTAJAT 31.12.2007

A- JA B-SARJAT	OSAKKEIDEN LUKUMÄÄRÄ	OSAKKEISTA %	ÄÄNISTÄ %
Suomen valtio	79 280 080	13,70	13,59
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Varma	48 608 785	8,40	8,33
Wahlroos Björn	11 739 890	2,03	2,01
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	7 440 911	1,29	1,28
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva *)	6 127 855	1,06	1,87
Valtion eläkerahasto	4 410 000	0,76	0,76
Sampo Oyj	4 322 000	0,75	0,74
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Eläke-Fennia	2 900 000	0,50	0,50
Etera Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö	2 680 131	0,46	0,46
Swedbank	2 534 240	0,44	0,43
OP-Delta-sijoitusrahasto	2 209 300	0,38	0,38
Wärtsilä Oyj Abp	1 901 000	0,33	0,33
Odin Norden c/o Odin Forvaltning AS	1 301 600	0,22	0,22
Sampo Suomi Osake Sijoitusrahasto	941 145	0,16	0,16
Nordea Henkivakuutus Suomi Oy	817 390	0,14	0,14
ABN Amro Finland -sijoitusrahasto	815 789	0,14	0,14
Sijoitusrahasto Nordea Fennia	810 250	0,14	0,14
Erikoissijoitusrahasto OMX Helsinki 25 indeksiosuusrahasto	764 082	0,13	0,13
Placeringsfonden Gyllenberg Finlandia	710 000	0,12	0,12
OP-Suomi arvo	708 000	0,12	0,12
Hallintarekisteröidyt yhteensä	312 637 813	54,04	53,60
Muut yhteensä	84 870 629	14,67	14,55
Yhteensä	578 530 890	100,00	100,00

*) A-sarjan osakkeita 4 927 855 kpl ja B-sarjan osakkeita 1 200 000 kpl.

OSAKEPÄÄOMAN KOROTUKSET JA ALENNUKSET 2003–2007

KOROTUSTAPA/ ALENTAMISTAPA	MERKINTÄAIKA /REKISTERÖINTI	MERKINTÄSUHDE TAI MERKITSIJÄ TAI ALENTAMISSYY	UUSIEN OSAKKEIDEN LUKUMÄÄRÄ	KOROTUKSEN /ALENTAMISEN JÄLKEEN, (MILJ. €)
Osakepääoman alentaminen	11.4.2003	Takaisinostettujen osakkeiden mitätöinti (2 434 400 kpl A-sarja)	-2 434 400	93,15
Optio-ohjelma 1998 A-sarja	kolme konversiota vuonna 2003	Optio- todistuksien konversio	66 100	93,16
Optio-ohjelma 1998 A-sarja	konversio vuonna 2004	Optiotodistuksien konversio	281 250	93,21
Optio-ohjelmat 1998 ja 2000 A-sarja	seitsemän konversiota vuonna 2004	Optiotodistuksien ja -oikeuksien konversio	9 561 200	94,82
Optio-ohjelma 1998 A-sarja	konversio vuonna 2005	Optiotodistuksien konversio	2 018 850	95,16
Optio-ohjelmat 1998 ja 2000 A-sarja	kuusi konversiota vuonna 2005	Optiotodistuksien ja -oikeuksien konversio	7 555 900	96,09
Optio-ohjelma 2000 A-sarja	konversio vuonna 2006	Optio-oikeuksien konversio	382 200	96,15
Osakepääoman alentaminen	15.4.2006	Takaisinostettujen osakkeiden mitätöinti (7 000 000 kpl A-sarja)	-7 000 000	94,98
Optio-ohjelma 2000 A-sarja	viisi konversiota vuonna 2006	Optio-oikeuksien konversio	2 917 630	95,47
Optio-ohjelma 2000 A-sarja	kolme konversiota vuonna 2007	Optio-oikeuksien konversio	15 740 245	98,11
Osakepääoman alentaminen	23.2.2007	Takaisinostettujen osakkeiden mitätöinti (4 827 500 kpl A-sarja)	-4 827 500	98,11

Taloudellinen tilanne

SISÄISET OSINGOT

Sampo Oyj vastaanotti vuonna 2007 tytäryhtiöiltään yhteensä 719 miljoonaa euroa osinkoina.

If P&C Insurance Holding Ltd	519 milj. € (4 890 milj. SEK)
Vakuutusosakeyhtiö Henki-Sampo	200 milj. €

LUOTTOLUOKITUKSET

Sampo-konserniin kuuluvien yhtiöiden tärkeimmissä luottoluokituksissa ei vuonna 2007 tapahtunut muutoksia.

YHTIÖ	LUOKITUS	MOODY'S NÄKYMÄ	STANDARD AND POOR'S LUOKITUS	NÄKYMÄ
Sampo Oyj	Baa1	Positiivinen	Ei luokitusta	-
If Skadeförsäkring Ab (Ruotsi)	A2	Positiivinen	A	Vakaa
If Vahinkovakuutus Oy (Suomi)	A2	Positiivinen	A	Vakaa

KONSERNIN VAKAVARAISUUS

Konsernin vakavaraisuus on vuonna 2007 Sampo Pankin ja muiden luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten myynnin seurauksena laskettu vakuutusyrittäjäryhmän mukautetun vakavaraisuuden laskentaa koskevan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen (1106/2000) 7 §:n 1 momentin mukaan. Mukautettu vakavaraisuus on Vakuutusvalvontaviraston suostumuksella määrätty konsernitilinpäätöksen perusteella. Vertailukauden konsernin vakavaraisuus on laskettu rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun 1.1.2005 voimaan tulleen lain kolmannen luvun mukaisesti konsolidointimenetelmällä.

Konsernin vakavaraisuussuhde (ryhmittymän omat varat suhteessa minimivaatimukseen) oli joulukuun 2007 lopussa 774,6 prosenttia (202,7).

SAMPO-KONSERNIN VAKAVARAISUUS

Milj. €	31.12.2007	31.12.2006
Konsernitaseen oma pääoma	7 733	5 190
Toimialakohtaiset erät	855	3 134
Aineettomat hyödykkeet ja toimialakohtaiset vähennykset	-1 733	-3 503
Ryhmittymän omat varat, yhteensä	6 854	4 821
Omien varojen vaatimukset, yhteensä	885	2 378
Ryhmittymän vakavaraisuus	5 969	2 443
Ryhmittymän vakavaraisuussuhde (Omat varat / Omien varojen vaatimus, %)	774,6	202,7

RISKIENHALLINTA

Riskienhallinnan keskeinen tavoite on varmistaa pääomien riittävyys suhteessa liiketoiminnan riskeihin ja rajoittaa taloudellisen tuloksen heilahteluja.

Sampo-konsernissa riskejä kuvataan ja tarkastellaan sisäisesti taloudellisen pääoman (economic capital) avulla, joka kuvaa erityyppisten riskien kantamiseksi tarvittavaa pääoman määrää. Konsernin toimintoihin sidottu taloudellisen pääoman määrä oli vuoden lopussa 3 395 miljoonaa euroa. Konsernin oma pääoma ja liikkeelle laskemat pääomallainat ylittävät taloudellisen pääoman vaatimuksen. Sampo-konsernin toiminnan merkittävimmät riskit vuonna 2007 olivat sijoitusten markkinariski, mukaan lukien Sampo Pankin myynnistä saatujen varojen sijoittamisen seurauksena Sampo Oyj:lle vuonna 2007 syntynyt sijoitussalkku, sekä vakuutusriskit henki- ja vahinkovakuutusliiketoiminnoissa. Operatiiviset ja erilaiset liiketoiminnalliset riskit, kuten muutokset kilpailutilanteesta tai asiakkaskäyttäytymisessä, liittyvät olennaisesti kaikkiin liiketoiminta-alueisiin. Sampo-konserni kehittää jatkuvasti sisäisiä kontrolleja, ydinprosesseja ja -järjestelmiä, sekä muutosten vaikutusten seuranta- ja analysointia. Liiketoiminnan ja toimintaympäristön riskeissä ei tapahtunut merkittäviä muutoksia vuoden 2007 aikana.

Sampo-konsernin merkittävimmistä riskeistä ja riskienhallinnasta kerrotaan kattavasti vuosikertomuksen riskienhallinta-osuudessa ja Sammon kotisivulla osoitteessa www.sampo.com.

Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

If Livförsäkring AB siirtyi Henki-Sammon omistuksesta IF Skadeförsäkring AB:n omistukseen tilikauden päätyttyä 1.1.2008. If Livförsäkring AB täydentää If Skadeförsäkringin tuotevalikoimaa tarjoamalla asiakkailleen Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa henkivakuutus tuotteita.

Konsernin kirjanpitoikäntönnön yhtenäistämiseksi vahinkovakuutustoiminnan rahoitusvaroihin 1.1.2008 alkaen hankittavat saamistodistukset ja osakkeet käsitellään myytävissä olevina rahoitusvaroina muissa segmenteissä noudatetun käytännön mukaisesti. Ko. varat arvostetaan taseessa käypään arvoon, kuten aiemminkin, mutta poiketen aiemmasta käytännöstä, arvonnmuutos kirjataan suoraan omaan pääoman käyvän arvon rahastoon verovaikutus huomioon ottaen. Myytävissä omaisuuserä siitä oman pääomaan kertynyt arvon muutos yhdessä myyntivoiton tai tappion kanssa kirjataan tulokseen.

Sampo Oyj vastaanotti 11.2.2008 arvopaperimarkkinalain 2 luvun 9 pykälässä tarkoitetun Sampo Oyj:n osakkeita koskevan liputusilmoituksen. Ilmoituksen mukaan Exista Trading ehf. on pidentänyt 9.8.2007 tekemäänsä 100 000 Sampo Oyj:n A-osaketta koskevaa sopimusta 11.8.2008 saakka. Sopimuksen toteutuminen osakkeiden toimituksen kautta johtaa siihen, että Exista hf:n ja sen määräysvallassa olevien yhtiöiden omistusosuus Sampo Oyj:ssä ylittää arvopaperimarkkinalain 2 luvun 9 §:ssä tarkoitetun osakkeiden määrästä laskettavan 20 %:n liputusrajan. Ilmoituksen mukaan Exista hf. ja sen konserniin kuuluvat yhtiöt omistavat 19,98 % Sampo Oyj:n osakkeista ja 19,82 % osakkeiden tuottamasta äänimäärästä.

Näkymät vuodelle 2008

Pääomamarkkinoiden vuoden 2007 jälkipuoliskolla alkanut negatiivinen kehitys on voimistunut vuoden 2008 ensimmäisten viikkojen aikana. Maailmantalouden näkymät ovat vuoden 2008 alussa vaisummat kuin moneen vuoteen. Runsaan vuoden ajan Sampo-konsernin vakuutusyhtiöt ovat olleet huomattavia osakkeiden nettomyyjä osoittaen näin hyvin varovaista suhtautumista sijoituksiin. Olemme valmistautuneet talouden heikkemiseen realisoimalla runsaan 1,5 miljardin arvosta osakesijoituksia, pitämällä korkosijoitusten duraatiot lyhyinä ja välttämällä poikkeuksellisia sijoitusinstrumentteja.

Vuoden 2007 lopussa Henki-Sammon ja Ifin osakepainot olivat alhaisempia ja korkosijoitusten duraatiot lyhyempiä kuin vuosiin. Kykymme tuottaa erinomaisia tuloksia sijoitustoiminnassamme kärsii väistämättä nykyisessä epävakaa markkinatilanteessa, mutta suhteellinen asemamme pääkilpilijoihimme nähden todennäköisesti vahvistuu. Pääomamarkkinakehitys ei muodosta uhkaa Sampo-konsernin vakuutusyhtiöiden toiminnalliselle kannattavuudelle.

Sampo-konsernin vuoden 2008 tulos riippuu tietenkin sijoitustuotoista, jotka tulevat luultavasti olemaan aiempia vuosia volatiilimpia.

Vahinkovakuutuksen vakuutusteknisen tuloksen ei odoteta kärsivän talouden heikkenemisestä vaan säilyvän hyvänä vuonna 2008. Ifin odotetaan saavuttavan pitkän tähtäyksen tavoitteensa alle 95 prosentin kulusuhteesta.

Henki-Sammon sijoitusomaisuuden markkina-arvojen muutokset kirjautuvat käyvän arvon rahastoon taseessa eivätkä suoraan tulokseen. Henki-Sampo-konsernin ei odoteta saavuttavan vuosien 2006 ja 2007 kaltaisia poikkeuksellisen hyviä tuloksia, jolleivat olosuhteet pääomamarkkinoilla parane huomattavasti. Koko vuoden 2008 tuloksen odotetaan muodostuvan melko hyväksi ja tuloksen ennen veroja olevan arviolta 30 miljoonaa euroa vuosineljännekseltä. Henki-Sampo keskittyy edelleen sijoitussidonnaisiin tuotteisiin ja riskivakuutuksiin Suomessa ja Baltiassa.

Sampo Oyj:n sijoitusomaisuuden arvo on noin 5 miljardia euroa ennen vuodelta 2007 maksettavaa osinkoa ja omien osakkeiden lisäostoja. Tammikuun 2007 lopussa Sampo Oyj omisti lähes 10 prosenttia Nordean osakekannasta. Omistuksen markkina-arvo oli yli 2,5 miljardia euroa. Muu sijoitusomaisuus oli rahamarkkinatalletuksina. Sampo Oyj:n vuoden 2008 toisen neljänneksen tulos tulee olemaan selvästi muita neljänneksiä korkeampi Nordean odotetun osingonmaksun johdosta.

Suurin riski tulevaisuuden näkymille on osakkeiden hintojen raju lasku. Sampo-konsernin oma pääoma 31.12.2007 ylitti kuitenkin konsernin liiketoiminnan vaatiman taloudellisen pääoman määrän noin 4,5 miljardilla eurolla ja Sampo kestää näin ollen kaikki ajateltavissa olevat osakemarkkinoiden heilahtelut. Nopea korkotason nousu aiheuttaisi lyhyellä aikavälillä tappioita sijoitustoiminnassa korkosalkkujen arvojen alentuessa, mutta parantaisi pidemmällä aikavälillä korkosijoitusten tuottoja.

Ylimääräinen pääoma

Sampo-konsernin oma pääoma 31.12.2007 oli lähes 8 miljardia euroa, kun taas konsernin liike-toiminnan ja sijoitusten vaatima taloudellinen pääoma oli 3,4 miljardia euroa. Ottamatta Sampo Oyj:n pääomalainoja huomioon, Sampo-konsernilla oli 4,5 miljardia euroa ylimääräistä pääomaa. Pääoma on pääosin peräisin Sampo Pankki -konsernin myynnistä ja on huomattavalta osin holding-yhtiö Sampo Oyj:n taseessa. Nordea-osakkeiden oston jälkeen Sampo Oyj:llä on runsaat 2 miljardia euroa käteistä rahaa.

Sampo on aiemmissa tulosjulkistuksissaan luvannut tarkemman selityksen ylimääräisen pääoman ja käteisen käytöstä. Sammon hallitus on aiemmin päättänyt sijoittaa varat pohjoiseurooppalaisiin finanssialan osakkeisiin tai pitää ne käteisenä. Hallitus tunnistaa tällä hetkellä kaksi mielenkiintoista osaketta finanssitoimialalla, Sammon ja Nordean. Sampo jatkaa ylimääräisten varojen sijoittamista Nordeaan ja omien A-osakkeidensa ostoja edellyttäen, että molempien osakkeiden arvostukset säilyvät suotuisina. Sampo voi tilaisuuden tullen myös ottaa velkaa omistusosuuksiansa lisäämiseksi ja tuottotason nostamiseksi.

Mikäli muiden pohjoiseurooppalaisten finanssiosakkeiden arvostukset alenevat huomattavasti, Sampo on valmis harkitsemaan kantaansa uudelleen.

Hallituksen voitonjakoehdotus

Sampo Oyj:n osinkopolitiikan mukaan tavoitteena on jakaa vuosittainen osinko, joka vastaa 4–6 prosentin osinkotuottoa. Osinko ei kuitenkaan ylitä raportoitua voittoa verojen jälkeen (lukuun ottamatta satunnaisia eritä) siltä kalenterivuodelta, jolta osinko maksetaan. Osingonjaon lisäksi voidaan ostaa omia osakkeita.

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat ovat 5 107 162 398,78 euroa, josta tilikauden voitto on 4 033 082 043,27 euroa.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle osinkoa maksettavaksi 1,20 euroa osakkeelta. Osinkona jaettava enimmäismäärä on 694 237 068 euroa. Osinkoa ei makseta Sampo Oyj:n täsmäytyspäivänä omistamille Sammon A-sarjan osakkeille. Loput varoista jätetään omaan pääomaan.

Osinko maksetaan osakkeenomistajalle, joka on osingonjaon täsmäytyspäivänä 18.4.2008 rekisteröitynä Suomen Arvopaperikeskus Oy:n pitämään osakasluetteloon. Hallitus ehdottaa, että osinko maksetaan arviolta 25.4.2008.

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

SAMPO OYJ

Hallitus

Tunnusluvut

KONSERNIN YHTEISET TUNNUSLUVUT ¹⁾		IFRS 2007	IFRS 2006	IFRS 2005	IFRS 2004	FAS 2003
Voitto ennen veroja	Milj.€	3 833	1 353	1 295	948	486
Oman pääoman tuotto (käyvin arvoin)	%	52,6	22,6	28,4	26,5	14,0
Kokonaispääoman tuotto (käyvin arvoin)	%	11,5	4,0	4,4	4,0	3,3
Taloudellisen pääoman tuotto (RoEC) ²⁾	%	108,1	31,4	35,0	28,2	-
Omavaraisuusaste	%	30,5	10,9	10,1	9,1	13,6
Konsernin vakavaraisuus ³⁾	Milj. €	5 969	2 443	2 124	1 504	-
Konsernin vakavaraisuussuhde ³⁾	%	774,6	202,7	196,1	170,6	-
Vakavaraisuussuhde ³⁾	%	-	-	-	-	12,5
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä		6 846	11 657	11 730	11 898	5 529

VAHINKOVAKUUTUSTOIMINNAN TUNNUSLUVUT ^{*)}

Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Milj. €	4 085	4 019	3 962	2 427	
Vakuutusmaksutuotot	Milj. €	3 797	3 765	3 709	2 697	
Voitto ennen veroja	Milj. €	534	730	800	427	
Oman pääoman tuotto käyvin arvoin (RoE)	%	19,2	22,0	24,1	20,3	
Riskisuhde ⁴⁾	%	66,9	65,9	66,2	64,6	
Toimintakulusuhde ⁴⁾	%	23,7	24,0	24,3	25,2	
Vahinkosuhde ⁴⁾	%	74,9	73,9	74,1	72,6	
Vahinkosuhde ilman perustekorkokulua ⁴⁾	%	73,4	72,5	72,7	71,1	
Liikekulusuhde ⁴⁾	%	17,2	17,4	17,8	18,7	
Yhdistetty kulusuhde	%	92,1	91,3	91,9	91,2	
Yhdistetty kulusuhde ilman perustekorkokulua	%	90,6	89,9	90,5	89,8	
Vakavaraisuuspääoma (IFRS) ^{**)}	Milj. €	2 681	2 841	3 216	2 499	
Vastuuvälästä (IFRS) ^{**)}	%	33,3	36,8	43,9	34,2	
Vastuunkantokyky ^{**)}	%	71,3	73,6	87,5	69,8	
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä		6 415	6 428	6 592	6 776	

^{*)} Vahinkovakuutuksen vertailuluvut vuodelta 2004 ajanjaksolta 1.4.–31.12.

^{**)} Perustuvat If-alakonsernin tilinpäätökseen.

HENKIVAKUUTUSTOIMINNAN TUNNUSLUVUT

Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Milj. €	622	662	655	528	528
Voitto ennen veroja	Milj. €	342	295	234	142	195
Oman pääoman tuotto käyvin arvoin (RoE)	%	9,1	30,0	39,0	32,2	-
Liikekustannussuhde	%	101,0	101,9	93,4	100,6	86,9
Toimintapääoma	Milj. €	-	-	-	-	857
Tasotusmäärä	Milj. €	-	-	-	-	4
Vakavaraisuuspääoma (IFRS)	Milj. €	844	1 031	1 075	854	865
Vastuuvälästä (IFRS)	%	16,4	20,1	21,3	17,7	18,0
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä		375	365	370	372	387

OMISTUSYHTEISÖN TUNNUSLUVUT ⁵⁾		IFRS 2007	IFRS 2006	IFRS 2005	IFRS 2004	FAS 2003
Voitto ennen veroja	Milj. €	95	-27	-49	106	-4
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä		56	435	567	648	671

OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT

Osakekohtainen tulos	euro	6,18	1,73	1,68	1,46	0,64
Osakekohtainen tulos, jatkuvat toiminnot	euro	1,25	1,27	-	-	-
Laimennettu osakekohtainen tulos	euro	-	1,69	1,65	1,44	0,64
Laimennettu osakekohtainen tulos, jatkuvat toiminnot	euro	-	1,24	-	-	-
Osakekohtainen tulos, ml. käyvän arvon rahaston muutos	euro	5,89	1,89	1,97	1,58	-
Osakekohtainen tulos, ml. käyvän arvon rahaston muutos, jatkuvat toiminnot	euro	0,95	1,44	-	-	-
Osakekohtainen oma pääoma	euro	13,47	9,18	7,65	6,11	5,43
Osakekohtainen substanssi	euro	13,49	9,21	7,67	6,16	5,64
Osakekohtainen osinko ⁶⁾	euro	1,20	1,20	0,60	0,20	1,50
Osinko/tulos	%	19,4	69,4	35,7	13,7	234,4
Efektiivinen osinkotuotto	%	6,6	5,9	4,1	2,0	18,3
Hinta/voitto-suhde (PE-luku)		2,9	11,7	8,8	7,0	12,8
Osakkeiden antioikaistu lkm 31.12. ⁷⁾	1 000 kpl	574 209	562 791	564 701	563 762	553 920
Osakkeiden antioikaistu keskimääräinen lkm ⁷⁾	1 000 kpl	577 802	563 092	564 864	558 077	553 859
Osakkeiden painotettu keskim. lkm laimentavat osakkeet huomioituna ⁷⁾	1 000 kpl	577 802	576 341	575 268	566 391	556 400
Osakekannan markkina-arvo	Milj. €	10 382	11 413	8 312	5 728	4 542

A-SARJA:

Osakkeiden antioikaistu lkm 31.12. ⁷⁾	1 000 kpl	573 009	561 591	563 501	562 562	552 720
Osakkeiden antioikaistu keskimääräinen lkm ⁷⁾	1 000 kpl	576 602	561 892	563 664	556 877	552 659
Osakkeiden painotettu keskim. lkm laimentavat osakkeet huomioituna ⁷⁾	1 000 kpl	576 602	575 141	574 068	562 562	555 200
Painotettu keskim. kaupantekokurssi	euro	21,43	16,78	11,97	8,72	6,85
Antioikaistu ylin kurssi	euro	24,79	20,74	14,95	10,24	8,53
Antioikaistu alin kurssi	euro	17,95	13,58	9,83	7,20	5,05
Antioikaistu viimeinen kaupantekokurssi	euro	18,08	20,28	14,72	10,16	8,20
Osakkeen pörssivaihto tilikaudella	1 000 kpl	750 748	592 839	663 491	648 086	188 014
Osakkeen suhteellinen pörssivaihto	%	130,2	105,5	117,7	116,4	34,0

B-SARJA:

Osakkeiden antioikaistu lkm 31.12.	1 000 kpl	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200
Osakkeiden antioikaistu keskimääräinen lkm	1 000 kpl	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200

- ¹⁾ Sampo Oyj:n myyntivoitto Sampo Pankki Oyj:n osakekannan myynnistä Danske Bank A/S:lle (2 830 milj. euroa) sisältyy konsernin tunnuslukuihin. Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä vertailukausina sisältää myydyin pankki- ja sijoituspalvelutoiminnan (lopetetut toiminnot) keskimääräisen henkilöstömäärän.
- ²⁾ ROEC on ensimmäisen kerran laskettu vuonna 2004. Konsernirakenteen ja laskentaperiaatteiden muutosten johdosta eri vuodet eivät ole täysin vertailukelpoisia keskenään.
- ³⁾ Konsernin vakavaraisuus on vuonna 2007 laskettu vakuutusyhtymäryhmän mukautetun vakavaraisuuden laskentaa koskevan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen (1106/2000) 7 §:n 1 momentin mukaisesti. Mukautettu vakavaraisuus on Vakuutusvalvontaviraston suostumuksella määrätty konsernitilinpäätöksen perusteella. Vertailukausien 2004–2006 konsernin vakavaraisuus on laskettu rahoitus- ja vakuutusyhtymäryhmien valvonnasta annetun 1.1.2005 voimaan tulleen lain kolmannen luvun mukaisesti konsolidointimenetelmällä. Tätä ennen konsernin vakavaraisuussuhde on laskettu luottolaitoslain 9 luvun 72–81 §:ien mukaisesti.
- ⁴⁾ Vahinkovakuutus toiminnan tunnusluvut on laskettu toimintokohtaisten kulujen pohjalta, eikä niitä siksi voida johtaa suoraan sulautetusta tuloslaskelmasta.
- ⁵⁾ Omistusyhteisön tuottoihin on lisätty vuonna 2004 1.1.–31.3. osakkuusyhtiönä yhdistellyn If-konsernin omistuosuutta vastaava tulos. Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä sisältää vertailukausina tytäryhtiönä yhdistellyn Primasoft Oy:n henkilöstön.
- ⁶⁾ Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle tilikaudelta 2007.
- ⁷⁾ Osakemääristä on vähennetty Sampo Oyj:n tilikaudella takaisinostamat 4 322 000 osaketta. Keskimääräisessä osakemäärässä on huomioitu lisäksi 13.2.2007 mitätöidyt omat osakkeet (4 827 500 kpl).

Tunnuslukuja laskettaessa veroina on otettu huomioon tilikauden tulosta vastaava vero. Kiinteistöjen sekä eräpäivään asti pidettävien saamistodistusten arvostuserot on otettu huomioon laskettaessa kokonaispääoman tuottoa, oman pääoman tuottoa, omavaraisuusastetta sekä osakekohtaista substanssia. Lisäksi kokonaispääoman tuottoa sekä oman pääoman tuottoa laskettaessa on otettu huomioon käyvän arvon rahaston muutos. Arvostuseroista on vähennetty laskennallinen verovelka.

Osakekohtaisen substanssin ja oman pääoman tuottoprosentin laskennassa on vuonna 2003 otettu huomioon henkivakuutuksen kohtuusperiaatteen tulkinta, jonka mukaan omistajien osuus arvostuseroista on 25 %. Vuonna 2004 tulkintaa muutettiin siten, että vakuutuksenottajien kokonaishyvitystason tavoitetaso on säilytetty ennallaan, mutta arvostuserojen laskennallisesta jakamisesta on luovuttu. Tämän mukaisesti sijoitusten arvostuserot on vuosina 2004–2007 käsitelty yllä olevia tunnuslukuja laskettaessa kokonaan omana pääomana.

If on yhdistelty tytäryhtiönä Sammon konsernitilinpäätökseen 1.4.2004 alkaen. Ajalta 1.1.2004–31.3.2004 sekä vuonna 2003 If on yhdistelty konsernitilinpäätökseen osakkuusyhtiönä.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Vakuutustoiminnan tunnusluvut on laskettu valtiovarainministeriön asetuksen ja sitä tarkentavan Vakuutusvalvontaviraston määräys- ja ohjekokoelman mukaisesti.

Koko konsernin yhteiset tunnusluvut

VOITTO ENNEN VEROJA

- + vahinkovakuutuksen voitto ennen veroja
- + henkivakuutuksen voitto ennen veroja
- + omistusyhteisön voitto ennen veroja
- ± konsernin tulosvaikutteiset eliminoinnit

Vahinko- ja henkivakuutus

- + vakuutusmaksutulo
- + sijoitustoiminnan nettotuotot
- + liiketoiminnan muut tuotot
- korvaukset
- vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos
- henkilöstökulut
- liiketoiminnan muut kulut
- rahoituskulut
- ± osuus osakkuusyritysten voitoista/tappioista

Omistusyhteisö

- + sijoitustoiminnan nettotuotot
- + liiketoiminnan muut tuotot
- henkilöstökulut
- liiketoiminnan muut kulut
- rahoituskulut
- ± osuus osakkuusyritysten voitoista/tappioista

OMAN PÄÄOMAN TUOTTO (KÄYVIN ARVOIN), %

- + voitto ennen veroja
 - ± käyvän arvon rahaston muutos
 - ± sijoitusten arvostuserojen muutos
 - verot (ml. laskennallisen verovelan muutos sijoitusten arvostuseroista)
 - ± oma pääoma yhteensä
 - ± sijoitusten arvostuserot laskennallisen verovelan vähentämisen jälkeen (vuoden alun ja lopun keskiarvo)
- x 100 %

KOKONAISPÄÄOMAN TUOTTO (KÄYVIN ARVOIN), %

- + liikevoitto
 - + korkokulut ja muut rahoituskulut
 - + vastuuvelan perustekorko
 - ± käyvän arvon rahaston muutos
 - ± sijoitusten arvostuserojen muutos
 - + taseen loppusumma
 - sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuvelka
 - ± sijoitusten arvostuserot
 - (vuoden alun ja lopun keskiarvo)
- x 100 %

TALOUDELLISEN PÄÄOMAN TUOTTO, %

- + tilikauden voitto
 - euribor 12 kk forward-kurssi x (1 – veroprosentti) x (substanssi – taloudellinen pääoma)
 - ± käyvän arvon rahaston muutos laskennallisen verovelan vähentämisen jälkeen
 - ± sijoitusten arvostuserojen muutos laskennallisen verovelan vähentämisen jälkeen
 - + taloudellinen pääoma (vuoden alun ja lopun keskiarvo)
- x 100 %

OMAVARAISUUSASTE (KÄYVIN ARVOIN), %

- + oma pääoma yhteensä
 - ± sijoitusten arvostuserot laskennallisen verovelan vähentämisen jälkeen
 - + taseen loppusumma
 - ± sijoitusten arvostuserot
- x 100 %

KONSERNIN VAKAVARAISUUS

- + oma pääoma yhteensä
- + toimialakohtaiset erät
- aineettomat hyödykkeet ja toimialakohtaiset vähennykset
- voitonjako edelliseltä tilikaudelta ja suunniteltu voitonjako kuluvalta tilikaudelta
- omat varat yhteensä
- omien varojen vaatimukset yhteensä
- konsernin vakavaraisuus

KONSERNIN VAKAVARAISUUSSUHDE, %

- omat varat
 - omien varojen vaatimukset
- x 100 %

HENKILÖSTÖN KESKIMÄÄRÄINEN LUKUMÄÄRÄ

Keskiarvo kuukausien lopun henkilökuntamääristä oikaistuna osa-aikaisesti palveluksessa olleiden henkilöiden osalta.

Vahinkovakuutustoiminnan tunnusluvut

VOITTO ENNEN VEROJA

Kaava on esitetty edellä konsernin yhteisten tunnuslukujen yhteydessä.

OMAN PÄÄOMAN TUOTTO (KÄYVIN ARVOIN), %

Kaava on esitetty edellä konsernin yhteisten tunnuslukujen yhteydessä.

RISKISUHDE, %

+ korvauskulut	
– korvausten käsittelykulut	
<hr/>	
vakuutusmaksutuotot	x 100 %

TOIMINTAKULUSUHDE, %

+ liikekulut	
+ korvausten käsittelykulut	
<hr/>	
vakuutusmaksutuotot	x 100 %

VAHINKOSUHDE, %

korvauskulut	
<hr/>	
vakuutusmaksutuotot	x 100 %

VAHINKOSUHDE ILMAN PERUSTEKORKOKULUA, %

korvauskulut ilman perustekorkokulua	
<hr/>	
vakuutusmaksutuotot	x 100 %

LIIEKULUSUHDE, %

liikekulut	
<hr/>	
vakuutusmaksutuotot	x 100 %

YHDISTETTY KULUSUHDE, %

vahinkosuhde + liikekulusuhde

YHDISTETTY KULUSUHDE ILMAN PERUSTEKORKOKULUA, %

vahinkosuhde ilman perustekorkokulua + liikekulusuhde

VAKAVARAISUUSPÄÄOMA (IFRS)

- + oma pääoma ehdotetun voitonjaon vähentämisen jälkeen
- ± sijoitusten arvostuserot
- aineettomat hyödykkeet
- + pääomalainat
- lähitulevaisuudessa todennäköisesti realisoituvat laskennalliset verot
- ± muut asetuksella säädettyt erät

VAKAVARAISUUSPÄÄOMA % VASTUUVELASTA (IFRS)

<hr/>	
vakavaraisuuspääoma	
+ velat vakuutus- ja sijoitus sopimuksista	
– jälleenvakuuttajien osuus vakuutusveloista	
<hr/>	
	x 100 %

VASTUUNKANTOKYKY (IFRS), %

<hr/>	
vakavaraisuuspääoma	
vakuutusmaksutuotot 12 kuukaudelta	
<hr/>	
	x 100 %

Henkivakuutustoiminnan tunnusluvut

VOITTO ENNEN VEROJA

Kaava on esitetty edellä konsernin yhteisten tunnuslukujen yhteydessä.

OMAN PÄÄOMAN TUOTTO (KÄYVIN ARVOIN), %

Kaava on esitetty edellä konsernin yhteisten tunnuslukujen yhteydessä.

LIIEKUSTANNUSSUHDE, %

+ liikekulut ennen vakuutusten aktivoitujen hankintamenojen muutosta
+ korvausten selvittelykulut
kuormitustulo

x 100 %

VAKAVARAISUUSPÄÄOMA (IFRS)

+ oma pääoma ehdotetun voitonjaon vähentämisen jälkeen
± sijoitusten arvostuserot
– aineettomat hyödykkeet
+ pääomalainat
– lähitulevaisuudessa todennäköisesti realisoituvat laskennalliset verot
(sis. käyvän arvon rahaston sekä voittovarojen laskennalliset verot)
± muut asetuksella säädetyt erät

VAKAVARAISUUSPÄÄOMA % VASTUUVELASTA (IFRS)

vakavaraisuuspääoma
+ velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista
– jälleenvakuuttajien osuus vakuutusveloista
– 75 % sijoitussidonnaisten vakuutus- ja sijoitussopimusten veloista

x 100 %

Osakekohtaiset tunnusluvut

OSAKEKOHTAINEN TULOS

emoyhtiön osakkeiden omistajille kuuluva tilikauden voitto
osakkeiden antioikaistu keskimääräinen lukumäärä

OSAKEKOHTAINEN TULOS ML. KÄYVÄN ARVON RAHASTON MUUTOS

emoyhtiön osakkeiden omistajille kuuluva tilikauden voitto
± käyvän arvon rahaston muutos
osakkeiden antioikaistu keskimääräinen lukumäärä

OSAKEKOHTAINEN OMA PÄÄOMA

oma pääoma (emoyhtiön omistajien osuus)
osakkeiden antioikaistu lukumäärä tilinpäätöspäivänä

OSAKEKOHTAINEN SUBSTANSSI

+ oma pääoma (emoyhtiön omistajien osuus)
± sijoitusten arvostuserot
± laskennallinen verovelka sijoitusten arvostuseroista
osakkeiden antioikaistu lukumäärä tilinpäätöspäivänä

OSAKEKOHTAINEN OSINKO, %	
$\frac{\text{tilikaudelta jaettu osinko}}{\text{osakkeiden antioikaistu lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$	x 100 %
OSINKO TULOKSESTA, %	
$\frac{\text{osakekohtainen osinko}}{\text{osakekohtainen tulos}}$	x 100 %
EFEKTIIVINEN OSINKOTUOTTO, %	
$\frac{\text{osakekohtainen osinko}}{\text{osakkeen antioikaistu tilikauden viimeinen kaupantekokurssi}}$	x 100 %
HINTA/VOITTO -SUHDE (P/E-LUKU)	
$\frac{\text{osakkeen antioikaistu tilikauden viimeinen kaupantekokurssi}}{\text{osakekohtainen tulos}}$	
OSAKEKANNAN MARKKINA-ARVO	
osakkeiden lukumäärä tilikauden viimeisenä päivänä x tilikauden viimeinen kaupantekokurssi	
OSAkkeiden SUHTEELLINEN PÖRSSIVAIHTO, %	
$\frac{\text{pörssin kautta vaihdettujen osakkeiden lukumäärä}}{\text{osakkeiden antioikaistu keskimääräinen lukumäärä}}$	x 100 %

Konsernin tuloslaskelma

Milj. €	Liite	I-12/2007	I-12/2006
Jatkuvat toiminnot			
Vakuutusmaksutulo	2, 9	4 458	4 433
Sijoitustoiminnan nettotuotot	3	974	1 008
Liiketoiminnan muut tuotot		25	64
Korvaukset	4, 9	-3 195	-3 030
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos	5	-188	-353
Henkilöstökulut	6	-479	-483
Liiketoiminnan muut kulut	7, 9	-558	-572
Rahoituskulut		-67	-85
Osuus osakkuusyritysten voitoista/tappioista		3	1
Kauden voitto ennen veroja		974	984
Verot	19, 20	-254	-281
Kauden voitto jatkuvista toiminnoista		720	703
Lopetetut toiminnot			
Kauden voitto lopetetuista toiminnoista		2 853	288
Kauden voitto		3 573	991
josta			
Emoyhtiön omistajien osuus		3 572	977
Vähemmistöosuus		0	15
Osakekohtainen tulos (euroa)	10		
Laimentamaton, jatkuvat toiminnot		1,25	1,27
Laimentamaton, lopetetut toiminnot		4,94	0,47
Yhteensä		6,18	1,73
Laimennusvaikutuksella oikaistu, jatkuvat toiminnot		-	1,24
Laimennusvaikutuksella oikaistu, lopetetut toiminnot		-	0,46
Yhteensä		-	1,69

Konsernitase

Milj. €	Liite	12/2007	12/2006
VARAT			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	12	40	51
Sijoituskiinteistöt	13	158	170
Aineettomat hyödykkeet	14	718	782
Sijoitukset osakkuusyrityksissä	15	9	5
Rahoitusvarat	16, 17	19 575	15 921
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset	18	2 072	1 753
Laskennalliset verosaamiset	19	89	149
Saamiset jälleenvakuutusopimuksista	24	489	525
Muut varat	21	1 316	1 638
Käteiset varat	22	958	41
Myytävänä olevat omaisuuserät	23	-	26 585
Varat yhteensä		25 424	47 620
VELAT			
Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista	24	13 148	12 942
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista	25	2 071	1 752
Rahoitusvelat	26, 17	1 102	1 395
Laskennalliset verovelat	19	562	607
Varaukset	27	35	42
Eläkevelvoitteet	28	118	109
Muut velat	29	655	1 065
Myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat	30	-	24 520
Velat yhteensä		17 691	42 431
Oma pääoma	32		
Osakepääoma		98	95
Rahastot		1 847	2 012
Kertyneet voittovarot		5 788	3 061
Emoyhtiön omistajien osuus		7 733	5 168
Vähemmistöosuus		0	21
Oma pääoma yhteensä		7 733	5 189
Oma pääoma ja velat yhteensä		25 424	47 620

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

Milj. €	EMOYRITYKSEN OMISTAJILLE KUULUVA OMA PÄÄOMA						VÄHEMMISTÖN OSUUS	
	OSAKE- PÄÄOMA	YLIKURSSI- RAHASTO	VARA- RAHASTO	ARVON- MUUTOS- RAHASTO	VOITTO- VARAT	MYYTÄVIEN VAROJEN ERÄT	YHTEENSÄ	YHTEENSÄ
Oma pääoma 1.1.2006	96	1 048	370	396	2 412		4 322	26 4 348
Siirto myytävänä olevaksi luokiteltujen varojen eriin				-2		2	0	0
Rahavirran suojaukset:								
- omaan pääomaan merkitty määrä						0	0	0
- tuloslaskelmaan siirretty määrä						-1	-1	-1
Myytavissä olevat rahoitusvarat:								
- omaan pääomaan merkitty määrä				336		19	355	355
- tuloslaskelmaan siirretty määrä				-209		-24	-233	-233
Muuntoerot					72		72	72
Omaan pääomaan kirjattuihin tai sieltä pois siirrettyihin eriin liittyvät verot				-33		2	-32	-32
Suoraan omaan pääomaan kirjatut nettotulot	-	-	-	92	72	-2	162	162
Tilikauden voitto					977		977	15 991
Tilikaudella kirjatut tuotot ja kulut yhteensä	-	-	-	92	1 049	-2	1 138	15 1 153
Osingonjako					-339		-339	-20 -359
Osakemerkinnät optioilla	1	108					108	108
Osakeperusteiset maksut					-1		-1	-1
Omien osakkeiden hankinta					-73		-73	-73
Omien osakkeiden mitätöinti	-1	1					0	0
Nostamatta jätettyjen osinkojen palautus					13		13	13
Oma pääoma 31.12.2006	95	1 157	370	488	3 061	-2	5 168	21 5 189
Oma pääoma 1.1.2007	95	1 157	370	486	3 061	-	5 168	21 5 189
Myytysten toimintojen omien pääomien erät		0	0	3	-3		-1	-22 -22
Myytavissä olevat rahoitusvarat:								
- omaan pääomaan merkitty määrä				6			6	6
- tuloslaskelmaan siirretty määrä				-238			-238	-238
Muuntoerot					-74		-74	-74
Omaan pääomaan kirjattuihin tai sieltä pois siirrettyihin eriin liittyvät verot				60			60	60
Suoraan omaan pääomaan kirjatut nettotulot	-	-	-	-169	-78	-	-246	-22 -268
Tilikauden voitto					3 572		3 572	0 3 573
Kaudella kirjatut tuotot ja kulut yhteensä	-	-	-	-169	3 495	-	3 326	-21 3 305
Osingonjako					-693		-693	-693
Osakemerkinnät optioilla	3	4					6	6
Osakeperusteiset maksut					0		0	0
Omien osakkeiden hankinta					-81		-81	-81
Nostamatta jätettyjen osinkojen palautus					6		6	6
Oma pääoma 31.12.2007	98	1 160	370	317	5 788	-	7 733	0 7 733

Konsernin rahavirtalaskelma

Milj. €	2007	2006
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto ennen veroja	3 833	1 353
Oikaisut:		
Poistot	44	90
Realisoitumattomat arvostusvoitot ja -tappiot	339	-207
Sijoitusten myyntivoitot ja -tappiot	-3 031	-398
Saamisten arvonalentumiset	2	9
Vakuutus- ja sijoitussopimusten velkojen muutos	903	556
Muut oikaisut	3 035	124
Oikaisut yhteensä	1 293	174
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)		
Sijoitukset *)	-5 652	-2 920
Muut varat	-222	-125
Yhteensä	-5 873	-3 045
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)		
Rahoitusvelat	676	269
Muut velat	22	150
Maksetut tuloverot	-172	-318
Yhteensä	526	102
Liiketoimintaan käytetyt nettorahavarat	-222	-1 417
Investointien rahavirta		
Investoinnit tytär- ja osakkuusyhtiöosakkeisiin	0	-5
Luovutustulot tytär- ja osakkuusyhtiöosakkeista	3 230	26
Muut sijoitukset	-2 646	-
Nettoinvestoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	14	-84
Investoinneista kertyneet nettorahavarat	598	-64
Rahoitustoiminnan rahavirta		
Osakeoptioiden perusteella tehdyt merkinnät	6	108
Omien osakkeiden hankinta	-81	-73
Maksetut osingot	-693	-359
Liikkeeseen lasketut velkakirjat, liikkeeseen laskut	742	13 226
Liikkeeseen lasketut velkakirjat, lyhennykset	-1 395	-11 193
Rahoitukseen käytetyt nettorahavarat	-1 421	1 710
Rahavirrat yhteensä	-1 045	229
Rahavarat tilikauden alussa	2 016	1 788
Muuntoerot	13	-1
Rahavarat tilikauden lopussa	958	2 016
Rahavarojen nettomuutos	-1 045	229

Lisätietoa rahavirtalaskelmaan:

Milj. €	2007	2006
Saadut korot	682	1 331
Maksetut korot	78	-497
Saadut osingot	195	133

*) Sijoitukset sisältävät sijoituskiinteistöt, rahoitusvarat sekä sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset.

Rahavirtalaskelman erät eivät ole suoraan johdettavissa taseista mm. vuoden aikana hankittujen ja myytyjen tytäryhtiöiden ja valuuttakurssien muutosten takia.

Tilikauden rahavarat sisältävät kassan 184 milj. euroa (206) sekä muut lyhytaikaiset talletukset (enintään 3 kk) 774 milj.euroa (35). Vertailukauden kassaan sisältyy vaadittaessa maksettavia saamia keskukseenpankeilta 1 682 milj. euroa ja muilta luottolaitoksilta 93 milj. euroa.

Pankki- ja sijoituspalvelutoiminnan (lopetettujen toimintojen) osuus nettokassavirroista

Milj. €	2007	2006
Liiketoiminnan rahavirta	-712	-1 693
Investointien rahavirta	3 224	-46
Rahoitustoiminnan rahavirta	-299	2 160
Rahavirrat yhteensä	2 214	421

Konsernin rahavirtalaskelman liite

YRITYSMYYNNIT 2007

Sampo Oyj myi 9.11.2006 allekirjoitetulla sopimuksella Sampo Pankki Oyj:n koko osakekannan Danske Bank A/S:lle. Sampo Pankki -konserniin kuuluneet suurimmat tytäryhtiöt olivat Sampo Rahastoyhtiö Oy, Mandatum Omaisuudenhoito Oy, Mandatum Pankkiiriliike Oy, Mandatum & Co Oy, 3C Asset Management Oy ja Arvo Omaisuudenhoito Oy. Kauppa astui voimaan 1.2.2007.

Myydyt varat ja velat päänimikkeittäin 31.1.2007

Milj. €

Varat	
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	91
Aineettomat hyödykkeet	64
Sijoitukset osakkuusyrityksissä	13
Rahoitusvarat	24 873
Laskennalliset verosaamiset	24
Muut varat	541
Käteiset varat	799
Varat yhteensä	26 404
Velat	
Rahoitusvelat	24 098
Laskennalliset rovelat	25
Muut velat	1 069
Velat yhteensä	25 191
Myyntihinta	4 028
Vähennetään rahavarat	-799
Myynnistä aiheutunut rahavirta	3 230

Konsernin tilinpäätöksen liitetiedot

Yhteenveto merkittävistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista	52	16 Rahoitusvarat	104
Segmentti-informaatio	64	17 Käyvät arvot	107
Konsernin tuloslaskelma liiketoimintasegmenteittäin	64	18 Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset	108
Konsernitase liiketoimintasegmenteittäin	65	19 Laskennalliset verosaamiset ja verovelat	108
Maantieteellinen segmentti-informaatio	66	20 Verot	109
Sampo-konsernin riskienhallinta 2007	67	21 Muut varat	110
Muut liitetiedot		22 Käteiset varat	111
1 Lopetetut toiminnot	86	23 Myytävänä olevat omaisuuserät	111
Tuloslaskelman liitetiedot		24 Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista	112
2 Vakuutusmaksutulo	87	25 Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista	114
3 Sijoitustoiminnan nettotuotot	88	26 Rahoitusvelat	114
4 Korvauskulut	90	27 Varaukset	115
5 Vakuutus- ja sijoitussopimusten velkojen muutos	93	28 Eläkevelvoitteet	115
6 Henkilöstökulut	93	29 Muut velat	117
7 Liiketoiminnan muut kulut	94	30 Myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat	117
8 Vahinkovakuutustoiminnan tulosanalyysi	94	31 Ehdolliset velat ja sitoumukset	118
9 Vahinkovakuutustoiminnan vakuutuslajiryhmäkohtainen tulos	95	32 Oma pääoma	119
10 Osakekohtainen tulos	96	33 Lähipiiritiedot	120
11 Rahoitusvarat- ja velat	96	34 Kannustinjärjestelmät	121
Taseen liitetiedot		35 Tilintarkastajien palkkiot	124
12 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	98	36 Oikeudenkäynnit	124
13 Sijoituskiinteistöt	99	37 Sijoitukset tytäryhtiöissä	124
14 Aineettomat hyödykkeet	101	38 Sijoitukset muissa kuin tytär- ja osakkuusyhtiöissä	125
15 Sijoitukset osakkuusyrityksissä	103	39 Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat	127

Yhteenvedo merkittävistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista

Sammon konsernitilinpäätös vuodelta 2007 on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, ”IFRS”) mukaisesti siten kuin EU on kyseiset standardit hyväksynyt. Tilinpäätöstä laadittaessa Sampo on soveltanut kaikkia liiketoimintaansa liittyviä 31.12.2007 voimassa olleita uusia tai muutettuja standardeja ja tulkintoja. Kuluneella tilikaudella Sampo on ottanut käyttöön seuraavat voimaan tulleet uudet tulkinnat:

IFRIC 8	<i>IFRS 2:n soveltamisala</i> IFRS 2 Osakeperusteiset maksut tulee sovellettavaksi myös järjestelyissä, joissa yhteisö suorittaa osakeperusteisia maksuja ilmeisesti siten, että vastike on nolla tai riittämätön.
IFRIC 9	<i>Kytkeytyvien johdannaisten uudelleenarviointi</i> Selventää tiettyjen IAS 39 mukaisten kytkeytyvien johdannaisten käsittelyyn liittyviä näkökohtia.
IFRIC 10	<i>Osavuositarkastuksessa kirjatut arvonalentumistappiot</i> Osavuositarkastuksiin kirjattuja liikearvon ja tiettyjen rahoitusvarojen arvonalentumistappioita ei saa peruuttaa seuraavissa osavuositarkastuksissa tai tilinpäätöksissä.

Siirtymäsäännöksen nojalla Sampo on ottanut käyttöön myös IFRS 2 Osakeperusteiset maksut –standardiin liittyvän tulkinnan IFRIC 11 Konsernin ja omia osakkeita koskevat liiketoimet. Tulkinta määrittelee kuinka sovelletaan IFRS 2 –standardia järjestelyissä, joissa palkitsemiseen käytetään yhteisön omia tai emoyrityksen oman pääoman ehtoisia instrumentteja.

Tulkintojen käyttöön otolla ei ole ollut vaikutusta esitettäviin tilinpäätöstietoihin, osakekohtaisiin tunnuslukuihin tai tilinpäätösperiaatteisiin.

Lisäksi Sampo on jo 1.1.2005 alkaen tilikaudella siirtymäsäännöksen nojalla ottanut käyttöön kaksi standardia, joiden soveltaminen on ollut pakollista vasta kuluneen tilikauden alusta lähtien. Siirtymäsäännöksen perusteella rahoitusvaroja ja -velkoja koskevat liitetiedot esitetään standardin IFRS 7 Rahoitusinstrumentit: Esitettävät tiedot mukaisesti. Pääoman hallintaa koskevat liitetiedot esitetään riskienhallintaa koskevien liitetietojen yhteydessä IAS 1 muutoksen Pääomasta esitettävät tiedot mukaisesti.

Konsernitilinpäätöksen liitetietojen laadinnassa on huomiotu myös suomalainen kirjanpito- ja yhteisöläinsäädäntö sekä viranomaissäännökset.

Tilinpäätöksen arvostamisperusta on alkuperäinen hankintameno, jota oikaistaan kunkin tase-erän arvostusperiaatteen mukaisesti käyvän arvon muutoksilla, poistoilla ja mahdollisilla arvonalentumistappioilla.

Konsernitilinpäätös esitetään euroina pyöristettynä lähimpään miljoonaan, ellei toisin ole mainittu.

Sampo Oyj:n hallitus hyväksyi tilinpäätöksen julkaistavaksi 12. helmikuuta 2008.

Konsernitilinpäätös

TYTÄRYHTIÖT

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö Sampo Oyj:n ja sen tytäryhtiöiden tilinpäätökset. Tytäryhtiöinä käsitellään yhtiöt, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta toteutuu, kun konsernilla on yli puolet äänivallasta tai sillä on muutoin määräysvalta määrätä yrityksen talouden ja liiketoiminnan periaatteista hyödyn saamiseksi sen toiminnasta. Hankitut yritykset yhdistellään tytäryhtiöinä siitä päivästä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan ja luovutetut tytäryhtiöt siihen päivään saakka, kun määräysvalta lakkaa.

Tytäryhtiöiden hankinnat käsitellään hankintamenomenetelmällä. Hankintameno kohdistetaan hankinnan kohteen yksilöitävissä oleville varoille, veloille ja ehdollisille veloille, jotka arvostetaan hankinta-ajankohdan käypään arvoon. Määrä, jolla hankintameno ylittää konsernin osuuden hankinnan kohteen yksilöitävissä olevien varojen, velkojen ja ehdollisten velkojen nettomääräisestä käyvästä arvosta, käsitellään liikearvona.

Konsernitilinpäätös laaditaan soveltaen yhtenäisiä laadintaperiaatteita samankaltaisissa olosuhteissa toteutuviin samanlaisiin liiketoimiin ja muihin tapahtumiin. Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset ja velat sekä voitot ja tappiot eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa.

OSAKKUUSYHTIÖT

Osakkuusyhtiöinä käsitellään yhtiöt, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta, mutta ei valtaa määrätä yrityksen talouden ja liiketoiminnan periaatteista. Jollei toisin osoiteta, huomattava vaikutusvalta toteutuu, kun konserni omistaa 20–50 prosenttia sijoituskohteen äänivallasta. Sijoitukset osakkuusyhtiöihin käsitellään pääomaosuusmenetelmällä. Hankintahetkellä sijoitukset osakkuusyhtiöihin kirjataan hankintameno, jota oikaistaan hankinta-ajankohdan jälkeen tapahtuvalla muutoksella konsernin osuudessa osakkuusyhtiön voitosta (tappiosta) ja muilla muutoksilla, jotka on suoraan kirjattu osakkuusyhtiön omaan pääomaan. Mikäli konsernin osuus osakkuusyhtiön tappioista ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitukset merkitään taseeseen nolla-arvoon ja ylimenevät tappiot yhdistellään vain siinä tapauksessa, että konserni on sitoutunut osakkuusyhtiön velvoitteiden täyttämiseen. Sijoitus osakkuusyhtiöön sisältää hankinnasta syntyneen liikearvon. Realisoitumattomat voitot (tappiot) konsernin ja osakkuusyhtiön välillä eliminoidaan konsernin omistusosuuden mukaisesti.

ULKOMAAN RAHAN MÄÄRÄISET LIIKETOIMET

Konsernitilinpäätös laaditaan euroina, joka on konsernin ja emoyhtiön toiminta- ja esittämismuoto. Konserniyhtiöt ovat laatineet tilinpäätöksensä käyttäen toimintavaluutta, joka on kunkin yhtiön taloudellisen toimintaympäristön päävaluutta. Yhtiöiden ulkomaan rahan määräiset liiketoimet kirjataan toimintavaluutan määräisiksi tapahtumapäivän kurssiin tai kirjauskuukauden keskikurssiin. Tilinpäätöspäivänä ulkomaan rahan määräiset monetaariset tase-erät muutetaan yhtiön toimintavaluutan määräisiksi tilinpäätöspäivän kurssiin. Ei-monetaariset tase-erät, jotka arvostetaan alkuperäiseen hankintameno, esitetään tapahtumapäivän kurssiin.

Ulkomaan rahan määräisten liiketapahtumien ja monetaaristen tase-erien muuttamisesta toimintavaluutan määräisiksi aiheutuvat kurssierot kirjataan valuuttakurssivoitoina tai -tappioina tuloslaskelmaan. Myytävänä pidettävien ei-monetaaristen rahoitusvarojen kurssierot kirjataan omaan pääomaan käyvän arvon rahastoon.

Ulkomaisten tytäryritysten, joiden toimintavaluutta ei ole euro, tuloslaskelmat muutetaan euroiksi tilikauden keskikurssiin ja taseet tilinpäätöspäivän kurssiin. Syntyvät kurssierot kirjataan omaan pääomaan muuntoeroksi. Kun tytäryritys myydään kokonaan tai osittain, kertyneet muuntoerot kirjataan tuloslaskelmaan osana myyntivoittoa tai -tappiota.

Ulkomaisten yksiköiden hankintaan liittyvä liikearvo ja käyvän arvon oikaisu käsitellään tilinpäätöksessä kuin ne olisivat ulkomaisen yksikön varoja ja velkoja. Muuntoerot, jotka syntyvät näiden erien muuttamisesta tilinpäätöspäivän kurssiin, kirjataan omaan pääomaan.

Muuntoerot, jotka ovat syntyneet ennen konsernin IFRS-standardeihin siirtymispäivää 1.1.2004, on IFRS 1:n salliman helpotuksen mukaisesti oletettu nollan suuruisiksi.

Konsernitilinpäätöksessä on käytetty seuraavia valuuttakursseja:

1 euro =	TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN KURSSI	TILIKAUDEN KESKIKURSSI
Ruotsin kruunu	9,4415	9,2510
Viron kruunu	15,6466	15,6466

Segmenttiraportointi

Konsernin ensisijainen segmentointi perustuu liiketoiminta-alueisiin, joiden riskit ja kannattavuuteen vaikuttavat lähtökohdat sekä sääntely-ympäristö poikkeavat toisistaan. Liiketoiminnan valvonta ja ohjaus sekä raportointi johdolle on organisoitu liiketoimintasegmenttien mukaisesti. Konsernin liiketoimintasegmentit ovat vahinkovakuutus-, henkivakuutus- sekä omistus-yhteisötoiminta.

Lopetettuina toimintoina on esitetty pankki- ja sijoituspalvelutoiminta. Sampo Oyj allekirjoitti 9.11.2006 sopimuksen Sampo Pankki Oyj:n koko osakekannan myymisestä Danske Bank A/S:lle. Luokittelu lopetetuiksi toiminnoiksi suoritettiin tuosta ajankohdasta lähtien. Kauppa saatettiin loppuun 1.2.2007.

Konsernin toissijainen segmentointi perustuu maantieteelliseen jakoon. Raportoivat segmentit ovat Suomi, Ruotsi, Norja, Tanska, Baltia ja muut maat.

Segmenttien välinen hinnoittelu perustuu käypiin markkinahintoihin. Konsernitilinpäätöksessä segmenttien väliset liiketapahtumat, saamiset ja velat eliminoidaan rivi riviltä.

Korot ja osingot

Korkotuotot ja -kulut jaksotetaan efektiivisen koron menetelmällä sopimuksen juoksuajalle. Tällä menetelmällä korkotuotot ja -kulut jaksotetaan rahoitusinstrumentin juoksuajalle tasaisesti suhteessa instrumentin taseessa olevaan pääomaan.

Osingot kirjataan tuotoksi sinä tilikautena, jona oikeus niiden saamiseen on syntynyt.

Palkkiot

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusinstrumenttien palkkiot ja transaktiokulut kirjataan suoraan tulokseen instrumentin alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä.

Vakuutusten hankkimisesta aiheutuvat menot käsitellään henkivakuutustoiminnassa Liiketoiminnan muihin kuluihin sisältyvinä palkkiokuluina. Vahinkovakuutustoiminnassa vastaavat menot käsitellään vakuutusten aktivoituina hankintamenoina.

Palkkiokulut sisältyvät tuloslaskelmaerään Sijoitustoiminnan nettotuotot.

Vakuutusmaksut

Tuloslaskelmaerä Vakuutusmaksut sisältää vahinko- ja henkivakuutustoiminnan vakuutusmaksutulon.

Vahinkovakuutustoiminnan vakuutusmaksut ovat pääosin lyhytaikaisia vuosivakuutuksia, jolloin vakuutusmaksu kirjataan vakuutusmaksutuloksi vuosimaksun erääntyessä. Tilinpäätöspäivänä vakuutusmaksutuloa oikaistaan vakuutusmaksuvastuun muutoksella eli sillä osuudella vakuutusmaksutulosta, joka vakuutusmaksutuloon kattaman ajanjakson perusteella kuuluu seuraavalle tilikaudelle.

Henkivakuutustoiminnan vakuutusmaksuihin ja sijoitusmaksuihin sisältyvät vastuut ovat pitkäaikaisia, jolloin vakuutusmaksu ja sen perusteella maksettava korvaus eivät yleensä kohtaa samalla tilikaudella. Vakuutusmaksut kirjautuvat maksutuloon vakuutuslajista riippuen veloitustai maksuperusteisesti.

Vakuutusmaksuvastuun muutos esitetään kuluna erässä Vakuutus- ja sijoitusmaksujen velkojen muutos.

Rahoitusvarat ja -velat

Rahoitusvarat ja -velat luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä niiden arvostuskäytännön mukaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin, lainoihin ja muihin saamiin, eräpäivään asti pidettäviin sijoituksiin, myytävissä oleviin rahoitusvaroihin, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin ja muihin rahoitusvelkoihin.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen ja -velkojen, eräpäivään asti pidettävien sijoitusten ja myytävissä olevien rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan taseeseen kauppapäivänä, joka on päivä, jolloin sitoudutaan ostamaan tai myymään kyseinen rahoitusvaroihin tai -velkoihin kuuluva erä. Lainat ja muut saamiset kirjataan taseeseen lainaa nostettaessa.

Rahoitusvarat ja -velat netotetaan ja esitetään taseessa nettomääräisenä vain silloin, kun nettottamiseen on laillinen oikeus ja netotus aiotaan toteuttaa tai saaminen ja velka suorittaa samanaikaisesti.

Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun sopimusperusteinen oikeus rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtoihin lakkaa tai kun oikeudet on siirretty toiselle osapuolelle. Rahoitusvelat kirjataan pois taseesta, kun niiden velvoitteet on täytetty ja niiden voimassaolo on lakannut.

KÄYPÄÄN ARVOON TULOSVAIKUTTEISESTI KIRJATTAVAT RAHOITUSVARAT JA -VELAT

Konsernissa käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia tase-eriä ovat kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaissopimukset sekä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvarat.

Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaissopimukset

Johdannaissopimukset, joita ei ole määritetty suojaaviksi ja jotka eivät täytä suojauslaskennan ehtoja, luokitellaan kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi.

Johdannaiset arvostetaan niitä alun perin kirjanpitoon kirjattaessa hankintameno, joka on niistä maksetun tai saadun vastikkeen käypä arvo. Johdannaissopimuksista kirjataan taseeseen saaminen, kun käypä arvo on positiivinen ja velka, kun käypä arvo on negatiivinen. Johdannaiset arvostetaan taseessa käypään arvoon ja käyvän arvon muutos yhdessä realisoituneiden voittojen ja tappioiden kanssa kirjataan tuloslaskelmaan.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvarat

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi luokitellaan rahoitusvarat, jotka alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä peruuttamattomasti määrätään sellaisiksi. Varat kirjataan niitä alun perin kirjanpitoon kirjattaessa hankintameno, joka on niistä maksetun vastikkeen käypä arvo. Taseessa ne arvostetaan käypään arvoon ja käyvän arvon muutos yhdessä myyntivoittojen ja -tappioiden, korkotuottojen ja -kulujen sekä osinkotuottojen kanssa kirjataan tuloslaskelmaan.

Konsernin riskienhallintaperiaatteiden mukaisesti sijoituksia seurataan ja hallinnoidaan käyvän arvoon mahdollisimman ajantasaisen ja oikean kuvan saamiseksi sijoitustoiminnasta ja sijoitukset raportoidaan konsernin johdolle käyvän arvon. Vahinkovakuutustoiminnan rahoitusvaroihin kuuluvat sijoitukset on pääosin määritetty käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi. Sijoitukset ovat joukkovelkakirjoja ja oman pääoman ehtoisia instrumentteja. Henkivakuutustoiminnassa käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi on määritetty sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset, jotka esitetään taseessa omana eränään. Myös näitä vastaava velka esitetään omana eränään. Lisäksi henkivakuutustoiminnassa ulkoisten tytäryhtiöiden rahoitusvaroihin kuuluvat sijoitukset sekä rahoitusinstrumentit, joissa pääinstrumentista ei ole irrotettu kytkettyä johdannaista, on määritetty käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi.

ERÄPÄIVÄÄN ASTI PIDETTÄVÄT SIOITUKSET

Eräpäivään asti pidettäväksi sijoituksiksi luokitellaan johdannaismarkkinoihin kuulumat rahoitusvarat, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia, jotka erääntyvät määrättyä päivänä, ja jotka konsernilla on vakaa aikomus ja kyky pitää eräpäivään asti. Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset merkitään niitä alun perin kirjanpitoon kirjattaessa hankintameno, joka on niistä maksettavan vastikkeen käypä arvo transaktiomenoilla oikaistuna. Alkuperäisen

kirjaamisen jälkeen eräpäivään asti pidettävät sijoitukset kirjataan jaksotettuun hankintameno, joka on niistä maksetun vastikkeen käypä arvo, johon on lisätty välittömästi kohdistettavissa olevat transaktiomenot. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen lainat ja muut saamiset arvostetaan jaksotettuun hankintameno, joka on niistä maksetun vastikkeen käypä arvo, johon on lisätty välittömästi kohdistettavissa olevat transaktiomenot. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen lainat ja muut saamiset arvostetaan jaksotettuun hankintameno, joka on niistä maksetun vastikkeen käypä arvo, johon on lisätty välittömästi kohdistettavissa olevat transaktiomenot. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen lainat ja muut saamiset arvostetaan jaksotettuun hankintameno, joka on niistä maksetun vastikkeen käypä arvo, johon on lisätty välittömästi kohdistettavissa olevat transaktiomenot.

LAINAT JA MUUT SAAMISET

Lainoiksi ja muiksi saamisiksi luokitellaan johdannaismarkkinoihin kuulumat rahoitusvarat, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia, joita ei noteerata toimivilla markkinoilla ja joita ei aiota myydä välittömästi tai lyhyen ajan kuluessa. Lainat ja muut saamiset -ryhmä sisältää myös käteiset varat.

Lainat ja muut saamiset merkitään niitä alun perin kirjanpitoon kirjattaessa hankintameno, joka on lainan saajalle annetun vastikkeen käypä arvo, johon on lisätty välittömästi kohdistettavissa olevat transaktiomenot. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen lainat ja muut saamiset arvostetaan jaksotettuun hankintameno, joka on niistä maksetun vastikkeen käypä arvo, johon on lisätty välittömästi kohdistettavissa olevat transaktiomenot.

MYYTÄVISSÄ OLEVAT RAHOITUSVARAT

Myytäviissä oleviin rahoitusvaroihin luokitellaan johdannaismarkkinoihin kuulumat rahoitusvarat, jotka on määritetty myytävissä oleviksi tai jotka eivät kuulu muihin rahoitusvarojen ryhmiin. Myytävissä olevat rahoitusvarat koostuvat saamistodistuksista ja osakkeista ja osuuksista.

Henkivakuutustoiminnassa vakuutus sopimuksia koskevan standardin IFRS 4 mukaan harkinnanvaraiseen voitonjakoon oikeutettujen sopimusten arvostuksessa noudatetaan kansallisia laskentaperiaatteita, taseitus määrää lukuun ottamatta, eli sopimuksia ei arvosteta käypään arvoon. Näitä sopimuksia sekä oman pääoman katteena olevia sijoituksia hallinnoidaan kokonaisuutena ja ne on pääosin luokiteltu myytävissä oleviksi rahoitusvaroiksi.

Omistusyhteisötoiminnassa myytävissä oleviksi rahoitusvaroiksi on määritetty varat, joita ei ole hankittu kaupankäyntitarkoitusta varten, mutta jotka saatetaan myydä ennen eräpäivää.

Myytäviissä olevat rahoitusvarat kirjataan niitä alun perin kirjanpitoon kirjattaessa hankintameno, joka on niistä maksetun vastikkeen käypä arvo lisättyä hankintaan suoraan kohdistettavissa olevilla transaktiomenoilla. Taseessa myytävissä olevat rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon ja arvonmuutos kirjataan suoraan omaan pääomaan käyvän arvon rahastoon verovaikutus huomioon ottaen. Korkotuotot ja osingot kirjataan tulokseen. Kun myytävissä oleviin rahoitusvaroihin kuuluva omaisuus eräpäivään, omaan pääomaan kertynyt käyvän arvon muutos yhdessä myyntivoiton tai -tappion kanssa kirjataan tulokseen. Käyvän arvon muutos siirretään omasta pääomasta tuloslaskelmaan myös silloin, kun omaisuus eräpäivään, omaan pääomaan kertynyt käyvän arvon muutos yhdessä myyntivoiton tai -tappion kanssa kirjataan tulokseen. Käyvän arvon muutos siirretään omasta pääomasta tuloslaskelmaan myös silloin, kun omaisuus eräpäivään, omaan pääomaan kertynyt käyvän arvon muutos yhdessä myyntivoiton tai -tappion kanssa kirjataan tulokseen. Käyvän arvon muutos siirretään omasta pääomasta tuloslaskelmaan myös silloin, kun omaisuus eräpäivään, omaan pääomaan kertynyt käyvän arvon muutos yhdessä myyntivoiton tai -tappion kanssa kirjataan tulokseen. Käyvän arvon muutos siirretään omasta pääomasta tuloslaskelmaan myös silloin, kun omaisuus eräpäivään, omaan pääomaan kertynyt käyvän arvon muutos yhdessä myyntivoiton tai -tappion kanssa kirjataan tulokseen. Käyvän arvon muutos siirretään omasta pääomasta tuloslaskelmaan myös silloin, kun omaisuus eräpäivään, omaan pääomaan kertynyt käyvän arvon muutos yhdessä myyntivoiton tai -tappion kanssa kirjataan tulokseen.

MUUT RAHOITUSVELAT

Muita rahoitusvelkoja ovat liikkeeseen lasketut velkakirjat sekä muut rahoitusvelat.

Muut rahoitusvelat kirjataan taseeseen saadun vastikkeen määräisenä transaktiokuluilla oikaistuna silloin, kun vastike saadaan. Rahoitusvelat arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenoon.

Jos omia velkoja lunastetaan takaisin ennen eräpäivää, velat poistetaan taseesta ja velan kirjanpitoarvon ja lunastuksessa maksetun vastikkeen erotus kirjataan tulokseen.

KÄYPÄ ARVO

Rahoitusinstrumenttien käypä arvo määritetään aktiivisilla markkinoilla noteerattujen hintojen perusteella. Rahoitusvarat arvostetaan ostokurssiin ja rahoitusvelat myyntikurssiin. Mikäli positiossa on eriä, jotka kumoavat toistensa markkinariskiposition, arvostuksessa voidaan tältä osin käyttää keskikurssia. Jos rahoitusinstrumentille kokonaisuutena ei ole olemassa julkista noteerausta, mutta sen osatekijöille on olemassa toimivat markkinat, käypä arvo määritetään osatekijöiden markkinahintojen perusteella.

Jos markkinat eivät ole toimivat tai arvopaperilla ei ole noteerausta, käypä arvo määritetään markkinoilla yleisesti hyväksyttyjen arvostusmenetelmien avulla. Arvostus tehdään käyttämällä asiaa tuntevien, liiketoimintaan halukkaiden osapuolten välisten viimeaikaisten markkinatransaktioiden hintoja, toisen olennaisilta osin samanlaisen instrumentin tilinpäätöshetken käypää arvoa, rahavirtojen diskonttausmenetelmää sekä optionhinnoittelumalleja.

Jos rahoitusvaroihin kuuluvan omaisuuserän käypää arvoa ei ole mahdollista määritellä, hankintameno katsotaan olevan riittävän lähellä oleva arvio käyvistä arvosta. Tällaisten rahoitusvarojen määrä konsernin taseessa on epäolennainen.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Tilikauden päättyessä arvioidaan, onko objektiivista näyttöä siitä, että muun kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavan rahoitusvaroihin kuuluvan erän arvo on alentunut. Kun arvonalentumisesta on objektiivista näyttöä yhden tai useamman alkuperäisen kirjaamisen jälkeisen toteutuneen tappion synnyttävän tapahtuman seurauksena ja näillä tapahtumilla on luotettavasti arvioitavissa oleva vaikutus rahoitusvaroista tulevaisuudessa saataviin arvioituihin rahavirtoihin, kirjataan arvonalentumistappio.

JAKSOTETTUUN HANKINTAMENOON KIRJATTAVAT RAHOITUSVARAT

Objektiivisena näyttönä arvonalentumisesta pidetään asiakkaan maksukyvyttömyystilaan joutumista, mikä perustuu arvioon siitä, että asiakas ei todennäköisesti selviydy maksuvelvoitteistaan konsernille.

Kun rahoitusinstrumentin liikkeeseenlaskija on joutunut maksukyvyttömyystilaan, saamisen arvonalentuminen arvioidaan. Tappion määrä määritetään saamisen kirjanpitoarvon ja saamisesta arvioitujen kerrytettävissä olevien tulevien rahavirtojen nykyarvon erotuksena. Diskont-

tauskorkona käytetään saamisen alkuperäistä efektiivistä korkoa. Erotus kirjataan arvonalentumistappioksi tuloslaskelmaan. Arvonalentuminen arvioidaan sopimuskohtaisesti.

Mikäli arvonalentumistappion määrä pienenee myöhemmin ja vähennyksen voidaan objektiivisesti katsoa liittyvän arvonalentumistappion kirjaamisen jälkeiseen tapahtumaan (kuten rahoitusinstrumentin liikkeeseenlaskijan luottokelpoisuusluokituksen paranemiseen), arvonalentumistappio peruutetaan.

MYYTÄVISSÄ OLEVAT RAHOITUSVARAT

Myytävissä olevien rahoitusvarojen arvonalentumista seurataan sijoitussuunnitelman avulla. Sijoitussuunnitelmassa on määritelty liikkeeseenlaskijakohtaiset luottoriskilimiitit ja suunnitelmaa seurataan päivittäin. Objektiivinen näyttö perustuu erillistarkasteluun, joka tehdään, kun liikkeeseenlaskijan luottoriskiluokituksessa tapahtuu muutos tai yhtiö siirretään tarkkailulistalle tai kun osakkeen tai osuuden käypä arvo laskee merkittävästi ja pitkäaikaisesti alle hankintameno. Kun myytävissä oleviin rahoitusvaroihin kuuluvan saamistodistuksen tai osakkeen tai osuuden arvonalentumisesta on saatu objektiivinen näyttö, omaan pääomaan kertynyt tappio poistetaan ja kirjataan tulokseen arvonalentumistappioksi.

Jos myytävänä pidettäviin rahoitusvaroihin kuuluvan saamistodistuksen käypä arvo myöhemmin nousee ja nousun voidaan objektiivisesti katsoa liittyvän arvonalentumistappiokirjauksen jälkeiseen tapahtumaan, arvonalentumistappio peruutetaan ja kirjataan tuloslaskelmaan. Jos osakkeen käypä arvo myöhemmin nousee, arvonnousu kirjataan omaan pääomaan.

Johdannaissopimukset ja suojausperiaatteet

Johdannaissopimukset luokitellaan kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin sopimuksiin ja suojaaviin sopimuksiin ja ne sisältävät korkojohdannaiset, valuuttajohdannaiset, osakejohdannaiset sekä hyödykejohdannaiset. Johdannaissopimukset arvostetaan niitä alun perin kirjanpitoon kirjattaessa käypään arvoon. Kaikki johdannaissopimukset kirjataan taseeseen varoiksi, kun niiden käypä arvo on positiivinen ja veloiksi, kun käypä arvo on negatiivinen.

KAUPANKÄYNTITARKOITUKSESSA PIDETTÄVÄT JOHDANNAISSOPIMUKSET

Johdannaissopimukset, joita ei ole merkitty suojaaviksi sekä pääsopimuksesta erotetut kytketyt johdannaiset käsitellään kaupankäyntitarkoituksessa pidettävänä johdannaissopimuksina. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaissopimukset arvostetaan käypään arvoon ja käyvän arvon muutokset sekä myyntivoitot ja -tappiot yhdessä korkotuottojen ja -kulujen kanssa kirjataan tuloslaskelmaan.

Kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi johdannaissiksi luokitellaan myös sopimukset, joita käytetään suojaamistarkoituksessa, mutta jotka eivät täytä IAS 39 -standardin suojauslaskennalle asettamia ehtoja.

SUOJAAVAT JOHDANNAISSOPIMUKSET JA SUOJAUSPERIAATTEET

Suojausperiaatteiden mukaisesti konsernissa voidaan suojautua korkoriskiltä, valuuttakurssiriskiltä ja hintariskiltä soveltamalla käyvän arvon tai rahavirran suojausta. Käyvän arvon suojauksella suojaudutaan suojattavan kohteen käyvän arvon muutoksilta, rahavirran suojauksella suojaudutaan tulevien rahavirtojen vaihtelulta. Kuluneella tilikaudella sekä vertailukautena Sampo Oyj:ssä on suojauduttu korkoriskiltä soveltamalla käyvän arvon suojausta.

Suojauslaskentaa sovelletaan suojauksiin, jotka ovat suojattavan riskin osalta tehokkaita ja täyttävät IAS 39 -standardin suojauslaskennan ehdot. Suojaussuhde suojaavan johdannaisen ja suojattavan kohteen välillä sekä suojaukseen liittyvät riskienhallintatavoitteet dokumentoidaan suojauksen alkaessa. Suojauksen tehokkuus arvioidaan suojaussuhteen alussa ja suojauksen aikana siten, että suojaus on erittäin tehokas koko suojauksen ajan. Suojausta pidetään tehokkaana, kun suojaavan instrumentin käyvän arvon tai rahavirtojen muutos eliminoi suojauksen kohteena olevan sopimuksen tai position käyvän arvon tai rahavirtojen muutoksesta 80–125 prosenttia.

Vakuutustoiminnaa suojataan sekä korkoriskiä että valuuttakurssiriskiä, mutta suojauksiin ei ole sovellettu suojauslaskentaa.

KÄYVÄN ARVON SUOJAUS

Käyvän arvon suojauksella suojataan yksittäisiä kiinteäkorkoisia lainoja, liikkeeseen laskettuja velkakirjoja sekä indeksisidonnaisia talletuksia ja indeksisidonnaisia liikkeeseen laskettuja velkakirjoja. Suojaavina johdannaisina käytetään koronvaihto- sekä koron- ja valuutanvaihtosopimuksia ja indeksisidonnaisten sopimusten osalta lisäksi indeksioptioita. Lisäksi suojataan kiinteäkorkoisten velkakirjalainojen positioita koronvaihtosopimuksilla.

Johdannaisopimusten, jotka on dokumentoitu käypää arvoa suojaaviksi ja jotka ovat suojauksena tehokkaita, käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan. Myös suojauksen kohteena olevat omaisuus- ja velkaerät arvostetaan suojauksen aikana käypään arvoon ja käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan.

Arvopaperilainaus

Lainaksi annetut arvopaperit säilyvät taseessa lainauksesta huolimatta. Vastaavasti lainaksi otettuja arvopapereita ei kirjata taseeseen. Jos lainaksi otetut arvopaperit myydään kolmannelle osapuolelle, saatua myyntihintaa kirjataan taseeseen varoiksi ja vastaavansuuruisiksi velaksi lainanantajalle. Velka käsitellään käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavana velkana.

Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

Pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetettuihin toimintoihin liittyvät omaisuuserät ja velat luokitellaan myytävänä oleviksi, mikäli niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa omaisuuserän myynnistä jatkuvan käytön sijaan. Myytävänä olevaksi luokittelun edellytyksien katsotaan täyttyvän, kun myynti on erittäin todennäköinen ja omaisuuserä tai omaisuuserien ryhmä on välittömästi myytävissä nykyisessä kunnossaan yleisin ja tavanomaisin ehdoin, kun johto

on sitoutunut myyntiin ja myynnin odotetaan tapahtuvan vuoden kuluessa luokittelusta.

Myytävänä olevat omaisuuserät arvostetaan luokitteluhetkestä lähtien kirjanpitoarvoon tai sitä alempaan myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon. Poistojen kirjaaminen lopetetaan luokitteluhetkellä.

Lopetettu toiminto on konsernin osa, josta on luovuttu tai joka on luokiteltu myytävänä olevaksi ja joka täyttää seuraavat edellytykset:

1. se on merkittävä erillinen liiketoimintayksikkö tai maantieteellistä aluetta edustava yksikkö
2. se on osa yhtä koordinoitua suunnitelmaa, joka koskee luopumista erillisestä keskeisestä liiketoiminta-alueesta tai maantieteellisestä toiminta-alueesta; tai
3. se on tytäryritys, joka on hankittu yksinomaan edelleenmyyntitarkoituksessa.

Lopetettujen toimintojen tulos esitetään omana eränään konsernin tuloslaskelmassa. Myytävänä olevat omaisuuserät, luovutettavien erien ryhmät, myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät suoraan omaan pääomaan kirjatut erät sekä luovutettavien erien ryhmään sisältyvät velat esitetään taseessa erillään muista omaisuuseristä.

Vuokrasopimukset

KONSERNI VUOKRALLE OTTAJANA

Rahoitusleasingisopimukset

Vuokra-sopimukset, joissa vuokralle otettujen hyödykkeiden omistamiseen liittyvistä riskeistä ja eduista olennainen osa siirtyy konsernille, luokitellaan rahoitusleasingisopimuksiksi. Rahoitusleasingisopimuksella hankittu omaisuuserä merkitään taseeseen vuokra-ajan alkamisajankohtana vuokratun hyödykkeen käypään arvoon tai sitä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Vastaava velka merkitään taseeseen muihin velkoihin. Rahoitusleasingisopimuksella hankitusta hyödykkeestä tehdään poistot joko niiden taloudellisen vaikutusajan tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan kuluessa. Maksettava leasing-vuokra jaetaan velan lyhennykseksi ja korkokuluksi. Korkokulu jaksotetaan vuokra-ajalle siten, että jäljellä olevalle velalle tulee kullakin kaudella samansuuruinen korkoprosentti.

Muut vuokra-sopimukset

Vuokra-sopimukset, joissa vuokralle otetun hyödykkeen omistamiseen liittyvistä riskeistä olennainen osa säilyy vuokralle antajalla, luokitellaan muiksi vuokrasopimuksiksi ja ne sisältyvät vuokralle antajan taseeseen. Muun vuokrasopimuksen perusteella maksettavat vuokrat kirjataan tasaerinä vuokrakuluiksi vuokra-ajan kuluessa.

KONSERNI VUOKRALLE ANTAJANA

Muut vuokrasopimukset

Vuokrasopimukset, joissa konsernin vuokralle antaman hyödykkeen omistamiseen liittyvistä riskeistä ja eduista olennainen osa säilyy konsernilla, luokitellaan muiksi vuokrasopimuksiksi. Muilla vuokrasopimuksilla vuokralle annetut hyödykkeet sisältyvät tase-erään Aineelliset käyttöomai-

suushyödykkeet ja niiden poistoajat ja -menetelmät sekä arvonalentumistappioiden kirjausperusteet ovat samat kuin vastaavien aineellisten hyödykkeiden. Muun vuokrasopimuksen perusteella saatavat vuokrat kirjataan tuloslaskelmaan tasaerinä vuokratuotoiksi vuokra-ajan kuluessa.

Aineettomat hyödykkeet

LIIKEARVO

Liikearvo vastaa sitä osaa hankintamenosta, joka ylittää konsernin osuuden 1.1.2004 jälkeen hankitun yrityksen yksilöitävissä olevien varojen, velkojen ja ehdollisten velkojen nettomääräisestä käyvästä arvosta hankinta-ajankohtana. Sitä aiempien hankintojen liikearvo vastaa aieman tilinpäätösnormiston mukaista kirjanpitoarvoa, jota on käytetty IFRS:n mukaisena oletushankintamenona.

Liikearvo arvostetaan kertyneillä arvonalentumistappioilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenuon. Liikearvosta ei tehdä poistoja.

MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Aineettomina hyödykkeinä, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, käsitellään ulkopuolelta hankitut ja sisäisesti aikaansaadut atk-ohjelmistot ja muut aineettomat hyödykkeet, jos on todennäköistä, että niistä johtuva odotettava oleva vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeiden hankintamenu on luotettavasti määritettävissä. Sisäisesti aikaansaadun aineettoman hyödykkeen hankintamenu määräytyy hyödykkeelle välittömästi kohdistettavien menojen summasta. Tutkimusmenot kirjataan kuluksi sinä tilikautena, jona ne toteutuvat. Kehittämismenuista, jotka johtuvat uusien atk-ohjelmistojen suunnittelusta tai jo olemassa olevien ohjelmistojen merkittävistä parannuksista, aktivoidaan vain ne, jotka täyttävät edellä mainitut taseeseen kirjaamisen edellytykset.

Muina aineettomina hyödykkeinä on käsitelty myös vahinkovakuutustoiminnan yhdistämisen yhteydessä yksilöitävissä olleet vakuutusoppimuksiin perustuvat asiakassuhteet. Asiakassuhteet on arvostettu käypään arvoon hankinnan yhteydessä. Hyödykkeestä tulevaisuudessa saatavien kassavirtojen nykyarvon laskennassa on huomioitu mm. vakuutusmaksujen tarkistukset, ristiinmyynti ja talouden yleiset ennusteet. Hyödykkeen taloudelliseksi vaikutusajaksi on katsottu vakuutusoppimusten keskimääräinen voimassaoloaika 6 vuotta, jonka kuluessa hyödyke kirjataan tasapoistoina kuluksi. Asiakassuhteet testataan tarvittaessa arvonalentumisen varalta.

Aineettomat hyödykkeet, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, kirjataan kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenuon. Aineettomat hyödykkeet poistetaan tasapoistoin niiden arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat hyödykeryhmittäin ovat seuraavat:

Atk-ohjelmistot	4–10 vuotta
Muut aineettomat hyödykkeet	3–10 ”

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä ovat omassa käytössä olevat kiinteistöt, koneet ja laitteet sekä kalusto. Kiinteistöjen luokitus omassa käytössä ja sijoituskäytössä oleviin suoritetaan käytössä olevan neliömäärän perusteella. Mikäli omassa käytössä on korkeintaan 10 prosenttia kiinteistön pinta-alasta, kiinteistö luokitellaan kokonaan sijoituskiinteistöksi.

Kiinteistöt ja muut aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenuon. Perusparannusmenot lisätään kiinteistöjen kirjanpitoarvoon silloin kun on todennäköistä, että niistä koitua vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi. Tavanomaiset korjaus- ja kunnossapitomenot kirjataan kuluksi tilikaudella, jolla ne ovat syntyneet.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet poistetaan tasapoistoin niiden arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Pääsääntöisesti jäännösarvo arvioidaan nollan suuruiseksi. Maa-alueista ei tehdä poistoja. Taloudellisen vaikutusajan arviota tarkistetaan tilinpäätöksen yhteydessä. Poistoaikoja oikaistaan, mikäli arvio muuttuu merkittävästi. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat hyödykeryhmittäin ovat seuraavat:

Asuin-, toimisto- ja liikerakennukset	20–60 vuotta
Teollisuus- ja varastorakennukset	30–60 ”
Rakennusten ainesosat	10–15 ”
Atk-laitteet ja autot	3–5 ”
Muut koneet ja kalusto	3–10 ”

Aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen poistojen kirjaaminen lopetetaan, mikäli omaisuuserä luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 *Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot* mukaisesti.

Aineettomien ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden arvonalentuminen

Tilikauden päättyessä arvioidaan, onko viitteitä siitä, että aineettomiin hyödykkeisiin tai aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin kuuluvan omaisuuserän arvo saattaa olla alentunut. Jos arvonalentumisesta on viitteitä, arvioidaan omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain liikearvosta, keskeneräisistä aineettomista hyödykkeistä sekä taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomista aineettomista hyödykkeistä riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä. Liikearvo kohdistetaan arvonalentumistestauksen varten hankinta-ajankohdasta lähtien konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille. Testissä verrataan yksikön liikearvon sisältävää kirjanpitoarvoa yksiköstä kerrytettävissä olevaan rahamäärään.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta aiheutuville menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvolla tarkoitetaan omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa olevia arvioituja vastaisia nettorahavirtoja, jotka dis-

kontataan nykyarvoonsa ennen veroja määritettyä korkoprosenttia käyttäen. Jos omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä, siitä kirjataan tuloslaskelmaan arvonalentumistappio. Kirjaamisen yhteydessä poistettavan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen.

Arvonalentumistappio peruutetaan, jos olosuhteissa on tapahtunut muutos ja hyödykkeestä kerrytettävissä oleva rahamäärä on muuttunut arvonalentumistappion kirjaamisajankohdasta, ei kuitenkaan enempää, kuin mikä hyödykkeen kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruuteta missään tilanteessa.

Sijoituskiinteistöt

Sijoituskiinteistöjä pidetään vuokratuottojen saamiseksi ja omaisuuden arvonnoususta hyötymiseksi. Sijoituskiinteistöt arvostetaan hankintamenomallia käyttäen kuten omassa käytössä olevat kiinteistötkin. Samoin niiden poistoajat ja -menetelmät sekä arvonalentumistappioiden kirjausperusteet ovat samat kuin vastaavien omassa käytössä olevien kiinteistöjen. Sijoituskäytössä olevien kiinteistöjen käyvät arvot esitetään liitetietona ja ne arvioidaan käyttäen tuleviin tuottoihin ja markkinaehtoihin tuotto-odotuksiin perustuvaa tuottoarvomenetelmää ja toteutuneisiin vertailukauppoihin perustuvaa kauppaa- arvomenetelmää.

Arvioinnin lähtökohtana ovat kiinteistökohtaiset ominaisuudet koskien mm. kiinteistön sijaintia, kuntoa ja vuokraustilannetta sekä markkinalähtöiset vertailutiedot koskien vaihtoehtoisia vuokria, tuottovaatimustasoja ja yksikköhintoja. Arviointi on tilikaudella suoritettu käyttäen konsernin omaa asiantuntemusta.

Varaukset

Varaus kirjataan, kun konsernille on aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja velvoitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti. Jos velvoitteesta tai osasta siitä on mahdollista saada korvaus joltakin kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erilliseksi omaisuuseräksi vain silloin, kun sen saaminen on käytännössä varmaa.

Vakuutus- ja sijoitussopimukset

Vakuutussopimukset käsitellään IFRS 4 -standardin mukaisesti joko vakuutussopimuksina tai muina sopimuksina. Standardin mukaan vakuutussopimukset luokitellaan vakuutussopimuksiksi, mikäli niissä siirtyy vakuutuksenottajan ja vakuutuksenantajan välillä merkittävää vakuutusriskiä. Mikäli sopimuksen perusteella siirtyvä riski on luonteeltaan rahoitusriskiä eikä merkittävää vakuutusriskiä, luokitellaan sopimus sijoitussopimukseksi. Sopimuksen luokittelu vakuutus- tai sijoitussopimukseksi määrää sen arvostuskäytännön.

Sampo käsittelee sopimuksista syntyvät velat standardin ensimmäisessä vaiheessa kansallisten vaatimusten mukaisesti lukuun ottamatta tasoitusmäärää, yhteistakuuerää sekä näiden muutosta, jotka IFRS:n mukaisesti esitetään omassa pääomassa ja tuloksessa.

JÄLLEENVAKUUTUSSOPIMUKSET

Jälleenvakuutussopimus on sopimus, joka täyttää IFRS 4:n asettamat edellytykset vakuutussopimukselle ja jonka perusteella konserni voi saada korvauksia toiselta vakuutusyhtiöltä, mikäli se itse joutuu korvausvelvolliseksi muiden tekemiensä vakuutussopimusten perusteella. Jälleenvakuutussopimusten perusteella saatavat suoritukset on kirjattu taseessa erään Saamiset jälleenvakuutussopimuksista sekä Muut varat. Ensiksi mainittu erä sisältää jälleenvakuuttajien osuuden konsernin jälleenvakuutettujen vakuutussopimusten vakuutusmaksu- ja korvausvastuusta. Muissa varoissa on lyhytaikaiset saamiset jälleenvakuuttajilta.

Kun konserni itse joutuu maksamaan korvauksia jälleenvakuutussopimuksen perusteella toiselle vakuutusyhtiölle, kirjataan velka tase-erään Muut velat.

Jälleenvakuutuksiin liittyvät saamiset ja velat arvostetaan yhdenmukaisesti jälleenvakuutettujen saamisten ja velkojen kanssa. Jälleenvakuutussaamiset testataan vuosittain arvonalentumistappioiden varalta. Arvonalentumistappio kirjataan tulosvaikutteisesti, mikäli on olemassa objektiivista näyttöä, että konserni ei tule saamaan kaikkia rahamääriä, joihin sillä sopimuksen ehtojen mukaan on oikeus.

VAHINKOVAKUUTUS

Vakuutussopimusten luokittelu

Vakuutussopimuksia luokiteltaessa ja niihin liittyviä riskejä tarkasteltaessa toisiinsa kytketyt sopimukset tulkitaan yhdeksi sopimukseksi.

Muina kuin vakuutussopimuksina, eli sopimuksina, joissa riski ei siirry, käsitellään mm. Capitive-sopimuksia, joissa vakuutusyhtiö merkitsee yrityksen ensivakuutuksen ja jälleenvakuuttaa saman riskin sellaisessa vakuutusyhtiössä, joka kuuluu vakuutuksenottajan kanssa samaan konserniin. Vahinkovakuutuksessa on myös sopimuksia, joissa vakuutusyhtiö myöntää vakuutuksen ja siirtää vakuutusriskin edelleen lopulliselle vakuutuksenantajalle. Nämä ovat ns. Reverse Flow Fronting -sopimuksia. Aikaisemman bruttokäsittelyn sijaan näistä molemmista kirjataan vain sopimussuhteen nettovaikutus tuloslaskelmaan ja taseeseen. Edellytyksenä nettomääräiselle käsittelylle on, että sopimuksesta nettona kirjattu omapäätös on nolla.

Lisäksi vahinkovakuutuksessa on sopimuksia, joissa vakuutusriski on eliminoitu retrospektiivisellä vakuutusmaksulla, eli ennakoitujen ja toteutuneiden vahinkojen erotus tasataan lisämaksulla suoraan tai vakuutuksen vuosiuudistuksen yhteydessä. Näiden sopimusten rahavirta kirjataan nettomääräisenä suoraan taseeseen kirjaamatta niitä ensin tuloslaskelmaan vakuutusmaksutuotoiksi ja korvauskuluiksi.

Velat vahinkovakuutussopimuksista

Vakuutusvelka on nettomääräinen sopimusperusteinen velvoite, joka vakuutuksenantajalla on vakuutussopimuksen perusteella. Vakuutusmaksuvastuu ja korvausvastuu muodostavat vakuutusvelan, joka vastaa solmittujen vakuutussopimusten mukaisia velvoitteita.

Vakuutusmaksuvastuun on tarkoitus kattaa jo solmittujen vakuutussopimusten jäljellä olevan vakuutuskauden odotettavissa olevat korvausmenot ja liikekulut. Vahinko- ja jälleenvakuutuksessa vakuutusmaksuvastuu lasketaan yleensä aikaperusteisesti niin kutsutun pro rata temporis -periaatteen mukaisesti. Jos vakuutusmaksutaso katsotaan riittämättömäksi siten, ettei se kata mahdollista korvausmenoja ja liikekuluja, vakuutusmaksuvastuuta on vahvistettava siirtovastuun täydennyksellä ottaen huomioon myös erääntymättömät vakuutusmaksuerät.

Korvausvastuu kattaa tulevaisuudessa suoritettavat korvaukset kaikista jo tapahtuneista vahingoista. Tämä koskee myös tapahtuneita vahinkoja, joita ei tilinpäätöshetkellä vielä ole raportoitu vakuutusyhtiölle eli ns. IBNR (incurred but not reported) -vahinkoja. Korvausvastuuseen sisältyvät myös kaikki korvausten arvioidut selvittelykulut.

Vahinkoensivakuutuksen ja jälleenvakuutuksen korvausvastuu lasketaan tilastollisin menetelmin tai tapauskohtaisesti yksittäisten vahinkojen perusteella. Useimmiten käytetään näiden menetelmien yhdistelmää siten, että suurvahingot arvioidaan tapauskohtaisesti ja pienehköt vahingot sekä tilinpäätöshetkellä tapahtuneet mutta vielä raportoimattomat vahingot (IBNR) tilastollisin menetelmin. Korvausvastuuta ei diskontata. Tästä poikkeuksena ovat vahinkovakuutuksen eläkemuotoiset korvaukset, joiden nykyarvo lasketaan yleisesti hyväksytyillä henkivakuutusteknisillä menetelmillä ottaen huomioon oletettu inflaatio ja kuolevuus.

Vahinko- ja jälleenvakuutuksesta saatava vakuutusmaksutulo kirjataan tuloslaskelmaan, kun vakuutuksen vuosimaksu erääntyy maksettavaksi.

Vakuutusvelan riittävyystesti

Vahinkovakuutuksen korvausvastuun ja vakuutusmaksuvastuun riittävyys tutkitaan erikseen. Korvausvastuu perustuu vastaisten korvausrahavirtojen ennusteisiin. Ennusteet tehdään vakiintuneilla vakuutusmatemaattisilla menetelmillä.

Vakuutusmaksuvastuu lasketaan pääsääntöisesti aikaperusteisesti ns. pro rata temporis -periaatteen pohjalta. Vakuutusmaksuvastuun riittävyys testataan laskemalla vakuutusmaksuvastuun lisävastuu yhtiöittäin kullekin liiketoiminta-alueelle ja vakuutusluokalle. Mahdollinen havaittu riittämättömyys vakuutusmaksuvastuussa korjataan kirjaamalla siirtovastuun täydennys.

Yhteistakuuerä

Yhteistakuuerä on käsitelty erä, jonka kartuttaminen perustuu Suomen liikenne- ja tapaturmavakuutuslakiin ja jonka kerryttämisestä vastaavat kyseisiä vakuutuksia myyvät yhtiöt yhdessä. Yhteistakuuerän tarkoituksena on taata korvausten maksu asiakkaille siinä tapauksessa, että joku vakuutuksia myyvistä yhtiöistä joutuisi selvitystilaan tai konkurssiin. Yhteistakuuerän kerryttämisellä varaudutaan näin tulevaisuudessa mahdollisesti syntyvän velvoitteen suorittamiseen. Sampo-konsernissa yhteistakuuerä esitetään IFRS-standardien yleisten perusteiden mukaisesti omassa pääomassa, kunnes velvoitteen toteutuminen on todennäköistä. Yhteistakuuerä ei ole osingonjakokelpoista omaa pääomaa.

Vahinkovakuutuslajien jakojärjestelmä

Suomen lakisääteisten vahinkovakuutusten (tapaturma- liikenne- ja potilasvakuutusten) perusteella maksettavia eläkkeitä, sairaanhoidon sekä lääkinnällisen kuntoutuksen korvauksia korotetaan vuosittain Tel-indeksillä korvausten reaaliarvon säilyttämiseksi. Indeksikorotukset eivät ole vakuutusyhtiöiden vastuulla, sillä ne rahoitetaan jakojärjestelmäperiaatteella, ts. kunakin vuonna vakuutusmaksuissa kerätään indeksikorotuksia yhtä paljon kuin niitä kyseisenä vuonna maksetaan. Käytännössä tämä toteutetaan siten, että vahinkovakuutusyhtiöt keräävät vakuutusmaksutulojensa yhteydessä kuormituserää, joka tilitetään kyseisen vakuutuslajin keskusyhteisölle. Keskusyhteisö jakaa kerätyt jakojärjestelmämäärät siten, että kyseistä vakuutuslajia harjoittava yhtiö saa saman määrän, minkä se on sinä vuonna maksanut jakojärjestelmän piiriin kuuluvia korvauksia. Vakuutusyhtiön maksuosuuden suuruus perustuu yhtiön markkinaosuuteen kyseisen vakuutuslajin osalta.

Eläkkeiden indeksikorotuksiin liittyvää jakojärjestelmää ei käsitellä IFRS 4:n mukaisena vakuustustoimintana eikä siitä synny vakuutusyhtiölle riskiä. Siten vakuutusmaksun yhteydessä kerättävää jakojärjestelmämaksua ei katsota vakuutusmaksutuloksi eikä maksettavaa eläkkeiden indeksikorotusta korvauskuluksi. Koska kerätty indeksikorotus vastaa määrältään maksettujia eläkkeiden indeksikorotuksia, kyseiset erät netotetaan tuloserässä Liiketoiminnan muut kulut. Keskusyhteisöltä mahdollisesti vielä saamatta tai maksamatta oleva osuus tasauserästä esitetään lyhytaikaisena saamisena tai velkana tase-erissä Muut varat tai Muut velat.

Vakuutusten aktivoidut hankintamenot

Vakuutusten hankintamenot, jotka selkeästi liittyvät vakuutussopimusten solmimiseen, esitetään taseen varoissa vakuutusten aktivoituina hankintamenoina. Hankintamenoina käsitellään vakuutussopimusten hankkimiseen tai uusimiseen välillisesti tai välittömästi liittyvät toimintakulut kuten palkkiot, markkinointikulut sekä myyntihenkilöstön palkat ja kulut. Vakuutusten hankintamenot jaksotetaan samalla tavalla kuin vakuutusmaksuvastuu. Poistoaika on yleensä korkeintaan 12 kuukautta.

HENKIVAKUUTUS

Vakuutussopimusten luokittelu

Henkivakuustustoiminnan sopimukset luokitellaan vakuutussopimuksiksi tai sijoitussopimuksiksi. Vakuutussopimuksia ovat sopimukset, joihin liittyy merkittävä vakuutusriski tai sellaiset sopimukset, joihin sisältyy vakuutuksenottajan oikeus muuttaa sopimusta kasvattamalla riskiä. Kapitalisaatiosopimukseen ei sisälly vakuutusriskiä, joten nämä sopimukset on luokiteltu sijoitussopimuksiksi.

Sopimukseen liittyvä oikeus harkinnanvaraiseen osuuteen ylijäämästä (The discretionary participation feature (DPF)) on vakuutuksenottajan sopimukseen perustuva oikeus saada taatun vähimmäistuoton lisäksi muita etuja. Etuina hyvitetään vakuutuksille laskuperustekorona lisäksi asiakashyvityksiä, sekä korotetaan kuolemantapaussummia. Henki-Sammon tulkinnassa koh-

tuusperiaatteesta määritellään tavoitteet harkinnanvaraisille eduille. Sijoitussidonnaisissa sopimuksissa vakuutuksenottaja kantaa sijoitusriskin valitsemalla sijoituskohteet, joihin sopimusten arvonkehitys sidotaan.

Vakuutus- ja sijoitussopimusten arvostus

Kaikkiin vakuutussopimuksiin ja niihin sijoitussopimuksiin, joihin liittyy harkinnanvarainen oikeus osuuteen ylijäämästä (DPF), sovelletaan kansallisia laskentaperiaatteita lukuun ottamatta taositusmäärän ja sen muutoksen kirjaamista.

Kaikkiin sopimuksiin lukuun ottamatta sijoitussidonnaisia sopimuksia liittyy harkinnanvarainen oikeus ylijäämään. Sellaisiin sijoitussidonnaisiin sopimuksiin, joita ei luokitella vakuutus- sopimuksiksi, liittyy vakuutuksenottajan oikeus vaihtaa säästöjen tuottorakenne sijoitussidonnaisesta sellaiseksi, joka muodostuu vähimmäistuottotakuusta ja oikeudesta harkinnanvaraiseen osuuteen ylijäämästä. Tämän perusteella myös näihin sopimuksiin sovelletaan kansallisia laskentaperiaatteita.

Takaisinosto-oikeutta, vähimmäistuottotakuuta, saman sopimuksen sisällä olevia vakuutus- ja talletusosia sekä muita vastaavia oikeuksia ei eroteta pääsopimuksesta eikä arvosteta erikseen.

Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista ja jälleenvakuutusvarat

Vakuutus- ja sijoitussopimusten velka kirjataan vastuuvélaksi, jonka muodostavat vakuutusmaksuvastuu ja korvausvastuu. Henkivakuutustoiminnan vakuutusteknisen vastuuvélan laskennassa käytetään erilaisia menetelmiä, jotka sisältävät oletuksia mm. kuolevuudesta, sairastuvuudesta, sijoitusten tuottotasosta, vastaisista liikekuluista ja vahinkojen selviämisestä.

Vastaanotetun jälleenvakuutuksen vastuuvélan muutos on laskettu vaihtuvien kurssein.

Vakuutusmaksuvastuu lasketaan ensivakuutuksessa vakuutuskohtaisesti ja jälleenvakuutuksessa antavan yhtiön ilmoituksen perusteella tai yhtiön omien laskuperusteiden mukaan.

Vastuuvélan diskonttauksessa käytetty korko on enintään kunkin maan viranomaisen hyväksymän enimmäiskoron suuruinen. Vastuuvélkaa diskontattaessa on käytetty samaa tai alempaa korkoa kuin maksua laskettaessa. Suurin osa harkinnanvaraiseen voitonjakoon oikeutetun eläkevakuutuksen ansaittujen etujen vastuuvélasta on diskontattu 3,5 prosentilla ja voitonjakoon oikeutetun henkivakuutuksen vastuuvélasta 2,5 prosentilla. Korkein käytetty diskonttauskorko on 3,5 prosenttia. Ensivakuutuksen maksuperusteissa käytetty laskuperustekorko ts. sopimuksille alkamishetkellä taattu vähimmäistuottotakuu vaihtelee vakuutusten alkamisajankohdan perusteella 0:sta 4,5 prosenttiin.

Vastuuvélan diskonttauskoron ja vakuutusten vähimmäistuottotakuiden erojen takia vastuuvélkaan on lisätty laskuperustekoron täydennysvastuuta. Tytäryhtiössä SE Sampo Life Insurance Baltic diskonttauskorko vaihtelee maittain välillä 2,3–3,5 prosenttia ja vähimmäistuottotakuun keskiarvo välillä 3,5–3,8 prosenttia.

Kuolevuusoletuksilla on olennainen vaikutus vastuun määrään erityisesti ryhmäeläkevakuutuksessa, jonka vastuu muodostaa noin 37 prosenttia kotimaisen henkivakuutusyhtiön vastuuvélasta.

Ryhmäeläkkeen vastuun laskennassa on käytetty vuodesta 2002 lähtien ns. kohorttikuolevuusmallia, joka huomioi vakuutetun iän ja sukupuolen lisäksi myös syntymävuoden. Kohorttikuolevuusmalli olettaa elinajan odotteen kasvavan yhdellä vuodella kymmenen vuoden aikavälillä.

Sijoitussidonnaisten sopimusten velat ja katteena olevat varat on sovitettu yhteen. Velkojen ja varojen määrät on esitetty liitetiedoissa. Ensivakuutuksen korvausvastuuta laskettaessa vain alkaneiden eläkkeiden korvausvastuussa käytetään diskonttausta. Vastaanotetun jälleenvakuutuksen korvausvastuu perustuu antavan yhtiön ilmoitukseen ja arvioon vielä tilittämättä olevasta korvauskulusta.

Korvausvastuu kattaa tulevaisuudessa suoritettavat korvaukset kaikista tunnetuista sekä tilinpäätöshetkellä tuntemattomista vakuutustapahtumista. Korvausvastuuseen sisältyvät myös kaikki korvausten hoitokulut.

Vastuuvélasta määritetään vuosittain lyhyt- ja pitkäkestoisen vélan osuus. Lisäksi liitetietojen riskienhallintaosiossa on nähtävissä vastuuvélan ennustettu vuosittainen eräntyminen.

Velan riittävyystesti

Velan riittävyystesti tehdään yhtiöittäin kaikista sopimuskannoista ja täydennysstarvetta tarkastellaan yhtiöittäin koko vastuuvélan riittävyys perusteella. Ei-sijoitussidonnaiseen velkaan kohdistuva testi sisältää kaikki odotettavissa olevat sopimuksiin perustuvat rahavirrat. Sopimuksiin perustuviin rahavirtoihin kuuluvat odotettavissa olevat vakuutusmaksut, korvaukset, lisäedut ja liikekulut. Korvauksissa on arvioitu takaisinostot ja muut vakuutustapahtumat historiatietoihin perustuen. Korvausmäärät pitävät sisällään sekä sopimusten laskuperustekoron että arvion tulevasta lisäeduista. Rahavirtojen pääoma-arvot diskontataan tilinpäätöshetkeen käyttäen riskitöntä nollakuponkikäyrrää.

Sijoitussidonnaisen liikkeen testissä lasketaan riski- ja liikekuluylijäämien pääoma-arvot vastaavalla tavalla. Mikäli yhtiökohtaisen sijoitussidonnaisen ja muun liikkeen vélan yhteismäärä edellyttää täydentämistä, kasvatetaan velkaa tulosvaikutteisesti testin osoittamalla määrällä.

Kohtuusperiaate

Vakuutusyhtiölain 13 luvun 3 §:n mukaan henkivakuutuksessa on noudatettava ns. kohtuusperiaatetta sellaisten vakuutusten kohdalla, joilla on vakuutussopimuksen mukaan oikeus vakuutusten mahdollisesti tuottaman ylijäämän perusteella myönnettäviin lisäetuihin (DPF). Mikäli vakavaraisuusvaatimukset eivät ole esteenä, kohtuullinen osa ylijäämästä on palautettava lisäetuina näille vakuutuksille.

Henki-Sammon tavoitteena on antaa pitkällä aikavälillä voitonjakoon oikeutetuille vakuutussäästöille ennen kuluja ja veroja kokonaishyvitys, joka on vähintään Suomen valtion pitkän joukkovelkakirjalain tuotto. Kokonaishyvitys muodostuu laskuperustekorosta ja vuosittain määrättävistä lisäeduista. Kokonaishyvityksen tasossa pyritään jatkuvuuteen. Yhtiön vakavaraisuusasema pyritään pitämään sellaisena, että se ei rajoita lisäetujen antamista vakuutuksenottajille eikä omistajille suunnattavaa voitonjakoa.

Viron, Latvian ja Liettuan lainsäädännössä ei ole kohtuusperiaatetta vastaavaa sääntelyä. Ruotsin yhtiön harjoittama vakuutusliike ei ole voitonjakoon oikeutettua.

Työsuhde-etuudet

TYÖSUHTEEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEISET ETUUDET

Työsuhteen päättymisen jälkeisiä etuuksia ovat eläkkeet ja henkivakuutukset.

Sammolla on etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä Ruotsissa ja Norjassa, muissa maissa eläkejärjestelyt ovat maksupohjaisia. Merkittävin maksupohjainen järjestely on Suomen Tel-perusvakuutus.

Maksupohjaisissa järjestelyissä konserni suorittaa kiinteitä maksuja eläkevakuutusyhtiölle eikä sillä ole oikeudellista tai tosiasiallista veloitetta suorittaa lisämaksuja. Maksupohjaisista järjestelyistä aiheutuvat veloitteet kirjataan kuluksi kaudella, jota veloitus koskee.

Etuuspohjaisissa järjestelyissä yritykselle jää veloitteita tilikauden maksun suorittamisen jälkeenkin ja näiden vakuutusmatemaattisen ja/tai sijoitusriskin kantaa yritys. Velvoite lasketaan kustakin järjestelystä erikseen käyttäen ennakoituun etuusoikeusyksikköön perustuvaa menetelmää (projected unit credit method). Veloitteen määrän laskennassa käytetään vakuutusmatemaattisia oletuksia. Eläkemenot kirjataan kuluksi henkilöiden palvelusajalle.

Etuuspohjaisissa järjestelyissä on sekä rahastoituja että rahastoimattomia järjestelyjä. Näissä tilivuoden eläkekuluksi kirjataan vuoden vakuutusmatemaattisten laskelmien mukainen vanhuuseläkekertymä laskettuna lineaarisesti eläkeiän saavuttamishetken eläkepalkan pohjalta, mihin lisätään korkokuluina aikaisempien vuosien eläkesitoumusten hyvityksistä/lisäyksistä aiheutuvat laskennalliset vaikutukset ja vähennetään järjestelyihin kuuluvien varojen tuotot. Tilivuoden eläkekulut arvioidaan vuoden alussa ja laskelma perustuu osaksi muun muassa palkkojen korotuslettamiin ja hintainflaatioon eläkesitoumuksen koko keston ajalta, osaksi järjestelyihin kuuluvien varojen tuotto-odotukseen sekä sitoumuksen markkinakorkoon tilikauden aikana.

Etuuspohjaisten järjestelyjen kirjaamisessa taseeseen sovelletaan mallia, jossa vakuutusmatemaattisia voittoja ja tappioita, jotka johtuvat laskennallisten olettamusten ja toteutumien eroista, ei tulouteta, jos erotus on pienempi kuin 10 prosenttia vastaisen sitoumuksen nykyarvosta tai järjestelyihin kuuluvien varojen käyvästä arvosta, sen mukaan kumpi on suurempi. 10 prosentin rajan ylittävät kertyneet erotukset jaksotetaan tuloslaskelmassa eläkekuluksi sitoumuksen koko keston ajalle. Näin kertyneet tulouttamattomat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan taseeseen nettosaamiseksi tai nettovelaksi.

Konsernilla on lisäksi vapaaehtoisia etuuspohjaisia eläkevakuutuksia. Vakuutukset ovat konsernin sisäisiä, ne sisältyvät Henki-Sammon vastuuvetkään ja niiden määrä on epäolennainen.

IRTISANOMISEN YHTEYDESSÄ SUORITETTAVAT ETUUDET

Irtisanomiseen perustuva velvoite kirjataan velaksi silloin kun konserni on todistettavasti sitoutunut lopettamaan yhden tai useamman henkilön työsuhteen ennen normaalia eläkkeelle jäämisen ajankohtaa tai myöntämään irtisanomisen yhteydessä suoritettavia etuuksia vapaaehtoisen irtisanoutumisen edistämiseksi tehdyn tarjouksen seurauksena. Etuuksista ei koidu työnantajalle

taloudellista hyötyä tulevaisuudessa, joten ne kirjataan välittömästi kuluksi. Myöhemmin kuin 12 kuukauden kuluttua tilinpäätöksestä erääntyvät veloitteet diskontataan. Sammossa irtisanomisen yhteydessä suoritettavia etuuksia ovat irtisanomiseen liittyvät rahapaketit ja eläkepaketit.

Osakeperusteiset maksut

Sammolla on osakeperusteisia kannustinjärjestelmiä, jotka maksetaan joko käteisvaroina (Johdon ja asiantuntijoiden pitkäaikaiset kannustinjärjestelmät 2003 I, 2004 I, 2004 II, 2005 I, 2005 II, 2006 I ja 2006 II) tai oman pääoman ehtoisina instrumentteina (Sampo 2006). Käteisvaroina maksettavat järjestelyt arvostetaan kannustimen perusarvoon väli- ja tilinpäätöspäivinä ja velan muutokset kirjataan tuloslaskelmaan. Oman pääoman ehtoisina instrumentteina maksettavat järjestelyt arvostetaan käypään arvoon niiden myöntämishetkellä ja kirjataan kuluksi ja oman pääoman lisäykseksi tasaerinä oikeuden syntymisajanjakson aikana.

Oman pääoman ehtoisina instrumentteina maksettavien kannustimien käypä arvo on määritetty Black-Scholes-hinnoittelumallin avulla. Markkinaperusteisen kannustinosan käyvässä arvossa on huomioitu hinnoittelumallilla ennakoitu toteuma palkkiona maksettavien osakkeiden määrästä. Ei-markkinaperusteisten ehtojen vaikutuksia ei sisällytetä kannustimen käypään arvoon, vaan ne otetaan huomioon niiden osakkeiden määrässä, joihin oletetaan syntyvän oikeus oikeuden syntymisajanjakson kuluessa. Tältä osin konserni päivittää oletuksen arvioidusta lopullisesta osakemäärästä jokaisena väli- ja tilinpäätöspäivänä.

Siirtyessään 1.1.2004 IFRS-raportointiin Sampo ei IFRS 1:n salliman helpotuksen nojalla soveltanut IFRS 2 *Osakeperusteiset maksut* -standardia vuoden 2000 optio-ohjelmaan.

Tuloverot

Tuloslaskelman verokulu sisältää kauden verotettavaan tuloon perustuvan veron ja laskennallisen veron. Verokulu kirjataan tuloslaskelmaan, paitsi suoraan omaan pääomaan kirjattavien erien osalta, jolloin myös verovaikutus kirjataan osaksi omaa pääomaa. Kauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan kunkin maan voimassaolevan verokannan perusteella. Veroa oikaistaan mahdollisilla edellisiin tilikausiin liittyvillä veroilla.

Laskennalliset verot lasketaan kaikista väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Verotuksessa vähennyskeltvottomasta liikearvon arvonalentumisesta ei kirjata laskennallista veroa eikä tytäryhtiöiden jakamattomista voittovaroista kirjata laskennallista veroa siltä osin, kun ero ei todennäköisesti purkaudu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa.

Laskennalliset verot on laskettu käyttämällä tilinpäätöspäivään mennessä vahvistettuja verokantoja.

Laskennallinen verosaaminen on kirjattu siihen määrään asti, kun on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verottavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Osakepääoma

Osakkeiden liikkeeseenlaskukulut, jotka ovat suoraan kohdistettavissa uusien osakkeiden tai optioiden liikkeeseen laskemiseen tai liiketoiminnan hankkimiseen, esitetään omassa pääomassa verovaikutukset huomioon ottaen saadun tulon vähennyksenä.

Osingot kirjataan omasta pääomasta sinä tilikautena, jona yhtiökokous päättää osingonjaosta.

Kun emoyhtiö tai muu konserniyhtiö ostaa emoyhtiön osakkeita, maksettu vastike vähennetään omasta pääomasta ja esitetään erässä Omat osakkeet siihen asti, kunnes osakkeet mitätöidään. Jos osakkeet myöhemmin myydään tai lasketaan uudelleen liikkeeseen, saatu vastike kirjataan omaan pääomaan.

Rahavarat

Rahavaroina käsitellään käteiset varat, joiksi katsotaan kassa sekä lyhytaikaiset talletukset (3 kk).

Sampo esittää liiketoiminnan rahavirrat käyttäen epäsuoraa esitystapaa, jolloin voittoa (tappiota) ennen veroja oikaistaan ei-kassaperusteisten tapahtumien vaikutuksella, varojen ja velkojen muutoksilla ja tuotoilla ja kuluilla, jotka liittyvät investointien tai rahoituksen rahavirtoihin.

Rahavirtalaskelmassa saadut ja maksetut korot esitetään liiketoiminnan rahavirroissa. Myös saadut osingot sisältyvät liiketoiminnan rahavirtoihin. Maksetut osingot esitetään rahoitustoiminnan rahavirroissa.

Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää johdon tekemiä arvioita ja oletuksia, jotka ovat vaikuttaneet tilinpäätöksessä esitettäviin tuottoihin, kuluihin, varoihin ja velkoihin sekä mahdollisiin velkoihin. Harkintaa joudutaan käyttämään myös tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Arviot perustuvat tilinpäätöshetkellä parhaaseen käytettävissä olleeseen tietoon. Arviointi perustuu sekä aikaisempiin kokemuksiin että tulevaisuutta koskeviin tilinpäätöshetkellä todennäköisimpinä pidettyihin oletuksiin. Toteutumätiedot voivat poiketa näistä arvioihin ja oletuksiin perustuvista päätöksistä. Mahdolliset arvioiden muutokset kirjataan sillä tilikaudella, jonka aikana arviota korjataan ja kaikilla tämän jälkeisillä ajanjaksoilla.

Sammon keskeiset tulevaisuutta koskevat oletukset ja tilinpäätöspäivän arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät liittyvät mm. vakuutusmatemaattisissa laskelmissa käytettyihin oletuksiin, julkisesti noteeraamattomien rahoitusvarojen ja -velkojen ja sijoituskiinteistöjen käypien arvojen arviointiin sekä rahoitusvarojen ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumisten arviointiin. Näitä osa-alueita koskevat laatimisperiaatteet ovat konsernin kannalta monimutkaisimmat ja edellyttävät eniten merkittävien arvioiden ja oletusten käyttämistä.

VAKUUTUSMATEMAATTISET OLETUKSET

Vakuutusvelkojen arviointiin liittyy aina epävarmuutta, sillä vastuuelvelka perustuu tehtyihin arvioihin ja oletuksiin tulevista korvausmenoista. Arviot perustuvat tilinpäätöspäivänä käytettävissä oleviin konsernin omiin tilastoihin aikaisemmista vahinkotapahtumista. Arvioihin liittyvä epävarmuus on yleensä suurempi arvioitaessa uusia vakuutuskantoja tai vakuutuskantoja, joissa vahingon selviäminen kestää kauan, sillä näistä ei ole vielä saatavilla täydellisiä vahinkotilastoja. Historiatietojen lisäksi vakuutusvelkojen arvioinnissa otetaan huomioon mm. vahinkokehitys, maksamattomien korvausten määrä, lakimuutokset, oikeuden päätökset sekä yleinen taloudellinen tilanne.

Huomattava osa konsernin vahinkovakuutuksen vakuutusveloista liittyy lakisääteisiin tapaturma- ja liikennevakuutuksiin. Näiden velkojen arviointiin sisältyvistä epävarmuustekijöistä huomattavimmat sisältyvät oletuksiin inflaatiosta, kuolevuudesta, diskonttauskoroista sekä lakimuutosten ja oikeuskäytäntöjen vaikutuksista.

Henkivakuutuksen vakuutusvelkojen vakuutusmatemaattisista oletuksista on kerrottu tarkemmin kappaleessa Velat vakuutus- ja sijoitus sopimuksista ja jälleenvakuutusvarat.

IAS 19:n mukaiset etuuspohjaiset eläke-etuudet arvioidaan myös vakuutusmatemaattisten periaatteiden mukaisesti. Eläkejärjestelyn varauksen laskenta perustuu tulevaisuudessa odotettavissa oleviin eläkkeisiin, jolloin diskonttauskoron määrittelyn lisäksi tehty arviot koskevat oletuksia mm. kuolevuudesta, henkilöstön vaihtuvuudesta, hintainflaatiosta sekä palkkakehityksestä.

KÄYPIEN ARVOJEN MÄÄRITYS

Jos rahoitusvaroilla ei ole noteerausta, käypä arvo määritetään markkinoilla yleisesti hyväksyttyjen arvostusmenetelmien avulla. Menetelmistä on kerrottu enemmän tilinpäätösperiaatteiden kappaleessa Käypä arvo.

Sijoituskiinteistöjen käyvät arvot on tilikauden aikana arvioitu itse markkinoilta saadun vertailuaineiston perusteella. Tähän liittyy johdon tekemät oletukset esim. markkinoiden tuotto-vaateista sekä käytettävästä diskonttauskorosta.

ARVONALENTUMISTESTAUKSET

Lainojen ja saamisten arvonalentumistestauksessa verrataan kirjanpitoarvoa kerrytettävissä olevien tulevien rahavirtojen nykyarvoon. Kertyvät rahavirrat arvioidaan sopimuskohtaisesti käyttäen hyväksi historiatietoon perustuvia oletuksia.

Liikearvo, keskeneräiset aineettomat hyödykkeet ja taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomat aineettomat hyödykkeet testataan vähintään vuosittainen arvonalentumisen varalta. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät on pääosin määritetty käyttöarvoon perustuvilla laskemilla. Nämä edellyttävät johdon tekemiä arvioita mm. tulevista kasvirojoista, diskonttauskorosta sekä talouden yleisestä inflaatio- ja kasvukehityksestä.

Uusien tai muutettujen IFRS-standardien ja tulkintojen soveltaminen

Vuonna 2008 konserni ottaa käyttöön seuraavat IASB:n vuonna 2007 julkistamat liiketoimintaansa liittyvät uudet tai tarkistettut standardit ja tulkinnat, edellyttäen, että EU:n komissio hyväksyy ne:

IAS 1 *Tilinpäätöstietojen esittäminen*

IFRIC 14 *IAS 19 – Etuuspohjaisesta järjestelystä johtuvan omaisuuserän yläraja, vähimmäisrahastointivaatimukset ja näiden välinen yhteys*

Tarkistetun IAS 1:n tarkoitus on helpottaa tilinpäätöksen sisältyvien tietojen analysointia ja vertailua. Standardin muutoksia ei ole tilinpäätöshetkellä vielä hyväksytty EU:ssa.

IFRIC 14 selventää, kuinka paljon eläkejärjestelyn ylijäämästä voidaan kirjata omaisuuseräksi sekä miten lakisääteinen tai sopimuserusteinen vähimmäisrahastointivaatimus vaikuttaa eläkejärjestelystä syntyvään omaisuuserään tai velkaan. Tulkintaa ei tilinpäätöshetkellä ole vielä hyväksytty EU:ssa.

IAS 1:n käyttöönotto vaikuttaa konsernista esitettyjen tilinpäätöstietojen esittämistapaan sekä liitetietoihin. Muilta osin Sammon johdon näkemys on, että edellä tarkistetun standardin tai uuden IFRIC-tulkinnan käyttöönotolla ei tule olemaan merkittävää vaikutusta Sampo-konsernista esitettäviin tilinpäätöstietoihin, osakekohtaisiin tunnuslukuihin tai tilinpäätösperiaatteisiin.

Segmentti-informaatio

Konsernin liiketoimintasegmentit muodostuvat vahinko- ja henkivakuutustoiminnasta sekä omistusyhteisöstä. Lopetettuina toimintoina esitetään pankki- ja sijoituspalvelutoiminta. Luokittelu lopetetuiksi toiminnoiksi suoritettiin, kun Sampo Oyj allekirjoitti 9.11.2006 sopimuksen Sampo Pankki Oyj:n koko osakekannan myynnistä Danske Bank A/S:lle. Kauppa toteutui 1.2.2007.

Konsernin toissijainen segmentointi perustuu maantieteelliseen jakoon. Raportoitavat segmentit ovat Suomi, Ruotsi, Norja, Tanska, Baltia ja muut maat.

Segmentti-informaatio on tuotettu konsernin tilinpäätöstä laadittaessa ja esitettäessä noudatettujen laatimisperiaatteiden mukaisesti. Segmenteille on kohdistettu liiketoiminnasta aiheutuvat, joko välittömästi osoitettavissa tai järkevällä perusteella kohdistettavissa olevat, tuotot, kulut, varat ja velat. Segmenttien välinen hinnoittelu perustuu käypiin markkinahintoihin. Konserniti-linpäätöksessä segmenttien väliset liiketapahtumat sekä saamiset ja velat on eliminoitu.

Segmenttien poistot on esitetty liitteessä 12 ja sijoitukset osakkuusyrityksiin liitteessä 15.

Konsernin tuloslaskelma liiketoimintasegmenteittään 2007

Milj. €	VAHINKO- VAKUUTUS	HENKI- VAKUUTUS	OMISTUS- YHTEISÖ	ELIMI- NOINNIT	KONSERNI
Vakuutusmaksutulo	3 840	618	-	-	4 458
Sijoitustoiminnan nettotuotot	211	600	168	-5	974
Liiketoiminnan muut tuotot	29	0	8	-13	25
Korvaukset	-2 541	-653	-	-	-3 195
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos	-43	-145	-	-	-188
Henkilöstökulut	-441	-20	-18	-	-479
Liiketoiminnan muut kulut	-493	-50	-26	11	-558
Rahoituskulut	-29	-10	-38	10	-67
Osuus osakkuusyritysten voitoista/tappioista	1	1	1	-	3
Voitto ennen veroja jatkuvista toiminnoista	534	342	95	3	974
Verot					-254
Voitto jatkuvista toiminnoista					720
Voitto lopetetuista toiminnoista					2 853
Kauden voitto					3 573
josta					
Emoyhtiön omistajien osuus					3 572
Vähemmistöosuus					0

Konsernin tuloslaskelma liiketoimintasegmenteittään 2006

Milj. €	VAHINKO- VAKUUTUS	HENKI- VAKUUTUS	OMISTUS- YHTEISÖ	ELIMI- NOINNIT	KONSERNI
Vakuutusmaksutulo	3 773	660	-	-	4 433
Sijoitustoiminnan nettotuotot	390	601	24	-7	1 008
Liiketoiminnan muut tuotot	23	1	96	-56	64
Korvaukset	-2 480	-550	-	-	-3 030
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos	-8	-345	-	-	-353
Henkilöstökulut	-431	-19	-38	5	-483
Liiketoiminnan muut kulut	-505	-45	-57	35	-572
Rahoituskulut	-33	-8	-52	9	-85
Osuus osakkuusyritysten voitoista/tappioista	0	1	0	-	1
Voitto ennen veroja jatkuvista toiminnoista	730	295	-27	-13	984
Verot					-281
Voitto jatkuvista toiminnoista					703
Voitto lopetetuista toiminnoista					288
Kauden voitto					991
josta					
Emoyhtiön omistajien osuus					977
Vähemmistöosuus					15

Konsernitase liiketoimintasegmenteittäin 2007

Milj. €	VAHINKO- VAKUUTUS	HENKI- VAKUUTUS	OMISTUS- YHTEISÖ	ELIMI- NOINNIT	KONSERNI
Varat					
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	29	5	6	-	40
Sijoituskiinteistöt	41	105	12	-	158
Aineettomat hyödykkeet	554	164	0	-	718
Sijoitukset osakkuusyrityksissä	4	2	3	-	9
Rahoitusvarat	9 467	5 456	7 151	-2 499	19 575
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset	-	2 072	-	-	2 072
Laskennalliset verosaamiset	84	0	5	1	89
Saamiset jälleenvakuutusopimuksista	484	5	-	-	489
Muut varat	1 224	66	54	-29	1 316
Käteiset varat	637	93	229	-	958
Varat yhteensä	12 524	7 968	7 458	-2 527	25 424
Velat					
Velat vakuutus- ja sijoitusopimuksista	8 527	4 621	-	-	13 148
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitusopimuksista	-	2 071	-	-	2 071
Rahoitusvelat	530	101	596	-125	1 102
Laskennalliset verovelat	391	155	16	-	562
Varaukset	35	-	-	-	35
Eläkeveloitteet	118	-	-	-	118
Muut velat	558	46	79	-29	655
Velat yhteensä	10 159	6 994	690	-153	17 691
Oma pääoma					
Osakepääoma					98
Rahastot					1 847
Kertyneet voittovarot					5 788
Emoyhtiön omistajien osuus					7 733
Vähemmistöosuus					0
Oma pääoma yhteensä					7 733
Oma pääoma ja velat yhteensä					25 424

Konsernitase liiketoimintasegmenteittäin 2006

Milj. €	VAHINKO- VAKUUTUS	HENKI- VAKUUTUS	OMISTUS- YHTEISÖ	ELIMI- NOINNIT	KONSERNI
Varat					
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	28	5	18	-	51
Sijoituskiinteistöt	41	110	19	-	170
Aineettomat hyödykkeet	599	159	23	-	782
Sijoitukset osakkuusyrityksissä	4	1	0	-	5
Rahoitusvarat	9 821	5 657	4 043	-3 598	15 921
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset	-	1 753	-	-	1 753
Laskennalliset verosaamiset	113	13	22	1	149
Saamiset jälleenvakuutusopimuksista	521	4	0	-	525
Muut varat	1 475	121	78	-36	1 638
Käteiset varat	230	58	336	-582	41
Myytävänä olevat omaisuuserät	-	-	-	-	26 585
Varat yhteensä	12 831	7 882	4 538	-4 216	47 620
Velat					
Velat vakuutus- ja sijoitusopimuksista	8 247	4 695	-	-	12 942
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitusopimuksista	-	1 752	-	-	1 752
Rahoitusvelat	499	112	930	-146	1 395
Laskennalliset verovelat	407	189	11	-	607
Varaukset	42	-	0	-	42
Eläkeveloitteet	109	-	-	-	109
Muut velat	961	39	98	-32	1 065
Myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat	-	-	-	-	24 520
Velat yhteensä	10 264	6 787	1 039	-179	42 431
Oma pääoma					
Osakepääoma					95
Rahastot					2 012
Kertyneet voittovarot					3 061
Emoyhtiön omistajien osuus					5 168
Vähemmistöosuus					21
Oma pääoma yhteensä					5 189
Oma pääoma ja velat yhteensä					47 620

Maantieteellinen segmentti-informaatio

TUOTOT MAANTIETEELLISTEN SEGMENTTIEN MUKAAN

Milj. €

	SUOMI	RUOTSI	NORJA	TANSKA	BALTIA	MUUT	YHTEENSÄ
Tuotot 2007							
Vahinkovakuutustoiminta	814	1 187	1 378	284	134	0	3 797
Henkivakuutustoiminta	550	1	3	0	64	-	618
Omistusyhteisö	176	-	-	-	-	-	176
Pankki- ja sijoituspalvelustoiminta (lopetetut toiminnot)	60	-	-	-	8	0	68
Yhteensä	1 600	1 188	1 381	285	206	0	4 659
Tuotot 2006							
Vahinkovakuutustoiminta	820	1 199	1 358	282	112	-7	3 765
Henkivakuutustoiminta	620	0	1	0	38	-	660
Omistusyhteisö	120	-	-	-	-	-	120
Pankki- ja sijoituspalvelustoiminta (lopetetut toiminnot)	736	-	-	-	78	0	814
Yhteensä	2 297	1 199	1 359	282	228	-6	5 360

Vakuutustoiminnan tuotot sisältävät vahinkovakuutuksen vakuutusmaksutuotot ja henkivakuutuksen vakuutusmaksutulon vakuutuksen myöntämismäärän mukaan.

Omistusyhteisön tuotot sisältävät segmentin sijoitustoiminnan nettotuotot sekä liiketoiminnan muut tuotot. Vertailuvuosi sisältää lisäksi vuonna 2006 tytäryhtiönä yhdistellyn Primasoft Oy:n tuotot.

Pankki- ja sijoituspalvelustoiminnan tuotot sisältävät segmentin kaikki liiketoiminnan tuotot vertailukaudelta sekä ajanjaksolta 1.1.–31.1.2007.

VARAT MAANTIETEELLISTEN SEGMENTTIEN MUKAAN

Milj. €

	SUOMI	RUOTSI	NORJA	TANSKA	BALTIA	MUUT	ELIM.	YHTEENSÄ
Varat 2007								
Vahinkovakuutustoiminta	3 066	5 202	3 018	653	238	347	-	12 524
Henkivakuutustoiminta	7 817	1	7	1	141	-	-	7 968
Omistusyhteisö	7 458	-	-	-	-	-	-	7 458
Yhteensä	18 341	5 203	3 025	654	380	347	-2 527	25 424
Varat 2006								
Vahinkovakuutustoiminta	2 836	5 794	2 750	622	192	637	-	12 831
Henkivakuutustoiminta	7 792	7	-	-	83	-	-	7 882
Omistusyhteisö	4 538	-	-	-	-	-	-	4 538
Pankki- ja sijoituspalvelustoiminta (lopetetut toiminnot)	23 611	-	-	-	3 015	17	-	26 643
Yhteensä	38 778	5 801	2 750	622	3 290	654	-4 274	47 620

Vahinkovakuutustoiminnan sijoitukset on jaettu ulkomaisille toiminnoille siten, että ne kuvastavat ulkomaisten yhtiöiden saamista heidän osuudestaan Ruotsissa keskitetysti hoidetuista sijoituksista.

Sampo-konsernin riskienhallinta 2007

1 Riskienhallinnan periaatteet	68	5 Luottoriskit	76
Riskienhallinnan organisointi	68	Luottoriskien hallinta ja valvonta	76
2 Raportointirakenne ja riskit	68	Luottoriskit vahinkovakuutuksessa	76
3 Pääoman hallinta	69	Luottoriskit henkivakuutuksessa	77
Taloudellinen pääoma	69	6 Likviditeettiriskit	78
Taloudellinen pääoma vahinkovakuutuksessa	69	Likviditeettiriskien hallinta ja valvonta	78
Taloudellinen pääoma henkivakuutuksessa	70	7 Vakuutusriskit	79
Pääomitus ja pääomitusprosessi	70	Vakuutusriskit vahinkovakuutuksessa	79
4 Markkinariskit	70	Vastuuvallintaan liittyvien riskien hallinta ja	
Markkinariskien hallinta ja valvonta	72	valvonta vahinkovakuutuksessa	79
Markkinariskit vahinkovakuutuksessa	72	Vastuuvelan riittävyysriskin hallinta ja	
Osakeriskit	73	valvonta vahinkovakuutuksessa	80
Korkoriskit	73	Vakuutusriskit henkivakuutuksessa	80
Valuuttakurssiriskit	73	Vakuutusriskien hallinta ja valvonta henkivakuutuksessa	84
Markkinariskit henkivakuutuksessa	73	8 Riskikeskittymät	84
Osakeriskit	74	Riskikeskittymien hallinta ja valvonta	84
Korkoriskit	74	9 Operatiiviset riskit	85
Vaihtoehtoisten sijoitusten riskit	74	Operatiivisten riskien hallinta ja valvonta	85
Valuuttakurssiriskit	76	10 Valmistautuminen lakisäätöihin muutoksiin	85

1 Riskienhallinnan periaatteet

Riski on oleellinen ja luontainen osa Sammon liiketoimintaa ja toimintaympäristöä. Selkeä strategia, työnjako sekä vahva sitoutuminen riskienhallintaprosessiin auttavat hallitsemaan ja pienentämään riskejä.

Riskienhallintaprosessin tärkeimpinä tavoitteina on varmistaa pääoman riittävyys suhteessa liiketoiminnan riskeihin sekä rajoittaa taloudellisen tuloksen heilahtelua. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi pyrimme varmistamaan kaikissa olosuhteissa huolellisen pääoman allokoinnin, kohtuullisen riski-tuottosuhteen sekä tehokkaat ja jatkuvat liiketoimintaprosessit.

RISKIENHALLINNAN ORGANISOINTI

Riskienhallintaprosessi jaetaan riskienvalvontaan ja riskienhallintaan. Riskienvalvonta sisältää riskienhallinnan periaatteiden määrittämisen, limiittien ja toimivaltuuksien asettamisen, tulos- ja riskilaskennan, taloudellisen pääoman määrittämisen sekä riskienhallintaprosessin toimivuuden valvonnan. Riskienhallintaan kuuluu riskien tunnistaminen, riskien hinnoittelu, riskipäätösten teko ja salkunhoito.

Sampo Oyj:n hallitus vastaa riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan riittävydestä. Hallitus päättää riskienhallinnan periaatteet ja muut yleisohjeet, joiden mukaan riskienhallinta ja sisäinen valvonta organisoidaan liiketoiminnoissa.

Sampo Pankin myynnin seurauksena hallitus teki tammikuussa 2007 päätöksen lakkauttaa konsernitason riskienvalvontavaliokunta, jonka toiminnot yhdistettiin tarkastusvaliokuntaan. Lisäksi hallitus perusti ja nimitti sijoitustoimikunnan valvomaan holding-yhtiön sijoituksia ja sijoitusriskejä.

Tarkastusvaliokunta vastaa hallituksen nimissä Sampo-konsernin riskienhallinnan periaatteiden ja ohjeistuksien laatimisesta. Tarkastusvaliokunta varmistaa, että periaatteita ja ohjeistuksia noudatetaan, valvoo Sampo-konsernin riskejä ja riskikeskittymiä sekä valvoo riskienhallinnan kattavuutta ja laatua. Lisäksi tarkastusvaliokunta valvoo riskienhallintapolitiikoiden toteuttamista, limiittien käyttöä sekä riskin ja tuoton kehittymistä. Vähintään kolme tarkastusvaliokunnan jäsenistä tulee valita niistä hallituksen jäsenistä, jotka eivät toimi Sammon johdossa ja ovat näin riippumattomia yrityksestä. Tarkastusvaliokunta kokoontuu neljännesvuosittain.

Riskienvalvonta on Sampo Oyj:n hallituksen ja tarkastusvaliokunnan sekä tytäryhtiöiden hallitusten vastuulla. Riskienhallinta kuuluu linjavastuullisille organisaatioille.

2 Raportointirakenne ja riskit

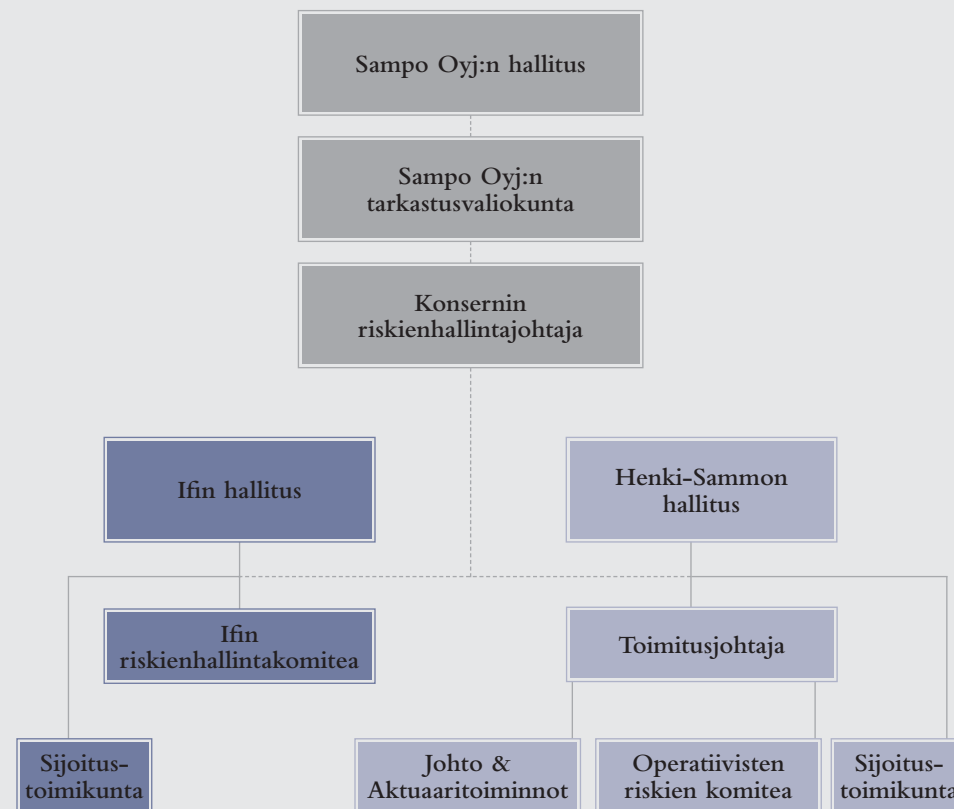
Sampo-konsernin raportointi on jaettu kolmeen segmenttiin, jotka ovat Vahinkovakuutus (If Vahinkovakuutus), Henkivakuutus (Henki-Sampo) ja Omistusyhteisö (Sampo Oyj).

Sampo Oyj myi koko pankki- ja sijoituspalveluliiketoiminnan Danske Bank A/S:lle kaupassa, joka astui voimaan 1.2.2007.

Sampo Pankin myynnin seurauksena Sammon hallitus päätti, että myynnistä saadut varat sijoitetaan pohjoiseurooppalaisiin finanssialan yhtiöihin tai pidetään käteisenä. Hallitus tunnis-

Kuva 1

RISKIENHALLINNAN ORGANISOINTI

ti kaksi kiinnostavaa finanssialan yhtiön osaketta – Sammon ja Nordean. Sampo jatkaa ylimää-
räisten varojen sijoittamista näihin osakkeisiin, jos niiden arvostustasot pysyvät houkuttelevina.
Sampo Oyj:n sijoitussalkun markkinariskejä valvotaan ja niistä raportoidaan säännöllisesti yhti-
ön ja Sampo-konsernin riskienhallintakäytäntöjen mukaisesti.

Vahinkovakuutus perustuu riskin siirtoon vakuutetuilta asiakkailta vakuutusyhtiölle. If kerää
suurelta määrältä asiakkaita vakuutusmaksuja ja sitoutuu maksamaan heille korvauksia, jos va-
hinkotapahtuma toteutuu. Ifin tulos riippuu sekä vakuutusteknisestä tuloksesta (underwriting
result) että sijoitustoiminnan tuloksesta. Vakuutusteknisen tuloksen kannalta on äärimmäisen

tärkeää, että vakuutus sopimukset ovat oikein hinnoiteltuja. Mahdollisia äkillisiä tulovaihteluita voi kuitenkin aiheuttaa vahinkovakuutustoimintaan luontaisena osana liittyvä epävarmuus. Tätä epävarmuutta hallitaan muun muassa riskien jälleenvakuuttamisella. Koska suurin osa saaduista vakuutusmaksuista maksetaan vakuutuksenottajille tulevana vuosina korvausmaksuina takaisin, täytyy varmistua siitä, että varoja on aina riittävästi näiden vastuiden kattamiseksi. Vastuuvelan ja korkosijoitusten välistä duraatoriskii seurataan ja hallitaan jatkuvasti. Vastuuvelan kattamisen jälkeen ylijäävät varat sijoitetaan hajautetusti kokonaistuoton parantamiseksi.

Henkivakuutustoiminnassa kannetaan ja hallitaan vakuutustapahtumien satunnaisuudesta johtuvia riskejä sekä vakuutustoiminnan varoihin ja velkoihin sisältyviä riskejä. Suuri osa Henki-Sammon riskeistä ja tuloksesta liittyy sijoitusomaisuuteen. Pitkällä tähtäimellä sijoitusomaisuuden tuoton on katettava vähintään vähimmäistuottotakuu eli laskuperustekorko, kohtuuspääomien mukaiset asiakashyvytykset ja oman pääoman tuottovaatimus. Muut tuottokomponentit ovat vakuutustoiminnan riski- ja liikekuluylijäämät. Riskiylijäämä muodostuu vakuutusmaksuun sisältyvästä riskimaksusta vähennettynä toteutuneilla korvauskuluilla. Siihen vaikutetaan muun muassa huolellisella vastuuvallinnalla ja riskejä hajauttamalla. Liikekuluylijäämä muodostuu vakuutusmaksuun sisältyvästä liikekulukuormituksesta vähennettynä toteutuneilla liikekuluilla. Sitä hallitaan seuraamalla jatkuvasti liikekuluja, kehittämällä yhtiön toiminnan tehokkuutta ja käyttämällä liikekulujen kuormitusrakennetta, joka kattaa kulut myös vakuutuksen alkamisen jälkeen.

3 Pääoman hallinta

Vakuutustoiminta on säädeltyä liiketoimintaa. Säädökset on asetettu sekä pääoman määrälle että sen rakenteelle. Sampo-konsernin ja tytäryhtiöiden vakavaraisuus raportoidaan neljännesvuosittain valvoville viranomaisille.

Konsernin vakavaraisuus vuodelle 2007 perustuu laskelmiin, jotka noudattavat Suomen sosiaali- ja terveysministeriön asetusta vakuutusyritysryhmän mukautetusta vakavaraisuuslaskelmasta (1106/2000). Mukautettu vakavaraisuus määritellään konsernitiilinpäätöksen perusteella Vakuutusvalvontaviraston vaatimusten mukaisesti. Vertailuajanjaksolla eli ennen vuotta 2007 konsernin vakavaraisuus laskettiin konsolidointimenetelmällä, joka määritteli rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvontaa koskevan lain kolmannessa luvussa.

Konsernin vakavaraisuustaso (omat varat suhteessa omien varojen minimivaatimukseen) 31.12.2007 oli 774,6 prosenttia (202,7 prosenttia).

Kaikki Sampo-konsernin yhtiöt täyttivät vakavaraisuuden minimivaatimukset vuonna 2007.

TALOUDELLINEN PÄÄOMA

Sampo-konsernissa ja sen tytäryhtiöissä riskien kokonaistilannetta tarkastellaan taloudellisen pääoman (economic capital) avulla. Se kuvaa pääoman määrää, joka tarvitaan kattamaan yhtiön riskit vuodeksi eteenpäin AA-luokiteltujen joukkovelkakirjalainojen historiallista luottoriskiä vastaavalla luotettavuustasolla. Konsernin toiminnan sitoma taloudellinen pääoma 31.12.2007

Taulukko 1

KONSERNIN VAKAVARAISSUUS

Milj. €	31.12.2007	31.12.2006
Konsernitaseen oma pääoma	7 733	5 190
Toimialakohtaiset erät	855	3 134
Aineettomat hyödykkeet ja toimialakohtaiset vähennykset	-1 733	-3 503
Ryhmittymän omat varat, yhteensä	6 854	4 821
Omien varojen vaatimukset, yhteensä	885	2 378
Ryhmittymän vakavaraisuus	5 969	2 443
Ryhmittymän vakavaraisuussuhde (Omat varat/Omien varojen vaatimus, %)	774,6	202,7

oli 3 395 miljoonaa euroa. Vastaava luku oli 31.12.2006 ilman Sampo Pankki -konsernia 2 695 miljoonaa euroa. Taloudellisen pääoman merkittävä kasvu johtuu pääosin Sampo Oyj:n suuren Nordea-sijoituksen takia kasvaneesta markkinariskistä.

Sampo-konsernin määritelmän mukaan taloudelliseen pääomaan vaikuttavat markkina-, luotto- ja vakuutusriskit sekä operatiiviset riskit. Taloudellinen pääoma kuvastaa paitsi erityyppisten riskien määrää, myös niiden keskinäistä hajautusvaikutusta. Tämä antaa tarkemman kuvan tarvittavan pääoman kokonaismäärästä, koska on hyvin epätodennäköistä, että kaikki riskit konsernin toimialoilla toteutuisivat samanaikaisesti. Hajautusvaikutusten suuruus konsernitasolla on noin 13 prosenttia.

Taloudellinen pääoma vahinkovakuutuksessa

Markkinariskien, vakuutusteknisten riskien ja jälleenvakuuttamiseen liittyvien luottoriskien vaatima taloudellinen pääoma lasketaan käyttäen Ifin omia stokastisia malleja. Sijoitusomaisuuteen liittyvien luottoriskien ja operatiivisten riskien vaatima taloudellinen pääoma lasketaan Solvenssi II -projektin kolmannessa kvantitatiivisessa vaikutustutkimuksessa (QIS 3) käytetyn standardimallin mukaisesti. Tulos kalibroidaan AA-luokiteltujen joukkovelkakirjalainojen historiallista luottoriskiä vastaavalle luotettavuustasolle.

Erillisten riskityyppien kuten vastuuvallintaan liittyvien riskien ja markkinariskien laskeminen on tärkeää. Kokonaisriskiprofiilin määrittämiseksi täytyy tunnistaa riskityyppien väliset korrelaatiot, koska jotkin riskeistä ovat vastakkaissuuntaisia ja siten pienentävät kokonaisriskiä. Ifissä on käytetty useita vuosia DFA-malleja (Dynamic Financial Analysis) yksittäisten riskien ja kokonaisriskiprofiilin analysointiin. Muun muassa vaihtoehtoisten jälleenvakuutusjärjestelyjen ja sijoitusten allokaatioiden vaikutuksia analysoidaan samanaikaisesti simuloimalla sekä vakuutus- että sijoitustoimintaa. Taloudellisen pääoman laskemisen lisäksi mallia käytetään seuraavien päätösten tekemiseen:

- Ifin ja sen tytäryhtiöiden pääomatarpeen määrittämiseen
- Pääoman allokontiin eri vakuutus tuotteille, jotta tuottotavoitteet on asetettu samoilla perusteilla koko organisaatioon

- Sijoitusstrategioiden valintaan
- Jälleenvakuutusjärjestelyihin

Taloudellinen pääoma henkivakuutuksessa

Taloudellisen pääoman laskenta Henki-Sammossa perustuu koko taseen analysointiin, missä varojen ja velkojen arvot ja riskit määritetään markkinaehtoisesti. Velkojen markkinaehtoinen arvo arvioidaan käyttämällä stokastista simulointia. Tämä analyysi sekä tärkeimpien riskien arviointi vastaa Solvenssi II:n kolmannessa kvantitatiivisessa vaikutustutkimuksessa (QIS 3) käytettyä mallia. Tulokset kalibroidaan AA-luokiteltujen joukkovelkakirjalainojen historiallista luottoriskiä vastaavalle luotettavuustasolle.

PÄÄOMITUS JA PÄÄOMITUSPROSESSI

Sampo-konsernin pääomituksen lähtökohtana on taloudellisen pääoman vaatimus. Muita pääomaan vaikuttavia tekijöitä ovat liiketoiminnan odotettu kasvu, muutokset liiketoimintaympäristössä, luokitustavoitteet ja säädetyt pääomavaatimukset.

Konsernin toiminnan sitoma taloudellinen pääoma pieneni vuoden aikana noin 24 miljoonaa euroa tai 0,7 prosenttia. Henkivakuutustoiminnalle allokoitu pääoma kasvoi noin 191 miljoonaa euroa. Merkittävän kasvun aiheutti laskentatavan muuttaminen vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä. Riski on kuitenkin vähentynyt vuonna 2007. Jos vuonna 2006 käytettyä laskentatapaa olisi käytetty myös vuonna 2007, taloudellinen pääoma olisi pienentynyt noin 100 miljoonaa euroa. Vahinkovakuutustoiminnalle allokoitu pääoma kasvoi noin 81 miljoonaa euroa.

Vakavaraisuuden lakisäätelyiset minimivaatimukset pienenivät noin 1 493 miljoonaa euroa (63 prosenttia).

4 Markkinariskit

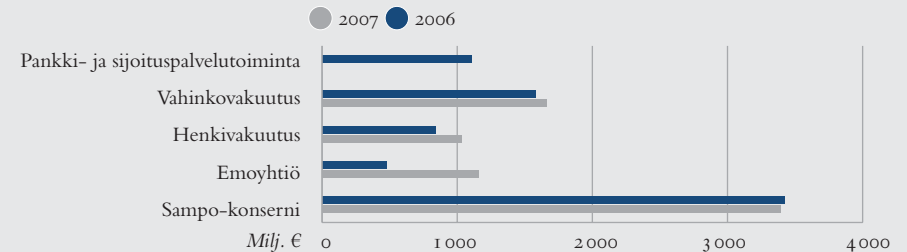
Markkinariskeilla tarkoitetaan menetystä tai taloudellisen aseman heikentymistä, joka aiheutuu suoraan tai epäsuorasti varojen ja velkojen markkinahintojen tasosta ja volatiliteetista. Sijoitus-salkun tappio saattaa johtua korkojen, osakkeiden, valuuttakurssien, hyödykkeiden ja kiinteistöjen hintojen tai niiden volatiliteettien muutoksista.

Rahoitusvarojen ja -velkojen herkkyyserilaisille markkinariskikenaarioille on esitetty taulukossa 3. Tässä taulukossa ei käsitellä vakuutusteknisen vastuuvelan riskejä, joita käsitellään erikseen taulukoissa 9 ja 10.

Valuuttakursseihin liittyvät markkinariskit muodostuvat Ifin substanssiarvoon ja osinkoon liittyvistä riskeistä sekä Sampo Oyj:n sijoitussalkkuun liittyvistä riskeistä. Konserniyhtiöiden avoimet valuuttapositiot ja substanssiarvojen translaatoriski on esitetty kotivaluuttoja vastaan taulukossa 5.

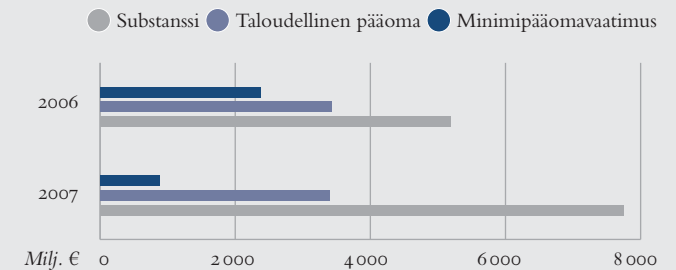
Kaavio 1

TALOUDELLINEN PÄÄOMA LIIKETOIMINNOITTAIN 2006–2007

Kaavio 2

TALOUDELLINEN PÄÄOMA, PÄÄOMAN MINIMIVAATIMUS JA SUBSTANSSI 2006–2007

Taulukko 2

RAHOITUSVARAT JA -VELAT LIIKETOIMINNOITTAIN 31.12.2007

RAHOITUSVARAT JA -VELAT

Milj. €	VAHINKOVAKUUTUS	HENKIVAKUUTUS	OMISTUSYHTEISÖ	ELIM.	KONSERNI	ARVOSTUSERO	KONSERNI
Rahoitusvarat							
Osakkeet ja rahastot							
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	1 011	5	-	-	1 016		1 016
Myytavissä olevat	-	1 707	2 758	-	4 465		4 465
Korkoinstrumentit							
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	8 272	42	-	-	8 314		8 314
Myytavissä olevat	-	3 679	2 023	-129	5 573		5 573
Eräpäivään asti pidettävät	-	8	-	-	8	1	9
Johdannaiset							
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	182	10	0	-	193		193
Muut							
Pitkäaikaiset talletukset	-	2	1	-	2		2
Jälleenvakuutustalletesamiset	2	2	-	-	4		4
Sijoitussidonnaisiin sopimuksiin liittyvät sijoitukset							
Sijoitussidonnaisiin sopimuksiin liittyvät sijoitukset	-	2 071	-	-	2 071		2 071
Käteisvarat							
Rahat ja pankkisaamiset	163	10	12	-	184		184
Lyhytaikaiset talletukset	474	84	217	-	774		774
Muut varat							
Muut saamiset	2	5	-	-	7		7
Rahoitusvarat yhteensä	10 105	7 625	5 010	-129	22 612		22 612
Rahoitusvelat							
Rahoitusvelkojen todellinen arvo							
Johdannaisvelat	90	1	0	-	91		91
Rahoitusvelat							
Pääomalainat	440	100	-	-125	415	-2	413
Debentuurit	-	-	589	-	589	5	594
Velat luottolaitoksille	-	0	6	-	6		6
Muut velat							
Siirtovelat	0	6	8	-	14		14
Rahoitusvelat yhteensä	530	108	604	-125	1 116	3	1 119

MARKKINARISKIEN HALLINTA JA VALVONTA

Tarkastusvaliokunta valvoo markkinariskien kokonaismäärää Sampo-konsernin tasolla. Ifin ja Henki-Sammon sijoitustoimikunnat hallitsevat ja valvovat toimialojensa sijoitussalkkujen markkinariskejä.

Sampo-konsernin vakuutusyhtiöiden sijoitustoiminnan tavoitteena on saavuttaa hyväksyttävällä riskitasolla mahdollisimman korkea tuotto siten, että Henki-Sampo ja If ylittävät vaaditun vakavaraisuustason kaikissa olosuhteissa ja että sijoitusomaisuus on riittävä ja rakenteeltaan sopiva vastuuvelan kattamiseen. Kannattavuus heikkenee, jos omaisuuden arvo alenee tai jos sijoitusten tuotto on pienempi kuin vastuuvelan takuutuottovaatimus tai sen diskonttaustapa edellyttävät. Näitä riskejä pyritään rajoittamaan hajauttamalla sijoituskanta instrumenteittain, sektoreittain ja maantieteellisesti. Valuuttakurssiriskejä hallitaan tasapainottamalla riittävästi varat ja velat valuutoittain tai suojautumalla johdannaisilla. Tarvittaessa käytetään myös johdannaisia suojaamaan sijoitussalkkuja arvojen alenemiselta.

Taulukko 3

KONSERNIN MARKKINARISKIT TASE-ERITTÄIN 31.12.2007

SAMPO-KONSERNI,
RAHOITUSVAROJEN JA
-VELKOJEN HERKKYYS
MARKKINAMUUTOKSILLE

Milj. €	RISKI			
	KORKO		OSAKE	VAIHTO- EHTOISET SIOITUKSET
	1 % TASO- LIIKE ALAS	1 % TASO- LIIKE YLÖS		
	IO % ALAS	IO % ALAS		
Rahoitusvarat				
Käteinen	0	0		
Joukkovelkakirjalainat	337	-309		
Rahamarkkinat	9	-9		
Osakkeet ja rahastot			-476	-41
Lainat ja saamiset				
Muut rahoitusvarat				-23
Rahoitusvelat				
Rahamarkkinat				
Joukkovelkakirjalainat				
Debentuurit	-8	7		
Muut rahoitusvelat				
Johdannaiset				
Netto	-26	22	-3	
Yhteensä 2007	313	-288	-479	-64

Taulukko 4

MARKKINARISKIT LIKETOIMINNOITTAIN 31.12.2007

RAHOITUSVAROJEN
-VELKOJEN HERKKYYS
MARKKINASKENAARIOILLE
TOIMIALOITTAIN

Milj. €	RISKI			
	KORKO		OSAKE	VAIHTO- EHTOISET SIOITUKSET
	1 % TASO- LIIKE ALAS	1 % TASO- LIIKE YLÖS		
	IO % ALAS	IO % ALAS		
Vahinkovakuutus	240	-222	-101	-9
Henkivakuutus	79	-73	-104	-51
Sampo Oyj	-7	6	-273	-4
2007, Sampo-konserni yhteensä	313	-288	-479	-64

Ifin ja Henki-Sammon hallitukset vahvistavat vuosittain yhtiöille sijoitussuunnitelmat, joissa määritetään sijoitussalkun tavoiteallokaatio, instrumenttikohtaiset vaihteluvälit, sijoitustoiminnan organisointi sekä päätös- ja toimivaltuudet. Varoja allokoitaessa sekä tuotto- ja likviditeettitavoitetta asetettaessa huomioidaan yhtiön vastuuvelan rakenne ja vaatimukset, riskinkantokyky, viranomaisvaatimukset, luokitustavoitteet ja riskinottohalukkuus. Sijoitussuunnitelma sisältää myös ohjeistuksen johdannaisten käytöstä.

Tytäryhtiöiden ja Sampo Oyj:n hallitukset nimittävät sijoitustoimikunnat, jotka vastaavat sijoitustoiminnan käytännön organisoinnista ja valvonnasta kussakin yhtiössä. Sijoitustoimikunta valvoo määriteltyjen periaatteiden ja limiittien noudattamista ja raportoi sijoitustoiminnasta yhtiön hallitukselle. Henki-Sammon sijoitustoimikunta kokoontuu joka toinen viikko ja Ifin sijoitustoimikunta vähintään kahdeksan kertaa vuodessa.

MARKKINARISKIT VAHINKOVAKUUTUKSESSA

Ifin sijoitustoiminnassa saavutettiin 2,6 prosentin tuotto vuonna 2007. Sijoitusten määrä oli 9 944 miljoonaa euroa. Sijoitusomaisuus jakautui 31.12.2007 niin, että 10 prosenttia oli osakesijoituksia, 89 prosenttia oli korkosijoituksia ja 1 prosentti oli muita sijoituksia. Suurimmat markkinariskit ovat näin osakeriskit ja korkoriskit. Korkosijoitusten duraatio pieneni vuoden aikana 3,0 vuodesta 2,2 vuoteen.

Ifin sijoitustoiminnan tavoitteena on saavuttaa mahdollisimman korkea tuotto noudattaen hallituksen asettamia toimintaperiaatteita niin, että riskit ovat tasapainossa ja valvottuja sekä likviditeetti on riittävä. Tavoitteena on myös vähentää riskiä tasapainottamalla varat velkoihin.

Milj. €	VALUUTTA											
VALUUTTARISKI NETTOASEMA	KOTIVALUUTTA	EUR	SEK	NOK	DKK	EEK	LVL	LTL	GBP	USD	JPY	MUUT
Vahinkovakuutus	SEK	12		64	-1	-55	-7	-10	0	-5	6	3
Henkivakuutus	EUR		16	18	29	6	2	5	0	-45	-4	51
Sampo Oyj	EUR		2 783	0	0	0	0	0	0	13	0	0
Sampo Oyj:n translaatoriski	EUR		1 886	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sampo-konserni yhteensä	EUR		4 685	82	28	-49	-5	-5	0	-37	2	54
5 % heikentyminen valuutassa euroa vastaan Milj. €, 2007			-234	-4	-1	2	0	0	0	2	0	-3
5 % heikentyminen valuutassa euroa vastaan Milj. €, 2006			-130	-3	0	0	-1	0	0	1	0	-6

Osakeriskit

Ifin osakesalkun hoito on aktiivista ja sen sijoitushorisontti on pitkä. Osakesalkkua hoidetaan sisäisesti. Vuoden lopussa salkun arvo oli 1 008 miljoonaa euroa. Salkku koostui pohjoismaisista small cap -osakkeista ja hajautetusta globaalista rahastosalkusta. Sijoitusvaluudet määritellään sijoitussuunnitelmassa Ifin hallintorakenteen mukaisesti. Valuuttapositio on suojattu SEK-määräiseksi, ja riskejä ja tuottoja valvotaan päivittäin.

Korkoriskit

Sekä rahoitusvarat että vakuutustekninen vastuuvélka ovat alttiita korkojen muutoksille.

Ifin sijoitussuunnitelmassa määritellyn kohdistusperiaatteen (matching) mukaan sijoitusten rakenteessa otetaan huomioon vakuutussitoumuksien luonne, jotta korko-, inflaatio-, likviditeetti- ja valuuttakurssiriskit saadaan kokonaisuudessaan mahdollisimman pieniksi.

Suurin osa vakuutusteknisestä vastuuvélasta on kirjattu taseeseen nimellismääräisenä, joten kirjanpidon näkökulmasta siihen vaikuttaa pääosin tulevaisuudessa odotettu inflaatio. Tämän erän taloudelliseen arvoon eli tulevaisuudessa maksettavien kassavirtojen nykyarvoon vaikuttaa joko reaalin tai nimellinen korkotas.

Vastuuvélan duraatio riippuu vakuutuslajista. Vakuutusteknisen vastuuvélan kokonaisduraatio on noin 4,9 vuotta. Suomalaisten ja ruotsalaisten moottoriajoneuvovahinkojen ja Suomessa tapahtuvien työtapaturvamahinkojen korvausvastuiden pituus johtuu korvausten eläkevuotoisuudesta. Vastuuvélan ja korkosijoitusten välistä duraatoriskiä valvotaan ja hallitaan jatkuvasti.

Vakuutustekninen vastuuvélka voidaan jakaa vakuutusmaksuvastuuseen ja korvausvastuuseen. Jälleenvakuutuksen jälkeen vakuutusmaksuvastuu 31.12.2007 oli 1 636 miljoonaa euroa ja korvausvastuu 6 406 miljoonaa euroa.

Toistuvaissuorituksina maksettava vastuuvélka diskontataan Suomessa, Ruotsissa ja Tanskassa,

ja diskonttauskoron mahdolliset muutokset vaikuttavat vakuutusteknisen vastuuvélan määrään. Kyseisissä maissa käytetyt diskonttauskorot vaihtelevat erilaisen lainsäädännön takia. Diskontatun vastuuvélan kokonaismäärä oli 1 756 miljoonaa euroa 31.12.2007.

Valuuttakurssiriskit

Ifin vakuutuksia myydään enimmäkseen pohjoismaisissa valuutoissa (SEK, NOK, DKK) ja euroissa. Jotta sijoitusten ja vastuuvélan arvo eivät liikkuisi eri suuntiin valuuttakurssien liikkeessä, pyritään sijoituksia tekemään vastuuvélan valuuttajakauman mukaisesti tai käyttämällä johdannaisia.

MARKKINARISKIT HENKIVAKUUTUKSESSA

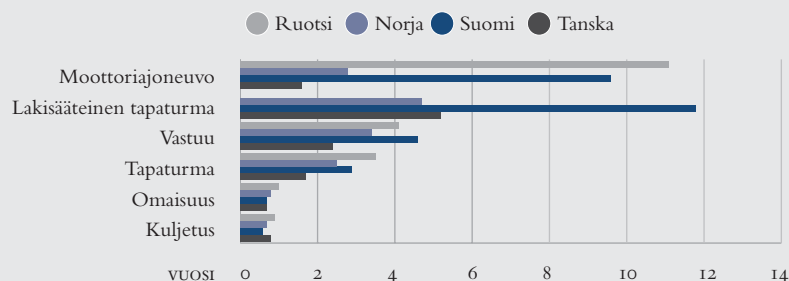
Henki-Sammon markkinariskit aiheutuvat pääasiassa osakesijoituksista sekä varojen ja velkojen korkoriskeistä. Markkinariskejä seurataan ja hallitaan jatkuvasti hallituksen asettaman sijoitussuunnitelman periaatteiden mukaan. Sijoitussuunnitelmassa määritellään hyväksyttävä riskiprofiili ja rajoitukset, joita sijoitustoiminnassa on noudatettava. Tavoitteena on, että vaadittu vakavaraisuustaso ylitetään kaikissa olosuhteissa ja että sijoitusomaisuus on riittävä ja rakenteeltaan sopiva vastuuvélan kattamiseen.

Sijoitustoiminnan tuotto oli 5,0 prosenttia vuonna 2007. Sijoitusten määrä oli 5 683 miljoonaa euroa. Henki-Sampo oli osakkeiden nettomyyjä, ja vähensi osakesijoitusten painoa vuoden aikana. Lyhytaikaiset korkosijoitukset olivat ylipainossa vuonna 2007.

Henki-Sammon sijoitustoiminnan pitkän tähtäimen tavoitteena on taata riittävä tulos, jotta voidaan kattaa vähimmäistuottotakuu eli laskuperustekorko, kohtuusperiaatteen mukaiset asakashyvitykset ja omistajien odotukset hyväksyttävällä riskitasolla. Henki-Sammon laskuperustekorkoisesta vastuuvélasta yli 80 prosenttia muodostuu pitkäaikaisista eläkevakuutuksista, joiden takaisinostoriski on pieni. Tämä yhdessä riittävän korkean vakavaraisuuden kanssa mahdollistaa

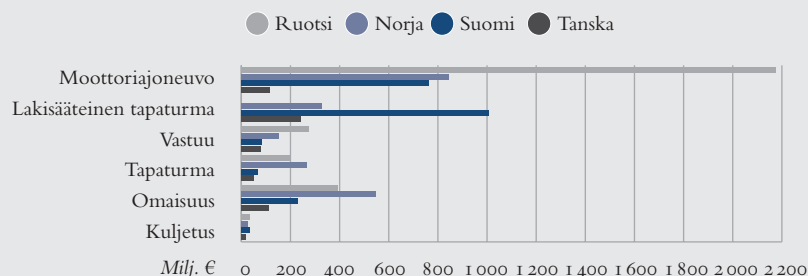
Kaavio 3

KORVAUSVASTUUSTA KOOSTUVAN VASTUUVELAN DURAATIO VAKUUTUSLAJEITTAIN

Kaavio 4

VAKUUTUSTEKNISEN VASTUUVELAN JAKAUTUMINEN VAKUUTUSLAJEITTAIN

sijoitustoiminnan strategian mukaisen ylituoton hakemisen muun muassa osakemarkkinoilta tai vaihtoehtoisista sijoituksista.

Osakeriskit

Henki-Sammon osakesalkkua hoidetaan aktiivisesti. Osakesalkun ja siihen liittyvien johdannais-ten positiot ja riskit eivät saa ylittää sijoitussuunnitelmassa asetettuja rajoja.

Osakesijoitusten maantieteellinen hajautus esitetään kuvassa 4. Sampo-konsernin sijoitusy- sikkö hoitaa pohjoismaista sijoitussalkkua, kun taas Pohjoismaiden ulkopuolisia osakesijoituksia hoidetaan pääosin rahastojen tai ulkopuolisten omaisuudenhoitajien kautta. Henki-Sammon si- joitustoimikunta tai hallitus tekee sijoituspäätökset uusien rahastojen ostoista.

Korkoriskit

Merkittävin korkoriski on se, ettei korkosijoituksilla saada vastaavalle vakuutustekniselle vastuu- velalle taattua vähimmäistuottoa pitkällä aikavälillä. Tämä riski kasvaa tilanteessa, jossa markki- nakorot laskevat ja pysyvät matalina. Vastuuvelan ja korkosijoitusten välistä duraatioriskiä valvo- taan ja hallitaan jatkuvasti.

Henki-Sampo on myös varautunut matalaan korkotasoon muun muassa alentamalla uusien sopimusten laskuperustekorkoa ja kasvattamalla korkotäydennystä. Näiden toimien avulla sijoi- tustoiminnan tuottovaade eläkevakuutuksen osalta on alennettu 3,5 prosenttiin ja muiden la- jien osalta 2,5 prosenttiin. Tämän lisäksi olemassa olevia sopimuksia ja prosesseja on muutettu siten, että jälleensijoitusriski on paremmin hallittavissa.

Sijoitussuunnitelmassa asetetaan rajat muun muassa korkosijoitusten riskikeskittymille ja vas- tapuolten luottoluokituksille. Kaikissa olosuhteissa suurin osa korkosijoituksista koostuu luotto- riskittömistä valtioiden joukkovelkakirjalainoista ja rahamarkkinasijoituksista euroalueella.

Vaihtoehtoisten sijoitusten riskit

Henki-Sammon vaihtoehtoisiin sijoituksiin kuuluvat kiinteistöt, pääomasijoitukset sekä sijoi- tukset riskirahastoihin (hedge-rahastot) ja hyödykkeisiin. Sijoitussuunnitelmassa asetetaan ra- jat enimmäismäärille. Vaihtoehtoisten sijoitusten osuus koko sijoitussalkusta 31.12.2007 oli 9,0 prosenttia.

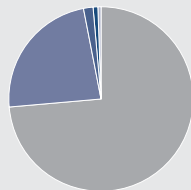
Ulkopuoliset omaisuudenhoitajat hoitavat pääomasijoituksia sekä sijoituksia riskirahastoihin ja hyödykkeisiin. Pääomasijoitussalkku on hajautettu rahastojen tyyppin ja maantieteellisen alu- een mukaan. Riskirahastosijoitukset sisältävät sekä suoria sijoituksia yksittäisiin rahastoihin että sijoituksia rahastojen rahastoihin, jotta saavutetaan riittävä hajautus rahastojen ja sijoitustapojen välillä. Hyödykesijoitukset tehdään johdannaisten ja rahastojen kautta.

Sampo-konsernin kiinteistöyksikkö vastaa kiinteistösijoitustoiminnasta. Kiinteistösijoi- tussalkkuun kuuluu suoria ja epäsuoria kiinteistösijoituksia päätetyn allokaation mukaises- ti. Merkittävimmät kiinteistösijoitustoiminnan riskit ovat arvonmuutosriskit ja vuokratuot- toriskit. Näitä riskejä pyritään rajoittamaan hajauttamalla sijoitukset sekä alueellisesti että

Kuva 2

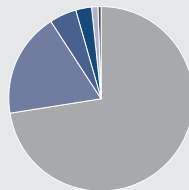
SAMPO-KONSERNIN, HENKI-SAMMON, IF VAHINKOVAKUUTUKSEN JA SAMPO OYJ:N Sijoitusomaisuuden Allokatio, 31.12.2007

Sampo-konserni yhteensä 20 510 milj. €

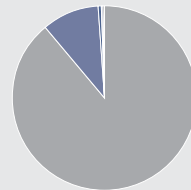
- Korkosijoitukset 73,7 %
- Osakkeet 23,3 %
- Pääomasijoitukset 1,6 %
- Kiinteistöt 1 %
- Riskirahastot 0,4 %

Henki-Sampo 5 683 milj. €

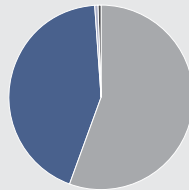
- Korkosijoitukset 72,6 %
- Osakkeet 18,4 %
- Pääomasijoitukset 4,8 %
- Kiinteistöt 2,6 %
- Riskirahastot 1,2 %
- Hyödykkeet 0,4 %

If Vahinkovakuutus 9 944 milj. €

- Korkosijoitukset 89,0 %
- Osakkeet 10,1 %
- Pääomasijoitukset 0,4 %
- Kiinteistöt 0,4 %
- Riskirahastot 0,1 %

Sampo Oyj 4 883 milj. €

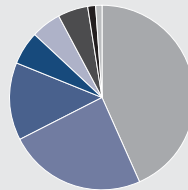

- Osakkeet 55,7 %
- Korkosijoitukset 43,4 %
- Pääomasijoitukset 0,5 %
- Kiinteistöt 0,4 %

Kuva 3

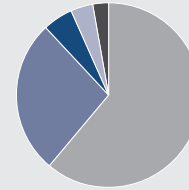
SAMPO-KONSERNIN, HENKI-SAMMON JA IF VAHINKOVAKUUTUKSEN Korkosijoitukset, 31.12.2007

Sampo-konserni yhteensä 15 127 milj. €

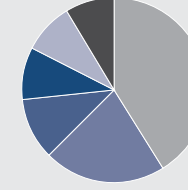
- Rahamarkkinat 43 %
- Skandinavia, valtiot/luotot 24 %
- Euro, valtiot/luotot 14 %
- Muut valuutat, valtiot/luotot 6 %
- Ruotsalaiset indeksiin sidotut jvk-lainat 5 %
- US, valtiot/luotot 5 %
- Globaali High Yield 1 %
- Muut valuutat, valtiot/luotot 1 %

Henki-Sampo 4 112 milj. €

- Rahamarkkinat 61 %
- Euro, valtiot/luotot 27 %
- Globaali High Yield 5 %
- Muut korkosijoitukset 4 %
- Muut valuutat, valtiot/luotot 3 %

If Vahinkovakuutus 8 893 milj. €

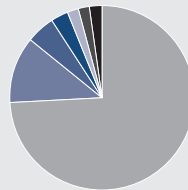

- Skandinavia, valtiot/luotot 40 %
- Rahamarkkinat 22 %
- Euro, valtiot/luotot 11 %
- Muut valuutat, valtiot/luotot 9 %
- Ruotsalaiset indeksiin sidotut jvk-lainat 9 %
- US, valtiot/luotot 9 %

Kuva 4

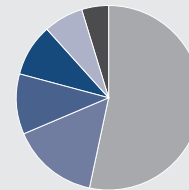
SAMPO-KONSERNIN, HENKI-SAMMON JA IF VAHINKOVAKUUTUKSEN Osakesijoitukset, 31.12.2007

Sampo-konserni yhteensä 4 768 milj. €

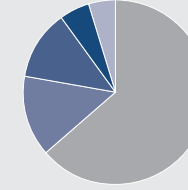
- Skandinavia 74 %
- Suomi 12 %
- Länsi-Eurooppa 5 %
- Pohjois-Amerikka 3 %
- Itä-Eurooppa 2 %
- Kaukoitää 2 %
- Japani 2 %

Henki-Sampo 1 039 milj. €

- Suomi 53 %
- Skandinavia 15 %
- Itä-Eurooppa 11 %
- Länsi-Eurooppa 9 %
- Kaukoitää 7 %
- Japani 5 %

If Vahinkovakuutus 1 008 milj. €

- Skandinavia 64 %
- Länsi-Eurooppa 14 %
- Pohjois-Amerikka 12 %
- Japani 5 %
- Kaukoitää 5 %

kiinteistötyypeittäin. Vuokraustoiminnassa hajautushyötyjä tavoitellaan vuokrasuhteiden keston ja vuokralaisten toimialan avulla.

Valuuttakurssiriskit

Henki-Sammon valuuttakurssiriskit johtuvat sijoituksista, jotka ovat muissa valuutoissa kuin euroissa. Henki-Sammon valuuttastrategia perustuu valuuttapositoiden aktiiviseen hoitoon. Tavoitteena on saavuttaa absoluuttista tuottoa suhteessa tilanteeseen, jossa valuuttakurssiriskeiltä on täysin suojauduttu.

5 Luottoriskit

Luottoriskeillä tarkoitetaan menetystä tai taloudellisen aseman heikentymistä, joka johtuu arvopapereiden liikkeellelaskijoiden, vastapuolten tai kenen tahansa velallisen, jolla on vakuutus- tai jälleenvakuutussitoumuksia, luottokelpoisuuden vaihtelusta. Luottoriskien muotoja ovat esimerkiksi konkurssiriskit ja spread-riskit. Luottoriskit liittyvät sekä sijoitus- että vakuutustoimintaan.

Sijoitustoiminnan luottoriski on riski siitä, että liikkeellelaskijana toimiva valtio tai yritys ei vastaa sitoumuksistaan tai muutoin estää velallisten maksusuorituksia erityisesti korkosijoitusten yhteydessä.

LUOTTORISKIEN HALLINTA JA VALVONTA

Sijoitussuunnitelmissa asetetaan tietyt luottoriskirajat määrittelemällä sallitut enimmäismäärät yksittäisille liikkeellelaskijoille ja luottokelpoisuusluokille. Sijoitustoiminnan luottoriskit voidaan jakaa liikkeellelaskijariskeihin ja vastapuoliriskeihin. Liikkeellelaskijariskit syntyvät useimmiten arvopaperin omistamisesta, ja tällöin koko sijoituksen arvo on alttiina riskille. Vastapuoliriski syntyy johdannaissopimuksen toisesta osapuolesta, jolloin ainoastaan johdannaisen markkina-arvo on alttiina riskille.

Liikkeellelaskijoiden ja vastapuolten luottokelpoisuuden määrittämiseen käytetään pääasiassa Standard & Poor's-, Moody's ja Fitch-luokituslaitosten antamia luokituksia. Luottoriskiä valvotaan sijoitussuunnitelmassa määritellyillä rajoituksilla ja limiiteillä, ja riskiä seurataan jatkuvasti.

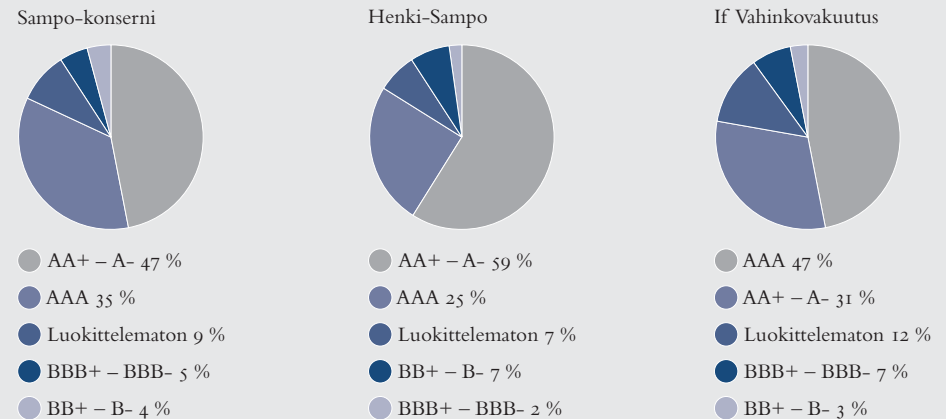
LUOTTORISKIT VAHINKOVAKUUTUKSESSA

Ifin sijoitussalkun luottoriskit liittyvät pääosin Pohjoismaissa toimiviin yrityksiin. Liikkeellelaskijan luottokelpoisuus arvioidaan perusteellisesti ennen kuin sijoitetaan uuteen instrumenttiin. Tällöin arvioidaan myös instrumentin arvo ja likviditeetti. Riskiä valvotaan asettamalla enimmäismäärät sekä yksittäisille vastapuolille että luokitusluokille kokonaisuutena. Salkun kehitystä ja vastapuolten luottokelpoisuutta seurataan jatkuvasti.

Sijoitusomaisuuteen liittyvien luottoriskien lisäksi Ifille syntyy luottoriskejä jälleenvakuuttamisesta. Ne syntyvät osittain jälleenvakuuttajilta olevista saamisista ja osittain jälleenvakuutetusta vastuuvelan osasta. Asiakkaiden vakuutusmaksusaamisista syntyvät luottoriskit ovat yleisesti ottaen hyvin pieniä, koska maksun saamatta jääminen johtaa vakuutusturvan peruuttamiseen.

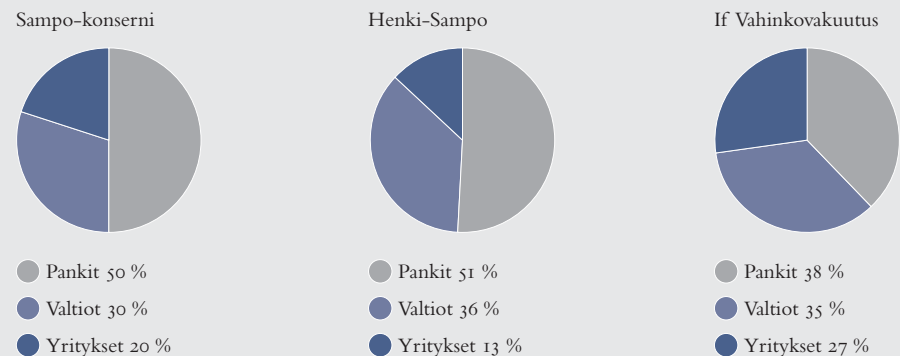
Kuva 5

SAMPO-KONSERNIN, HENKI-SAMMON JA IF VAHINKOVAKUUTUKSEN KORKOSIJOITUSTEN LUOKITUKSET, 31.12.2007

Kuva 6

SAMPO-KONSERNIN, HENKI-SAMMON, JA IF VAHINKOVAKUUTUKSEN KORKOSIJOITUSTEN ALLOKAATIO SEKTOREITTAIN, 31.12.2007

Jälleenvakuutussaamiset ja jälleenvakuuttajien osuus korvausvastuusta 31.12.2007 on esitetty jälleenvakuuttajan luottokelpoisuusluokan mukaan jaoteltuna taulukossa 6. Taulukossa ei ole mukana 137 miljoonan euron suuruisia jälleenvakuutusmaksusaamia ja jälleenvakuuttajien osuutta vastuvelasta. Taulukosta pois jätetty osuus liittyy lähinnä pooli-ratkaisuihin ja captive-yhtiöihin.

Jälleenvakuutustoiminnan luottoriskin rajaamiseksi ja valvomiseksi Ifissä noudatetaan jälleenvakuutuspolitiikkaa, jossa asetetaan vaatimukset muun muassa jälleenvakuuttajien luottokelpoisuusluokille ja vastuun enimmäismäärille jälleenvakuuttajaa kohden. Taulukossa 7 on esitetty jälleenvakuutusmaksujen määrä vuonna 2007 luottokelpoisuusluokittain.

Taulukko 6

JÄLLEENVAKUUTUSSAAMISET JA JÄLLEENVAKUUTTAJIEN OSUUS KORVAUSVASTUUSTA
LUOTTOKELPOISUUSLUOKAN MUKAAN

	2007		2006
LUOKITUS	YHTEENSÄ MILJ. €	%	YHTEENSÄ MILJ. €
AAA	10	2,9	8
AA	266	79,9	258
A	46	13,9	73
BBB	2	0,5	5
BB - CCC	0	0,1	1
Luokittelematon	9	2,7	11
Maksukyvytön	0,4	0,1	0,4
Yhteensä	332	100,0	357

Taulukko 7

MAKSETUT JÄLLEENVAKUUTUSMAKSUT

JÄLLEENVAKUUTTAJAN LUOTTOKELPOISUUSLUOKAN MUKAAN

	2007		2006
S&P LUOKITUS	MAKSUT, MILJ. €	%	MAKSUT, MILJ. €
AAA	4	7	4
AA+	0	0	0
AA	4	6	0
AA-	35	55	50
A+	10	16	5
A	4	6	8
A-	7	11	6
BBB+	0	0	1
BBB	0	0	0
Luokittelematon	0	0	0
Yhteensä	64	100	73

LUOTTORISKIT HENKIVAKUUTUKSESSA

Henki-Sammon sijoitussalkun luottoriskit muodostuvat pääosin korkosijoituksista. Sijoitus-suunnitelmassa asetetaan rajat eri luottokelpoisuusluokille. Luottoriskien raportointi perustuu ensisijaisesti liikkeellelaskijan luokitukseen, mutta myös instrumenttikohtaisia luottoluokituk-sia käytetään (kuva 5).

Jälleenvakuuttajien osuus Henki-Sammon vastuvelasta on erittäin pieni, joten jälleenva-kuuttamiseen liittyvät luottoriskit eivät ole merkittävä.

6 Likviditeettiriskit

Likviditeettiriski on riski siitä, etteivät vakuutusyhtiöt pysty realisoimaan sijoituksiaan ja muita varojaan pystyäkseen suoriutumaan maksuvelvoitteista niiden erääntyessä.

LIKVIDITEETTIRISKIEN HALLINTA JA VALVONTA

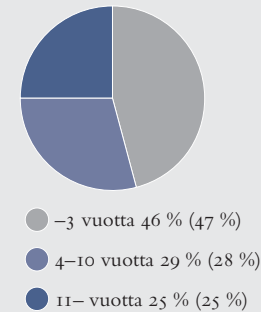
Likviditeettiriskit on vahinkovakuutustoiminnassa pieniä, koska vakuutusmaksut kerätään ennen vakuutusturvan alkamista ja suurten korvausmaksujen ajankohdat tiedetään yleensä jo kauan ennen niiden maksupäivää. Tämän lisäksi suurin osa sijoituksista on myytävissä nopeasti ilman merkittävää vaikutusta markkinahintaan. Taulukossa 8 on esitetty vastuuvelan maturiteettijakauma.

Suhteellisen pieni osa henkivakuutusvastaista on takaisinostettavissa, mikä tekee mahdolliseksi ennustaa korvausmaksujen kassavirtoja lyhyellä aikavälillä. Lisäksi varat ovat likvidejä, joten likviditeettiriskit eivät ole merkittäviä Sammon henkivakuutustoiminnassa.

Likviditeettiriskejä hallitaan yhtiöittäin kassanhallintafunktioissa, joiden vastuulla on likviditeetisuunnittelu. Taulukossa 8 on esitetty sopimuksiin perustuva maturiteettianalyysi. Taulukossa rahoitusvarat ja -velat on jaettu sopimukseen perustuvan maturiteettiprofilin omaaviin ja muihin sopimuksiin. Muiden sopimusten kassavirtaprofilin esittämisen sijasta niille esitetään ainoastaan kirjanpitoarvo. Lisäksi taulukossa on esitetty vastuuvelan odotetut kassavirrat jälleenvakuutuksen jälkeen. Näihin liittyy luonnostaan epävarmuutta.

Kuva 7

VAKUUTUSTEKNISEN VASTUUVELAN JAKAUTUMINEN MAKSUAJAN MUKAAN

Taulukko 8

RAHOITUSVARAT JA -VELAT SEKÄ VASTUUVELKA

Milj. €	KIRJANPITOARVO		KASSAVIRTA							
KASSAVIRRRAT SOPIMUKSEEN PERUSTUVAN MATUREETIN MUKAAN (TEKNISEN VASTUUVELAN ODOTETUT KASSAVIRRRAT), ELIMINOINTEJA EI HUOMIOITU	KIRJANPITOARVO	ERÄPÄIVÄTÖN	SOPIMUKSEEN PERUSTUVA MATUREETTI	2008	2009	2010	2011	2012	2013–2022	2023–
Vahinkovakuutus										
Rahoitusvarat	10 105	1 651	8 454	2 356	1 619	1 183	587	1 331	2 340	199
Rahoitusvelat	90	90	0	28	28	28	228	13	243	0
Tekninen vastuuvelka	8 043	8 043	0	2 740	985	559	435	354	1 972	2 719
Henkivakuutus										
Rahoitusvarat	5 554	1 722	3 832	2 653	273	308	126	89	690	268
Rahoitusvelat	108	0	108	8	8	8	8	8	108	0
Tekninen vastuuvelka	4 621	4 621	0	534	435	426	413	369	2 307	1 869
Sampo Oyj										
Rahoitusvarat	5 010	2 769	2 241	2 127	10	10	10	10	135	0
Rahoitusvelat	604	0	604	28	628	0	0	0	0	0

7 Vakuutusriskit

VAKUUTUSRISKIT VAHINKOVAKUUTUKSESSA

Vahinkovakuutustoiminnan pääasialliset vakuutusriskit ovat vastuuvallintaan liittyvä riski (underwriting risk) ja vastuuvallan riittävyysriski (provision risk). Vastuuvallintaan liittyvällä riskillä tarkoitetaan menetystä, joka aiheutuu väärästä hinnoittelusta, riskikeskittymistä, riittämättömyydestä jälleenvakuutuslupojasta tai vakuutuslupojen tapahtumatiheyden ja suuruuden sattumanvaraisuudesta. Vahinkovakuutustoiminnan kannattavuuden kannalta on äärimmäisen tärkeää, että vahinkotapahtumia ja hoitokustannuksia osataan arvioida tarkasti, jotta vakuutuslupaukset hinnoitellaan oikein.

Ifissä noudatetaan vastuuvallintapolitiikkaa (Underwriting policy) sekä vastuuvallintaan liittyviä yksityiskohtaisia ohjeita (Underwriting guidelines), joilla varmistetaan vastuuvallintaan liittyvien riskien hyvä tunnistaminen ja arviointi, määritellään vakuutuslupauksien limiitit ja hyväksyttävät riskit.

Vastuuvallintaan liittyvän kokonaisriskin herkkyyshanalyysi 31.12.2007 on esitetty taulukossa 9.

Taulukko 9

VASTUUVALLINTAAN LIITTYVÄN RISKIN HERKKYYSHANALYYSI

VAIKUTUS TULOKSEEN ENNEN VEROJA

Milj. €	2007	2006
1 % muutos Henkilöasiakkaiden yhdistetyssä kulusuhteessa	+/- 20	+/- 20
1 % muutos Yritysiasiakkaiden yhdistetyssä kulusuhteessa	+/- 12	+/- 12
1 % muutos Suurasiakkaiden yhdistetyssä kulusuhteessa	+/- 5	+/- 5
1 % muutos Baltian yhdistetyssä kulusuhteessa	+/- 1	+/- 1
1 % muutos vakuutusten maksutasossa	+/- 38	+/- 39
1 % muutos vahinkotiheydessä	+/- 28	+/- 28
10 % muutos jälleenvakuutusten maksutasossa	+/- 24	+/- 24

Vastuuvallan riittävyysriskillä tarkoitetaan menetystä, joka aiheutuu siitä, ettei vakuutuslupauksien vastuuvallan riittävyys kattamaan korvauksia. Vahinkovakuutustoiminnassa vakuutuslupauksien vastuuvallan suuruuteen liittyy aina epävarmuutta, koska se on arvio tulevaisuudessa maksettavien korvausten määräästä.

Vastuuvallintaan liittyvien riskien hallinta ja valvonta vahinkovakuutuksessa

Vastuuvallintapolitiikka on tärkein vakuutusten myyntiä ohjaava dokumentti. Siinä kerrotaan myyntiorganisaatiolle vastuuvallinnan yleisperiaatteet, rajoitukset, limiitit ja suuntaviivat. Underwriting-komitea vastaa vastuuvallintapolitiikan hallinnoimisesta ja valvomisesta. Ifin hallitus hyväksyy vastuuvallintaohjeen vähintään vuosittain.

Taulukko 10

VASTUUVALLAN RIITTÄVYYSRISKIN HERKKYYSHANALYYSI

SALKKU	RISKI	RISKI- PARAMETRIN MUUTOS	MAA	VAIKUTUS MILJ. € 2007
Vastuuvallan nimellismäärä	Inflaatio kasvaa	Yhden prosentti- yksikön kasvu	Ruotsi Tanska Norja Suomi	177 9 43 15
Diskontattu vastuu- velka (eläkkeet ja osa suomalaisesta IBNR:stä)	Diskonttaus- koron lasku	Yhden prosenttiyksikön kasvu	Ruotsi Tanska Suomi	46 9 143
Eläkkeet	Kuolevuus	Oletettu elinikä kasvaa yhdellä vuodella	Ruotsi Tanska Suomi	8 <1 16

Vastuuvallintaohjetta täydennetään yksityiskohtaisilla ohjeilla, jotka määrittelevät tarkemmin, miten vastuuvallinta tehdään Ifin eri liiketoiminta-alueilla. Nämä ohjeistukset kattavat muun muassa tariffit ja hinnoittelun luokitusmallit, ohjeet koskien standardiehtoja ja sopimustekstejä sekä vastuuvallintavaltuudet ja -limiitit, kuten vakuutettavien määrät ja hyväksyttävät riskit.

Ifin jokaisella liiketoiminta-alueella on erilliset tuote- ja hinnoitteluyksiköt, jotka ovat vastuussa tariffeista ja vakuutuslupauksien hinnoittelusta. Oikeaan hinnoitteluun pääsemiseksi jatkuvasti tehdään analyyskejä muun muassa korvaustilastoista sekä yksittäisistä suurista vakuutuslupauksista.

Suuret korvaukset ovat luontainen osa vahinkovakuutustoimintaa. Ifin jälleenvakuutuspolitiikassa annetaan ohjeet jälleenvakuutuslupauksien hankkimisesta. Jälleenvakuutuksen tarve ja sen optimaalinen valinta lasketaan tilastollisten menetelmien ja mallien perusteella. Jäljelle jäävän nettovastuun on oltava pääomavaatimusten mukainen (viranomaisvaatimukset, taloudellinen pääoma ja luokitus). Jälleenvakuutuksen hinnan pitää olla halvempi verrattuna oman pääoman tuottovaateeseen.

Luonnonkatastrofien, suurten tappioiden todennäköisyyden ja jälleenvakuutuksen tarpeen analysoimiseksi Ifissä tehdään yhteistyötä ulkoisten neuvonantajien kanssa. Näissä analyysseissä käytetään kahta erilaista lähestymistapaa:

- Tilastollista mallintamista, jossa jo tapahtuneita tappioita käytetään vahinkotiheys- ja vahinkojen suuruusjakaumien estimointiin.
- Teknistä tai katastrofimalinnusta, jossa katastrofeja simuloidaan historiallisen ja meteorologisen aineiston perusteella. Mallinnuksessa lasketaan vakuutuslupaukset, jotka perustuvat vahinkotiheuteen, vastuun määrään ja vakuutusten ehtoihin.

Vastuuvelan riittävyysriskin hallinta ja valvonta vahinkovakuutuksessa

Vahinkovakuutustoiminnassa vakuutusteknisen vastuuvelan määrittämiseen liittyy aina epävarmuutta, koska vastuuelka on arvio tulevaisuudessa tapahtuvista korvausmaksuista. Arvio perustuu tilinpäätöspäivänä tiedossa olleisiin tosiasioihin ja menneisyydessä maksettuihin korvauksiin. Arvion perusteena ovat lisäksi vahinkokehityksen trendit, maksamattomien korvausten määrä, lakimuutokset, oikeudelliset päätökset ja yleiset taloudelliset olosuhteet. Yleisesti käytettyjä menetelmiä ovat Chain Ladder ja Bornhuetter-Fergusson-tekniikat yhdistettynä vahinkoennusteisiin ja keskimääräisiin korvauskustannuksiin.

Vakuutustekniseen vastuuelkaan liittyvä epävarmuus on tavallisesti suurempi uusille vakuutuslajeille, joissa lopullisia korvaustilastoja ei vielä ole olemassa tai vakuutuslajeille, joiden aikahorisontti on pitkä. Edellä mainittuja ominaisuuksia sisältäviä lajeja ovat lakisääteinen tapaturmavakuutus, liikennevakuutus ja yksityishenkilöiden vastuu- ja tapaturmavakuutukset.

Lakeihin perustuvat vakuutukset kuten liikennevakuutus ja lakisääteinen tapaturmavakuutus eroavat huomattavasti maittain. Jotkut suomalaiset, ruotsalaiset ja tanskalaiset vakuutukset sisältävät eläkeuotoisia osia, jotka ovat herkkiä kuolevuuden ja diskonttauskoron muutoksille. Ruotsalaiset vastuuelat ovat herkkiä inflaation muutoksille. Liikennevakuutuksen ja lakisääteisen tapaturmavakuutuksen osuus vastuuelasta on 68 prosenttia.

Ifin pääaktuaarin vastuulla on tehdä ja esittää ohjeet vastuuvelan määrittämiseksi sekä arvioida, onko vastuuelka voimassaolevien periaatteiden mukaan riittävä. Ifin hallitus hyväksyy vastuuvelan laskennan ohjeet kuten Guiding Technical Principle -ohjeessa määritellään. Pääaktuaari laatii neljännesvuosittain teknisen vastuuvelan riittävydestä raportin, joka lähetetään hallitukselle, Ifin riskienhallintakomitealle sekä Ifin toimitusjohtajalle ja talousjohtajalle.

Aktuaarikomitea on Ifin pääaktuaarin neuvoa-antava ja valmisteleva komitea. Se tekee ehdotuksia ja suosituksia käytännöistä ja laskentamenetelmistä mukaan lukien sisäisten ohjeiden aktuaaritoimintaa koskevat osiot. Aktuaarikomitea seuraa vastuuvelan kehitystä ja auttaa Ifin pääaktuaaria vastuuvelan riittävyden arvioinnissa.

VAKUUTUSRISKIT HENKIVAKUUTUKSESSA

Henkivakuutustoiminnan vakuutusriskit ovat vastuuvallintaan liittyvä riski (underwriting risk) ja vastuuvelan riittävyysriski (provision risk) samoin kuin vahinkovakuutustoiminnassa. Vastuuvallintaan liittyvät riskit aiheutuvat väärästä hinnoittelusta, riskikeskittymistä, riittämättömästä jälleenvakuutusosuudesta tai vakuutustapahtumien suuruuden ja ajankohdan sattumanvaraisuudesta. Henki-Sammossa vastuuvallintaan liittyvä riski liittyy kuolevuuteen, työkyvyttömyyteen ja sairastuvuuteen. Vastuuvelan riittävyysriski aiheutuu siitä, ettei vastuuvelan arvioitu määrä riitä kattamaan korvauskustannuksia. Henkivakuutustoiminnassa vastuuvelan riski aiheutuu pääosin diskonttauskoron riskistä, mutta siihen sisältyy myös samoja riskejä kuin vastuuvallintaan liittyvän riskiin kuten korvausvaatimusten sattumanvaraisuus.

Henkivakuutuksiin sisältyvistä vastuuvallintaan liittyvistä riskeistä merkittävimpiä ovat kuoleman, työkyvyttömyyden ja sairaskulut kattavat turvat. Näitä riskejä rajoitetaan huolellisella

vastuuvallinnalla, riski- ja kustannusvastaavalla hinnoittelulla sekä asettamalla ylärajoja myönnettäville turville. Yksittäisiä riskejä rajoitetaan jälleenvakuuttamisella. Hallitus päättää vuosittain suurimmista omalla vastuulla pidettävistä korvausmääristä. Henki-Sammossa määrä on 0,5 miljoonaa euroa. Mahdollisten katastrofien vaikutusten pienentämiseksi Henki-Sampo osallistuu suomalaisten henkivakuutusyhtiöiden katastrofipooliin. Mahdollista pandemiaa ei ole katettu jälleenvakuutuksella. Tällä hetkellä ei ole olemassa luotettavia ennusteita kuolevuudesta pandemian sattuessa. Kuolevuuden kaksinkertaistuminen merkitsisi arviolta 15 miljoonan euron lisäkuluja Henki-Sammolle.

Yli puolet Henki-Sammon kuolevuusriskimaksusta tulee työntekijöiden ryhmähenkivakuutuspoolista. Tämän liikkeen kuolevuusriski on kuitenkin vähäisempi kuin muun kuolevuusliikkeen, koska se hinnoitellaan uudestaan vuosittain.

Taulukossa 11 esitetään Henki-Sammon Suomen toiminnan riskiliikkeen tulos. Toteutuneen korvausmenon suhde laskuperusteiden mukaiseen korvausmenoon oli 112 prosenttia vuonna 2007 (88 prosenttia vuonna 2006). Suhde oli 84 prosenttia, jos ryhmäeläkkeen vastuuvelan kuolevuustäydennys jätetään pois.

Vastuuvelan riittävyysriskiä hallitaan analysoimalla ja arvioimalla uudelleen vuosittain vastuun laskennassa käytettäviä oletuksia. Vastuuelkaan sisältyvistä riskeistä merkittävimmät ovat taattuun vähimmäistuottoon (laskuperustekorko) liittyvä riski ja ryhmäeläkevakuutuksiin sisältyvä elinajan kasvu. Suurimmassa osassa laskuperustekorollisia sopimuksia vähimmäistuottotakuu on 3,5 prosenttia. Suomessa ennen vuotta 1999 myydyissä yksilöllisissä vakuutuksissa vähimmäistuottotakuu on 4,5 prosenttia, joka on myös määräysten mukainen korkein sallittu diskonttauskorko. Näiden yksilöllisten eläkevakuutusten vastuuvelan diskonttauskorko on alennettu 3,5 prosenttiin. Niiden henkivakuutusten ja kapitalisaatiosopimusten, joilla vähimmäistuottotakuu on 3,5 tai 4,5 prosenttia, diskonttauskorko on alennettu 2,5 prosenttiin. Näiden diskonttauskorkojen alentamisen takia vastuuelkaa on kasvatettu 143 miljoonalla eurolla (142 miljoonalla eurolla). Kuhunkin vakuutuslajiin ja vähimmäistuottotakuuseen liittyvät vastuuelat on esitetty taulukossa 12. Taulukossa näkyy myös kunkin luokan vastuuvelan muutos vuonna 2007. Kunkin luokan maturiteetti ilmenee taulukosta 13.

Ryhmäeläkevakuutusten vastuuelkaan sisältyvää pitkäikäisyysriskiä analysoidaan säännöllisesti. Ryhmäeläkevakuutusten vakuutusmaksuihin ja vastuuelkaan sisältyvää elinajan odotetta kasvatettiin vuonna 2002. Vuonna 2007 tehtiin lisää muutoksia. Osa ryhmäeläkevakuutusten vastuuelasta muodostuu sosioekonomisesti valikoituneista eläkkeensaajista. Tähän ryhmään liittyvää vastuuelkaa täydennettiin 20,6 miljoonaa euroa 31.12.2007. Täydennyksen johdosta ryhmäeläkevakuutuksen kuolevuusliikkeen tulos on negatiivinen.

Suurimmassa osassa yksilöllisiä eläkevakuutuksia pitkäikäisyysriski on pienempi kuin ryhmäeläkevakuutuksissa, sillä vakuutukset ovat määräaikaista ja niihin liittyvät henkivakuutukset kompensoivat pitkäikäisyysriskin. Näissä vakuutuksissa vakuutuksenottajilla on oikeus lopettaa henkivakuutus ja muuttaa eläkeaikaa. Kumpikin muutos voi kasvattaa pitkäikäisyysriskiä, mutta toistaiseksi näillä ei ole ollut olennaista vaikutusta.

Joissain vanhemmissa yksilöllisissä sopimuksissa kuolevuusolettama ja tuoterakenne poikkeavat muusta vakuutuskannasta, minkä takia arvostusperiaatteita muutettiin ja vastuuvelkaa täydennettiin vuonna 2004. Muutoksen jälkeen yksilöllisten eläkevakuutusten kuolevuusliikkeen tulos on ollut lähellä nollaa.

Takaisinostoriski ei ole merkittävä eläkevakuutusten vastuuvelan arvostuksen kannalta. Vastuuvelkaan sisältyvällä takaisinostoriskillä on merkitystä laskuperustekorollisissa vakuutuksissa. Eläkevakuutuksissa takaisinosto on mahdollista ainoastaan poikkeustapauksissa, joten todellista takaisinostoriskiä on henkivakuutuksissa ja kapitalisaatiosopimuksissa. Tätä riskiä pienentää näiden sopimusten verrattain lyhyt maturiteetti ja se, että vastuiden tasearvo on vähintään takaisinostoarvon suuruinen.

Taulukko 11

HENKI-SAMMON OMALLA VASTUULLA OLEVAN LIIKKEEN KORVAUSSUHITEITA ILMAN
TYÖNTEKIJÖIDEN RYHMÄHENKIVAKUUTUSTA

Milj. €	2007			2006		
	RISKI- TULOT	KORVAUS- MENOT	KORVAUS- SUHDE	RISKI- TULOT	KORVAUS- MENOT	KORVAUS- SUHDE
Henkivakuutus	24,1	13,3	55 %	20,7	11,3	54 %
Kuolevuus	11,8	4,6	39 %	10,0	3,3	33 %
Sairastuvuus	12,3	8,7	70 %	10,7	7,9	74 %
Eläkevakuutus	51,1	70,7	138 %	44,8	46,6	104 %
Yksilöllinen eläke	8,3	8,8	105 %	8,0	8,4	105 %
Ryhmäeläke	42,8	61,9	145 %	36,8	38,2	104 %
Kuolevuus *)	37,2	57,4	154 %	31,2	33,8	109 %
Työkyvyttömyys	5,6	4,5	80 %	5,6	4,4	78 %
Henki-Sampo	75,2	83,9	112 %	65,6	57,9	88 %

*) Ryhmäeläkevakuutuksen kuolevuuden korvausmeno sisältää tehdyn kuolevuustäydennyksen (20,6 Milj. €)

HENKI-SAMPO KONSERNIN VAKUUTUS- JA SIOITUSSOPIMUSTEN VELKA *)

Milj. €	VELKA 2006	MAKSUT	***) KORVAUKSET	KUORMITUS- TULO	TAKUU- TUOTOT	ASIAKAS- HYVITYKSET	MUUT	VELKA 2007	OSUUS %
HENKI-SAMPO EMOYHTIÖ									
Ryhmäeläkevakuutus	2 386	94	-161	-9	82	26	4	2 422	36
Takuutuotto 3,5 %	2 378	82	-160	-9	81	26	3	2 402	36
Takuutuotto 2,5 % tai 0,0 %	8	12	-1	-1	0	0	1	20	0
Yksilöllinen eläkevakuutus	1 380	51	-98	-8	60	5	5	1 395	21
Takuutuotto 4,5 %	1 254	35	-92	-7	55	3	2	1 250	19
Takuutuotto 3,5 %	112	11	-3	-1	4	2	2	127	2
Takuutuotto 2,5 % tai 0,0 %	14	5	-3	0	0	0	1	18	0
Henkivakuutus	544	35	-126	-10	18	4	-22	444	7
Takuutuotto 4,5 %	213	7	-74	-2	15	0	-6	155	2
Takuutuotto 3,5 %	301	14	-50	-5	2	3	-15	250	4
Takuutuotto 2,5 % tai 0,0 %	30	14	-3	-3	1	1	-1	40	1
Kapitalisaatiosopimukset **)	134	1	-36	0	4	1	-1	103	2
Takuutuotto 4,5 %	49	0	-2	0	2	0	0	48	1
Takuutuotto 3,5 %	76	0	-33	0	2	1	0	45	1
Takuutuotto 2,5 % tai 0,0 %	9	1	-1	0	0	0	-1	9	0
Sijoitussidonnainen velka	1 694	344	-112	-25	0	0	56	1 957	29
Yksilöllinen eläkevakuutus	489	98	-3	-11	0	0	11	584	9
Henkivakuutus	1 046	200	-93	-11	0	0	38	1 180	18
Kapitalisaatiot **)	62	15	-14	0	0	0	0	63	1
Ryhmäeläkevakuutus	97	31	-2	-3	0	0	7	130	2
Tulevien asiakashyvitysten vastuu	36	0	0	0	0	0	4	40	1
Korkotäydennys	142	0	0	0	0	0	1	143	2
Tuleva jälleenvakuutus	7	3	-2	0	0	0	-2	5	0
Muu velka	48	28	-13	-10	1	0	-6	48	1
HENKI-SAMPO EMOYHTIÖ YHTEENSÄ	6 371	555	-547	-62	164	36	39	6 556	98
TYTÄRYHTIÖT	76	69	-12	-7	1	0	8	136	2
Sijoitussidonnainen velka	58	59	-9	-3	0	0	10	115	2
Muu velka	18	10	-2	-3	1	0	-2	21	0
HENKI-SAMPO KONSERNI YHTEENSÄ	6 447	625	-559	-68	165	36	47	6 692	100

*) Ennen jälleenvakuuttajan osuutta

**) Sijoitussopimukset

***) Ei sisällä korvaustoiminnan liikekuluja

Merkittävimmät erät sarakeessa ”muut” ovat säästöjen konversio sijoitussidonnaisesta laskuperustekorolliseen sekä sijoitussidonnaisiin sopimuksiin liittyvien varojen arvonmuutokset. Sarakeessa on myös riskitulos.

Taulukko 13

HENKI-SAMMON VAKUUTUS- JA SJOITUSSOPIMUSTEN MATURITEETTI 31.12.2007

HENKI-SAMPO KONSERNIN VAKUUTUS- JA SJOITUSSOPIMUSTEN VELAN ERÄÄNTYMINEN *)

HENKI-SAMPO KONSERNIN VAKUUTUS- JA SijoitusSOPIMUSTEN VELAN ERÄÄNTYMINEN *)				ERÄÄNTYVÄ VELKA VUOSITTAIN				
Milj. €	DURAATIO	2008 –2009	2010 –2011	2012 –2016	2017 –2021	2022 –2026	2027 –2031	2032 –
HENKI-SAMPO EMOYHTIÖ								
Ryhmäeläkevakuutus	9,7	374	359	797	661	519	385	678
Takuutuotto 3,5 %	9,7	370	356	791	656	516	382	672
Takuutuotto 2,5 % tai 0,0 %	9,1	4	3	6	5	4	3	6
Yksilöllinen eläkevakuutus	6,8	280	311	550	326	199	107	91
Takuutuotto 4,5 %	6,7	260	285	497	291	175	90	73
Takuutuotto 3,5 %	8,2	18	23	47	31	21	16	15
Takuutuotto 2,5 % tai 0,0 %	8,4	3	3	6	4	3	2	3
Henkivakuutus	4,0	173	117	120	39	16	11	22
Takuutuotto 4,5 %	4,1	89	17	36	18	9	7	14
Takuutuotto 3,5 %	3,7	76	99	81	14	5	3	6
Takuutuotto 2,5 % tai 0,0 %	6,1	8	1	3	6	1	1	3
Kapitalisaatiosopimukset **)	1,5	75	33	3	1	0	0	0
Takuutuotto 4,5 %	0,5	50	0	0	0	0	0	0
Takuutuotto 3,5 %	2,2	22	27	0	0	0	0	0
Takuutuotto 2,5 % tai 0,0 %	3,3	3	5	3	1	0	0	0
Sijoitussidonnainen velka	7,4	351	443	653	293	229	188	373
Yksilöllinen eläkevakuutus	12,7	20	41	143	152	147	122	164
Henkivakuutus	5,3	303	371	453	105	52	44	169
Kapitalisaatiot **)	3,3	22	19	25	2	0	0	0
Ryhmäeläkevakuutus	12,1	6	11	32	34	30	21	40
Tulevien lisäetujen vastuu	1,0	27	13	0	0	0	0	0
Korkotäydennys	6,1	30	25	40	23	13	7	7
Tuleva jälleenvakuutus	0,8	3	0	0	0	0	0	0
Muu velka	0,8	43	4	0	0	0	0	0
HENKI-SAMPO EMOYHTIÖ YHTEENSÄ	7,7	1 357	1 304	2 162	1 342	976	698	1 171
TYTÄRYHTIÖT		47	18	27	42	15	8	11
Sijoitussidonnainen velka		41	17	21	36	12	6	10
Muu velka		6	2	6	6	4	2	1
HENKI-SAMPO KONSERNI YHTEENSÄ		1 404	1 323	2 190	1 384	991	706	1 182

*) Ennen jälleenvakuuttajan osuutta

**) Sijoitussopimukset

Henki-Sammon erääntyvät vastuumäärät arvioidaan olettamalla kokemusperäinen sopimusten keskeytymisaste, taattu vähimmäistuotto ja asiakashyvitykset vastuun riittävyystestin perusteella.

Vakuutusriskien hallinta ja valvonta henkivakuutuksessa

Henki-Sammon vastuuvallintaperiaatteilla määrätään vastuuvallinnasta ja asetetaan rajat vakuutettaville summille. Henki-Sammossa seurataan kuukausittain, että periaatteita noudatetaan eikä rajoja ylitetä.

Vähintään kerran vuodessa Henki-Sammossa analysoidaan perusteellisesti riskiliikkeen tulos eli jokaisen vakuutuslajin toteutuneet ja vakuutusmaksuihin sisältyneet oletetut korvauskulut. Analyysin perusteella Henki-Sammossa määritetään uusien vakuutusten vakuutusmaksut, päivitetään vastuuvallintaperiaatteita ja muutetaan tarvittaessa olemassa olevan vastuuvallan määrä. Yhtiöllä on oikeus muuttaa sekä työkyvyttömyys- että sairauskuluvakuutuksien vakuutusmaksuja voimassaolevassa vakuutuskannassa, jos vahinkokehitys heikkenee.

Myös jokaisen tuotteen hoito- ja hankintakuluja seurataan vuosittain ja näiden analyysien perusteella tehdään mahdolliset muutokset vakuutusmaksuihin ja toimintaprosesseihin.

Lisäksi neljännesvuosittain tehdään vastuun riittävyystesti, jonka perusteella muutetaan vastuuvallaa. Hallitus päättää vakuutusmaksujen muutoksista ja vastuuvallan määräytymisperiaatteista.

Hallitus tarkastaa ja hyväksyy vuosittain jälleenvakuutusperiaatteet.

8 Riskikeskittymät

Riskikeskittymät tarkoittavat menetyksiä, jotka aiheutuvat riittämättömästi hajautetusta varojen ja/tai velkojen salkusta.

RISKIKESKITTYMIEN HALLINTA JA VALVONTA

If tarjoaa vahinkovakuutuksia Pohjoismaissa ja Baltian maissa. Vakuutuslasku on suhteellisen hyvin hajautettu, koska toimintaa harjoitetaan laajalla maantieteellisellä alueella useissa eri vakuutuslajeissa suurelle vakuutuksenottajien joukolle.

Sampo-konsernin riskikeskittymät liittyvät pääosin yksittäisten toimialojen sijoituslaskuihin. Niiden markkinariskejä ja luottoriskejä hallitaan huomioiden konsernin kokonaistilanne, määriteltäessä tytäryhtiöiden limiittejä eri sijoituslaskuissa. Henki-Sammon, If Vahinkovakuutuksen ja Sampo Oyj:n sijoitustoimikunnat seuraavat ja valvovat toimialojensa sijoitusriskejä. Sampo-konsernin sijoitusjohtaja, riskienhallintajohtaja ja tilintarkastusvaliokunta seuraavat ja valvovat konsernin kokonaisriskiä.

31.12.2007 Sampo-konsernin suurin yksittäinen sijoitus oli Nordea-omistus. Vuoden lopussa Sampo-konserni omisti 9,61 prosenttia Nordean osakekannasta ja omistuksen arvo oli 2 847 miljoonaa euroa.

Muihin riskiluokkiin kuin markkina- ja luottoriskeihin liittyvien riskikeskittymien merkitys on vähäisempi. Vahinkovakuutustoiminnan ja henkivakuutustoiminnan vakuutusriskien välinen korrelaatio on alhainen. Tämä pätee myös operatiivisiin riskeihin, koska Ifin ja Henki-Sammon operatiiviset ydinprosessit toimivat toisistaan riippumatta ja niitä johdetaan erikseen.

Yksi Ifin riskikeskittymä on altistuminen luonnonvoimille kuten talvimyrskyille ja tulville. Näille herkimpiä alueita ovat Tanska, Norja ja Ruotsi. Riskin määrää arvioidaan analysoimalla

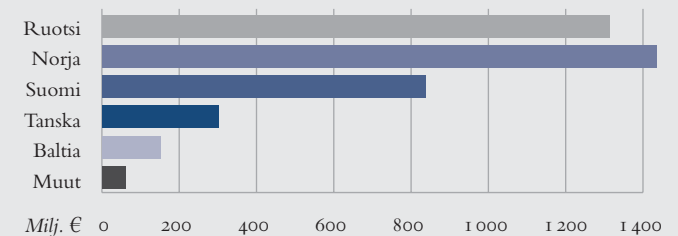
Taulukko 14

SAMPO-KONSERNIN RISKIKESKITTYMÄT 31.12.2007

TOP 10 KESKITTYMÄT Milj. €	MARKKINA- ARVO
Nordea Bank Ab	4 235,7
Ruotsi	2 010,3
Svenska Handelsbanken Ab	1 550,8
Skandinaviska Enskilda Banken Ab	878,0
Swedbank Ab	845,5
Danske Bank A/S	832,0
Oko Pankki Oyj	720,5
Saksa	537,4
Ranska	462,2
Alankomaat	264,0
Top 10 yhteensä	12 336,6

Kaavio 5

IFIN VAKUUTUSMAKSUT MAITTAIN 31.12.2007

menneitä vahinkotapahtumia ja nykyisiä vastuiden määriä. Riskiä hallitaan jälleenvakuuttamisella. Vuodesta 2003 lähtien Ifissä on ollut käytössä kaikki Pohjoismaat kattava jälleenvakuutusohjelma. Vuonna 2007 omapidätystasot olivat riskiä kohden 100 miljoonan Ruotsin kruunun (noin 10 miljoonaa euroa) ja 200 miljoonan Ruotsin kruunun (noin 21 miljoonaa euroa) välillä riskiä kohden ja 200 miljoonaa Ruotsin kruunua tapahtumaa kohden. Moottoriajoneuvovakuutus muodostaa suhteellisen suuren osan vakuutuslajikohtaisesta vakuutusmaksutulosta erityisesti Ruotsissa.

9 Operatiiviset riskit

Operatiivinen riski on riski tappiosta, joka aiheutuu prosessien puutteista, ihmisistä ja järjestelmistä tai ulkoisista tapahtumista.

OPERATIIVISTEN RISKIEN HALLINTA JA VALVONTA

Ifissä tunnistetaan operatiivisia riskejä useiden eri lähteiden kautta. Operatiivisten riskien arviointi (Operational risk assessment, ORA) on vuosittainen prosessi, jossa operatiivisia riskejä tunnistetaan ja arvioidaan haastattelujen ja työryhmien avulla. Riskit analysoidaan ja priorisoidaan kaikilla Ifin liiketoiminta-alueilla ja konsernin funktioissa osana vuosittaista liiketoiminnan suunnitteluprosessia. Tämän lisäksi operatiivisessa riskienhallinnassa tunnistetaan jatkuvasti operatiivisia riskejä seuraavien lähteiden kautta: toteumien raportointi, ympäristön analyysi ja operatiivisten riskien projektit. Riskeistä raportoidaan neljännesvuosittain Ifin operatiivisten riskien komitealle (Operational Risk Committee) ja sen jälkeen Ifin riskienhallintakomitealle (Risk Control Committee).

Henki-Sammossa käytetään vuosittain itsearviointimenetelmää operatiivisten riskien arvioimiseen. Henki-Sammossa on perustettu hallintokomitea operatiivisten riskien seurantaan ja valvontaan. Komitea koordinoi operatiivisten riskien hallintaan liittyviä asioita ja keskustelee niistä. Aiheina ovat esimerkiksi operatiivisten riskien hallinnan politiikat ja suositukset, poikkeamat suosituksista, itsearvioinneissa tunnistettujen operatiivisten riskien seuranta ja riskien toteumat. Komitea tapaa vähintään neljä kertaa vuodessa. Raportti operatiivisista riskeistä toimitetaan johdolle ja hallitukselle neljännesvuosittain.

Jatkuvuussuunnitelmat on tehty, ja niiden pohjalta avaintoimintoja voidaan jatkaa mahdollisessa häiriötilanteessa. Suunnitelmia testataan säännöllisesti ja ne päivitetään tarpeen vaatiessa, kuitenkin vähintään kerran vuodessa. Jatkuvuussuunnittelusta raportoidaan vuosittain Sampon Oyj:n hallitukselle.

10 Valmistautuminen lakisääteisiin muutoksiin

Euroopan komission vakavaraisuusvaatimuksia koskeva direktiiviluonnos, Solvenssi II, julkaistiin vuonna 2007. Uuden, taloudelliseen riskiin perustuvan vakavaraisuusjärjestelmän tavoitteena on syventää vakuutus- ja jälleenvakuutusmarkkinoiden integraatiota, parantaa vakuutuksenottajien ja edunsaajien suojaa, parantaa EU-alueen vakuuttajien ja jälleenvakuuttajien kilpailukykyä sekä edistää parempaa säätelyä. Säädettyt pääomavaatimukset ottavat paremmin huomioon kuitenkin yrityksen riskiprofilin. Tämä kannustaa yrityksiä panostamaan riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan menettelyihin, mikä puolestaan lisää riskitietoisuutta koko organisaatiossa.

If käynnisti erillisen ohjelman vuonna 2007 valmistautuakseen ennakoituihin muutoksiin. Vuoden aikana ohjelmassa on osallistuttu keskusteluun Solvenssi II:sta sekä arvioitu Ifin riskienhallintaa, sisäistä valvontaa, hyvää hallintotapaa ja sisäistä pääomamallia. Arvioinnin sekä riskienhallintaprosessin jatkuvan parantamisen perusteella on tunnistettu vuonna 2008 käynnistettäviä projekteja, joilla varmistetaan Solvenssi II vaatimusten täyttyminen.

Henkivakuuttajia koskevat suomalaiset vakavaraisuussäädökset muuttuvat vuonna 2008. Uudet säädökset perustuvat Solvenssi II -vakavaraisuusjärjestelmän nykyiseen sisältöön, mutta käytetty luottamustaso on pienempi. Yhtenä tavoitteena on varmistaa, että suomalaiset henkivakuutusyhtiöt ovat riittävästi valmistautuneita Solvenssi II:een ennen vuotta 2012. Osana Henki-Sammon Solvenssi II:een valmistautumista ja riskienhallinnan parantamista yhtiössä on muun muassa kehitetty sisäisen pääoman mallia, osallistuttu QIS 3:n ja parannettu operatiivisten riskien hallintaa.

Muut liitetiedot

I Lopetetut toiminnot

Sampo Oyj allekirjoitti 9.11.2006 sopimuksen Sampo Pankki Oyj:n koko osakekannan myymisestä Danske Bank A/S:lle. Tästä johtuen pankki- ja sijoituspalvelusegmentti luokiteltiin tilinpäätöksessä 2006 lopetetuksi toiminnoksi. Myytyn segmenttiin liittyvät varat ja velat esitetään vertailuvuoden tase-erissä Myytävänä olevat omaisuuserät (liitetieto 23) sekä Myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat (liitetieto 30).

MYYTÄVÄNÄ OLEVAT OMAISUUSERÄT,
VELAT JA NIIHIN LIITTYVÄT OMAN PÄÄOMAN ERÄT
Milj. €

2006

Varat

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	90
Aineettomat hyödykkeet	64
Rahoitusvarat	24 251
Laskennalliset verosaamiset	24
Muut varat	435
Käteiset varat	1 722
Varat yhteensä	26 585

Velat

Rahoitusvelat	23 504
Laskennalliset verot	24
Muut velat	992
Velat yhteensä	24 520

Oma pääoma

Omaan pääomaan suoraan kirjatut tuotot ja kulut (arvonmuutosrahasto)	-3
---	----

Tuloslaskelman liitetiedot

2 Vakuutusmaksutulo

VAHINKOVAKUUTUSTOIMINTA

Milj. €	2007	2006
Vakuutusopimuksista		
Vakuutusmaksutulo, ensivakuutus	4 000	3 938
Vakuutusmaksutulo, jälleenvakuutus	85	81
Vakuutusmaksutulo yhteensä, brutto	4 085	4 019
Jälleenvakuuttajien osuus vakuutusmaksutulosta	-245	-246
Vakuutusmaksutulo yhteensä, netto	3 840	3 773
Vakuutusmaksuvastuun muutos	-43	-16
Jälleenvakuuttajien osuus vakuutusmaksuvastuun muutoksesta	0	8
Vakuutusmaksuvastuun muutos, netto	-43	-8
Vahinkovakuutustoiminnan vakuutusmaksutuotot yhteensä, netto	3 797	3 765

HENKIVAKUUTUSTOIMINTA

Milj. €	2007	2006
Vakuutusopimuksista		
Vakuutusopimukset	607	611
Jälleenvakuutusopimukset	2	3
Vakuutusmaksutulo yhteensä, brutto	609	614
Jälleenvakuuttajien osuus	-6	-5
Vakuutusmaksutulo yhteensä, netto	603	609
Sijoitusopimukset	15	51
Henkivakuutustoiminnan vakuutusmaksutulo yhteensä ¹⁾	618	660
Konsernin vakuutusmaksutulo yhteensä	4 458	4 433

¹⁾ Vakuutusmaksuvastuun muutos esitetään liitteessä no 5, "Vakuutus- ja sijoitusopimusten velkojen muutos".

Henkivakuutustoiminnan vakuutusmaksutulon jakautuminen

Milj. €	2007	2006
Vakuutusopimuksista		
Vakuutusmaksutulo sopimuksista, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen osuuteen ylijäämästä	211	223
Vakuutusmaksutulo unit-linked vakuutusopimuksista	388	384
Vakuutusmaksutulo muista sopimuksista	7	4
Yhteensä	607	611
Jälleenvakuutusopimukset	2	3
Sijoitusopimuksista		
Maksutulo sopimuksista, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen osuuteen ylijäämästä	1	6
Maksutulo unit-linked sopimuksista	15	45
Yhteensä	15	51
Vakuutus- ja sijoitusopimukset yhteensä	625	665
Jälleenvakuuttajien osuus	-6	-5
Vakuutusmaksutulo yhteensä	618	660
Kerta- ja jatkuvat vakuutusmaksut ensivakuutuksesta		
Jatkuvat vakuutusmaksut, vakuutusopimukset	404	395
Kertamaksut, vakuutusopimukset	202	216
Kertamaksut, sijoitusopimukset	15	51
Yhteensä	622	662

3 Sijoitustoiminnan nettotuotot

VAHINKOVAKUUTUSTOIMINTA

Milj. €	2007	2006
Rahoitusvaroista		
Johdannaissopimuksista		
Voitot/tappiot	35	20
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyistä rahoitusvaroista		
Saamistodistukset		
Korkotuotot	363	292
Voitot/tappiot	-82	-84
Osakkeet		
Voitot/tappiot	-114	181
Osinkotuotot	43	27
Yhteensä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyistä rahoitusvaroista	210	416
Lainoista ja muista saamisista		
Korkotuotot	28	17
Yhteensä rahoitusvaroista	273	453
Kulut muista kuin rahoitusveloista	-1	-2
Muista varoista		
Sijoituskiinteistöt		
Voitot/tappiot	6	2
Muut	-1	-1
Yhteensä muista varoista	5	1
Diskonttauksen purkuvaikutus	-56	-54
Palkkiokulut		
Omaisuuksien hoito	-10	-8
Vahinkovakuutustoiminnan sijoitustoiminnan nettotuotot yhteensä	211	390
Sijoitustoiminnan nettotuottoihin sisältyy		
Vakuutusliikkeestä aiheutuvia kurssieroja	10	-4
Sijoitustoiminnasta aiheutuvia kurssieroja	-1	2

HENKIVAKUUTUSTOIMINTA

Milj. €	2007	2006
Rahoitusvaroista		
Johdannaissopimuksista		
Voitot/tappiot	45	20
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyistä rahoitusvaroista		
Saamistodistukset		
Korkotuotot	5	5
Voitot/tappiot	-4	0
Osakkeet		
Voitot/tappiot	0	0
Osinkotuotot	0	0
Yhteensä	0	5
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevista sijoituksista		
Saamistodistukset		
Korkotuotot	3	1
Voitot/tappiot	-7	1
Osakkeet		
Voitot/tappiot	61	138
Osinkotuotot	0	0
Yhteensä	57	139
Eräpäivään asti pidettävistä sijoituksista		
Saamistodistukset		
Korkotuotot	1	1
Voitot/tappiot	-	0
Yhteensä	1	1
Lainoista ja muista saamisista		
Korkotuotot	5	4
Voitot/tappiot	-3	-1
Yhteensä	2	3

Milj. €	2007	2006
Myytävissä olevista rahoitusvaroista		
Saamistodistukset		
Korkotuotot	143	112
Voitot/tappiot	-27	-15
Osakkeet		
Voitot/tappiot	263	231
Arvon alentumistappiot	-10	-13
Osinkotuotot	109	95
Yhteensä	477	410
Yhteensä rahoitusvaroista	583	578
Muista varoista		
Sijoituskiinteistöt		
Voitot/tappiot	1	8
Arvon alentumistappiot	0	-1
Muut	4	6
Yhteensä muista varoista	5	13
Palkkiotuotot, netto		
Omaisuu denhoito	-16	-14
Palkkiotuotot	28	24
Yhteensä	12	10
Henkivakuutustoiminnan sijoitustoiminnan nettotuotot yhteensä	600	601
Sijoitustoiminnan nettotuottoihin sisältyy		
Vakuutusliikkeestä aiheutuvia kurssieroja	-	0
Sijoitustoiminnasta aiheutuvia kurssieroja	24	12

Voitot/tappiot myytävissä olevista rahoitusvaroista sisältävät 234 milj. euroa (205) käyvän arvon rahastosta tilikauden tulokseen kirjattua arvostusta.

OMISTUSYHTEISÖ

Milj. €	2007	2006
Rahoitusvaroista		
Johdannaissopimuksista		
Voitot/tappiot	2	-5
Lainoista ja muista saamisista		
Korkotuotot	3	10
Myytävissä olevista rahoitusvaroista		
Saamistodistukset		
Korkotuotot	123	8
Voitot/tappiot	-	-1
Osakkeet		
Voitot/tappiot	-1	1
Osinkotuotot	43	4
Yhteensä	165	13
Yhteensä rahoitusvaroista	170	18
Muista varoista		
Sijoituskiinteistöt		
Voitot/tappiot	-1	6
Muut	0	-1
Yhteensä muista varoista	-2	6
Omistusyhteisön sijoitustoiminnan nettotuotot yhteensä	168	24
Voitot/tappiot myytävissä olevista rahoitusvaroista sisältävät -1 milj. euroa (3) käyvän arvon rahastosta tilikauden tulokseen kirjattua arvostusta.		
Segmenttien väliset eliminoinnit	-5	-7
Konsernin sijoitustoiminnan nettotuotot yhteensä	974	1 008

Käyvän arvon rahaston muutokset on esitetty oman pääoman muutoslaskelmassa sivulla 48.

Muut tuotot ja kulut muodostuvat kiinteistösijoitusten vuokrista, hoitovastikkeista ja poistoista.

Kaikki sijoituksista aiheutuvat tuotot ja kulut sisältyvät sijoitustoiminnan nettotuottoihin. Voitot/tappiot sisältävät myyntivoitot ja -tappiot sekä realisoituneet että realisoitumattomat arvostuserot sekä kurssivoitot ja -tappiot.

Vahinkovakuutustoiminnassa eläkeluotoisten korvausten diskonttauksen purkuvaikutus on omana eräänään. Eläkeluotoisten korvausten vastuu lasketaan käytössä olevien vakuutusmatemaattisten periaatteiden mukaisesti siten, että oletettu inflaatio ja kuolevuus on huomioitu. Lisäksi vastuuta diskontattaessa on otettu huomioon sijoitustoiminnan oletettu nettotuotto. Diskonttauksen asteittaisen purkamisen seurauksena syntyvien eläkeluotoisten korvauskulujen lisäyksen kattamiseksi kohdistetaan eläkeluotoisiin korvauksiin laskennallinen sijoitustoiminnan nettotuotto.

4 Korvauskulut

VAHINKOVAKUUTUSTOIMINTA

Milj. €

	2007 JÄLLEEN- VAKUUTTAJIEN OSUUS			2006 JÄLLEEN- VAKUUTTAJIEN OSUUS		
	BRUTTO		NETTO	BRUTTO		NETTO
Vahinkovakuutus						
Tilikaudella sattuneiden vahinkojen korvauskulut						
Maksetut korvaukset	-1 283	31	-1 251	-1 249	26	-1 223
Tunnettujen vahinkojen korvausvastuun muutos	-702	44	-658	-675	50	-626
Tuntemattomien vahinkojen (IBNR) korvausvastuun muutos	-707	24	-683	-703	32	-671
Korvausten selvittelykulut	-14	-	-14	-16	-	-16
Eläkemuoitoisten korvausten korvausvastuun muutos	-10	-	-10	-9	-	-9
Tilikaudella sattuneiden vahinkojen korvauskulut yhteensä	-2 716	99	-2 617	-2 652	107	-2 545
Aikaisemmilla tilikausilla sattuneiden vahinkojen korvauskulut						
Maksetut korvaukset	-1 065	95	-970	-1 018	109	-909
Eläkemuoitoiset korvaukset	-20	0	-20	-29	0	-29
Kannansiirtokulut	-7	7	-	-18	15	-3
Tunnettujen vahinkojen korvausvastuun muutos	693	-67	626	666	-74	592
Tuntemattomien vahinkojen (IBNR) korvausvastuun muutos	456	-16	439	444	-30	414
Aikaisemmilla tilikausilla sattuneiden vahinkojen korvauskulut yhteensä	56	19	76	46	19	65
Maksetut korvaukset						
Maksetut korvaukset	-2 348	127	-2 221	-2 267	135	-2 132
Maksetut eläkemuoitoiset korvaukset	-33	-	-33	-31	-	-31
Kannansiirtokulut	-7	7	-	-18	15	-3
Maksetut korvaukset yhteensä	-2 388	134	-2 254	-2 315	149	-2 166
Korvausvastuun muutos						
Tunnettujen vahinkojen korvausvastuun muutos	-9	-23	-32	-9	-24	-33
Tuntemattomien vahinkojen (IBNR) korvausvastuun muutos	-251	8	-244	-258	2	-257
Eläkemuoitoisten korvausten korvausvastuun muutos	-1	0	-1	-7	0	-7
Korvausten selvittelykulut	-10	-	-10	-16	-	-16
Korvausvastuun muutos yhteensä	-272	-15	-287	-291	-23	-313
Vahinkovakuutustoiminnan korvauskulut yhteensä	-2 660	119	-2 541	-2 606	126	-2 480

Eläkemuoitoisten korvausten vastuuvelka arvostetaan yleisten vakuutusmatemaattisten periaatteiden mukaisesti. Huomioon otetaan odotettu inflaatio sekä kuolevuus. Vastaiset eläkesuoritukset diskontataan korolla, joka vastaa odotettavissa olevia sijoitustuottoja. Eläkemuoitoisten korvausten diskonttauksen purkautumisen johdosta vakuutustekniseen tulokseen lisätään vastaava sijoitustuotto. Suomen vahinkovakuutuksen piiriin kuuluvien tuntemattomien eläkevahinkojen korvausvastuu diskontataan. Korvausvastuu oli vuonna 2007 noin 284 milj. euroa (236). Diskonttaamaton määrä oli 463 milj. euroa (386). Lisäys johtuu suureksi osaksi työvahinkoihin liittyvän korvausvastuun kasvusta.

Eläkemuoitoisten korvausten vastuuvelkaa laskettaessa käytetyt korkokannat maittain (%)

	2007	2006
Ruotsi	1,50	1,50
Suomi	3,30	3,30
Tanska	2,00	2,00

HENKIVAKUUTUSTOIMINTA

Milj. €

	MAKSETUT KORVAUKSET		KORVAUSVASTUUN MUUTOS		KORVAUSKULUT	
	2007	2006	2007	2006	2007	2006
Vakuutus sopimukset						
Henkivakuutus						
Vakuutukset, jotka ovat oikeutettuja harkinnanvaraiseen voitonjakoon	-140	-121	0	-3	-140	-125
Muut vakuutukset	0	0	0	0	-1	0
Sijoitussidonnaiset vakuutukset	-102	-68	-1	-1	-103	-69
Yhteensä	-243	-190	-1	-4	-244	-194
Eläkevakuutus						
Vakuutukset, jotka ovat oikeutettuja harkinnanvaraiseen voitonjakoon	-259	-241	-99	-99	-358	-340
Muut vakuutukset	0	0	0	3	0	3
Sijoitussidonnaiset vakuutukset	-5	-5	0	0	-6	-5
Yhteensä	-264	-245	-99	-97	-364	-342
Jälleenvakuutus	-2	0	0	0	-2	-1
Vakuutus sopimukset yhteensä	-509	-435	-100	-101	-608	-536
Jälleenvakuuttajien osuus	5	5	0	-1	5	3
Vakuutus sopimukset yhteensä	-504	-431	-100	-103	-604	-533
Sijoitus sopimukset						
Kapitalisaatiosopimukset						
Vakuutukset, jotka ovat oikeutettuja harkinnanvaraiseen voitonjakoon	-36	-14	0	0	-36	-14
Sijoitussidonnaiset vakuutukset	-14	-2	0	0	-14	-2
Sijoitus sopimukset yhteensä	-49	-17	0	0	-49	-17
Henkivakuutustoiminnan korvauskulut yhteensä	-554	-447	-100	-103	-653	-550

Maksetut korvaukset korvauslajeittain

Milj. €	2007	2006
Vakuutusopimukset		
Henkivakuutus		
Takaisinostot	-24	-16
Kuolemantapauskorvaukset	-22	-23
Säästösummien takaisinmaksut	-88	-75
Vahingonselvittelykulut	0	0
Muut	-6	-7
Yhteensä	-140	-121
Sijoitussidonnainen henkivakuutus		
Takaisinostot	-58	-36
Kuolemantapauskorvaukset	-20	-18
Säästösummien takaisinmaksut	-23	-14
Vahingonselvittelykulut	0	0
Muut	0	0
Yhteensä	-102	-68
Eläkevakuutus		
Maksetut eläkkeet	-248	-226
Takaisinostot	-7	-10
Kuolemantapauskorvaukset	-4	-5
Vahingonselvittelykulut	0	0
Muut	0	0
Yhteensä	-259	-241
Sijoitussidonnainen eläkevakuutus		
Maksetut eläkkeet	0	0
Takaisinostot	-3	-4
Kuolemantapauskorvaukset	-2	-1
Muut	0	0
Yhteensä	-5	-5
Jälleenvakuutusopimukset	-2	0
Vakuutusopimukset yhteensä	-509	-435
Jälleenvakuuttajien osuus	5	5
Vakuutusopimukset yhteensä	-504	-431

Milj. €	2007	2006
Sijoitusopimukset		
Kapitalisaatiosopimukset		
Takaisinostot	-32	-2
Säästösummien takaisinmaksut	-4	-12
Muut	0	-
Yhteensä	-36	-14
Sijoitusopimukset		
Sijoitussidonnaiset kapitalisaatiosopimukset		
Takaisinostot	-14	-2
Säästösummien takaisinmaksut	0	0
Yhteensä	-14	-2
Sijoitusopimukset yhteensä	-50	-17
Maksetut korvaukset, brutto	-559	-452
Maksetut korvaukset, netto	-554	-447
Konsernin korvauskulut yhteensä	-3 195	-3 030

5 Vakuutus- ja sijoitussopimusten velkojen muutos

VAHINKOVAKUUTUSTOIMINTA		
Milj. €	2007	2006
Vakuutusmaksuvastuun muutos	-43	-16
Jälleenvakuuttajien osuus	0	8
Vahinkovakuutuksen vakuutusmaksuvastuun muutos, netto	-43	-8
HENKIVAKUUTUSTOIMINTA		
Milj. €	2007	2006
Vakuutussopimukset		
Henkivakuutus		
Sopimukset, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen voitonjakoon	90	79
Muut sopimukset	0	-1
Sijoitussidonnaiset sopimukset	-190	-290
Yhteensä	-100	-212
Eläkevakuutus		
Sopimukset, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen voitonjakoon	50	49
Muut sopimukset	-1	12
Sijoitussidonnaiset sopimukset	-128	-153
Yhteensä	-79	-92
Jälleenvakuutussopimukset	1	-1
Vakuutussopimukset yhteensä	-178	-305
Jälleenvakuuttajien osuus	0	0
Vakuutussopimukset yhteensä, netto	-177	-304
Sijoitussopimukset		
Kapitalisaatiosopimukset		
Sopimukset, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen voitonjakoon	33	-46
Sijoitussidonnaiset sopimukset	0	6
Sijoitussopimukset yhteensä	32	-41
Henkivakuutustoiminnan vakuutus- ja sijoitussopimusten velkojen muutos yhteensä, netto	-145	-345
Konsernin vakuutus- ja sijoitussopimusten velkojen muutos yhteensä	-188	-353

6 Henkilöstökulut

VAHINKOVAKUUTUSTOIMINTA		
Milj. €	2007	2006
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-311	-286
Osakkeina toteutettavat osakeperusteiset maksut	-1	-1
Käteisvaroina toteutettavat osakeperusteiset maksut	-1	-16
Eläkekulut		
- maksupohjaiset järjestelyt	-39	-38
- etuuspohjaiset järjestelyt (liitetieto 28)	-27	-33
Muut henkilösivukulut	-62	-57
Vahinkovakuutustoiminnan henkilöstökulut yhteensä	-441	-431
HENKIVAKUUTUSTOIMINTA		
Milj. €	2007	2006
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-16	-14
Osakkeina toteutettavat osakeperusteiset maksut	0	0
Käteisvaroina toteutettavat osakeperusteiset maksut	0	-1
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	-2	-2
Muut henkilösivukulut	-2	-2
Henkivakuutustoiminnan henkilöstökulut yhteensä	-20	-19
OMISTUSYHTEISÖ *)		
Milj. €	2007	2006
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-7	-29
Osakkeina toteutettavat osakeperusteiset maksut	-5	-1
Käteisvaroina toteutettavat osakeperusteiset maksut	0	-2
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	-6	-5
Muut henkilösivukulut	-1	-2
Omistusyhteisön henkilöstökulut yhteensä	-18	-38
Segmenttien väliset eliminoinnit	-	5
Konsernin henkilöstökulut yhteensä	-479	-483

*) Vértailuvuoden luku sisältää vuonna 2006 tytäryhtiönä yhdistellyn Primasoft Oy:n henkilöstökulut.

Lisätiedot osakeperusteisista maksuista esitetään liitetiedossa 34 Kannustinjärjestelmät.

7 Liiketoiminnan muut kulut

VAHINKOVAKUUTUSTOIMINTA

Milj. €	2007	2006
Tietohallintokulut	-50	-50
Muut henkilöstökulut	-17	-16
Markkinointikulut	-45	-55
Poistot	-32	-31
Vuokrat	-48	-46
Vakuutusten aktivoitujen hankintamenojen muutos	7	-1
Ensivakuutuksen palkkiot	-130	-119
Annetun jälleenvakuutuksen palkkiot	19	20
Muut	-197	-208
Vahinkovakuutustoiminnan liiketoiminnan muut kulut yhteensä	-493	-505

HENKIVAKUUTUSTOIMINTA

Milj. €	2007	2006
Tietohallintokulut	-10	-7
Muut henkilöstökulut	-1	-1
Markkinointikulut	-3	-1
Poistot	-2	-2
Vuokrat	-2	-2
Ensivakuutuksen palkkiot	-13	-15
Tulevan jälleenvakuutuksen palkkiot	-1	-1
Annetun jälleenvakuutuksen palkkiot	1	1
Muut	-20	-15
Henkivakuutustoiminnan liiketoiminnan muut kulut yhteensä	-50	-45

Vahinko- ja henkivakuutustoiminnan erä Muut sisältää mm. kulut viestinnästä, ulkopuolisista palveluksista sekä muista hallintokuluista.

OMISTUSYHTEISÖ

Milj. €	2007	2006
Tietohallintokulut	-2	-20
Muut henkilöstökulut	0	-1
Markkinointikulut	-1	-1
Poistot	-2	-8
Vuokrat	-2	-7
Muut	-19	-20
Omistusyhteisön liiketoiminnan muut kulut yhteensä	-26	-57

Omistusyhteisön erä Muut muodostuu mm. konsulttipalkkioista sekä vuokra- ja muista hallintokuluista.

Segmenttien väliset eliminoinnit	11	35
Konsernin liiketoiminnan muut kulut yhteensä	-558	-572

8 Vahinkovakuutustoiminnan tulosanalyysi

Milj. €	2007	2006
Vakuutusmaksutuotot	3 797	3 765
Korvauskulut	-2 788	-2 729
Liikekulut	-653	-655
Muut vakuutustekniset tuotot ja kulut	5	0
Vakuutustoimintaan kohdistettu sijoitustoiminnan nettotuotto	205	173
Vakuutustekninen kate	565	554
Sijoitustoiminnan nettotuotto	238	412
Sijoitustoiminnan nettotuotto-osuuden siirto	-261	-227
Muut tuotot ja kulut	-8	-9
Liikevoitto	534	730

Erittely tuloslaskelmaeriin sisältyvistä toimintokohtaisista liikekuluista

Milj. €	2007	2006
Korvausten hoitokulut (korvauskulut)	-247	-250
Vakuutusten hankintameno (liikekulut)	-436	-391
Vakuutustoiminnan hallintokulut (liikekulut)	-243	-283
Muuhun vakuutustekniseen toimintaan liittyvät hallintokulut (muut vakuutustekniset kulut)	-25	-23
Sijoitusten hoitokulut (sijoitustoiminnan kulut)	-10	-8
Yhteensä	-961	-955

9 Vahinkovakuutustoiminnan vakuutuslajiryhmäkohtainen tulos

Milj. €	TAPATURMA JA SAIRAUS	MOOTTORI- AJONEUVO- VASTUU	MOOTTORI- AJONEUVOT, MUUT LUOKAT	MERI, LENTO JA TAVARAN KULJETUS	PALO- JA MUU OMAISUUS- VAHINKO	VASTUU	LUOTTO JA TAKAUS
Vakuutusmaksutulo vakuutus sopimuksista yhteensä, brutto							
2007	562	723	1 068	144	1 198	184	3
2006	552	775	994	141	1 191	174	3
Vakuutusmaksutuotot vakuutus sopimuksista yhteensä, brutto							
2007	561	747	1 015	142	1 197	184	2
2006	544	776	992	142	1 193	176	2
Korvauskulut, brutto							
2007	-460	-642	-699	-97	-747	-79	0
2006	-448	-696	-670	-88	-708	-129	2
Liikekulut, brutto ¹⁾							
2007	-92	-151	-154	-20	-200	-29	0
2006	-87	-146	-157	-26	-204	-32	0
Jälleenvakuutustoiminnan tulos							
2007	13	-1	-3	-10	-96	-31	0
2006	2	-1	-4	-8	-52	-3	0
Vakuutustekninen tulos							
2007	23	-46	159	16	153	45	2
2006	11	-67	161	19	228	13	3

Milj. €	OIKEUS- TURVA	MUUT	ENSIVAKUUTUS YHTEENSÄ	JÄLLEEN- VAKUUTUS	ELIMI- NOINNIT	YHTEENSÄ
Vakuutusmaksutulo vakuutus sopimuksista yhteensä, brutto						
2007	16	108	4 006	85	-5	4 085
2006	14	99	3 943	81	-5	4 019
Vakuutusmaksutuotot vakuutus sopimuksista yhteensä, brutto						
2007	16	104	3 967	80	-5	4 042
2006	14	90	3 929	79	-4	4 003
Korvauskulut, brutto						
2007	-11	-100	-2 834	-75	2	-2 907
2006	-10	-58	-2 807	-55	6	-2 856
Liikekulut, brutto ¹⁾						
2007	-2	-8	-657	-11	0	-668
2006	-3	-1	-656	-19	0	-674
Jälleenvakuutustoiminnan tulos						
2007	0	16	-111	0	4	-107
2006	0	-8	-74	-16	-2	-93
Vakuutustekninen tulos						
2007	3	12	365	-5	0	360
2006	1	24	392	-11	0	381

¹⁾ Sisältää muita vakuutusteknisiä tuottoja 29 milj. euroa (23) ja muita vakuutusteknisiä kuluja 25 milj. euroa (23).

IO Osakekohtainen tulos

Milj. €	2007	2006
Laimentamaton osakekohtainen tulos		
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto/jatkuvat toiminnot	720	714
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto/tappio/lopetetut toiminnot	2 852	263
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana	578	563
Laimentamaton osakekohtainen tulos (EUR/osake)/jatkuvat toiminnot	1,25	1,27
Laimentamaton osakekohtainen tulos (EUR/osake)/lopetetut toiminnot	4,94	0,47
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos		
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto/jatkuvat toiminnot	-	714
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto/tappio/lopetetut toiminnot	-	263
Tilikauden tulos laimennusvaikutuksella oikaistun osakekohtaisen tuloksen laskemiseksi	-	977
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana	-	563
Osakeoptioiden vaikutus ¹⁾	-	13
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo laimennusvaikutuksella oikaistun osakekohtaisen tuloksen laskemiseksi	-	576
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (EUR/osake)/jatkuvat toiminnot	-	1,24
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (EUR/osake)/lopetetut toiminnot	-	0,46

¹⁾ Laimennettua osakekohtaista tulosta vertailukaudelle laskettaessa on huomioitu optio-oikeudet, joita ei vaihdettu osakkeiksi tilikaudella 2006, mutta joiden oikeuttama osakkeen merkinnästä maksettava hinta alitti kantaosakkeen tilikauden keskimääräisen markkinahinnan. Laimennusvaikutus oli määrä osakkeita, jotka olisi jouduttu laskemaan liikkeeseen vastikkeettomana. Kantaosakkeen keskimääräisenä markkinahintana vuonna 2006 käytettiin kunkin kaupankäyntipäivän päätöskurssien keskiarvoa 16,78 eur. Laimennusvaikutus 13 miljoonaa osaketta tuli kokonaisuudessaan vuoden 2000 optio-ohjelmasta. Tarkemmat tiedot Sampo-konsernin optio-ohjelmasta liitetiedossa 34.

II Rahoitusvarat ja -velat

Rahoitusvarat ja -velat on luokiteltu IAS 39.9 mukaisiin kategorioihin. Taulukossa on esitetty myös rahoitusvaroihin ja -velkoihin liittyvät korkotuotot ja -kulut, tuloslaskelmaan kirjatut realisoituneet ja realisoitumattomat voitot ja tappiot, arvonalentumistappiot sekä osinkotuotot.

			2007		
Milj. €	KP-ARVO	KORKO- TUOTOT/ KORKO- KULUT	VOITOT/ TAPPIOT	ARVONAL. TAPPIOT	OSINKO- TUOTOT
RAHOITUSVARAT					
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat					
Johdannaissopimukset	193	-	70	-	-
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvarat	11 402	370	-146	-	86
Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset					
	8	1	-	-	-
Lainat ja muut saamiset	964	34	-3	-	-
Myytavissä olevat rahoitusvarat	10 043	257	-25	-10	151
Rahoitusvarat yhteensä	22 610	662	-104	-10	238
RAHOITUSVELAT					
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat					
Johdannaissopimukset	91	-			
Muut rahoitusvelat	1 011	-67			
Rahoitusvelat yhteensä	1 102	-67			

2006					
Milj. €	KP-ARVO	KORKO- TUOTOT/ KORKO- KULUT	VOITOT/ TAPPIOT	ARVONAL. TAPPIOT	OSINKO- TUOTOT
RAHOITUSVARAT					
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat					
Johdannaissopimukset	103	-	43	-	-
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvarat	11 560	297	236	-	27
Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset					
Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset	10	1	0	-	-
Lainat ja muut saamiset					
Lainat ja muut saamiset	299	20	5	-	-
Myytavissä olevat rahoitusvarat					
Myytavissä olevat rahoitusvarat	6 020	106	221	-1	99
Rahoitusvarat yhteensä	17 992	424	505	-1	126
RAHOITUSVELAT					
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat					
Johdannaissopimukset	82	-			
Muut rahoitusvelat					
Muut rahoitusvelat	1 313	-85			
Rahoitusvelat yhteensä	1 395	-85			

Vertailukelpoisuuden saavuttamiseksi vertailuvuoden taulukkoa on muutettu niin, että se sisältää vain jatkuvien toimintojen rahoitusvarat ja -velat.

Taseen liitetiedot

12 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

VAHINKOVAKUUTUSTOIMINTA Milj. €	2007 KONEET JA KALUSTO	2006 KONEET JA KALUSTO
1.1.		
Hankintameno	105	94
Kertyneet poistot	-78	-66
Kirjanpitoarvo 1.1.	28	29
Kirjanpitoarvo 1.1.	28	29
Lisäykset	14	13
Vähennykset	-1	-2
Poistot	-11	-12
Valuuttakurssierot	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	29	28
1.1.		
Hankintameno	117	105
Kertyneet poistot	-88	-78
Kirjanpitoarvo 31.12.	29	28

HENKI- VAKUUTUSTOIMINTA Milj. €	MAA-ALUEET JA RAKEN- NUKSET	2007 KONEET JA KALUSTO	YHTEENSÄ	MAA-ALUEET JA RAKEN- NUKSET	2006 KONEET JA KALUSTO	YHTEENSÄ
1.1.						
Hankintameno	4	5	9	6	5	11
Kertyneet poistot	0	-4	-4	-2	-4	-5
Kirjanpitoarvo 1.1.	4	1	5	4	1	5
Kirjanpitoarvo 1.1.	4	1	5	4	1	5
Lisäykset	-	1	1	0	0	0
Vähennykset	-	0	0	-	0	0
Poistot	0	0	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	4	1	5	4	1	5
1.1.						
Hankintameno	4	5	10	4	5	9
Kertyneet poistot	0	-4	-4	0	-4	-4
Kirjanpitoarvo 31.12.	4	1	5	4	1	5

OMISTUSYHTEISÖ Milj. €	MAA-ALUEET JA RAKEN- NUKSET	2007 KONEET JA KALUSTO	YHTEENSÄ	MAA-ALUEET JA RAKEN- NUKSET	2006 KONEET JA KALUSTO	YHTEENSÄ
1.1.						
Hankintameno	15	11	26	15	11	26
Kertyneet poistot	-1	-6	-7	-1	-5	-7
Kertyneet arvonalentumiset	-1	-	-1	-1	-	-1
Kirjanpitoarvo 1.1.	13	5	18	14	5	19
Kirjanpitoarvo 1.1.	13	5	18	14	5	19
Lisäykset	-	2	2	0	0	0
Vähennykset	-	-2	-2	0	0	0
Siirrot omaisuuserien välillä						
- Omassa käytössä olevista sijoituskiinteistöihin	-12	-	-12	0	-	0
- Sijoituskiinteistöistä omassa käytössä oleviin	-	-	-	0	-	0
Poistot	0	-1	-1	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	1	4	6	13	5	18
1.1.						
Hankintameno	2	5	7	15	11	26
Kertyneet poistot	-1	0	-1	-1	-6	-7
Kertyneet arvonalentumiset	0	-	0	-1	-	-1
Kirjanpitoarvo 31.12.	1	4	6	13	5	18
Milj. €				2007		2006
Konsernin aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet yhteensä				40		51

Segmenttien tase-erä koneet ja kalusto sisältää atk-laitteet ja toimistokalusteet.

13 Sijoituskiinteistöt

VAHINKOVAKUUTUSTOIMINTA Milj. €	2007	2006
1.1.		
Hankintameno	61	102
Kertyneet poistot	-3	-2
Kertyneet arvonalentumiset	-17	-17
Kirjanpitoarvo 1.1.	41	83
Kirjanpitoarvo 1.1.	41	83
Lisäykset	0	0
Vähennykset	-5	-41
Poistot	-1	-1
Arvonalentumistappiot	-1	0
Arvonalentumistappioiden peruutukset	7	-
Valuuttakurssimuutosten vaikutukset	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	41	41
31.12.		
Hankintameno	56	61
Kertyneet poistot	-4	-3
Kertyneet arvonalentumiset	-11	-17
Kirjanpitoarvo 31.12.	41	41
Vuokratuotot sijoituskiinteistöistä	3	2
Sijoitusomaisuuteen sisältyvät muulla sopimuksella vuokralle annetut kiinteistöt		
Ei-purettavissa olevat vähimmäisvuokrat		
- yhden vuoden kuluessa	1	1
- yli yhden vuoden ja enintään viiden vuoden kuluttua	1	1
Yhteensä	3	2
Kiinteistökulut		
- välittömät hoitokulut kiinteistöistä, jotka ovat kerryttäneet vuokratuottoa kaudella	-1	-1
- välittömät hoitokulut kiinteistöistä, jotka eivät ole kerryttäneet vuokratuottoa kaudella	0	0
Yhteensä	-1	-1
Vahinkovakuutuksen sijoituskiinteistöjen käypä arvo 31.12.	44	42

HENKIVAKUUTUSTOIMINTA

Milj. €	2007	2006
1.1.		
Hankintameno	163	179
Kertyneet poistot	-35	-31
Kertyneet arvonalentumiset	-19	-18
Kirjanpitoarvo 1.1.	110	130
Kirjanpitoarvo 1.1.	110	130
Lisäykset	1	5
Vähennykset	-4	-21
Poistot	-3	-4
Arvonalentumistappiot	1	-1
Kirjanpitoarvo 31.12.	105	110
31.12.		
Hankintameno	157	163
Kertyneet poistot	-35	-35
Kertyneet arvonalentumiset	-17	-19
Kirjanpitoarvo 31.12.	105	110
Vuokratuotot sijoituskiinteistöistä	15	16
Sijoitusomaisuuteen sisältyvät muulla sopimuksella vuokralle annetut kiinteistöt		
Ei-purettavissa olevat vähimmäisvuokrat		
- yhden vuoden kuluessa	10	8
- yli yhden vuoden ja enintään viiden vuoden kuluttua	11	12
- yli viiden vuoden kuluttua	14	13
Yhteensä	34	33
Kaudella tuloutetut muuttuvat vuokrat yhteensä	0	0
Kiinteistökulut		
- välittömät hoitokulut kiinteistöistä, jotka ovat kerryttäneet vuokratuottoa kaudella	-8	-6
- välittömät hoitokulut kiinteistöistä, jotka eivät ole kerryttäneet vuokratuottoa kaudella	0	0
Yhteensä	-8	-7
Henkivakuutuksen sijoituskiinteistöjen käypä arvo 31.12.	122	125

OMISTUSYHTEISÖ

Milj. €	2007	2006
1.1.		
Hankintameno	38	41
Kertyneet poistot	-1	-1
Kertyneet arvonalentumiset	-18	-18
Kirjanpitoarvo 1.1.	19	21
Kirjanpitoarvo 1.1.	19	21
Lisäykset myöhemmin toteutuneista aktivoiduista menoista	0	-
Vähennykset	-20	-3
Poistot	0	-
Arvonalentumistappiot	-	0
Arvonalentumistappioiden peruutukset	1	1
Siirrot omaisuuserien välillä		
- Sijoituskiinteistöistä omassa käytössä oleviin	12	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	12	19
31.12.		
Hankintameno	29	38
Kertyneet poistot	0	-1
Kertyneet arvonalentumiset	-17	-18
Kirjanpitoarvo 31.12.	12	19
Vuokratuotot sijoituskiinteistöistä	2	4
Sijoitusomaisuuteen sisältyvät muulla sopimuksella vuokralle annetut kiinteistöt		
Ei-purettavissa olevat vähimmäisvuokrat		
- yhden vuoden kuluessa	1	1
- yli yhden vuoden ja enintään viiden vuoden kuluttua	2	1
- yli viiden vuoden kuluttua	0	1
Yhteensä	3	3
Kiinteistökulut		
- välittömät hoitokulut kiinteistöistä, jotka ovat kerryttäneet vuokratuottoa kaudella	1	1
- välittömät hoitokulut kiinteistöistä, jotka eivät ole kerryttäneet vuokratuottoa kaudella	1	0
Yhteensä	1	1
Omistusyhteisön sijoituskiinteistöjen käypä arvo 31.12.	13	21
Konsernin sijoituskiinteistöjen kirjanpitoarvo yhteensä	158	170

Konsernin sijoituskiinteistöjen käyvät arvot arvioitu kokonaisuudessaan itse markkinoilta saadun vertailuaineiston perusteella.

Segmenttien sijoituskiinteistöjen tilat vuokrataan markkinaehtoisilla, peruuttamattomilla vuokrasopimuksilla. Vuokrasopimusten pituudet vaihtelevat toistaiseksi voimassa olevista monivuotisiin sopimuksiin.

14 Aineettomat hyödykkeet

VAHINKOVAKUUTUSTOIMINTA Milj. €	2007			YHTEENSÄ
	LIIKE- ARVO	ASIAKAS- SUHTEET	MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	
1.1.				
Hankintameno	549	47	106	703
Kertyneet poistot	-	-18	-93	-111
Kirjanpitoarvo 1.1.	549	29	13	592
Kirjanpitoarvo 1.1.	549	29	13	592
Valuuttakurssierot	-19	-	0	-20
Lisäykset	-	-	1	1
Vähennykset	-	-	-9	-9
Poistot	-	-9	-3	-12
Kirjanpitoarvo 31.12.	530	21	3	554
31.12.				
Hankintameno	530	47	99	676
Kertyneet poistot	-	-26	-96	-122
Kirjanpitoarvo 31.12.	530	21	3	554

VAHINKOVAKUUTUSTOIMINTA Milj. €	2006			YHTEENSÄ
	LIIKE- ARVO	ASIAKAS- SUHTEET	MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	
1.1.				
Hankintameno	549	47	112	692
Kertyneet poistot	-	-9	-89	-98
Kirjanpitoarvo 1.1.	549	38	23	611
Kirjanpitoarvo 1.1.	549	38	23	611
Valuuttakurssierot	7	-	0	24
Lisäykset	-	-	1	1
Vähennykset	-	-	-7	-7
Poistot	-	-9	-4	-13
Kirjanpitoarvo 31.12.	557	29	13	599
31.12.				
Hankintameno	557	47	106	710
Kertyneet poistot	-	-18	-93	-111
Kirjanpitoarvo 31.12.	557	29	13	599

Asiakassuhteille kohdistettu aineeton hyödyke on syntynyt If-hankinnan yhteydessä vuonna 2004, kun osa hankintamenoista on kohdistettu If-konsernin vakuutus sopimuksille. Tase-erä poistetaan kuudessa vuodessa tasapoistoin.

Muissa aineettomissa hyödykkeissä vuonna 2007 näkyy vähennyksenä If Vahinkovakuutusyhtiö Oy:n vakuutusjärjestelmien romutus 9 milj. euroa. Romutus vähentää poistoista aiheutuvia kuluja seuraavan viiden vuoden aikana noin 1–2 milj. euroa vuodessa.

HENKI- VAKUUTUSTOIMINTA Milj. €	2007			2006		
	LIKEARVO	MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	YHTEENSÄ	LIKEARVO	MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	YHTEENSÄ
1.1.						
Hankintameno	153	19	172	153	18	171
Kertyneet poistot	-	-13	-13	-	-14	-14
Kirjanpitoarvo 1.1.	153	6	159	153	4	157
Kirjanpitoarvo 1.1.	153	6	159	153	4	157
Lisäykset	-	8	8	-	4	4
Vähennykset	-	-1	-1	-	0	0
Poistot	-	-2	-2	-	-2	-2
Kirjanpitoarvo 31.12.	153	11	164	153	6	159
31.12.						
Hankintameno	153	26	179	153	19	172
Kertyneet poistot	-	-15	-15	-	-13	-13
Kirjanpitoarvo 31.12.	153	11	164	153	6	159

OMISTUSYHTEISÖ Milj. €	2007		2006	
	LIKEARVO	MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	LIKEARVO	MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET
1.1.				
Hankintameno		52		47
Kertyneet poistot		-19		-12
Kertyneet arvonalentumiset		-9		-9
Kirjanpitoarvo 1.1.		23		26
Kirjanpitoarvo 1.1.		23		26
Lisäykset		-		5
Vähennykset		-22		-
Poistot		-1		-7
Kirjanpitoarvo 31.12.		0		23
31.12.				
Hankintameno		4		52
Kertyneet poistot		-4		-19
Kertyneet arvonalentumiset		-		-9
Kirjanpitoarvo 31.12.		0		23
Konsernin aineettomat hyödykkeet yhteensä	2007	718	2006	782

Segmenttien muut aineettomat hyödykkeet koostuvat pääosin atk-ohjelmistojen hankinnoista. Poistot ja arvonalentumiset sisältyvät tuloslaskelman erään Liiketoiminnan muut kulut.

LIKEARVON ARVONALENTUMISTESTAUS

Liikearvojen osalta on suoritettu IAS 36 *Omaisuuksien arvonalentuminen* -standardin tarkoittama arvonalentumistestaus. Testauksien perusteella ei ole kirjattu arvonalentumisia.

Arvonalentumistestausta varten Sampo määrittelee kerrytettävissä olevan rahamäärän käyttöarvoon perustuen niille rahavirtaa tuottaville yksiköille, joille liikearvoa on kohdistettu. Sampo on määritellyt tällaisiksi yksiköiksi If-alakonsernin sekä vakuutusosakeyhtiö Henki-Sammon.

Ifin kerrytettävissä olevat rahamäärät on määritetty käyttäen diskontattua rahavirtamallia. Malli pohjautuu historiatietojen lisäksi Sammon johdon parhaisiin arvioihin taloudellisista olosuhteista kuten myyntimääristä, marginaaleista sekä tuotto- ja kustannuskehityksestä. Vakuutusosakeyhtiö Henki-Sammon käyttöarvomalli pohjautuu olennaisilta osilta ns. embedded value -malliin, jossa olemassa olevien vakuutus sopimusten arvioidut rahavirrat perustuvat johdon hyväksymiin talousarvioihin sekä historiatietoihin mm. vakuutus sopimusten takaisinostoista sekä kuoleman- ja vahinkotapahtumien tiheyksistä. Ifin saadut rahavirrat on diskontattu ennen veroja määritetyllä korolla 11,9 %. Henki-Sammon rahavirtojen diskonttaukseen on käytetty pääoman painotettua keskimääristä kustannusta (weighted average cost of capital) 11,3 %.

Johdon hyväksymät If-konsernin rahavirtoja koskevat ennusteet kattavat vuodet 2008–2010. Tämän ajanjakson jälkeiset kassavirrat on ekstrapoloitu käyttäen 3 %:n kasvuvauhtia. Niille markkinoille, joilla Henki-Sampo toimii, on käytetty 2 %:n kasvuvauhtia vuoden 2007 jälkeisille kausille.

Johto katsoo, että mikään jokseenkin mahdollinen muutos käytettyihin keskeisiin oletuksiin ei saisi aikaan sitä, että yksikköjen kirjanpitoarvot ylittäisivät niiden kerrytettävissä olevat rahamäärät.

15 Sijoitukset osakkuusyhtiöissä

Milj. €	2007	2006
Osuudet 1.1.	16	24
Osuus kauden tuloksesta	3	4
Lisäykset	2	-
Vähennykset	-13	-23
Osuudet 31.12.	9	5

PÄÄOMAOSUUSMENETELMÄLLÄ YHDISTELLYT OSAKKUUSYHTIÖT 31.12.2007

NIMI Milj. €	KIRJANPITO- ARVO	KÄYPÄ ARVO*)	OMISTUS- OSUUS %	VARAT /VELAT	LIIKE- VAIHTO	VOITTO /TAPPIO
Henkivakuutusosakeyhtiö Retro	1		24,21	39 / 35	3	1
Autovahinkokeskus Oy	1		35,54	6 / 2	5	0
Netwheels Oy	1		20,06	3 / 0	3	1
Vahinkopalvelu Oy	0		20,00	1 / 0	3	0
Primasoft Oy	3		20,00	55 / 42	62	5

MUUT OSAKKUUSYHTIÖT **)

NIMI Milj. €	VARAT /VELAT	LIIKE- VAIHTO	VOITTO /TAPPIO
Consulting AB Lennemark & Andersson	8 / 5	11	1
Euro-Alarm A/S	4 / 3	10	0

PÄÄOMAOSUUSMENETELMÄLLÄ YHDISTELLYT OSAKKUUSYHTIÖT 31.12.2006

NIMI Milj. €	KIRJANPITO- ARVO	KÄYPÄ ARVO*)	OMISTUS- OSUUS %	VARAT /VELAT	LIIKE- VAIHTO	VOITTO /TAPPIO
MB Equity Fund Ky	0		32,52	0 / 0	0	0
MB Equity Fund II Ky	2		22,56	14 / 0	32	32
Henkivakuutusosakeyhtiö Retro	1		24,21	21 / 17	2	0
Autovahinkokeskus Oy	1		35,54	5 / 2	5	2
Netwheels Oy	1		20,06	3 / 0	3	0
Vahinkopalvelu Oy	0		20,00	3 / 2	3	2
Automatia Pankkiautomaatit Oy	5		33,33	363 / 334	62	2

MUUT OSAKKUUSYHTIÖT **)

NIMI Milj. €	VARAT /VELAT	LIIKE- VAIHTO	VOITTO /TAPPIO
Consulting AB Lennemark & Andersson	8 / 6	10	1
Tapio Technologies Oy	2 / 1	2	0
Euro-Alarm A/S	3 / 2	9	0

*) jos olemassa julkinen hintanoteeraus

**) Consulting AB Lennemark & Anderson, Tapio Technologies sekä Euro-Alarm A/S on jätetty yhdistelemättä, koska niiden yhdistelemisellä ei ole olennaista vaikutusta konsernin taseeseen.

16 Rahoitusvarat

Konsernin rahoitusvarat koostuvat sijoituksista johdannaissopimuksiin, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyistä rahoitusvaroista, eräpäivään asti pidettävistä sijoituksista, lainoista ja muista saamisista sekä myytävissä olevista rahoitusvaroista. Omistusyhteisösegmentti sisältää lisäksi sijoitukset tytäryhtiö-osakkeisiin. Vahinkovakuutustoiminnassa rahoitusvaroihin tehtyt sijoitukset on alkuperäisessä kirjauksessa määritelty käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi. Henkivakuutus- ja omistusyhteisötoiminnassa sijoitukset on määritelty myytävissä oleviksi rahoitusvaroiksi.

Johdannaissopimuksia konsernissa voidaan tehdä sekä kaupankäynti- että suojaamistarkoituksessa. Käytettäviä instrumentteja ovat valuutta-, korko-, osake- sekä hyödykejohdannaiset. Kaupankäyntitarkoituksessa tehtävät johdannaissopimukset liittyvät pääasiassa johdannaisliiketoimintaan ja vähäisessä määrin kaupankäyntiin omaan lukuun. Vakuutustoiminnassa suojataan sekä korkoriskiä että valuuttakurssiriskiä, mutta suojauksiin ei sovelleta suojauslaskentaa eikä sopimuksia käsitellä kirjanpidossa suojaavina sopimuksina. Omistusyhteisö on soveltanut käyvän arvon suojauslaskentaa tilikauden aikana korkoriskiltä suojautumiseen.

VAHINKOVAKUUTUSTOIMINTA

Milj. €	2007	2006
Johdannaissopimukset	182	87
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvarat	9 283	9 732
Lainat ja muut saamiset	2	2
Vahinkovakuutustoiminta yhteensä	9 467	9 821

HENKIVAKUUTUSTOIMINTA

Milj. €		
Johdannaissopimukset	10	16
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvarat	47	75
Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset	8	10
Lainat ja muut saamiset	4	6
Myytävissä olevat rahoitusvarat	5 387	5 550
Henkivakuutustoiminta yhteensä	5 456	5 657

OMISTUSYHTEISÖ

Milj. €		
Lainat ja muut saamiset	1	291
Myytävissä olevat rahoitusvarat	4 781	595
Sijoitukset tytäryhtiöissä	2 370	3 157
Omistusyhteisö yhteensä	7 151	4 043
Segmenttien väliset eliminoinnit	-2 499	-3 598
Konserni yhteensä	19 575	15 921

VAHINKOVAKUUTUSTOIMINTA

Johdannaissopimukset	2007			2006		
	KOHDE- ETUUS/ NIMELLIS- ARVO	KÄYPÄ ARVO		KOHDE- ETUUS/ NIMELLIS- ARVO	KÄYPÄ ARVO	
Milj. €		SAAMISET	VELAT		SAAMISET	VELAT
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaissopimukset						
Korkojohdannaiset						
<i>OTC-johdannaiset</i>						
Korkotermiinit	40	0	-	-	-	-
<i>Pörssijohdannaiset</i>						
Korkofutuurit	6 322	23	7	1 596	4	2
Korko-optiot, ostetut ja myydyt	5	0	0	73	0	0
Korkojohdannaiset yhteensä	6 327	23	7	1 668	4	2
Valuuttajohdannaiset						
<i>OTC-johdannaiset</i>						
Valuuttatermiinit	5 398	157	81	4 452	73	55
Valuuttaoptiot, ostetut ja myydyt	565	1	1	96	0	0
Valuuttajohdannaiset yhteensä	5 963	159	82	4 548	73	55
Osakejohdannaiset						
<i>Pörssijohdannaiset</i>						
Osake- ja osakeindeksioptiot	1	-	0	15	10	0
Osakeindeksifutuurit	67	0	-	-	-	-
Osakejohdannaiset yhteensä	68	0	0	15	10	0
Hyödykejohdannaiset						
<i>Pörssijohdannaiset</i>						
Hyödykefutuurit	-	-	-	5	0	0
Vahinkovakuutuksen kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaissopimukset yhteensä	12 399	182	90	6 237	87	57

Muut rahoitusvarat		
<i>Milj. €</i>	<i>2007</i>	<i>2006</i>
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvarat		
Saamistodistukset		
- Valtioiden liikkeeseenlaskemat saamistodistukset	3 564	3 532
- Muut saamistodistukset	4 708	5 158
Saamistodistukset yhteensä	8 272	8 690
Kaikki saamistodistukset julkisesti noteerattuja.		
Osakkeet ja osuudet		
- julkisesti noteeratut	1 009	1 040
- muut	2	1
Osakkeet ja osuudet yhteensä	1 011	1 041
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvarat yhteensä	9 283	9 732
Lainat ja muut saamiset		
Jälleenvakuutustalletesaamiset	2	2
Vahinkovakuutustoiminnan rahoitusvarat yhteensä	9 467	9 821

HENKIVAKUUTUSTOIMINTA						
Johdannaisopimukset						
<i>Milj. €</i>	<i>2007</i>			<i>2006</i>		
	KOHDE- ETUUS/ NIMELLIS- ARVO	KÄYPÄ ARVO		KOHDE- ETUUS/ NIMELLIS- ARVO	KÄYPÄ ARVO	
		SAAMISET	VELAT		SAAMISET	VELAT
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaisopimukset						
Korkojohdannaiset						
<i>OTC-johdannaiset</i>						
Korko-optiot, ostetut ja myydyt	50	1	0	247	8	9
Muut	200	0	-	-	-	-
Yhteensä	250	1	0	247	8	9
<i>Pörssijohdannaiset</i>						
Korko-optiot, ostetut ja myydyt	225	0	0	507	0	0
Yhteensä	475	1	0	754	8	9
Valuuttajohdannaiset						
<i>OTC-johdannaiset</i>						
Valuuttatermiinit	489	6	1	594	6	2
OTC-valuuttaoptiot ostetut ja myydyt	52	0	0	82	1	0
Yhteensä	541	7	1	676	7	3
Osakejohdannaiset						
<i>Pörssijohdannaiset</i>						
Osakefutuurit	20	1	-	-	-	-
Osake- ja osakeindeksioptiot	39	2	0	-	-	-
Yhteensä	59	2	0	-	-	-
Hyödykejohdannaiset						
<i>Pörssijohdannaiset</i>						
Hyödykefutuurit	-	-	-	76	1	1
Henkivakuutuksen kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaisopimukset yhteensä	1 075	10	1	1 506	16	12

Muut rahoitusvarat

Milj. €	2007	2006
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvarat		
Saamistodistukset		
Julkisyhteisöjen liikkeeseenlaskemat	9	13
Valtioiden liikkeeseenlaskemat	6	12
Muiden julkisyhteisöjen liikkeeseenlaskemat	4	1
Pankkien liikkeeseenlaskemat	3	5
Muut saamistodistukset	29	52
Saamistodistukset yhteensä	42	70

Saamistodistuksista julkisesti noteerattuja 14 milj. euroa (18).

Osakkeet ja osuudet		
- julkisesti noteeratut	0	2
- muut	5	3
Osakkeet ja osuudet yhteensä	5	5

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvarat yhteensä	47	75
---	-----------	-----------

Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset

Saamistodistukset		
Muiden kuin julkisyhteisöjen liikkeeseenlaskemat saamistodistukset	8	10

Saamistodistuksista julkisesti noteerattuja 0 milj. euroa (2).

Lainat ja muut saamiset

Talletukset	2	4
Jälleenvakuutustalletesaamiset	2	2
Lainat	0	0
Lainat ja muut saamiset yhteensä	4	6

Myytävissä olevat rahoitusvarat

Saamistodistukset		
Julkisyhteisöjen liikkeeseenlaskemat	1 238	1 152
Valtioiden liikkeeseenlaskemat	1 238	1 152
Muiden julkisyhteisöjen liikkeeseenlaskemat	0	0
Pankkien liikkeeseenlaskemat	1 906	1 758
Muut saamistodistukset	535	531
Saamistodistukset yhteensä	3 679	3 440

Saamistodistuksista julkisesti noteerattuja 3 650 milj. euroa (3 400).

Milj. €	2007	2006
Osakkeet ja osuudet		
- julkisesti noteeratut	1 390	1 813
- muut	317	297
Osakkeet ja osuudet yhteensä	1 707	2 110
Myytävissä olevat rahoitusvarat yhteensä	5 387	5 550

Henkivakuutustoiminnan myytävissä olevat arvopaperit sisältävät arvonalentumistappioita 47 milj. euroa (46).

Henkivakuutustoiminnan rahoitusvarat yhteensä	5 456	5 657
--	--------------	--------------

Myytävissä olevat rahoitusvarat / saamistodistukset: Myytävissä olevista rahoitusmarkkinavälineistä on joukkovelkakirjalainasijoituksia 1 287 milj. euroa ja rahamarkkinasijoituksia 2 392 milj. euroa.

Myytävissä olevat rahoitusvarat / osakkeet ja osuudet: Julkisesti noteeratuista myytävissä olevista osakkeista 701 milj. on pörssiosakkeita. Muihin kuin julkisesti noteerattuihin myytävissä oleviin osakkeisiin sisältyy pääomarahastosijoituksia 276 milj. euroa.

OMISTUSYHTEISÖ

Johdannaisopimukset

	2007			2006		
	KOHDE- ETUUS/ NIMELLIS- ARVO	KÄYPÄ ARVO		KOHDE- ETUUS/ NIMELLIS- ARVO	KÄYPÄ ARVO	
Milj. €	SAAMISET	VELAT		SAAMISET	VELAT	

Suojaavat johdannaisopimukset

Käypää arvoa suojaavat johdannaisopimukset						
Korkojohdannaiset						
Koronvaihtosopimukset	-	-	-	628	-	12

Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaisopimukset

Osakejohdannaiset						
Pörssijohdannaiset						
Osake- ja osakeindeksiopiot	4	0	0	-	-	-

Omistusyhteisön

johdannaisopimukset yhteensä	4	0	0	628	0	12
-------------------------------------	----------	----------	----------	------------	----------	-----------

Muut rahoitusvarat		
Milj. €	2007	2006
Lainat ja muut saamiset		
Talletukset	1	291
Myytavissä olevat rahoitusvarat		
Saamistodistukset		
Pankkien liikkeeseenlaskemat	1 766	-
Muut saamistodistukset	257	140
Saamistodistukset yhteensä	2 023	140
Saamistodistuksista julkisesti noteerattuja 1 923 milj. euroa (-).		
Osakkeet ja osuudet		
- julkisesti noteeratut	2 719	408
- muut	39	46
Osakkeet ja osuudet yhteensä	2 758	454
Myytavissä olevat rahoitusvarat yhteensä	4 781	595
Omistusyhteisön myytävissä olevat arvopaperit sisältävät arvonalentumistappioita 2 milj. euroa (2).		
Sijoitukset tytäryhtiöissä	2 370	3 157
Omistusyhteisön rahoitusvarat yhteensä	7 151	4 043
Segmenttien väliset eliminoinnit	-2 499	-3 598
Konsernin rahoitusvarat yhteensä	19 575	15 921

17 Käyvät arvot

	2007		2006	
Milj. €	KÄYPÄ ARVO	KIRJAN- PITOARVO	KÄYPÄ ARVO	KIRJAN- PITOARVO
Rahoitusvarat				
Rahoitusvarat	19 575	19 575	15 922	15 921
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset	2 072	2 072	1 753	1 753
Muut varat	7	7	365	365
Käteiset varat	958	958	41	41
Rahoitusvarat yhteensä	22 613	22 613	18 082	18 081
Rahoitusvelat				
Rahoitusvelat	1 104	1 102	1 400	1 395
Muut velat	14	14	378	378
Rahoitusvelat yhteensä	1 119	1 116	1 778	1 773

Taulukossa esitetään rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot ja kirjanpitoarvot tase-erittäin. Tiedot esitetään myös niistä rahoitusvaroista ja -veloista, jotka kirjataan käypään arvoon. Käypien arvojen arviointiperiaatteet esitetään tilinpäätösperiaatteissa.

Sijoitusarvopapereiden käypä arvo määritellään käyttäen toimivilla markkinoilla noteerattuja markkinahintoja. Jos noteerattua hintaa aktiivisilta markkinoilta ei ole saatavissa, käypä arvo arvioidaan diskontattujen rahavirtojen perusteella. Diskonttokorko saadaan markkinoilta saatavalta korkokäyrältä.

Johdannaissopimusten käypä arvo määritellään käyttäen toimivilla markkinoilla noteerattuja markkinahintoja, rahavirtojen diskonttausmenetelmää tai optiohinnoittelumalleja.

Lainojen ja muiden vastaavien rahoitusinstrumenttien, joilla ei ole hintanoteerausta toimivilla markkinoilla, käypä arvo määritellään diskontattujen rahavirtojen perusteella käyttäen markkinoilla noteerattavia korkoja. Markkinoilta saatavaa korkokäyrää oikaistaan rahoitusinstrumenttien muiden osatekijöiden, esim. luottoriskin perusteella.

Lyhytaikaisten korottomien saamisten ja velkojen käypänä arvona käytetään kirjanpitoarvoa.

Käyvät arvot ovat ns. puhtaita käypiä arvoja eli täysiiä käypiä arvoja ilman siirtyvien korkojen osuutta.

18 Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset

HENKIVAKUUTUSTOIMINTA

Milj. €	2007	2006
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Saamistodistukset		
Julkisyhteisöjen liikkeeseenlaskemat	5	5
Valtioiden liikkeeseenlaskemat	5	5
Muiden julkisyhteisöjen liikkeeseenlaskemat	0	0
Pankkien liikkeeseenlaskemat sijoitustodistukset	65	52
Muut saamistodistukset	5	1
Yhteensä	75	58

Saamistodistuksista julkisesti noteerattuja 75 milj. euroa (58).

Osakkeet ja osuudet		
- Julkisesti noteeratut	1 918	1 650
- Muut	79	45
Osakkeet ja osuudet yhteensä	1 997	1 695
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat yhteensä	2 072	1 753
Muut	0	0
Henkivakuutustoiminnan sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset yhteensä	2 072	1 753
Lisätään: Muut varat	-1	-1
Vakuutusvelka sijoitussidonnaisista sopimuksista	2 071	1 752

Muut varat johtuvat kassavirtojen eriaikaisuudesta.

Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevien osakkeiden ja osuuksien alkuperäinen hankintameno on 1 665 milj. euroa (1 437) ja saamistodistusten 81 milj. eur (57).

19 Laskennalliset verosaamiset ja verovelat

LASKENNALLISTEN VEROJEN MUUTOKSET VUODEN 2007 AIKANA

Milj. €	I. I.	TULOSLAS- KELMAAN KIRJATUT ERÄT	OMAAN PÄÄOMAAN KIRJATUT ERÄT	MUUNTO- EROT	31.12.
Laskennalliset verosaamiset					
Vahvistetut tappiot	3	-17	-	0	-14
Käyvän arvon muutokset	-1	0	0	-	-1
Eläkevelvoitteet	13	-8	-	-1	4
Muut vähennyskelpoiset tilapäiset erot	123	-20	-	-3	101
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	137	-45	0	-3	89
Laskennalliset verovelat					
Varaukset ja tilinpäätössiirrot	326	23	-	-3	346
Käyvän arvon muutokset	260	-35	-59	-2	164
Muut veronalaiset tilapäiset erot	19	-3	-	4	20
Yhteensä	605	-14	-59	-1	531
Muut verovelat					31
Laskennalliset verovelat yhteensä					562

Vahinkovakuutustoiminnassa on jätetty kirjaamatta laskennallista verosaamista Run-off -yhtiöiden käyttämättömistä verotuksellisista tappioista ja väliaikaisista eroista noin 3 milj. euroa.

LASKENNALLISTEN VEROJEN MUUTOKSET VUODEN 2006 AIKANA

Milj. €	I. I.	TULOSLAS- KELMAAN KIRJATUT ERÄT	OMAAN PÄÄOMAAN KIRJATUT ERÄT	MUUNTO- EROT	31.12.
Laskennalliset verosaamiset					
Vahvistetut tappiot	2	1	0	-1	3
Käyvän arvon muutokset	1	-	-2	-	-1
Eläkevelvoitteet	23	-9	-	-	13
Muut vähennyskelpoiset tilapäiset erot	129	-23	15	2	123
Yhteensä	155	-31	12	1	137
Muut verosaamiset					12
Laskennalliset verosaamiset yhteensä					149
Laskennalliset verovelat					
Varaukset ja tilinpäätössiirrot	250	77	-	-1	326
Käyvän arvon muutokset	219	10	31	-	260
Muut veronalaiset tilapäiset erot	40	-38	18	-	19
Yhteensä	508	49	49	-1	605
Muut verovelat					2
Laskennalliset verovelat yhteensä					607

20 Verot

Milj. €	2007	2006
Tulos ennen veroja jatkuvista toiminnoista	974	997
Verot laskettuna emoyhtiön verokannalla	-253	-259
Ulkomaisten tytäryritysten poikkeavat verokannat	-7	-13
Verovapaat tulot	202	9
Vähennyskeltottomat kulut	-13	-8
Konserniyhdistelyt ja eliminoinnit	-188	-8
Verot aikaisemmilta tilikausilta	5	-1
Verot yhteensä jatkuvista toiminnoista	-254	-281
Verot lopetetuista toiminnoista	-6	-80
Konsernin verot yhteensä	-260	-361

21 Muut varat

VAHINKOVAKUUTUSTOIMINTA

Milj. €	2007	2006
Korot	137	144
Saamiset ensivakuutustoiminnasta	845	774
Saamiset jälleenvakuutustoiminnasta	40	43
Kauppahintasaamiset	2	310
Vakuutusten aktivoidut hankintamenot ¹⁾	103	96
Potilasvakuutuksiin liittyvät varat	58	51
Muut	38	57
Vahinkovakuutustoiminnan muut varat yhteensä	1 224	1 475

Muista varoista pitkäaikaisten osuus on 48 milj. euroa (42).

Erä Muut koostuu mm. vuokratalletuksista, palkka- ja matkaennakoista sekä haltuun otetuista vahinkotavaroista.

¹⁾ VAKUUTUSTEN AKTIVOITUJEN HANKINTAMENOJEN MUUTOS TILIKAUDELLA

Milj. €	2007	2006
1.1.	96	97
Vakuutuskantasiirrot	0	-
Nettomuutos tilikauden aikana	6	0
Muuntoerot	1	-1
31.12.	103	96

HENKIVAKUUTUSTOIMINTA

Milj. €	2007	2006
Korot	31	33
Saamiset vakuutuksenottajilta	5	7
Saamiset jälleenvakuutustoiminnasta	1	1
Kauppahintasaamiset	5	56
Muut	24	25
Henkivakuutustoiminnan muut varat yhteensä	66	121

Erä Muut koostuu mm. saamisista TRHV-poolilta, etukäteen maksetuista eläkkeistä ja saamisista yhteistointayhtiöiltä.

OMISTUSYHTEISÖ

Milj. €	2007	2006
Korot	11	23
Muut	43	55
Omistusyhteisön muut varat yhteensä	54	78

Erä Muut sisältää mm. arvonlisäverosaamisen Primasoft Oy:ltä (kts. emoyhtiön liite 24) sekä omaisuudenhoidon palveluveloitussaamiset.

Segmenttien väliset eliminoinnit	-29	-36
Konsernin muut varat yhteensä	1 316	1 638

22 Käteiset varat

VAHINKOVAKUUTUSTOIMINTA

Milj. €	2007	2006
Kassa	163	164
Lyhytaikaiset talletukset (enintään 3 kk)	474	66
Vahinkovakuutustoiminta yhteensä	637	230

HENKIVAKUUTUSTOIMINTA

Milj. €		
Kassa	10	8
Lyhytaikaiset talletukset (enintään 3 kk)	84	50
Henkivakuutustoiminta yhteensä	93	58

OMISTUSYHTEISÖ

Milj. €		
Kassa	12	336
Lyhytaikaiset talletukset (enintään 3 kk)	217	-
Omistusyhteisö yhteensä	229	336
Segmenttien väliset eliminoinnit	-	-582
Konsernin käteiset varat yhteensä	958	41

Yllä olevat käteiset varat vastaavat rahavirtalaskelman mukaisia rahavaroja.

23 Myytävänä olevat omaisuuserät

Sampo Oyj myi 9.11.2006 päivätyllä sopimuksella Sampo Pankki Oyj:n koko osakekannan Danske Bank A/S:lle. Tästä johtuen pankki- ja luottolaitossegmentti luokiteltiin tilinpäätöksessä 2006 lopetetuiksi toiminnoiksi. Myytyyn segmenttiin liittyneet varat ja velat esitetään vuodelta 2006 tase-erissä Myytävänä olevat omaisuuserät sekä Myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat (liitetieto 30). Kauppa toteutui 1.2.2007.

PANKKI- JA SJOITUSPALVELUTOIMINTA (LOPETETUT TOIMINNOT)

Milj. €	2006
Myytävänä olevat omaisuuserät	
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	90
Aineettomat hyödykkeet	64
Sijoitukset osakkuusyhteisöissä	11
Rahoitusvarat	24 280
Laskennalliset verosaamiset	24
Muut varat	454
Käteiset varat	1 722
Yhteensä	26 643
Eliminoinnit	-59
Myytävänä olevat omaisuuserät yhteensä konsernitaseessa	26 585

24 Velat vakuutus- ja sijoitus sopimuksista

VAHINKOVAKUUTUSTOIMINTA VAKUUTUSSOPIMUSVELKOJEN MUUTOS

Milj. €	BRUTTO	2007 JÄLLEEN- VAKUUTUS	NETTO	BRUTTO	2006 JÄLLEEN- VAKUUTUS	NETTO
Vakuutusmaksuvastuu						
1.1.	1 640	56	1 584	1 628	49	1 579
Netotettu jälleenvakuuttajien osuus	-	-	-	-1	-1	-
Muuntoerot	9	-1	10	-3	0	-2
Vastuuvelan muutos	42	0	42	16	9	8
31.12.	1 691	55	1 636	1 640	56	1 584

Milj. €	BRUTTO	2007 JÄLLEEN- VAKUUTUS	NETTO	BRUTTO	2006 JÄLLEEN- VAKUUTUS	NETTO
Korvausvastuu						
1.1.	6 606	465	6 141	6 257	504	5 753
Diskonttauksen purkaminen	55	-	55	55	-	-
Siirto jälleenvakuutus-saamisista	-	-	-	-	0	0
Myydyt vakuutusomistukset	-30	-17	-17	-	-	-
Muuntoerot	-62	-4	-58	-4	-16	13
Vastuuvelan muutos	266	-15	281	297	-23	321
31.12.	6 835	429	6 406	6 606	465	6 141

VAKUUTUSSOPIMUSVELKOJEN JAKAUTUMINEN

	2007	2006
Vakuutusmaksuvastuu	1 691	1 640
Korvausvastuu	6 835	6 606
Tunnetut vahingot	1 944	1 952
Tuntemattomat vahingot (IBNR)	3 197	3 006
Korvausten hoitokulut	227	223
Eläkemuotoiset korvaukset	1 467	1 425
Vahinkovakuutustoiminnan velat vakuutus sopimuksista yhteensä	8 527	8 247
Jälleenvakuuttajien osuus		
Vakuutusmaksuvastuu	55	56
Korvausvastuu	429	465
Tunnetut vahingot	229	255
Tuntemattomat vahingot (IBNR)	200	210
Yhteensä	484	521

Koska vahinkovakuutustoiminta on alttiina useiden valuuttakurssien vaihtelulle, voi taselukujen vertailu eri vuosien välillä olla harhaanjohtavaa. Tuloslaskelmasta kaikki valuuttakurssivaikutukset on kuitenkin eliminoitu. Valuuttakurssivaihteluiden vaikutus omalla vastuulla oleviin vakuutusvelkoihin vuosien 2006 ja 2007 välillä oli nettolisäyksenä 222 milj. euroa.

KORVAUSKULUJEN KEHITYS

Seuraavissa taulukoissa esitetään vahinkomenojen kehityssuunta vuosina 2003–2007. Taulukkojen ylemmästä osasta käy ilmi, miten arviot vahinkomenojen kokonaismäärästä per vahinkovuosi muuttuvat vuosittain. Taulukkojen alemmasta osasta käy ilmi, kuinka suuri osuus näistä sisältyy taseeseen.

KORVAUSKULUT ENNEN JÄLLEENVAKUUTTAJAIN OSUUTTA Arvioidut korvauskulut

Milj. €	> 2002	2003	2004	2005	2006	2007	YH- TEENSÄ
Tilinpäätöspäivänä	4 916	2 515	2 457	2 617	2 628	2 695	
1 vuoden kuluttua	5 137	2 476	2 421	2 561	2 612		
2 vuoden kuluttua	5 228	2 398	2 359	2 508			
3 vuoden kuluttua	5 305	2 389	2 354				
4 vuoden kuluttua	5 396	2 370					
5 vuoden kuluttua	5 433						

Nykyinen arvio korvauskulujen kokonaismäärästä	5 433	2 370	2 354	2 508	2 612	2 695	
Kokonaan maksetut	2 638	1 970	1 817	1 875	1 820	1 274	

Taseeseen sisältyvä velka	2 795	401	537	633	792	1 421	6 580
----------------------------------	--------------	------------	------------	------------	------------	--------------	--------------

Edelliseen sisältyvä velkaa vahvistetuista eläkkeistä	1 219	62	45	67	60	14	1 467
Muu velka							29
Velka korvausten hoitokuluista							227

Taseeseen sisältyvä kokonaisvelka							6 835
--	--	--	--	--	--	--	--------------

KORVAUSKULUT JÄLLEENVAKUUTTAJIEN OSUUDEN JÄLKEEN

Arvioidut korvauskulut

Milj. €	> 2002	2003	2004	2005	2006	2007	YH- TEENSÄ
Tilinpäätöspäivänä	4 319	2 397	2 387	2 474	2 521	2 597	
1 vuoden kuluttua	4 529	2 348	2 350	2 412	2 495		
2 vuoden kuluttua	4 627	2 276	2 290	2 359			
3 vuoden kuluttua	4 684	2 267	2 284				
4 vuoden kuluttua	4 760	2 247					
5 vuoden kuluttua	4 790						
Nykyinen arvio korvauskulujen kokonaismäärästä	4 790	2 247	2 284	2 359	2 495	2 597	
Kokonaan maksetut	2 166	1 879	1 775	1 782	1 768	1 243	
Taseeseen sisältyvä velka	2 624	368	509	577	727	1 354	6 160
Edelliseen sisältyy velkaa vahvistetuista eläkkeistä	1 219	62	45	67	60	14	1 467
Muu velka							19
Velka korvausten hoitokuluista							227
Taseeseen sisältyvä kokonaisvelka							6 406

HENKIVAKUUTUSTOIMINTA

MUIDEN KUIN SIOITUSSIDONNAISTEN VAKUUTUS- JA SIOITUSSOPIMUSTEN VELKOJEN MUUTOS

Milj. €	VAKUUTUS- SOPIMUKSET	SIOITUS- SOPIMUKSET	YHTEENSÄ
1.1.2007	4 553	138	4 691
Maksut	221	1	221
Korvaukset	-402	-36	-437
Kuormitustulo	-40	0	-40
Laskuperustekorko	160	4	165
Asiakashyvitykset	35	1	36
Muut	-12	-3	-15
31.12.2007	4 515	105	4 621
Jälleenvakuuttajien osuus	-5	0	-5
Velka 31.12.2007, netto	4 511	105	4 616
1.1.2006	4 594	144	4 738
Maksut	230	6	236
Korvaukset	-363	-14	-377
Kuormitustulo	-38	0	-38
Laskuperustekorko	163	5	168
Asiakashyvitykset	26	0	27
Muut	-56	-2	-58
31.12.2006	4 557	138	4 695
Jälleenvakuuttajien osuus	-4	0	-4
Velka 31.12.2006, netto	4 553	138	4 691

SIOITUSSIDONNAISTEN VAKUUTUS- JA SIOITUSSOPIMUSTEN VELKOJEN MUUTOS

Milj. €	VAKUUTUS- SOPIMUKSET	SIOITUS- SOPIMUKSET	YHTEENSÄ
1.1.2007	1 690	62	1 752
Maksut	388	15	403
Korvaukset	-108	-14	-121
Kuormitustulo	-28	0	-28
Muut	65	1	65
31.12.2007	2 008	63	2 071
1.1.2006	1 245	16	1 261
Maksut	384	45	429
Korvaukset	-73	-2	-75
Kuormitustulo	-23	0	-23
Muut	157	3	160
31.12.2006	1 690	62	1 752

Vuoden alun ja lopun velka sisältää tulevien lisäetujen vastuun sekä yksilöllisten vakuutusten korkotäydennyksen vaikutuksen. Laskelma perustuu eriin ennen jälleenvakuuttajien osuuden huomioimista. Tarkempi erittely vakuutus- ja sijoitussopimusten veloista löytyy riskienhallinnan liitetiedoista.

Milj. €	2007	2006
Vakuutusopimukset		
Velka sopimuksista, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen voitonjakoon		
Vakuutusmaksuvastuu	2 843	2 979
Korvausvastuu	1 664	1 565
Velka muista vakuutusopimuksista		
Vakuutusmaksuvastuu	3	6
Korvausvastuu	1	0
Yhteensä	4 510	4 550
Jälleenvakuutusopimukset		
Vakuutusmaksuvastuu	3	4
Korvausvastuu	2	3
Yhteensä	5	7
Vakuutusopimukset yhteensä		
Vakuutusmaksuvastuu	2 849	2 989
Korvausvastuu	1 667	1 568
Yhteensä	4 515	4 557
Sijoitusopimukset		
Velka sopimuksista, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen voitonjakoon		
Vakuutusmaksuvastuu	105	138
Sijoitusopimukset yhteensä	105	138
Velka vakuutus- ja sijoitusopimuksista yhteensä		
Vakuutusmaksuvastuu	2 954	3 127
Korvausvastuu	1 667	1 568
Henkivakuutustoiminnan velka vakuutus- ja sijoitusopimuksista yhteensä	4 621	4 695
Jälleenvakuuttajien osuus		
Vakuutusmaksuvastuu	-1	0
Korvausvastuu	-4	-4
Yhteensä	-5	-4
Sijoitusopimuksissa ei ole korvausvastuuta.		
Vastuuvelan riittävyyslaskelmasta ei aiheudu lisävaateita.		
Sijoitusopimuksiin, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen voitonjakoon tai joihin sisältyy oikeus vaihtaa sopimukseen, johon sisältyy yllä mainittu piirre, on sovellettu IFRS 4 <i>Vakuutusopimukset</i> standardin salilmaa helpotusta. Tällaiset sijoitusopimukset on arvostettu vakuutusopimusten tavoin.		
Konsernin velat vakuutus- ja sijoitusopimuksista yhteensä	13 148	12 942

25 Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitusopimuksista

HENKIVAKUUTUSTOIMINTA

Milj. €	2007	2006
Sijoitussidonnaiset vakuutusopimukset	2 008	1 690
Sijoitussidonnaiset sijoitusopimukset	63	62
Yhteensä	2 071	1 752

26 Rahoitusvelat

Segmenttien rahoitusvelat pitävät sisällään velat johdannaissopimuksista, liikkeeseen lasketut velkakirjat sekä muut rahoitusvelat.

VAHINKOVAKUUTUSTOIMINTA

Milj. €	2007	2006
Johdannaissopimukset (Liite 16)	90	57

Liikkeeseen lasketut velkakirjat

Velat, joilla on huonompi etuoikeus

Pääomalainat		
Euromääräiset lainat		
Pääomalaina, 2001	219	220
Pääomalaina, 2002	72	72
Pääomalaina, 2005	149	149
Liikkeeseenlasketut velkakirjat yhteensä	440	441

Vahinkovakuutustoiminnan rahoitusvelat yhteensä

530	499
------------	------------

If Skadeförsäkring AB (publ) laski liikkeelle maaliskuussa 2001 nimellisarvoltaan 200 miljoonan euron pääomalainan. Laina on kiinteäkorkoinen ensimmäiset 10 vuotta ja muuttuu sen jälkeen vaihtuvakorkoiseksi. Laina erääntyy maksettavaksi viimeistään maaliskuussa 2021. Laina on listattu Luxemburgin pörssissä.

If Vahinkovakuutusyhtiö Oy laski marraskuussa 2002 liikkeelle 65 miljoonan euron nimellisarvoisen pääomalainan, jonka merkitsivät kokonaisuudessaan konsernin sen hetkiset omistajat. Laina on 20 vuoden mittainen, ensimmäiset 10 vuotta kiinteäkorkoinen ja viimeiset 10 vuotta vaihtuvakorkoinen. Lainalla ei ole listausta.

If Skadeförsäkring AB (publ) laski kesäkuussa 2005 liikkeelle nimellisarvoltaan 150 miljoonan euron pääomalainan. Laina on eräpäiväton ja sille maksetaan ensimmäiseltä 10 vuodelta kiinteää korkoa. Laina on listattu Luxemburgin pörssissä.

HENKIVAKUUTUSTOIMINTA

Milj. €	2007	2006
Johdannaissopimukset (Liite 16)	1	12
Liikkeeseen lasketut velkakirjat		
Velat, joilla on huonompi etuoikeus		
Pääomalainat	100	100
Henkivakuutustoiminnan rahoitusvelat yhteensä	101	112

Henki-Sampo laski vuonna 2002 liikkeelle pääomelainamuotoisen nimellisarvoltaan 100 milj. euron lainan. Laina on vaihtuvakorkoinen ja eräpäivätön. Korkoa voidaan maksaa vain jakokelpoisista omista varoista. Laina voidaan maksaa takaisin ainoastaan Vakuutusvalvontaviraston luvalla ja aikaisintaan vuonna 2012 tai kunakin seuraavana vuonna koronmaksupäivänä. Pääomalaina on 100 prosenttisesti Sampo Oyj:n salkussa.

OMISTUSYHTEISÖ

Milj. €	2007	2006
Johdannaissopimukset (Liite 16)	0	12
Liikkeeseen lasketut velkakirjat		
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat		
Yritystodistukset	-	50
Joukkovelkakirjalainat	-	191
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat yhteensä	-	241
Velat, joilla on huonompi etuoikeus		
Debentuurit	589	586
Liikkeeseenlasketut velkakirjat yhteensä	589	826
Muut rahoitusvelat		
TEL-laina	-	85
Muut lainat	6	6
Muut rahoitusvelat yhteensä	6	92
Omistusyhteisön rahoitusvelat yhteensä	596	930
Segmenttien väliset eliminoinnit	-125	-146
Konsernin rahoitusvelat yhteensä	1 102	1 395

27 Varaukset

VAHINKOVAKUUTUSTOIMINTA

Milj. €	2007
Varaukset 1.1.2007	42
Valuuttakurssierot	0
Varausten lisäykset	14
Varauksista tilikaudella käytetty määrä	-16
Käyttämättömien varausten peruutukset	-5
Varaukset 31.12.2007	35
Varaukset enintään 1 vuosi	12
Varaukset yli 1 vuosi	23
Yhteensä	35

Tehokkaiden hallinto- ja korvauskäsittelyprosessien kehitys ja muutokset jakelukanavien rakenteessa aiheuttavat kaikkia liiketoiminta-alueita koskevia organisaatiomuutoksia. Varaus koostuu pääasiassa varoista, jotka on tarkoitettu tulevien kustannusten kattamiseen tällaisista joko jo toteutetuista tai suunnitteilla olevista organisaatiomuutoksista.

28 Eläkelvelvoitteet

ELÄKE-ETUUEDET

Sammolla on etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä vahinkovakuutustoiminnassa Ruotsissa ja Norjassa.

Konsernilla on lakisääteisten eläkevakuutusten lisäksi etuuspohjaisia vapaaehtoisia eläkevakuutuksia. Vakuutukset ovat konsernin sisäisiä ja sisältyvät Henki-Sammon vastuuelkaan. Vakuutusten määrä on vähäinen eikä niillä ole olennaista merkitystä konsernin tulokseen tai omaan pääomaan.

VAHINKOVAKUUTUSTOIMINNAN ELÄKEVASTUUT 31.12.

Milj. €	2007	2006	2005	2004
Eläkevarausten laskennallinen nykyarvo	406	405	359	302
Eläkesijoitusten käypä arvo	255	228	203	178
Nettomääräiset varaukset/velat	152	177	156	124
Kirjaamattomat vakuutusmatemaattiset voitot/tappio	-54	-90	-75	-39
Taseeseen kirjattu nettomääräinen eläkevaraus	98	87	81	85
Työnantajamaksuja koskevat varaukset	20	22	19	14
Eläkevaraukset 31.12.	118	109	100	99

Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden laskenta noudattaa IAS 19 *Eläkevelvoitteet* standardia tilikauden 2005 alusta lähtien.

Eläkevaraukset sekä tilikaudelle lankeavat eläkekulut lasketaan vakuutusmatemaattisten periaatteiden mukaisesti. Eläkeoikeuksien odotetaan karttuvan tasaisesti työssäoloaikana. Eläkevarauksen laskenta perustuu tulevaisuudessa odotettavissa oleviin eläkkeisiin ja laskennassa huomioidaan oletukset kuolevuudesta, henkilöstön vaihtuvuudesta ja palkkakehityksestä. Nimellisarvoisena laskettu velka diskontataan nykyarvoon markkinakorkoon perustuvalla korkokannalla, jossa on huomioitu eläkevelvoitteiden duraatio. Järjestelyihin kuuluvien varojen vähentämisen jälkeen kirjataan taseeseen nettovarot tai nettovelat. Kirjattu nettomääräinen eläkevaraus taseessa muodostuu etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä If-konsernin työntekijöille Ruotsissa ja Norjassa. Muissa maissa eläke-etuudet on luokiteltu maksupohjaisiksi.

Laskettaessa etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden varauksia Ruotsissa ja Norjassa on käytetty seuraavia vakuutusmatemaattisia oletuksia:

	RUOTSI 31.12.2007	RUOTSI 31.12.2006	NORJA 31.12.2007	NORJA 31.12.2006
Diskonttauskorko	4,50 %	4,00 %	4,75 %	4,50 %
Oletettu tuotto	5,25 %	4,75 %	6,00 %	5,25 %
Palkkakehitys	3,50 %	3,25 %	4,25 %	4,00 %
Hintainflaatio	2,25 %	2,00 %	2,50 %	2,25 %

Oletettu tuotto järjestelyyn kuuluville varoille on laskettu seuraavan sijoitusomaisuusjakauman mukaan:

Rahamarkkinavälineet	41 %	46 %	58 %	65 %
Osakkeet	43 %	40 %	28 %	23 %
Kiinteistöt	10 %	11 %	14 %	12 %
Muut	6 %	3 %	-	-

ERITTELY ELÄKEVARAUKSEN JAKAUTUMISESTA

	2007			2006		
Milj. €	RAHAS- TOITU	RAHASTOI- MATON	YHTEENSÄ	RAHASTOI- TOITU	RAHASTOI- MATON	YHTEENSÄ
Eläkevarausten laskennallinen nykyarvo	352	55	406	348	57	405
Eläkesijoitusten käypä arvo	255	-	255	228	-	228
Nettomääräiset varaukset/velat	97	55	152	120	57	177
Kirjaamattomat vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot	-53	-1	-54	-81	-9	-90
Taseeseen kirjattu nettomääräinen eläkevaraus	44	54	98	39	48	87

TULOSLASKELMAAN KIRJATTU MÄÄRÄ

Milj. €	2007	2006	2005	2004
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat kulut	16	18	19	13
Varauksen korko	17	16	19	16
Järjestelyihin kuuluvien varojen odotettavissa oleva tuotto	-12	-12	-10	-9
Tilikauden vakuutusmatemaattiset voitot (-) tai tappiot (+)	3	2	1	-
Järjestelyn supistamisesta tai velvoitteen täyttämistä johtuvat tappiot (+) tai voitot (-)	3	4	2	7
Takautuvaan työsuoritukseen perustuvat kulut/tuotot	-	4	-3	-
Eläkekulut	27	33	27	26

ERITTELY TASEeseen KIRJATUN NETTOVELAN MUUTOKSESTA

Milj. €	2007	2006	2005	2004
Eläkevelvoitteet:				
Tilikauden alussa	388	373	290	237
Tilikauden aikana ansaitut	16	18	19	13
Korkokulut	17	16	18	16
Vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot	-25	18	22	35
Järjestelyn supistamisesta tai velvoitteen täyttämistä johtuvat tappiot tai voitot	2	4	1	7
Velvoitteet, joista vapauduttu maksamalla	-2	-	-	-
Takautuvaan työsuoritukseen perustuvat kulut/tuotot	-	4	-3	-
Ulkomaisten järjestelyjen valuuttakurssierot	22	-20	17	3
Maksetut eläkkeet	-11	-8	-6	-9
Etuuspohjaiset eläkevelvoitteet 31.12.	406	405	359	302

Eläkesijoitukset:

Tilikauden alussa	218	211	171	155
Oletettu tuotto	12	12	10	9
Vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot	5	-1	-6	-7
Maksut	17	25	22	28
Käytetty velvoitteista vapautumiseen	-2	-	-	-
Ulkomaisten järjestelyjen valuuttakurssierot	13	-11	10	2
Maksetut eläkkeet	-9	-7	-4	-9
Eläkesijoitukset 31.12.	255	228	203	178

MUUT LYHYTAIKAiset TYÖSUHDE-ETUDET

Konsernissa on muita lyhytaikaisia henkilöstön palkitsemisjärjestelmiä, joiden ehdot vaihtelevat maa-, liiketoiminta-alue tai yhtiökohtaisesti. Palkkiot kirjataan sen tilikauden kuluksi, jolta ne syntyvät. Arvio konsernissa vuodelta 2007 maksettavista tulospalkkioista sosiaalikuluneen on 31 milj. euroa.

29 Muut velat

VAHINKOVAKUUTUSTOIMINTA

Milj. €	2007	2006
Velat ensivakuutustoiminnasta	109	119
Velat jälleenvakuutustoiminnasta	36	29
Kauppahintavelat	0	378
Potilasvakuutuksiin liittyvät velat	55	52
Siirtovelat	155	166
Muut	203	216
Vahinkovakuutustoiminnan muut velat yhteensä	558	961

Muista veloista pitkäaikaisten osuus on 48 milj. euroa (44).

Erä Muut sisältää mm. ennakonpidätysvelat sekä velat tapaturmavakuutuksen ja eläke-etuuksien perusteella maksettavista sosiaalikulusta, vakuutusmaksuverot sekä muut siirtovelat.

HENKIVAKUUTUSTOIMINTA

Milj. €	2007	2006
Korot	10	8
Velat jälleenvakuutustoiminnasta	5	6
Kauppahintavelat	6	-
Muut	25	25
Henkivakuutustoiminnan muut velat yhteensä	46	39

Erä Muut sisältää mm. ennakonpidätys- ja sosiaaliturvamaksuvelat, ostovelat sekä vakuutusmaksuennakot.

OMISTUSYHTEISÖ

Milj. €	2007	2006
Korot	19	22
Kauppahintavelat	8	-
Muut	52	76
Omistusyhteisön muut velat yhteensä	79	98

Erä Muut sisältää mm. konsernin sisäisiä palveluveloituksia sekä lunastamattomat osingot.

Segmenttien väliset eliminoinnit	-29	-32
Konsernin muut velat yhteensä	655	1 065

30 Myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat

Sampo Oyj myi 9. 11. 2006 päivätyllä sopimuksella Sampo Pankki Oyj:n koko osakekannan Danske Bank A/S:lle. Tästä johtuen pankki- ja luottolaitossegmentti luokiteltiin tilinpäätöksessä 2006 lopetetuiksi toiminnoiksi. Myyttyyn segmenttiin liittyneet varat ja velat esitetään vuodelta 2006 tase-erissä Myytävänä olevat omaisuuserät (liitetieto 23) sekä Myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat. Kauppa toteutui 1.2.2007.

Milj. €	2006
Myytävisä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat	
Rahoitusvelat	24 412
Muut velat	1 014
Verovelat	24
Yhteensä	25 450
Eliminoinnit	-930
Myytäväenä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat yhteensä konsernitaseessa	24 520

31 Ehdolliset velat ja sitoumukset

VAHINKOVAKUUTUSTOIMINTA

Milj. €	2007	2006
Taseen ulkopuoliset sitoumukset		
Takaukset	41	48
Muut peruuttamattomat sitoumukset	16	19
Yhteensä	57	67
Muut		
Vakuutuksenottajien etuoikeuden piirissä olevat varat	340	326

Vakuudeksi annettu omaisuus ja vakuudelliset velat ja sitoumukset

Milj. €	2007 ANNETTU VAKUUS	2007 VELAT/ SITOUMUKSET	2006 ANNETTU VAKUUS	2006 VELAT/ SITOUMUKSET
Käteiset varat	12	8	18	9
Sijoitukset				
- Sijoitusarvopaperit	276	102	250	114

Milj. €	2007	2006
Ei-purettavissa olevat muut vuokrasopimukset		
Maksettavat vähimmäisvuokrat		
yhden vuoden kuluessa	35	33
yli yhden vuoden ja enintään viiden vuoden kuluttua	101	92
yli viiden vuoden kuluttua	99	75
Yhteensä	236	201

Kaudella kuluksi kirjatut ja edelleenvuokrattujen tilojen vuokrat

- vähimmäisvuokrat	-38	-33
- muuttuvat vuokrat	0	0
Vuokrakulut yhteensä	-38	-33

If Skadeförsäkring Ab:llä ja IfVahinkovakuutusyhtiö Oy:llä on keskinäisesti velvoittava vakuutus Pohjoismaisessa Ydinvakuutuspoolissa ja norjalaisessa Naturskadepoolenissa.

Kun Skandia-konsernin vahinkovakuutusliike siirrettiin If-konserniin 1.3.1999, If Skadeförsäkring Holding Ab ja If Skadeförsäkring Ab asettivat Försäkringsaktiebolaget Skandian (publ) hyväksi takuun. Kyseiset If-konsernin yhtiöt takasivat yhteisvastuullisesti, että Skandia-ryhmän yhtiöille korvataan kaikki sellaiset vaatimukset ja sitoumukset, jotka perustuvat Skandia-konsernista If-konserniin siirrettyyn vahinkovakuutustoimintaan liittyviin takuisiin ja muihin vastaaviin sitoumuksiin.

Tiettyjen Sammon kanssa yhteiskäytössä olevien tietojärjestelmien osalta If Skadeförsäkring Holding Ab on sitoutunut korvaamaan Sammolla mahdolliset kustannukset, joita järjestelmien omistaja voi Sammolta vaatia.

If Skadeförsäkring Holding Ab ja If Skadeförsäkring Ab ovat kumpikin solmineet Försäkringsaktiebolaget Skandian (publ) ja Tryg-Baltica Forsikring AS:n kanssa sopimuksen, jonka mukaan Skandialle ja Tryg-

Balticalle korvataan kaikki sellaiset vaatimukset, jotka liittyvät Försäkringsaktiebolaget Skandian (publ) ja Vesta Forsikring AS:n Skandia Marine Insurance Companylle (UK), nyk. Marlon Insurance Company Ltd, antamiin takuisiin, ja joiden edunsaajana on Institute of London Underwriters. Marlon Insurance Company Ltd. myytiin tilikauden aikana, jolloin ostaja antoi Ifin hyväksi takuun koko määrästä, minkä If mahdollisesti joutuu korvaamaan em. sopimusten perusteella.

If Skadeförsäkring Holding Ab on asettanut TietoEnatorin hyväksi takuun If-konserniin kuuluvan If IT Services A/S:n TietoEnatorin kanssa tekemien tietotekniikkasopimusten sitoumusten osalta. Takuun perustella TietoEnator saa korvauksen, jos If IT Services A/S asetetaan konkurssiin, sen maksut lykkääntyvät yleisesti, se hakee velkojen anteeksiantoa tai jos yhtiö muulla perusteella todetaan maksukyvyttömäksi.

If Skadeförsäkring Holding Ab on asettanut Svenska Handelsbanken Ab:n (publ) hyväksi takuun, joka kattaa If Skadeförsäkring Ab:n sitoumukset, jotka johtuvat lyhytaikaisista lainoista (enintään 53 milj. euroa) tai johdannaiskaupoista sekä If Skadeförsäkring Ab:n, If Vahinkovakuutusyhtiö Oy:n ja Capital Assurance Companyn vakuutustoimintaan liittyvät remburssisitoumukset.

HENKIVAKUUTUSTOIMINTA

Milj. €	2007	2006
Taseen ulkopuoliset sitoumukset		
Rahastositoumukset	273	216

Vakuudeksi annettu omaisuus ja vakuudelliset velat ja sitoumukset

Milj. €	2007 ANNETTU VAKUUS	2007 VELAT/ SITOUMUKSET	2006 ANNETTU VAKUUS	2006 VELAT/ SITOUMUKSET
Vakuudeksi annettu omaisuus				
Sijoitukset				
- Sijoitusarvopaperit	-	-	2	1

Milj. €	2007	2006
Muut sitoumukset		
IT-hankinnat	1	1

Milj. €	2007	2006
Ei-purettavissa olevat muut vuokrasopimukset		
Maksettavat vähimmäisvuokrat		
yhden vuoden kuluessa	2	2
yli yhden vuoden ja enintään viiden vuoden kuluttua	6	6
yli viiden vuoden kuluttua	4	5
Yhteensä	12	13

Ei-purettavissa olevista edelleenvuokraussopimuksista odotettavissa olevien saatavien vuokrien kokonaismäärä	0	0
---	----------	----------

Milj. €	2007	2006
Kaudella kuluksi kirjatut vuokrat ja edelleenvuokrattujen tilojen vuokrat eriteltynä		
- vähimmäisvuokrat	-2	-2
- edelleenvuokrattujen tilojen vuokrat	0	0
Vuokratulot yhteensä	-2	-1

Henki-Sammon Norjan OTP-vakuutuskanta siirrettiin 1.2.2007 Henki-Sammosta Handelsbanken Liv:iin. Tällöin Henki-Sampo antoi osana kannansiirtosopimusta sitoumuksen korvata Handelsbanken Liv:lle Henki-Sammon ja Handelsbanken Liv:n maksuvapautusturvan hinnan erotuksesta ajalta 1.7.2006–1.2.2007 mahdollisesti aiheutuvat kustannukset.

OMISTUSYHTEISÖ

Milj. €	2007	2006
Taseen ulkopuoliset sitoumukset		
Merkintäsitoumukset	6	8

Muut

Sampo Oyj on osallisena arvonnäisäveron palautusta koskevassa asiassa. Mikäli Konserniverokeskuksen valituksen alaiset päätökset vireillä olevasta valitusprosessista huolimatta jäävät lopullisiksi, vaikutuksen nettotulokseen arvioidaan olevan enimmillään 26 miljoonaa euroa. Vrt. Sampo Oyj:n liitetieto 24.

Vakuudeksi annettu omaisuus ja vakuudelliset velat ja sitoumukset

	2007		2006	
Milj. €	ANNETTU VAKUUS	VELAT/ SITOUKSET	ANNETTU VAKUUS	VELAT/ SITOUKSET
Vakuudeksi annettu omaisuus				
Sijoitukset				
- Sijoitusarvopaperit	-	-	1	0
- Kiinnitetyt panttivelkakirjat	15	6	15	6

Milj. €	2007	2006
Ei-purettavissa olevat muut vuokrasopimukset		
Maksettavat vähimmäisvuokrat		
yhden vuoden kuluessa	2	2
yli yhden vuoden ja enintään viiden vuoden kuluttua	5	4
yli viiden vuoden kuluttua	3	-
Yhteensä	11	5

Konsernilla oli vuoden 2007 lopussa vuokralle otettuja tiloja yhteensä 200 087 m² (324 077). Vuokrasopimukset on tehty pääosin 3–10 vuodeksi.

32 Oma pääoma

OSAKEPÄÄOMA

Milj. €	OSAKKEIDEN LUKUMÄÄRÄ	OSAKE- PÄÄOMA	YLIKURSSI- RAHASTO	YHTEENSÄ
1.1.2006	571 318 315	96	1 048	1 144
Osakemerkintä optioilla	3 299 830	1	108	108
Omien osakkeiden mitätöinti	-7 000 000	-1	1	0
31.12.2006	567 618 145	95	1 157	1 252
Osakemerkintä optioilla	15 740 245	3	4	6
Omien osakkeiden mitätöinti	-4 827 500	-	-	-
31.12.2007	578 530 890	98	1 160	1 259
Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet	4 322 000			

OMAN PÄÄOMAN RAHASTOT JA KERTYNEET VOITTOVARAT

Milj. €	2007	2006
Rahastot 31.12.		
Vararahasto	370	370
Arvonmuutosrahasto	317	488
Rahastot yhteensä	687	858

RAHASTOJEN MUUTOKSET:

Vararahasto

Vararahasto sisältää yhtiöjärjestyksen mukaisen tai yhtiökokouksen päätöksellä vapaasta omasta pääomasta siirretyn osuuden. Vararahastossa ei ole tapahtunut muutoksia tilikausien 1.1.–31.12.2006 ja 1.1.–31.12.2007 aikana.

ARVONMUUTOSRAHASTO

Milj. €	2007	2006
1.1.	486	396
Rahavirransuojaus:		
Omaan pääomaan kirjattu	-	0
Omasta pääomasta tulokseen kirjattu	-	-1
Myytavissä olevat rahoitusvarat		
Omaan pääomaan kirjattu	5	263
Omasta pääomasta tulokseen kirjattu	-176	-172
Myytyjen toimintojen osuus arvonnmuutosrahastosta	3	-
31.12.	317	486

Arvonmuutosrahasto sisältää myytävissä olevien rahoitusvarojen ja rahavirran suojauksena käytettävien johdannaisinstrumenttien käypien arvojen muutokset.

KERTYNEET VOITTOVARAT (EDELLISTEN TILIKAUSIEN VOITTO)

Milj. €	2007	2006
1.1.	3 061	2 412
Tilikauden voitto	3 572	977
Osingonjako	-693	-339
Osakeperusteiset maksut	0	-1
Muuntoerot	-74	72
Nostamatta jätettyjen osinkojen palautus	6	13
Omien osakkeiden hankinta	-81	-73
Myytyjen toimintojen osuus voittovaroista	-3	-
31.12.	5 788	3 061

OSAKKEET JA ÄÄNIOIKEUS

Sampo Oyj:n osakkeiden lukumäärä 31.12.2007 oli 578 530 890, joista 577 330 890 oli A-sarjan osakkeita ja 1 200 000 B-sarjan osakkeita. Kullakin A-osakkeella on yhtiökokouksessa yksi ääni ja B-osakkeella viisi ääntä. Kaikki B-sarjan osakkeet ovat Keskinäisen Vakuutusyhtiön Kalevan omistuksessa. B-sarjan osake voidaan muuttaa A-sarjan osakkeeksi B-sarjan osakkeen omistajan vaatimuksesta.

Sammon A-sarjan osakkeet noteerataan Helsingin Pörssissä. Myös Sammon optio-oikeudet 2000 noteerattiin vertailuvuonna Helsingin Pörssissä. Optio-oikeuksien merkintäaika päättyi 31.1.2007 ja niiden noteeraus Helsingin Pörssissä 24.1.2007.

Koska Sammon optio-oikeuksien 2000 perusteella 31.12.2006 jälkeen merkityt Sammon A-sarjan osakkeet oikeuttivat osinkoon vasta vuodelta 2006 päätetyn osingon maksun jälkeen, otettiin 2.1.2007 alkaen Helsingin Pörssin päälistalle Sampo Uudet -osakelaji. Sampo Uudet yhdistettiin Sampo A-sarjaan vuoden 2006 osingonmaksun jälkeen 21.5.2007.

Varsinainen yhtiökokous 12.4.2007 myönsi hallitukselle omien osakkeiden hankkimisvaltuudet, jotka ovat voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen asti. A-sarjan osakkeita voidaan hankkia enintään 10 prosenttia yhtiön koko osakemäärästä. Osakkeita voidaan hankkia kaikille A-sarjan osakkeenomistajille tehtävällä ostotarjouksella osakkeenomistajien omistusten suhteessa hallituksen päättämin yhtäläisin ehdoin tai Helsingin Pörssin järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä, jolloin osakkeet hankitaan muussa kuin osakkeenomistajien omistusten suhteessa. Osakkeita voidaan hankkia Sampo-konsernin osakepohjaisten kannustinjärjestelmien toteuttamiseksi ja/tai mitätöitäväksi.

31.12.2007 Sampo Oyj:n omistuksessa oli 4 322 000 Sammon A-sarjan osaketta, mikä vastaa noin 0,75 prosenttia osakkeista ja 0,74 prosenttia äänistä. Osakkeet hankittiin Helsingin Pörssin julkisessa kaupankäynnissä ja hankintoihin käytettiin 80,5 milj. euroa.

Emoyhtiön osakkeita ei ollut 31.12.2007 muiden konserniyhtiöiden omistuksessa.

MUUTOKSET OSAKEPÄÄOMASSA

Sampo Oyj:n hallitus päätti 13.2.2007 mitätöidä vuonna 2006 hankitut 4 827 500 Sammon A-osaketta. Mitätöinti vähensi A-sarjan osakkeiden lukumäärää vastaavalla määrällä, mutta ei vaikuttanut osakepääomaan. Mitätöinti merkittiin kaupparekisteriin 23.2.2007.

Sammon hallitus hyväksyi tammikuussa 2007 Sampo 2000 optio-ohjelman optio-oikeuksilla merkityt 15 740 245 A-sarjan osaketta. Merkintöjen johdosta Sammon osakepääoma kasvoi 2,6 milj. euroa.

33 Lähipiiritiedot

JOHTOON KUULUVAT AVAINHENKILÖT

Sampo-konsernin johtoon kuuluvia avainhenkilöitä ovat Sampo Oyj:n hallituksen jäsenet ja Sampo-konsernin johtoryhmä.

JOHTOON KUULUVILLE AVAINHENKILÖILLE MAKSETTU KOMPENSAATIO

Milj. €	2007	2006
Lyhytaikaiset työsuhte-etuudet	6	7
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	1	2
Muut pitkäaikaiset työsuhte-etuudet	4	8
Yhteensä	11	18

Lyhytaikaiset työsuhte-etuudet sisältävät tilikaudelle kirjatut palkat ja tulospalkkiot sosiaaliturvamaksuineen.

Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet sisältävät TEL-perusvakuutuksen perusteella tilikaudelle kirjatut maksut sekä vapaaehtoiset lisäeläkemaksut.

Muut pitkäaikaiset työsuhte-etuudet sisältävät johdon ja asiantuntijoiden pitkäaikaisten kannustinjärjestelmien perusteella tilikaudelle kirjatut palkkiot (kts. liite 34)

RAHOITUSVARAT/LAINAT JA MUUT SAAMISET

Milj. €	2007	2006
Johtoon kuuluvat avainhenkilöt ja läheiset perheenjäsenet sekä johtoon kuuluvien avainhenkilöiden määräys- ja vaikutusvalta-yhtiöt	-	25

Johdon lainoista peritty vuotuinen korko on vähintään saman suuruinen kuin tuloverolain 67 §:ssä tarkoitettua työsuhtelainalta edellytetään. Myös muut ehdot vastaavat konsernissa vahvistettuja työsuhtelainan ehtoja. Lainoista on saatu vakuus. Määräys- ja vaikutusvalta-yhtiöille myönnettyjen lainojen ehdot vastaavat muiden yrityslainojen ehtoja.

OSAKKUUSYHTIÖT

Milj. €	2007	2006
Rahoitusvarat	-	122
Rahoitusvelat	-	66

34 Kannustinjärjestelmät

VUODEN 2000 OPTIO-OHJELMA

Sammon ylimääräinen yhtiökokous päätti 29.9.2000 tarjota vastikkeetta optio-oikeuksia osakkeenomistajien merkintäoikeudesta poiketen Sammon ja sen tytäryhtiöiden johdolle, keski johdolle ja muille avainhenkilöille sekä yhtiön hallituksen päättämälle kokonaan omistetulle tytäryhtiölle.

Optio-oikeuksia annettiin yhteensä 5 200 000 kappaletta, joista kukin optio-oikeus oikeutti sen haltijaa merkitsemään viisi Sammon A-osaketta. Optio-oikeudet olivat kaupankäynnin kohteena Helsingin Pörsin päälistalla. Osakkeiden merkintäaika päättyi 31.1.2007.

Sampo käytti 1.1.2004 IFRS-raportointiin siirtyessään IFRS 1 -standardin salliman helpotuksen olla soveltamatta vuoden 2000 optio-ohjelmaan IFRS 2 -standardia *Osakeperusteiset maksut*.

JOHDON JA ASiantuntijoiden Pitkäaikaiset Kannustinjärjestelmät 2003 I–2006 II

Sampo Oyj:n hallitus on päättänyt pitkäaikaisista kannustinjärjestelmistä 2003 I–2006 II Sammon johdolle ja asiantuntijoille. Sammon hallitus on valtuuttanut nimitysvaliokunnan tai konserni johtajan päättämään kannustinjärjestelmään kuuluvista henkilöistä ja heille tulevien suorituspalkkion määräytymisperusteena olevien bonusyksiköiden määrästä. Ohjelmien piiriin kuului vuoden 2007 lopussa vajaat 100 henkilöä.

Suorituspalkkion määrä riippuu Sammon A-osakkeen kurssikehityksestä ja Sammon RORAC-tunnusluvun kehityksestä tai 2006 II -ohjelmassa vakuutusliikkeen tuotosta (IM). Yhden laskennallisen bonusyksikön arvo on Sammon A-osakkeen vaihdolla painotettu keski kurssi ohjelmien ehdoissa määrättyä ajankohdana vähennettynä lähtökurssilla, jota oikaistaan kannustimen maksupäivään mennessä maksetulla osakekohtaisella osingolla. Ohjelmien lähtökurssit ennen osinkoja ovat 7,36–20,17 euroa ja osinkojen jälkeen 5,06–18,97 euroa. Laskennallisen bonusyksikön arvo on maksimissaan 19–30 euroa vähennettynä osinko-oikaistulla lähtökurssilla. Ohjelmien RORAC-kriteerillä on kolme tasoa. Mikäli ohjelmien viitearvo, joka vaihtelee 7,22–8,96 prosenttien välillä saavutetaan, suorituspalkkio maksetaan kokonaisuudessaan. Mikäli viitearvo vähennettynä 2,00–2,50 prosentilla saavutetaan, palkkiosta maksetaan 50 prosenttia. Mikäli tunnusluku jää tämän alle, suorituspalkkiota ei makseta.

Vastaavasti 2006 II -ohjelmassa, mikäli vakuutusliikkeen tuotto on 4 prosenttia tai yli, suorituspalkkio maksetaan kokonaisuudessaan. Mikäli vakuutusliikkeen tuotto on 2–3,99 prosenttia, suorituspalkkiosta maksetaan 50 prosenttia. Mikäli vakuutusliikkeen tuotto jää tämän alle suorituspalkkiota ei makseta.

Kussakin ohjelmassa on kolme suorituskautta ja palkkiot maksetaan käteisenä kolmessa erässä. Suorituspalkkion saajan tulee ostaa Sammon A-osakkeita sisäpiirisäännökset huomioiden ensimmäisenä mahdollisena ajankohtana 20 prosentilla saamansa suoritepalkkion määrästä verojen ja vastaavien maksujen vähentämisen jälkeen ja pitää osakkeita omistuksessaan kahden vuoden ajan.

Vuoden 2006 I -ohjelma on eräännytetty 1.2.2007 liittyen pankkitoiminnan myyntiin. Tämän seurauksena kannustinjärjestelmän suorituspalkkiot on maksettu ennen aikaisesti.

	2003 I	2004 I	2004 II	2005 I	2005 II	2006 I	2006 II
Ehdot hyväksytty *)	8.5.2003	11.2.2004	5.10.2004	22.3.2005	22.6.2005	11.5.2006	21.12.2006
Myönnetty (tuhatta kpl) 31.12.2004	2 050	1 570	445	-	-	-	-
Myönnetty (tuhatta kpl) 31.12.2005	2 050	1 490	448	2 290	455	-	-
Myönnetty (tuhatta kpl) 31.12.2006	2 050	1 385	343	2 085	480	253	-
Myönnetty (tuhatta kpl) 31.12.2007	-	220	310	1 775	360	-	180
Kausi päättyy I 30 %	12-2005	12-2006	12-2006	4-2007	Q2-2007	Q2-2008	Q3-2008
Kausi päättyy II 35 %	Q1-2006	Q4-2006	Q4-2006	Q3-2007	Q4-2007	Q4-2008	Q1-2009
Kausi päättyy III 35 %	Q1-2006	Q4-2006	Q4-2006	Q4-2007	Q2-2008	Q2-2009	Q3-2009
Maksuajankohta I 30 %	12-2005	12-2006	12-2006	6-2007	9-2007	9-2008	12-2008
Maksuajankohta II 35 %	6-2006	6-2007	6-2007	1-2008	4-2008	3-2009	6-2009
Maksuajankohta III 35 %	1-2007	1-2008	1-2008	7-2008	9-2008	9-2009	1-2010
Sampo A -kurssi ehtojen hyväksymispäivänä € *)	6,30	9,00	8,94	11,01	12,34	16,39	20,25
Lähtökurssi € **)	7,36	9,37	8,88	11,17	12,67	15,37	20,17
Lähtökurssi oikaistuna osingolla € 31.12.2007	-	5,87	6,88	9,17	10,87	-	18,97
Sampo A -päättökurssi 31.12.2007	18,08						
Bonusyksikön perusarvo maksuerittäin							
Maksuerä I €							0,00
Maksuerä II €				11,06	7,21		0,00
Maksuerä III €		13,13	12,12	8,91	7,21		0,00
Perusarvo yhteensä (milj. euroa)		1	1	12	2		0
Velka yhteensä pl. sivukulut (milj. euroa)	17						
Velka yhteensä ml. sivukulut (milj. euroa)	20						
Raportointikauden kulu yhteensä ml. sivukulut (milj. euroa)	1						

*) Kannustimien myöntämispäivät vaihtelevat

**) 10 päivän vaihdolla painotettu keskiarvo hyväksymispäivästä + o-15 %

JOHDON JA ASiantuntijoiden Pitkäaikainen Kannustinjärjestelmä 2008 I

Sampo Oyj:n hallitus päätti 16.1.2008 uudesta pitkäaikaisesta kannustinjärjestelmästä (2008 I) Sammon johdolle ja erikseen nimetyille avainhenkilöille. Hallitus on valtuuttanut konsernijohtajan päättämään kannustinjärjestelmään kuuluvista henkilöistä ja heille tulevien suorituspalkkioiden määräytymisperusteena olevien bonusyksiköiden määrästä. Konsernin johtoryhmän jäsenten osalta päätöksen jaettavien bonusyksiköiden määrästä tekee konsernin hallitus.

Suorituspalkkion määrä riippuu Sammon A-osakkeen kurssikehityksestä sekä Ifin vakuutusliikkeen tuotosta (IM). Yhden laskennallisen bonusyksikön arvo on Sammon A-osakkeen vaihdolla painotettu keskiarvo ohjelmien ehdoissa määrättyä ajankohtana vähennettynä lähtökurssilla, jota oikaistaan kannustimen maksupäivään vähennettynä osinko-oikaistulla lähtökurssilla. Laskennallisen bonusyksikön arvo on maksimis-

saan 28 euroa vähennettynä osinko-oikaistulla lähtökurssilla. Suorituspalkkio maksetaan kokonaisuudessaan, mikäli vakuutusliikkeen tuotto on 4 prosenttia tai yli. Mikäli vakuutusliikkeen tuotto on 2–3,99 prosenttia, palkkiosta maksetaan 50 prosenttia. Mikäli tunnusluku jää tämän alle, suorituspalkkiota ei makseta.

Ohjelmassa on kolme suorituskautta ja palkkiot maksetaan käteisenä kolmessa erässä. Suorituspalkkion saajan tulee ostaa Sammon A-osakkeita sisäpiirisäännökset huomioiden ensimmäisenä mahdollisena ajankohtana 30 prosentilla saamansa suoritepalkkion määrästä verojen ja vastaavien maksujen vähentämisen jälkeen ja pitää osakkeita omistuksessaan yhden vuoden ajan. Suorituspalkkiot saatetaan maksaa ennen aikaisesti liittyen mahdollisiin konsernirakenteen muutoksiin tai työsuhteen päättymiseen erikseen määritellyistä syistä. Kannustinjärjestelmän käypä arvo arvioidaan käyttäen Black-Scholes-hinnoittelumallia.

	2008 I
Ehdot hyväksytty *)	16.1.2008
Myönnetty (tuhatta kpl)	3 898
Kausi päättyy I 30 %	Q1–2009
Kausi päättyy II 35 %	Q3–2009
Kausi päättyy III 35 %	Q2–2010
Maksuajankohta I 30 %	6–2009
Maksuajankohta II 35 %	1–2010
Maksuajankohta III 35 %	9–2010
Sampo A-kurssi ehtojen hyväksymispäivänä €	18,27
Lähtökurssi €	17,26

SAMPO 2006 OSAKEKANNUSTINJÄRJESTELMÄ

Sampo Oyj:n varsinainen yhtiökokous päätti 5.4.2006 Sampo 2006 osakekannustinjärjestelmästä. Ohjelma koskee Sampo Oyj:n tai sen tytäryhtiöiden johtohenkilöitä sekä Sammon konsernijohtajaa. 11.5.2006 Sampo Oyj:n hallitus kohdensi 1 300 000 osaketta ohjelman 1 500 000 osakkeen maksimimäärästä.

Maksettavaksi tulevan palkkion määrä perustuu puoliksi Sammon A-osakkeen kurssikehitykseen ja puoliksi vakuutusliikkeen tuoton (IM) kehitykseen. Ohjelmassa on kolme performanssikautta ja ne kattavat vuodet 2006–2010 ensimmäisen mahdollisen maksun ajoittuessa joulukuuhun 2008. Kukin maksuerä vastaa maksimisaa yhtä kolmasosaa osakkeiden kokonaismäärästä. Ohjelman ehdot sisältävät palkkion määrään liittyvän rajoitteen, minkä mukaan palkkion määrää vähennetään, mikäli Sammon osakekurssi nousee yksittäisellä performanssikaudella yli 160 prosenttia. Palkkiona suoritettaviin osakkeisiin liittyy osittainen kahden vuoden luovutusrajoitus. Sammon hallitus voi päättää myös palkkion suorittamisesta osittain tai kokonaan käteisenä osakkeiden sijaan.

Suorituspalkkiot saatetaan maksaa ennakkoaisesti liittyen mahdollisiin konsernirakenteen muutoksiin tai työsuhteen päättymiseen erikseen määritellyistä syistä. Sampo Pankki Oyj:n osakekannan myynnistä Danske Bank A/S:lle johtuen palkkioista maksettiin ennakkoaisesti 150 000 osaketta vastaava määrä ohjelman ehtojen mukaisesti vuonna 2007.

PERFORMANSSIKAUDET	KAUSI I	KAUSI II	KAUSI III
Osakekurssi	5-2006–Q3 2008	Q4 2006–Q3 2009	Q4 2007–Q3 2010
Vakuutusliikkeen tuotto ja oman pääoman tuotto	1-2006–9-2008	1-2007–9-2009	1-2008–9-2010
PERFORMANSSIEHDOT KAUSILLE	OSINKOKORJATTU OSAKEKURSSIN NOUSU	VAKUUTUS-LIIKKEEN TUOTTO	
Vähimmäispalkkion edellytys		26 %	5 %
Enimmäispalkkion edellytys		64 %	10,5 %
Maksu vähimmäisedellytyksen täyttyessä kokonaismäärästä		20 %	40 %

Maksu vähimmäis- ja enimmäismäärän välillä kasvaa lineaarisesti.

Kannustinohjelman käypä arvo myöntämispäivänä on arvioitu käyttäen Black-Scholes-hinnoittelumallia. Markkinaperusteisen kannustinosan (osakekurssi) käyvässä arvossa on huomioitu hinnoittelumallilla arvioitu toteuma palkkiona maksettavien osakkeiden määrästä. Ei-markkinaperusteisia ehtoja (IM and ROE) ei huomioitu niihin perustuvan kannustinosan käyvässä arvossa, vaan nämä ehdot otetaan huomioon arvioidessa osakkeiden määrää, joihin oletetaan syntyvän oikeus oikeuden syntymisjakson kuluessa. Tältä osin konserni päivittää oletuksen ei-markkinaehtoisten ehtojen toteumasta jokaisena väli- ja tilinpäätöspäivänä. Hinnoittelumallissa käytetty volatilitteetti, 21,4 prosenttia, oli kahden ja puolen vuoden viikkohavainnoista laskettu historiallinen volatilitteetti. Muut mallissa käytetyt tekijät olivat riskitön korko 4,53–4,75 prosenttia sekä 5 prosentin osinkotuotto.

Keskimääräinen käypä arvo myönnetylle osakkeelle myöntämispäivänä	
palkkiolle joka perustuu osakekurssiin, €	4,18
palkkiolle joka perustuu IM ja ROE -ehtoihin, €	14,76

Raportointikauden kulu, (milj. euroa)	2
Kulu ennakkoaisesta suorituksesta (milj. euroa)	3
Raportointikauden kulu yhteensä (milj. euroa)	5

35 Tilintarkastajien palkkiot

Milj. €	2007	2006
Tilintarkastuspalkkiot	2	3
Muut palkkiot	0	1
Yhteensä	2	3

36 Oikeudenkäynnit

Konsernin yritykset ovat osapuolina oikeudenkäynneissä, joissa käsittely on kesken 31.12.2007. Oikeudenkäynnit koskevat tavanomaisia liiketoimia. Yritykset eivät ole tehneet oikeudenkäynteihin liittyviä varauksia, sillä asiantuntija-arvioiden mukaan ei ole todennäköistä että yrityksille olisi oikeudenkäyntien tuloksena tulossa merkittäviä menetyksiä.

37 Sijoitukset tytäryhtiöissä

Nimi Milj. €	KONSERNIN OMISTUSOSUUS %	KIRJAN- PITOARVO
Vahinkovakuutustoiminta		
If P&C Insurance Holding Ltd	100	1 886
If P&C Insurance Ltd	100	1 279
If P&C Insurance Company Ltd	100	536
UAB If Draudimas	100	10
AAS If Latvia	100	6
AS If Eesti Kindlustus	100	47
CJSC If Insurance	100	10
If Säkerhet AB	100	0
Capital Assurance Company Inc	100	2
Henkivakuutustoiminta		
Vakuutusosakeyhtiö Henki-Sampo	100	484
SE Sampo Life Insurance Baltic	100	11
If Livförsäkring Ab	100	5
Muut toiminta		
Capital Assurance Services Inc	100	1
Oy Finnish Captive & Risk Services Ltd	100	0
If IT Services A/S	100	0
Riskienhallinta Oy	100	0
Barn i Bil AB	100	0
Satura Oy	100	1

Ei sisällä konsernitilinpäätökseen yhdisteltyjä kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöitä.

38 Sijoitukset muissa kuin tytär- ja osakkuusyhtiöissä

VAHINKOVAKUUTUSTOIMINTA

Pörssiosakkeet

Milj. €	MAA	KPL	OSUUS OSAKKEISTA %	KIRJANPITO- ARVO/KÄYPÄ ARVO
Aker Floating prod	Norja	1 010 000	4,6	10
Atlas Copco A	Ruotsi	700 000	0,1	7
Ballingslöv	Ruotsi	1 326 050	12,4	28
Be Group	Ruotsi	2 492 400	5,0	15
Cardo	Ruotsi	2 999 000	10,0	64
Clas Ohlson B	Ruotsi	2 321 529	3,5	34
CTT Systems	Ruotsi	511 200	4,7	2
Equinox Offshore	Singapore	2 510 000	4,8	4
G&L Beijer B	Ruotsi	135 000	1,1	3
Gunnebo	Ruotsi	4 821 700	10,6	33
Gunnebo Industrier	Ruotsi	1 088 720	12,4	16
Hoganas B	Ruotsi	3 034 500	8,7	44
Husqvarna	Ruotsi	3 756 900	1,2	30
Lindab	Ruotsi	1 958 042	2,5	31
Nederman	Ruotsi	1 125 300	9,6	10
Nobia	Ruotsi	14 693 350	8,4	89
Nolato B	Ruotsi	1 142 800	4,3	6
Sectra B	Ruotsi	4 394 300	11,9	28
Skanska B	Ruotsi	500 000	0,1	6
SKF B	Ruotsi	400 000	0,0	5
Svedbergs B	Ruotsi	2 314 600	10,9	13
Systemair	Ruotsi	436 000	0,8	3
Telelogic	Ruotsi	12 210 000	4,9	24
TTS Marine	Norja	1 468 200	5,7	18
VBG	Ruotsi	278 800	2,2	4
Veidekke	Norja	11 649 680	8,3	74
Pörssiyhtiöt yhteensä				599
Muut yhtiöt				3

Sijoitusrahastot

Milj. €	MAA	KPL	OSUUS OSAKKEISTA %	KIRJANPITO- ARVO/KÄYPÄ ARVO
APS Japan Growth Fund JPY	Caymansaaret			9
APS Small Cap Alpha	Caymansaaret			15
Danske Trans Balkan A	Tanska			3
EQT III UK No 1 L.P.	Suomi			13
EQT IV (No. 1) Limited Partnership	Suomi			11
Mandatum Arvo Itä-Eurooppa Kasvu	Suomi			1
Mandatum Arvo Venäjä Kasvu	Suomi			1
Mandatum Emerging Asia Kasvu	Suomi			38
Mandatum Europe Enhanced Index	Suomi			110
Mandatum European				
Opportunities Kasvu	Suomi			18
Mandatum Itä-Eurooppa Kasvu	Suomi			2
Mandatum North America				
Enhanced Index USD	Suomi			53
Mandatum Russia Kasvu	Suomi			2
Mandatum Russia Small Cap Kasvu	Suomi			2
Mandatum US Small Cap				
Value Kasvu USD	Suomi			71
Mandatum Itä-Eurooppa Growth	Suomi			1
Mandatum Pääomarahasto I Ky	Suomi			6
Mandatum Pääomarahasto II Ky EUR	Suomi			1
Mandatum Pääomarahasto II Ky USD	Suomi			2
PMI Venture Fund L.P.	Suomi			0
Primus	Ruotsi			6
Private Energy Market Fund L.P.	Suomi			4
Sampo Japan osake Kasvu JPY	Suomi			36
Sampo Uusi Eurooppa rahasto	Suomi			1
WD Power Investment	Suomi			0
WD Power Investment USD	Suomi			1
Sijoitusrahastot yhteensä				408

Osakkeet ja osuudet yhteensä

1 011

HENKIVAKUUTUSTOIMINTA

Pörssiosakkeet

Milj. €	MAA	KPL	OSUUS OSAKKEISTA %	KIRJANPITO- ARVO/KÄYPÄ ARVO
Ahlstrom Oyj	Suomi	455 300	1,0	7
Alma Media Oyj	Suomi	6 655 512	8,9	78
Amanda Capital Oyj	Suomi	2 053 296	9,0	7
Amer Sports Oyj	Suomi	310 080	0,4	6
Cargotec Oyj	Suomi	248 665	0,4	8
Comptel Oyj	Suomi	19 569 925	18,3	27
Finnlines Oyj	Suomi	663 000	1,6	10
Kemira Oyj	Suomi	1 903 089	1,5	27
Lassila & Tikanoja Oyj	Suomi	2 171 238	5,6	48
Nokia Oyj	Suomi	314 000	0,0	8
Norvestia Oyj	Suomi	1 789 538	11,7	15
Outokumpu Oyj	Suomi	621 651	0,3	13
Salcomp Oyj	Suomi	3 724 000	9,6	15
SanomaWSOY Oyj	Suomi	3 057 161	1,8	60
Tamfelt Oyj Abp	Suomi	788 427	2,9	9
Teleste Oyj	Suomi	1 624 200	9,2	11
Turvatiimi Oyj	Suomi	5 699 436	8,6	1
Uponor Oyj	Suomi	3 449 117	4,7	59
Vaisala Oyj	Suomi	766 650	4,2	26
YIT Oyj	Suomi	5 704 804	4,5	86
Yhteensä				523
Muut pörssiyhtiöt				23
Pörssiyhtiöt yhteensä				545
Muut yhtiöt				
Metsä Tissue Oyj	Suomi	553 407	6,1	11

Sijoitusrahastot

Milj. €	MAA	KPL	OSUUS OSAKKEISTA %	KIRJANPITO- ARVO/KÄYPÄ ARVO
BBL Baltic States Cap Fund	Suomi	2 656		5
Danske Capital Trans-Balkan kasvu	Suomi	463 724		14
Fourton Odysseus Kasvu	Suomi	128 259		23
Mandatum Emerging Markets Debt	Suomi	52 084 602		84
Mandatum European Opportunities Kasvu	Suomi	35 777 856		50
Mandatum High Yield Kasvu	Suomi	170 230 497		186
Mandatum Raaka-aine K	Suomi	16 989 392		21
Mandatum US Bond Kasvu	Suomi	5 644 426		6
Sampo Japani Osake Kasvu	Suomi	314 513 376		36

Pääomarahastot

Milj. €	MAA	KPL	OSUUS OSAKKEISTA %	KIRJANPITO- ARVO/KÄYPÄ ARVO
First European Fund Investments UK L.P.	Suomi			8
Mandatum Pääomarahasto I Ky	Suomi			10
Yhteensä				454

Muut osakkeet ja osuudet	45
Kotimaiset osakkeet ja osuudet yhteensä	1 044

Ulkomaiset pörssiosakkeet

Milj. €	MAA	KPL	OSUUS OSAKKEISTA %	KIRJANPITO- ARVO/KÄYPÄ ARVO
Nordea Bank AB	Ruotsi	11 270 000	0,4	129
Topdanmark Forsikring A/S	Tanska	281 246	1,5	28
Yhteensä				156

Ulkomaiset sijoitusrahastot

Milj. €	MAA	KPL	OSUUS OSAKKEISTA %	KIRJANPITO- ARVO/KÄYPÄ ARVO
APS Japan Growth Fund	Caymansaaret	183 278		12
Comgest Panda	Luxemburg	18 983		38
Danske Capital Germany	Luxemburg	1 982 704		17
Goldman Sachs Asset Management				
Liquidity Partners 2007	Yhdysvallat	250 000		16
Lloyd George Asia Small				
Companies Fund	Hong Kong	299 985		32
New Providence Fund Ltd	Bahama	49 039		12
Prosperity Cub Fund	Caymansaaret	237 181		53
Prosperity Russia				
Domestic Fund	Caymansaaret	25 000 000		18
RMF Commodity Strategies				
(Class SOE1)	Bahama	14 787		18
RMF Distressed Strategies	Caymansaaret	15 878		20
Richelieu France	Ranska	52 910		22
Trigon Central and Eastern				
European Fund	Viro	296 344		5
Trigon New Europe Small Cap Fund	Viro	747 481		7

Ulkomaiset pääomarahastot

Milj. €	MAA	KPL	OSUUS OSAKKEISTA %	KIRJANPITO- ARVO/KÄYPÄ ARVO
Access Capital II A L.P.	Iso-Britannia			7
Access Capital II B L.P.	Iso-Britannia			6
Access Capital II C L.P.	Iso-Britannia			8
Access Capital L.P.	Iso-Britannia			27
BOF III CV Investors LP				
(Gilde Buyout Fund III)	Alankomaat			6
CapMan Equity VII B L.P.	Alankomaat			9
Duke Street Capital				
Structured Solutions	Iso-Britannia			8
EQT III UK No 1 L.P. (EQT				
Northern Europe UK No. I L.P.)	Iso-Britannia			9
EQT IV (No. 1)				
Limited Partnership	Alankomaat			11
EQT IV ISS Co-investment				
Limited Partnership	Alankomaat			9
Industri Kapital 2000 Fund	Iso-Britannia			5
Nexit Infocom 2000 Fund L.P.	Iso-Britannia			6
Pai Europe IV L.P.	Alankomaat			7
Permira Europe III	Iso-Britannia			7
Russia Partners II L.P.	Caymansaaret			6
Schroder Ventures Asia				
Pacific Fund CLP 2	Caymansaaret			9

Ulkomaiset pääomarahastot

Milj. €	MAA	KPL	OSUUS OSAKKEISTA %	KIRJANPITO- ARVO/KÄYPÄ ARVO
Thomas H. Lee				
Equity Fund V L.P.	Yhdysvallat			8
VenCap 9 LLC (Preferential				
Equity Investors II LLC	Caymansaaret			7
Yhteensä				425
Muut osakkeet ja osuudet				88
Ulkomaiset osakkeet ja osuudet yhteensä				669

Osakkeet ja osuudet yhteensä

1 713

OMISTUSYHTEISÖ

Kotimaiset muut kuin pörssiyhtiöt

Milj. €	MAA	KPL	OSUUS OSAKKEISTA %	KIRJANPITO- ARVO/KÄYPÄ ARVO
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö				
Varma	Suomi	57	80,3	10
Muut	Suomi			11
Kotimaiset osakkeet ja osuudet yhteensä				20

Ulkomaiset pörssiosakkeet

Milj. €	MAA	KPL	OSUUS OSAKKEISTA %	KIRJANPITO- ARVO/KÄYPÄ ARVO
Nordea Bank AB	Ruotsi	238 283 129	9,2	2 718

Ulkomaiset pääomarahastot

Milj. €	MAA	KPL	OSUUS OSAKKEISTA %	KIRJANPITO- ARVO/KÄYPÄ ARVO
Thomas H. Lee Equity Fund V L.P.	Yhdysvallat			5
Muut osakkeet ja osuudet				14
Ulkomaiset osakkeet ja osuudet yhteensä				2 737
Osakkeet ja osuudet yhteensä				2 758

Taulukko sisältää yli 5 milj. euron omistukset (käypä arvo) ja pörssiyhtiöistä lisäksi yli 5 prosenttia ylittävät omistukset.

39 Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

12.2.2008 pidetyssä kokouksessa hallitus päätti ehdottaa 14. huhtikuuta 2008 pidettävälle yhtiökokoukselle vuodelta 2007 jaettavan osingon määräksi 1,20 euroa osakkeelta. Maksettavat osingot kirjataan vuoden 2008 tilinpäätöksen omaan pääomaan kertyneiden voittovarojen vähennykseksi.

Emoyhtiön tuloslaskelma

Milj. €	Läite	2007	2006
Liiketoiminnan muut tuotot	1	12	49
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot		-12	-15
Henkilösivukulut			
Eläkekulut		-6	-2
Muut henkilösivukulut		-1	-1
Poistot ja arvonalentumiset	2		
Suunnitelman mukaiset poistot		-2	-8
Liiketoiminnan muut kulut	3	-31	-22
Liikevoitto		-39	1
Rahoitustuotot- ja kulut	5		
Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksissä		719	1 406
Tuotot osuuksista omistusyhteisyhteisöissä		1	2
Tuotot muista osuuksista		43	4
Muut korko- ja rahoitustuotot			
Saman konsernin yrityksiltä		9	8
Muilta		114	-
Muut tuotot ja kulut sijoituksista		3 241	7
Muut korkotuotot		12	10
Korkokulut ja muut rahoituskulut			
Muille kuin saman konsernin yrityksille		-37	-52
Suojauslaskenta ja valuuttatulos		-4	1
Muut		0	0
Voitto ennen veroja		4 058	1 386
Tuloverot			
Tilikauden verot		-8	0
Aikaisempien tilikausien verot		0	-1
Laskennalliset verot		-17	6
Tilikauden voitto		4 033	1 391

Emoyhtiön tase

Milj. €	Liite	2007	2006
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet	6		
Aineettomat oikeudet		0	8
Muut pitkävaikutteiset menot		1	15
Aineelliset hyödykkeet	7		
Rakennukset ja rakennelmat		3	14
Koneet ja kalusto		1	2
Muut aineelliset hyödykkeet		2	2
Sijoitukset			
Osuudet saman konsernin yrityksissä	8	2 370	3 157
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	9	128	130
Osuudet omistusyhteisyhteisöissä	10	1	1
Muut osakkeet ja osuudet	11	2 763	469
Muut saamiset	12	1 896	-
Lyhytaikaiset saamiset			
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		6	0
Laskennalliset verosaamiset	20	5	22
Muut saamiset	13	35	48
Siirtosaamiset	14	12	23
Rahat ja pankkisaamiset		228	623
VASTAAVAA YHTEENSÄ		7 450	4 516

Milj. €	Liite	2007	2006
VASTATTAVAA			
Oma pääoma	15		
Osakepääoma		98	95
Ylikurssirahasto		1 160	1 157
Käyvän arvon rahasto		26	20
Muut rahastot			
Vararahasto		366	366
Muut rahastot		273	273
Edellisten tilikausien voitto / tappio		811	188
Tilikauden voitto		4 033	1 391
		6 768	3 490
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Debentuurit		589	586
Eläkelainat		-	85
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Joukkovelkakirjalainat		-	191
Yritystodistukset		-	50
Laskennalliset verovelat	20	13	11
Muut velat	18	38	53
Siirtovelat	19	42	50
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		7 450	4 516

Emoyhtiön rahavirtalaskelma

Milj. €	2007	2006
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto ennen veroja	4 058	1 386
Oikaisut:		
Poistot	3	1
Realisoitumattomat arvostusvoitot ja -tappiot	0	0
Sijoitusten myyntivoitot ja -tappiot	-3 239	-10
Muut oikaisut	2 685	65
Oikaisut yhteensä	-551	55
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)		
Sijoitukset *)	-3 875	-620
Muut varat	19	9
Yhteensä	-3 855	-611
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)		
Rahoitusvelat	-12	10
Muut velat	-21	0
Maksetut korot	-41	-51
Maksetut tuloverot	-5	-1
Yhteensä	-79	-42
Liiketoimintaan käytetyt nettorahavarat	-427	788
Investointien rahavirta		
Investoinnit tytär- ja osakkuusyhtiöosakkeisiin	0	17
Luovutustulot tytär- ja osakkuusyhtiöosakkeista	4 028	-
Muut investoinnit	-2 646	-
Nettoinvestoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	20	3
Investoinneista kertyneet nettorahavarat	1 402	20
Rahoitustoiminnan rahavirta		
Osakeoptioiden perusteella tehty merkinnät	6	108
Omien osakkeiden hankinta	-81	-73
Maksetut osingot	-685	-359
Liikkeeseen lasketut velkakirjat, liikkeeseen laskut	9	220
Liikkeeseen lasketut velkakirjat, lyhennykset	-332	-417
Rahoitukseen käytetyt nettorahavarat	-1 082	-520
Rahavirrat yhteensä	-107	288
Rahavarat tilikauden alussa	335	47
Rahavarat tilikauden lopussa	228	335
Rahavarojen nettomuutos	-107	288

LISÄTIETOA RAHAVIRTALASKELMAAN:

Milj. €	2007	2006
Saadut korot	147	2
Maksetut korot	41	51
Saadut osingot	763	1 412

*) Sijoitukset sisältävät sijoituskiinteistöt ja rahoitusvarat.

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

YHTEENVETO MERKITTÄVISTÄ TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEISTA

Sampo Oyj:n erillistilinpäätöksen esittämistapaa on muutettu vuonna 2007. Tilinpäätös liitetietoineen on laadittu suomalaisen kirjanpitolain ja -asetuksen mukaisesti. Vuonna 2006 konsernin ollessa luottolaitos-painoitteinen finanssiryhmittymä emoyhtiön tilinpäätös esitettiin luottolaitostoiminnasta annetun lain (1607/1993) 4. luvun, valtiovarainministeriön antaman asetuksen (1259/2000) sekä Rahoitustarkastuksen standardin 3.1 Tilinpäätös ja toimintakertomus mukaisesti. Vuoden 2006 luvut on tässä tilinpäätöksessä muutettu vertailukelpoisiksi.

Sampo Oyj:n erillistilinpäätöksen laatimisperiaatteet eivät olennaisesti poikkea Sampo konsernin IFRS-standardien mukaisen tilinpäätöksen laatimisperiaatteista. Rahoitusvälineet on arvostettu markkinoilta saatun käypään arvoon. Konsernin laatimisperiaatteet kerrotaan alkaen sivulta 52.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

1 Liiketoiminnan muut tuotot

Milj. €	2007	2006
Tuotot kiinteistöomaisuudesta	2	4
Muut tuotot	10	45
Yhteensä	12	49

2 Poistot ja arvonalentumiset

Milj. €	2007	2006
Suunnitelman mukaiset poistot		
Aineellisista hyödykkeistä	-1	-5
Aineettomista hyödykkeistä	-1	-4
Yhteensä	-2	-8

3 Liiketoiminnan muut kulut

Milj. €	2007	2006
Vuokrakulut	-3	-3
Kulut kiinteistöomaisuudesta	-2	-2
Kiinteistöomaisuuden luovutustappiot	-4	0
Muut kulut	-22	-17
Yhteensä	-31	-22

Erä Muut kulut sisältää mm. hallinto- ja IT-kulut sekä palkkiot ulkopuolisista palveluksista.

4 Tilintarkastajien palkkiot

Milj. €	2007	2006
KHT-yhteisö Ernst & Young Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	-0,3	-0,2
Muut palkkiot	-0,1	-0,2
Yhteensä	-0,4	-0,5

5 Rahoitustuotot ja -kulut

Milj. €	2007	2006
Saadut osingot yhteensä	763	1 412
Korkotuotot yhteensä	135	17
Korkokulut yhteensä	-37	-52
Myyntivoitot yhteensä	3 242	10
Myyntitappiot yhteensä	-2	-3
Valuutta- ja suojauslaskennan tulos	-4	1
Muut	0	0
Yhteensä	4 096	1 385

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

6 Aineettomat hyödykkeet

Milj. €	2007		2006	
	INFORMAATIO- TEKNOLOGIA	MUUT HYÖDYKKEET	INFORMAATIO- TEKNOLOGIA	MUUT HYÖDYKKEET
Hankintameno tilikauden alussa	20	23	20	18
Lisäykset	0	1	0	5
Vähennykset	-17	-21	-	-
Kertyneet poistot tilikauden alussa	-12	-7	-9	-4
joista vähennysten kertyneet poistot	9	7	-	-
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0	-1	-3	-4
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	0	1	8	15

7 Aineelliset hyödykkeet

Milj. €	2007		2006	
	RAKEN- NUKSET JA RAKENNELMAT	MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	RAKEN- NUKSET JA RAKENNELMAT	MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET
Hankintameno tilikauden alussa	15	11	15	11
Lisäykset	0	1	0	0
Vähennykset	-13	-8	0	0
Siirrot erien välillä	1	-	0	-
Kertyneet poistot tilikauden alussa	-1	-7	-1	-6
joista vähennysten kertyneet poistot	0	7	-	-
Kertyneet arvonalentumiset tilikauden alussa	-1	-	-1	-
joista vähennysten kertyneet arvonalentumiset	1	-	-	-
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0	-1	0	-1
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	3	3	14	4

8 Osuudet saman konsernin yrityksissä

Milj. €	2007	2006
Hankintameno tilikauden alussa	3 157	3 157
Vähennykset	-787	-
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	2 370	3 157

9 Saamiset saman konsernin yrityksiltä

Milj. €	2007	2006
Hankintameno tilikauden alussa	130	132
Vähennykset	-3	-1
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	128	130

Saamiset ovat tytäryhtiöiden liikkeeseenlaskemia pääomalainoja. Lisätietoa konsernin liitetiedossa nro 26 Rahoitusvelat.

10 Osuudet omistusyhteisyriksissä

Milj. €	2007	2006
Hankintameno tilikauden alussa	1	18
Vähennykset	0	-17
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	1	1

11 Muut osakkeet ja osuudet

Milj. €	2007 ARVONMUUTOKSET			2006 ARVONMUUTOKSET		
	KÄYPPÄ ARVO	TULOK- SEEN KIRJATUT	KÄYVÄN ARVON RAHASTOON KIRJATUT	KÄYPPÄ ARVO	TULOK- SEEN KIRJATUT	KÄYVÄN ARVON RAHASTOON KIRJATUT
Myytavissä olevat osakkeet	2 758	1	9	454	-4	44

KIINTEISTÖOSAKKEIDEN MUUTOSLASKELMA

Milj. €	2007	2006
Hankintameno tilikauden alussa	14	17
Vähennykset	-9	-2
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	5	14
Jälleenhankintahinnan ja kirjanpitoarvon erotus	0	-2

12 Sijoitusten muut saamiset

Milj. €	2007 ARVONMUUTOKSET			2006 ARVONMUUTOKSET		
	KÄYPPÄ ARVO	TULOK- SEEN KIRJATUT	KÄYVÄN ARVON RAHASTOON KIRJATUT	KÄYPPÄ ARVO	TULOK- SEEN KIRJATUT	KÄYVÄN ARVON RAHASTOON KIRJATUT
Markkinaraha	1 896	0	1	-	-	-
Johdannaiset	0	0	-	-	-	-
Yhteensä	1 896	0	1	-	-	-

13 Muut saamiset

Milj. €	2007	2006
Arvonlisäverosaaminen (kts. liite 24)	34	34
Muut	7	15
Yhteensä	40	48

14 Siirtosaamiset

Milj. €	2007	2006
Siirtyvät korot	11	23
Muut	0	0
Yhteensä	12	23

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

15 Emoyhtiön oman pääoman muutoslaskelma

Milj. €	SIDOTTU PÄÄOMA			KÄYVÄN ARVON RAHASTO	VAPAA PÄÄOMA		YHTEENSÄ
	OSAKE- PÄÄOMA	YLIKURSSI- RAHASTO	VARA- RAHASTO		MUUT RAHASTOT	KERTYNEET VOITTOVARAT	
Kirjanpitoarvo 1.1.2006	96	1 048	366	-9	273	587	2 361
Osakemerkintä optioilla	1	108					108
Osingonjako						-339	-339
Osinkojen palautus						13	13
Myytavissä olevat rahoitusvarat							
- omaan pääomaan kirjattu määrä				32			32
- tuloslaskelmaan siirretty määrä				-3			-3
Omien osakkeiden mitätöinti	-1	1					0
Omien osakkeiden hankinta						-73	-73
Tilikauden voitto						1 391	1 391
Kirjanpitoarvo 31.12.2007	95	1 157	366	20	273	1 579	3 490

Milj. €	SIDOTTU PÄÄOMA			KÄYVÄN ARVON RAHASTO	VAPAA PÄÄOMA		YHTEENSÄ
	OSAKE- PÄÄOMA	YLIKURSSI- RAHASTO	VARA- RAHASTO		MUUT RAHASTOT	KERTYNEET VOITTOVARAT	
Kirjanpitoarvo 1.1.2007	95	1 157	366	20	273	1 579	3 490
Osakemerkintä optioilla	3	4					6
Osingonjako						-693	-693
Osinkojen palautus						6	6
Myytavissä olevat rahoitusvarat							
- omaan pääomaan kirjattu määrä				6			6
- tuloslaskelmaan siirretty määrä				1			1
Omien osakkeiden hankinta						-81	-81
Tilikauden voitto						4 033	4 033
Kirjanpitoarvo 31.12.2007	98	1 160	366	26	273	4 844	6 768

LASKELMA VOITONJAKOKELPOISISTA VAROISTA

Milj. €	2007	2006
Emoyhtiö		
Tilikauden voitto	4 033	1 391
Kertyneet voittovarot	811	188
Muut rahastot	273	273
Jakokelvottomat erät	-10	-9
Yhteensä	5 107	1 842

16 Osakepääoma

Tiedot on esitetty konsernitilinpäätöksen liitteessä 32 Oma pääoma.

17 Debentuurilainat

Milj. €	2007	2006
Debentuurilaina nimellisarvo 600 milj.euroa call 21.4.09 due 2014		
- vuosittainen kiinteä korko 4,625 % 4/2009 asti, jonka jälkeen korko vaihtuva	589	586

18 Muut velat

Milj. €	2007	2006
Velka lunastamattomista osingoista	29	26
Johdannaiset	0	12
Muut	9	14
Yhteensä	38	53

19 Siirtovelat

Milj. €	2007	2006
Siirtyvät korot	19	23
Muut	22	28
Yhteensä	42	50

Tuloveroja koskevat liitetiedot

20 Laskennalliset verosaamiset ja -velat

Milj. €	2007	2006
Laskennalliset verosaamiset		
Jaksotuserot	5	22
Yhteensä	5	22
Laskennalliset verovelat		
Jaksotuserot	4	5
Käyvän arvon rahasto	9	7
Yhteensä	13	11

Vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

21 Eläkevastuut

Sampo Oyj:n henkilöstön perus- ja lisäeläketurva on hoidettu vakuutuksilla Keskinäinen eläkevakuutus-yhtiö Varmassa ja Vakuutusosakeyhtiö Henki-Sammossa.

22 Vuokravastuut

Milj. €	2007	2006
Yhden vuoden kuluessa	2	2
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluessa	5	4
Yli viiden vuoden kuluessa	3	-
Yhteensä	11	5

23 Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Milj. €	2007	2006
Merkintäsitoumukset	6	8
Annetut sitoumukset yhteensä	6	8
konserniyhtiöille tai niiden puolesta	-	-
osakkuusyhtiöille tai niiden puolesta	-	-

24 Muut taloudelliset vastuut

Sampo Oyj:n arvonnäköalain 13 a §:n mukainen verovelvollisuusryhmä sai vuonna 2004 konserniverokeskuksen lainvoiman saaneilla päätöksillä arvonnäköalaveron palautusta.

Vastoin edellä mainittuja päätöksiään konserniverokeskus teki joulukuussa 2004 samassa asiassa uudet päätökset, joiden perusteella se pani maksuun 33,7 milj. euroa aiemmin palauttamiaan arvonnäköalaveroja. Maksuunpantujen verojen, mikäli ne jäisivät lopullisiksi, arvioitu vaikutus Sampo-konsernin nettotulokseen olisi enimmillään noin 26 milj. euroa.

Sampo Oyj maksoi ilmoitus- ja tilitysvelvollisena jäsenenä joulukuussa 2004 maksuunpannun arvonnäköalaveron tammikuussa 2005. Tämän mukaisesti kyseinen arvonnäköalaveron on esitetty vuoden 2004 tilinpäätöksestä lähtien saamisena asianomaiselta ryhmän jäsenyhtiöltä.

Sampo Oyj valitti konserniverokeskuksen jälkiverotuspäätöksistä Helsingin hallinto-oikeuteen.

Helsingin hallinto-oikeus hyväksyi 12.12.2007 tehdyllä päätöksellä Sammon valituksen, kumosi tehdyt jälkiverotuspäätökset ja palautti asian konserniverokeskukseen uudelleenkäsiteltäväksi.

Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot

25 Henkilöstön lukumäärä

	2007	2006
	TILIKAUTENA KESKIMÄÄRIN	TILIKAUTENA KESKIMÄÄRIN
Kokoaikainen henkilöstö	54	85
Osa-aikainen henkilöstö	2	1
Määräaikainen henkilöstö	-	1
Yhteensä	56	87

26 Johdon palkat ja palkkiot

(tuhatta euroa)	2007	2006
Toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen		
Konsernijohtaja Björn Wahlroos	2 999	2 901
Konsernijohtajan varamies Kari Stadigh	1 790	1 751

Hallituksen jäsenet		
Georg Ehrnrooth	120	135
Tom Berglund	70	84
Anne Brunila	70	84
Jukka Pekkarinen	70	70
Jussi Pesonen	70	70
Christoffer Taxell	70	84
Matti Vuoria	85	99

ELÄKESITOUMUKSET

Konsernijohtajan ja konsernijohtajan varamiehen eläkeikä on 60 vuotta, jolloin eläke-etuus on 60 % eläkkeeseen oikeuttavasta palkasta.

Osakeomistuksia koskevat liitetiedot

27 Osakeomistukset 31.12.2007

YHTIÖN NIMI	OMISTUS- OSUUS-% *)	OSAKKEIDEN KIRJANPITO- ARVO MILJ. €
Saman konsernin yritykset		
Vahinkovakuutustoiminta		
If Skadeförsäkring Holding AB, Tukholma Ruotsi	100,00	1 886
Henkivakuutustoiminta		
Vakuutusosakeyhtiö Henki-Sampo, Helsinki Suomi	100,00	484
Kiinteistöyhtiötoiminta		
Kiinteistö Oy Hervannan Tieteenkatu 1, Tampere Suomi	100,00	1
Muu toiminta		
Satura Oy, Helsinki Suomi	100,00	1
Osakkuusyritykset		
Primasoft Oy, Espoo Suomi	20,00 (30,00)	1

*) Ääniosuus ilmoitettu sulkeissa, mikäli se poikkeaa omistussuudesta.

Osakkuusyritykset on esitetty konsernitilinpäätöksen liitteessä 15.

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset

Helsingissä 12. päivänä helmikuuta 2008

SAMPO OYJ
Hallitus

Anne Brunila

Tom Berglund

Jussi Pesonen

Jukka Pekkarinen

Matti Vuoria

Christoffer Taxell

Georg Ehrnrooth
Hallituksen puheenjohtaja

Björn Wahlroos
Konsernijohtaja

Tilintarkastuskertomus

SAMPO OYJ:N OSAKKEENOMISTAJILLE

Olemme tarkastaneet Sampo Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilivuodelta 2007. Hallitus ja toimitusjohtaja ovat laatineet EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaan laaditun konsernitilinpäätöksen sekä Suomessa voimassa olevien säännösten ja määräysten mukaisesti laaditun toimintakertomuksen ja emoyhtiön tilinpäätöksen, joka sisältää emoyhtiön taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot. Suoritamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon konsernitilinpäätöksestä sekä emoyhtiön tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, etteivät tilinpäätös ja toimintakertomus sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty emoyhtiön hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain säännösten perusteella.

KONSERNITILINPÄÄTÖS

EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaan laadittu konsernitilinpäätös antaa näiden standardien ja kirjanpitolain tarkoittamalla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Konsernitilinpäätös voidaan vahvistaa.

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS, TOIMINTAKERTOMUS JA HALLINTO

Emoyhtiön tilinpäätös ja toimintakertomus on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös ja toimintakertomus antavat kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomus on yhdenmukainen tilinpäätöksen kanssa.

Tilinpäätös voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilivuodelta. Hallituksen esitys voitonjakokelpoisten varojen käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen.

Helsingissä 29. helmikuuta 2008

ERNST & YOUNG OY
KHT-yhteisö

Tomi Englund KHT

Sijoittajasuhdetietoa

Taloudellinen informaatio vuonna 2008

Virallinen tilinpäätös vuodelta 2007 on nähtävissä täydellisenä Sammon lakiasian osastolla osoitteessa Fabianinkatu 27, Helsinki.

Vuosikertomus on luettavissa Sammon Internet-sivuilla osoitteessa www.sampo.com/vuosikertomus. Painetun vuosikertomuksen voi tilata edellä mainitusta Internet-osoitteesta, postitse osoitteesta Sampo Oyj Sijoittajasuhteet, Fabianinkatu 27, 00100 Helsinki tai puhelimitse numerosta 010 516 0033.

SAMPO JULKAISEE VUONNA 2008 KOLME OSAVUOSIKATSAUSTA:

7. toukokuuta

Osavuosikatsaus ajalta 1.1.–31.3.2008

13. elokuuta

Osavuosikatsaus ajalta 1.1.–30.6.2008

5. marraskuuta

Osavuosikatsaus ajalta 1.1.–30.9.2008

Osavuosikatsaukset ovat luettavissa Sammon Internet-sivuilla osoitteessa www.sampo.com/osavuosikatsaukset.

Osoitteessa www.sampo.com on luettavissa myös Sammon julkaisemat tiedotteet, kuukausittain päivitettävä omistajaluettelo sekä muuta sijoittajainformaatiota.

Yhtiökokous

Sampo Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään tiistaina 15.4.2008 klo 14.00 Finlandia-talon kongressisiivessä osoitteessa Mannerheimintie 13e, Helsinki. Kokoukseen ilmoittautuneiden luettelointi aloitetaan klo 12.30.

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka viimeistään 4.4.2008 on merkitty osakkeenomistajaksi Suomen Arvopaperikeskus Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Omaisuudenhoitajien tulee ilmoittaa hallintarekisteröidyt osakkeenomistajat Suomen Arvopaperikeskus Oy:n yhtiökokousta varten laatimaan Sammon osakasluetteloon.

Saadakseen osallistua yhtiökokoukseen osakkeenomistajan ja hallintarekisteristä purettujen osakkaiden on ilmoittauduttava viimeistään 7.4.2008 klo 16.00 mennessä Sammon osakasneuvontaan.

Yhteystietoja

Sampo Oyj

Osoite Fabianinkatu 27, 00100 Helsinki
Puhelinvaihde 010 516 0100
Faksi 010 516 0016
Internet www.sampo.com
Sähköposti etunimi.sukunimi@sampo.fi
Y-Tunnus 0142213-3
Rekisteröity kotipaikka Helsinki

Konserniin kuuluvien yhtiöiden yhteystiedot ovat saatavilla
Internet-osoitteesta www.sampo.com/yhteystiedot

www.sampo.com/ir/palaute

SAMPO GROUP

Jarmo Salonen
johtaja,
sijoittajasuhteet ja viestintä

PUHELIN 010 516 0030, FAKSI 010 516 0016
jarmo.o.salonen@sampo.fi

SAMPO GROUP

Peter Johansson
konsernin talousjohtaja

PUHELIN 010 516 0010, FAKSI 010 516 0016
peter.johansson@sampo.fi

SAMPO GROUP

Essi Nikitin
IR-asiantuntija

PUHELIN 010 516 0066, FAKSI 010 516 0016
essi.nikitin@sampo.fi

SAMPO GROUP

Kirsi Ylikoski
palvelupäällikkö

PUHELIN 010 516 0068, FAKSI 010 516 0623
kirsi.ylikoski@sampo.fi

SAMPO GROUP

Maria Silander
viestintäpäällikkö

PUHELIN 010 516 0031, FAKSI 010 516 0016
maria.silander@sampo.fi

